

การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

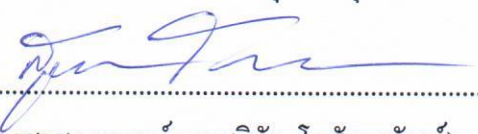
รติพร แสนรวายเงิน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ธันวาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ รติพร แสนรวยเงิน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

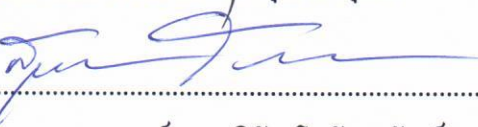
..........อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ)

..........อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..........ประธาน
(รองศาสตราจารย์ชารี มณีศรี)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ)

..........กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์)

..........กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสันต์)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..........คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิชิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่...12...เดือน...กันยายน...พ.ศ. 2560

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ ดร.บงกชกร วิทยานุกรณ์ และ ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสอนภาษาจีน สถานศึกษาทุกแห่งที่ให้อนุเคราะห์เมตตาอนุญาต ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา และคณาจารย์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ และข้อเสนอแนะ ตลอดระยะเวลาการศึกษา รวมถึงเพื่อน ๆ ทุกคนสำหรับคำปรึกษา กำลังใจ และความช่วยเหลือ ที่มีให้กันเสมอมาและขอขอบพระคุณ คุณพ่อประเชษฐ คุณแม่วรารณ์ แสนรวยเงิน และครอบครัว ทุก ๆ ท่าน ที่เป็นกำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยตลอดมา

สุดท้ายผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ตลอดจนผู้สนใจโดยทั่วไป

รติพร แสนรวยเงิน

55921196: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

รติพร แสนรวเงิน: การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (TEACHING AND LEARNING
MANAGEMENT OF CHINESE LANGUAGE FOR MATTHAYOMSUKSA STUDENTS OF
SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6)
คณะกรรมการควบคุมงานวิทยานิพนธ์: ชร สุนทรายุทธ, Ph.D. สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์, ปร.ด.
192 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
ครั้งนี้ ได้แก่ ครูสอนภาษาจีน และผู้บริหารฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 จำนวน 101 คน และผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 6 จำนวน 9 คน โดยใช้เทคนิคการประจุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)
ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านภาษาและวัฒนธรรม
ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน
และโลก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05
3. ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนทั้ง 4 ด้าน
ของนักเรียนมัธยมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
ในแต่ละด้านมีดังนี้
 - 3.1 ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถฟัง พูด อ่าน
และเขียนเป็นภาษาจีนได้ แต่สามารถปฏิบัติได้แตกต่างกัน นักเรียนอื่นทั่วไปที่ไม่ได้อยู่ใน
กลุ่มแผนศิลป์ภาษาจีน สามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นภาษาจีนได้น้อยกว่ากลุ่มนักเรียน
ที่เรียนอยู่แผนศิลป์ภาษาจีน

3.2 ด้านภาษาและวัฒนธรรม นักเรียนสามารถบอกเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัวเป็นภาษาจีนได้ แต่ในการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ หรือสรุปใจความสำคัญเป็นภาษาจีน อาจยากเกินไปในระดับมัธยมศึกษา แต่ถ้าให้เวลานักเรียนในการปฏิบัติและฝึกฝนบ่อย ๆ นักเรียนก็สามารถทำได้ ส่วนด้านวัฒนธรรมจีนพื้นฐานที่นักเรียนได้เรียนมา นักเรียนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติตนได้เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมตามโอกาสและความสนใจของนักเรียน

3.3 ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น นักเรียนทำได้ดีมากในเรื่องการอธิบายความเหมือนหรือความแตกต่างทางด้านภาษาระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทย ส่วนการนำภาษาจีนมาประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตประจำวันนั้น นักเรียนสามารถปฏิบัติได้แต่ไม่ทุกคนจะได้มากนักเท่าไรขึ้นอยู่กับความรู้ของคำศัพท์ภาษาจีนของนักเรียนแต่ละคน แต่การนำภาษาจีนมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นนั้น หากนักเรียนมีการเตรียมตัวศึกษาค้นคว้าในสิ่งที่ครูสอนหรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ นักเรียนก็สามารถปฏิบัติได้

3.4 ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก นักเรียนสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาจีนได้ในสถานการณ์จริง สามารถพูดคุย สนทนาพื้นฐานเป็นภาษาจีนในวงคำศัพท์ที่ได้เรียนมาได้ดี ส่วนการเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนและชุมชนเป็นภาษาจีนให้คนจีนทราบนั้นทำได้ยาก เพราะการที่จะสื่อสารกับเจ้าของภาษาให้รู้เรื่องและเข้าใจได้ นักเรียนต้องสามารถออกเสียงหรือสำเนียงได้ถูกต้อง

55921196: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: TEACHING AND LEARNING MANAGEMENT OF CHINESE LANGUAGE
RATIPORN SANRUAYNGERN: TEACHING AND LEARNING MANAGEMENT
OF CHINESE LANGUAGE FOR MATTHAYOMSUKSA STUDENTS OF SCHOOLS UNDER
THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 6. ADVISORY COMMITTEE:
DHORN SUNTRAYUTH, Ph.D., SUWICHAI KOSAIYAWAT, Ph.D. 192 P. 2017.

The purpose of this study was to investigate the teaching and learning management of Chinese language for Matthayomsuksa students of schools under the Secondary Educational Service Area Office 6. The sample of the study consisted of 101 Chinese teachers and academic administrators of schools under the Secondary Educational Service Area Office 6, together with 9 experts in teaching and learning management of Chinese language of schools under the Secondary Educational Service Area Office 6, by means of connoisseurship technique, based on 4 aspects of learning standards of Chinese language: Language for Communication, Language and Culture, Language and Relationship with Other Learning Areas, and Language and Relationship with Community and the World. Mean, and Standard Deviation were statistical devices employed for data analysis.

The findings revealed as follows:

1. The teaching and learning management of Chinese language for Matthayomsuksa students of schools under the Secondary Educational Service Area Office 6, as a whole and in each particular aspect, was found at a high level.
2. The teaching and learning management of Chinese language for Matthayomsuksa students of schools under the Secondary Educational Service Area Office 6, based on 4 aspects of learning standards of Chinese language, as a whole, was found significantly different at the statistical level of .05.
3. Opinions of the experts in teaching and learning management of Chinese language for Matthayomsuksa students of schools under the Secondary Educational Service Area Office 6 towards each aspect of learning standards were as the following.

3.1 The aspect of Language for Communication: students were able to listen, speak, read and write in Chinese, but with different levels of performance; students who did not study in the Chinese Program were able to perform their listening, speaking, reading, and writing less than those studying in the Chinese Program.

3.2 The aspect of Language and Culture: students were able to tell about things around themselves; however, to analyze news, events, or summarize main ideas in Chinese might be too difficult for Matthayomsuksa level, but if with very frequent practice and performance, they would be able to do it. Concerning basic Chinese culture students having learned, they participated well and behaved properly in cultural activities according to their own opportunities and interests.

3.3 The aspect of Language and Relationship with Other Learning Areas: students were able to do well in explaining similarities and differences between Chinese language and Thai language; however, not everybody could apply the use of Chinese in their daily life; their performance depended on their knowledge of Chinese vocabulary. As for integration of Chinese language with other learning areas, if students had preparation or study of what they had learned or paid interest in, they were able to do it.

3.4 The aspect of Language and Relationship with Community and the World: students were able to communicate using Chinese in real situations and had basic conversation within the range of vocabulary they had learned. Nevertheless, to disseminate or publicize information about their school or community in Chinese to Chinese people was rather difficult for students because it is necessary for them to have correct pronunciation and accent.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
คำถามการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6	10
การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	12
หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน	20
หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน	21
มาตรฐานการเรียนรู้	31
หลักการสอนภาษาจีน	33
การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง	39
การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย	44
องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน	49
ครูผู้สอนภาษาจีน	93
ลักษณะของครูผู้สอน	94
ประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอน	95

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
หนังสือเรียนภาษาจีน.....	95
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	96
ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนไทย.....	101
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	106
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	117
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	117
เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ.....	120
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	121
ประเภทของงานวิจัย.....	123
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	123
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
ลำดับขั้นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	124
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	145
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	145
อภิปรายผล.....	149
ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้.....	154
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	156
บรรณานุกรม.....	157
ภาคผนวก.....	172
ภาคผนวก ก.....	173
ภาคผนวก ข.....	178
ภาคผนวก ค.....	187
ภาคผนวก ง.....	189
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	192

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1	การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 26
4-1	ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยจำแนกตามตำแหน่ง..... 125
4-2	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวมและรายด้าน..... 126
4-3	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน รายข้อ 127
4-4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร 132
4-5	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาและวัฒนธรรม 134
4-6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์ กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น 136
4-7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์ กับชุมชนและโลก 138

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
4-8	การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวมและรายด้าน	139
4-9	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	140

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2-1 ฟังมโนทัศน์ของสาระการเรียนรู้ภาษาจีน.....	24
3-1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	123

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติมและเพื่อการประกอบอาชีพ การประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ รวมไปถึงประเทศที่มีทัศนียภาพ สถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งรวมวัฒนธรรม และธรรมชาติที่สวยงามทุกภูมิภาค ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางการเมืองและวัฒนธรรมในฐานะที่เป็นพลเมืองโลกยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกลสามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ มีเจตคติที่ดีต่อภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีความเข้าใจและภาคภูมิใจภาษาและวัฒนธรรมไทยและสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลกและเพื่อความก้าวหน้าของประเทศไทย (นรินทร์ สังข์รักษา, 2537, หน้า 1)

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ จึงได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอย่างชัดเจน และมีได้เน้นเพียงภาษาอังกฤษเท่านั้น ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ก็สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 24) แต่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีแนวคิด และหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร จึงเกิดการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มีความเหมาะสม ชัดเจน ทั้งเป้าหมายของหลักสูตรในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544, หน้า 1-2)

ในปัจจุบันนี้ภาษาจีนได้ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งในแง่ของการติดต่อสื่อสารและการทำธุรกิจ ปัจจัยเรื่องขนาดของประเทศและจำนวนประชากร ทำให้ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีคนใช้

มากที่สุดในโลกและถือเป็นหนึ่งในห้าภาษาหลักขององค์การสหประชาชาติ ประกอบกับนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจและเปิดประเทศในยุคผู้นำใหม่ เช่น การเข้าเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) และการลงนามจัดตั้งเขตการศึกษากับไทยแสดงให้เห็นว่าจีนเป็นประเทศที่มีโอกาสทางธุรกิจสูงเป็นตลาดการค้าที่ใหญ่อันดับต้น ๆ และมีแนวโน้มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง คนที่สามารถใช้ภาษาจีนในการติดต่อสื่อสารได้คล่องแคล่วก็เท่ากับมีเครื่องมือชิ้นสำคัญที่จะนำไปสู่การสร้างความสัมพันธ์การประกอบอาชีพ การขยายโอกาสทางธุรกิจและการศึกษาคหาความรู้ในวิทยาการแขนงต่าง ๆ (อมรพร ปวบุตร, 2547, หน้า 75)

ประเทศไทยมีการตื่นตัวในเรื่องการเรียนการสอนภาษาจีนมากขึ้นทุกขณะ มีการเปิดสอนภาษาจีนตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงอุดมศึกษา โดยเฉพาะในช่วงห้าถึงสิบปีที่ผ่านมา มีการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้เป็นวิชาเอกในระดับปริญญาบัณฑิตและมหาบัณฑิต เพื่อรองรับความต้องการการใช้ภาษาจีนในประเทศไทยและสังคมโลก โรงเรียนกวาดวิชาที่มีการเปิดสอนภาษาจีนอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะกระทรวงศึกษาธิการ อันเป็นหน่วยงานหลักที่ควบคุมดูแลการศึกษาของประเทศนโยบายสนับสนุนการเรียนภาษาจีนในประเทศไทย โดยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมาได้สนับสนุนให้โรงเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาเปิดสอนภาษาจีนขึ้น และกำหนดให้ภาษาจีนเป็นวิชาที่สามารถเลือกสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนนักศึกษาเกี่ยวกับภาษาจีน การจัดทัศนศึกษาที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน การลงนามความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในประเทศจีนเพื่อการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและบุคลากรเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยได้ขยายตัวอย่างกว้างขวางไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะ “โรงเรียนจีน” ดังเช่นอดีตอีกต่อไป โรงเรียนระดับชั้นต่าง ๆ ไม่ว่าจะบริหารงานโดยรัฐหรือเอกชน ต่างเปิดหลักสูตรสอนภาษาจีนกันอย่างแพร่หลาย ซึ่งได้รับความนิยมไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส และญี่ปุ่น เป็นต้น นับตั้งแต่เปิดการเรียนการสอนภาษาจีนมาอย่างเสรีเป็นต้น (เฟิง บิน บิน, 2554, หน้า 1-2)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และเป็นไปตามมาตรฐานสากลของเจ้าของภาษารวมทั้งเพื่อให้การสื่อสารภาษาจีนของคนไทยมีประสิทธิภาพจึงได้จัดทำมาตรฐานสาระการเรียนรู้ภาษาจีน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยกำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนเป็นชั้นปี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาในการนำไปออกแบบบทเรียนและพัฒนาการเรียนการสอน

ภาษาจีนให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสภาพการเรียนการสอนในโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 1-2)

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยนั้น เป็นที่ทราบกันดีในวงการนักการศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร จากผลสำรวจตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาจีนที่กระทรวงศึกษาธิการ สภาการศึกษาแห่งชาติ และสถาบันภาษาจีนจัดทำขึ้น พบว่า การเรียนการสอนภาษาจีนมีปัญหาทั้งระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับมหาวิทยาลัย นักเรียนจำนวนมากที่สามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่มีความสามารถด้านภาษาจีนต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การสอนภาษาจีนในประเทศไทยยังไม่เพียงพอ (รณพล มาสันติสุข, 2550)

ปัญหาต่าง ๆ ข้างต้นจึงทำให้มีผู้วิจัยบางส่วนหาปัจจัย หรือองค์ประกอบที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีนดีขึ้นเช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 9 พบว่า มีปัจจัยส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านเพื่อน และปัจจัยด้านการเรียนพิเศษ (ประวิทย์ ต้องจิตต์เจริญ, 2558)

จากเหตุผลและความจำเป็นในการพัฒนาคน รัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ดำเนินการที่จะยกระดับการศึกษาของประเทศไทยให้มีมาตรฐานสูงขึ้น โดยจัดการให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นวิธีการหรือกลยุทธ์ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินงานในการจัดการศึกษาที่เป็นหลักประกันว่านักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และได้กำหนดหลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ สามประการ คือ ประการแรก รัฐกระจายอำนาจในการกำหนดนโยบายการบริหาร งานวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและทรัพยากรให้จังหวัดและสถานศึกษาทุกระดับและทุกประเภท ประการที่สอง รัฐบาลสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา ประการที่สาม โรงเรียนต้องแสดงภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบต่อนักเรียน ผู้ปกครอง มาตรฐานที่กำหนด และผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาโดยมีกระบวนการดำเนินงาน สามประการ คือ ประการที่หนึ่ง การควบคุมคุณภาพการศึกษาจะเป็นแนวปฏิบัติที่จะนำการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ มีการกำหนดมาตรฐานด้านการผลิต ปัจจัยและกระบวนการ ตลอดจนการพัฒนาครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานุศิษย์ ประการที่สอง การตรวจสอบและการแทรกแซงคุณภาพการศึกษา เป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาโดยการประเมินความก้าวหน้าของโรงเรียนและการจัดทำรายงานของโรงเรียนต่อประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีลักษณะเป็นการติดตามและตรวจสอบของโรงเรียน พัฒนาคูณภาพการศึกษาให้ถึงเกณฑ์มาตรฐาน ประการที่สาม การประเมินคุณภาพการศึกษา จะเป็นแนวปฏิบัติ

ในการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด การทบทวนคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541, หน้า 23)

จากสภาพปัญหาและเหตุผลที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนให้สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ กับครูสอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
3. เพื่อศึกษาความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

คำถามการวิจัย

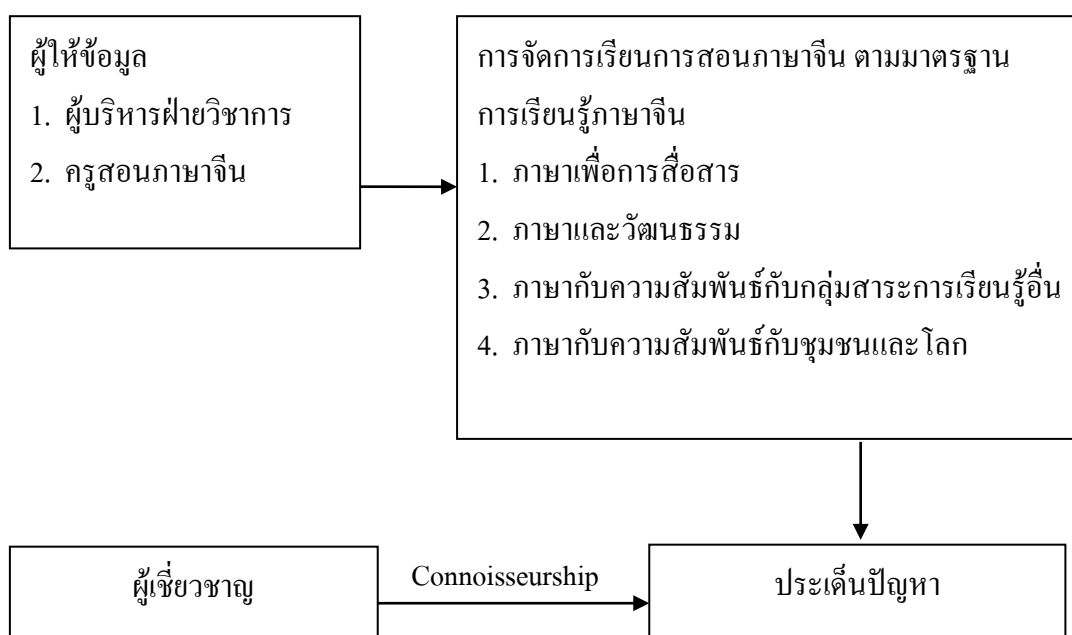
1. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 อยู่ในระดับใด
2. ความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ กับครูสอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 แตกต่างกันอย่างไรร
3. ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เป็นอย่างไร

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีนมีความเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีกรอบแนวคิดจากมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีนของสำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการในส่วนของสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้านี้ แสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ดังต่อไปนี้

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

2. ภาษาและวัฒนธรรม

2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูสอนภาษาจีน และผู้บริหารฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 ทั้งหมดจำนวน 107 คน แบ่งออกเป็น

2.1.1 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 37 คน

2.1.2 ครูสอนภาษาจีน 70 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูสอนภาษาจีน และผู้บริหารฝ่ายวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 โดยใช้กำหนดตามตารางอัตราส่วนของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) ทั้งหมดจำนวน 101 คน แบ่งออกเป็น

2.2.1 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 32 คน

2.2.2 ครูสอนภาษาจีน 69 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนตามมาตรฐานการเรียนภาษาจีนในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ที่วัดได้จากความสามารถของบุคคลในการเรียนวิชาภาษาจีน
3. มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน หมายถึง เกณฑ์คุณภาพที่บ่งชี้ถึงระดับความรู้ความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งเป็นกรอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่สถานศึกษาสามารถนำไปปรับและพัฒนา มาตรฐานการเรียนรู้จะบอกถึงสิ่งที่คาดหวังหรือจุดหมายไว้อย่างชัดเจนว่าอะไรคือสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนรู้และปฏิบัติได้ โดยแบ่งออก สาระทั้ง 4 สาระ 8 มาตรฐาน ดังต่อไปนี้
 - สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร
 - มาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
 - มาตรฐาน 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
 - มาตรฐาน 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน
 - สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม
 - มาตรฐาน 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ
 - มาตรฐาน 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

4. ภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การใช้ภาษาจีนในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยน ข้อมูลข่าวสาร และแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

5. ภาษาและวัฒนธรรม หมายถึง การใช้ภาษาจีนตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับ ภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

6. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หมายถึง การใช้ภาษาจีน ในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

7. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก หมายถึง การใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษา ต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

8. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 หมายถึง หน่วยงานที่ได้จัดตั้งขึ้น ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ มัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่ ความรับผิดชอบ ซึ่งประกอบด้วย โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัด สมุทรปราการ และ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดฉะเชิงเทรา

9. ครูสอนภาษาจีน หมายถึง ครูคนไทยที่มีหน้าที่สอนภาษาจีนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

10. ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หมายถึง รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการของโรงเรียน ที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6

11. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่สอนภาษาจีน ของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนใน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ว่าอยู่ในระดับใด
2. ทราบถึงความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ว่าแตกต่างกันหรือไม่ และแตกต่างกันอย่างไร
3. ทราบถึงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ว่าเป็นอย่างไร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
2. การบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา
3. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน
4. หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน
5. มาตรฐานการเรียนรู้
6. หลักการสอนภาษาจีน
7. การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง
8. การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย
9. องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน
10. ครูผู้สอนภาษาจีน
11. สัตถุชาติของครูผู้สอน
12. ประสิทธิภาพการทำงานของครูผู้สอน
13. หนังสือเรียนภาษาจีน
14. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
15. ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนไทย
16. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

ความเป็นมาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

สืบเนื่องจากมติที่ประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ 1/ 2552 เมื่อวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 เห็นชอบหลักการให้มีเขตพื้นที่การศึกษา (มัธยมศึกษา) โดยให้มีการดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานดำเนินการไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดกับกฎหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดมาตรการระยะสั้น เพื่อให้การจัดการมัธยมศึกษาได้ขับเคลื่อนต่อไปอย่างมีคุณภาพ และเป็นไปตามมติของสภาการศึกษา จึงกำหนดให้จัดตั้งศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา จำนวน 41 ศูนย์ และเครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา จำนวน 19 เครือข่าย พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายและตัวบ่งชี้คุณภาพความสำเร็จของการจัดการมัธยมศึกษา โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ ได้ลงนามประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2552

ศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา ศูนย์ที่ 5 ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ ตั้งอยู่ที่อาคารสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดฉะเชิงเทรา (เดิม) เลขที่ 410/1 ถนนมรุพงษ์ อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และได้เปิดทำการศูนย์ เมื่อวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เวลา 09.00 น. โดยผู้ว่าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นประธานพิธีเปิด

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม พรบ.การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และ พรบ.ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 กำหนดให้มีเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นั้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา และที่ตั้งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา จำนวน 42 เขต โดยในส่วนเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประกอบด้วยท้องที่ จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดสมุทรปราการ โดยให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตั้งอยู่ที่ อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6, 2557)

วิสัยทัศน์และพันธกิจ

วิสัยทัศน์ (Vision) เป็นองค์การที่ส่งเสริม สนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ปลูกฝังคุณธรรม น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

พันธกิจ (Mission)

1. ขับเคลื่อนการจัดการศึกษาทุกระดับอย่างมีคุณภาพ
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความเป็นไทยและดำรงตน

ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาให้ได้รับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดำเนินการตามมาตรฐานยกระดับสู่ความเป็นสากล และมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ

เป้าประสงค์

1. สถานศึกษาในสังกัดยกระดับคุณภาพและมาตรฐาน ได้ตามเป้าหมาย สู่ความเป็นสากล และมีความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
2. สถานศึกษาในสังกัดจัดกิจกรรม ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วม ในการยกระดับคุณภาพการมัธยมศึกษาสู่สากล
3. สถานศึกษาในสังกัดสามารถพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษา มีความรู้ ความสามารถเต็มตามศักยภาพ และเป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. สถานศึกษาในสังกัดสามารถพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และผู้สำเร็จการศึกษา มัธยมศึกษา ให้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามหลักสูตร มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาตนเอง เพื่อศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา และมีพื้นฐานในการประกอบอาชีพ
5. สถานศึกษาในสังกัดมีเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา
6. ครูและบุคลากรทางการศึกษา พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสมรรถนะ ในการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ

การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ความหมายของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

นักศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้หลายทัศนะดังนี้ พูลเกียรติ ลิ้นะนิธิกุล (2539, หน้า 24) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในวัยรุ่น เพื่อให้เป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม และเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ ทั้งในด้านการประกอบอาชีพ และการเตรียมความพร้อมเพื่อที่จะศึกษาต่อในระดับสูง โดยโรงเรียนมัศึกษามีหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ โดยแบ่งการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ เพื่อให้การบริหารโรงเรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทันเสมอ เสนาลอย (2541, หน้า 9-10) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การจัดและดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ประสบการณ์แก่เด็กนักเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งมีอายุระหว่าง 12-18 ปี อย่างเป็นระบบและมีระเบียบแผนที่ชัดเจน เพื่อให้เด็กเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาทุก ๆ ด้าน โดยการควบคุมการปฏิบัติงาน การวินิจฉัยสั่งการ และการจัดการของผู้บริหารโรงเรียน

ธีรศักดิ์ พิงศักดิ์ (2544, หน้า 75) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาให้มี ประสิทธิภาพเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบที่ผู้บริหาร โรงเรียนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ร่วมดำเนินให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของกระทรวง ทบวง กรม และความต้องการของชุมชน โดยดำเนินงานตามขอบข่ายการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

ชาติชาย นิภากุล (2545, หน้า 13) กล่าวว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง การดำเนินงานต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลที่ประกอบด้วย ผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์ เพื่อจัดการศึกษา ภายในโรงเรียนแก่เยาวชนให้เกิดการพัฒนาในทุกด้าน เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม และสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

จากความหมายของการบริหาร โรงเรียนดังกล่าว สรุปได้ว่า การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา คือ การดำเนินงานต่าง ๆ ของผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์ ตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องร่วมกันปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายและวัตถุประสงค์ของกระทรวง ทบวง กรม และความต้องการของชุมชน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความสำคัญของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

การศึกษาในระดับมัศึกษานับเป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญ เพราะเป็นการศึกษาต่อจากระดับประถมศึกษาและเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลจัดให้กับเยาวชนซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถตามหลักสูตรและการเรียนสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น เพื่อให้ผู้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้ ให้เป็นคนร่าเริงแจ่มใส มีวินัย มีความรับผิดชอบ มีความกตัญญู ขยัน ประหยัด เห็นช่องทาง การประกอบอาชีพ พึ่งตนเองได้ และสามารถมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (กรมสามัญศึกษา, 2540, หน้า 3) การศึกษาในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) ใช้เวลาเรียนระดับละ 3 ปี การจัดการศึกษาระดับมัศึกษาร้อยละ 90 อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538, หน้า 44) และกระบวนการที่จะทำให้การมัศึกษามีคุณภาพตามวัตถุประสงค์ ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการบริหารโรงเรียนนั้นนับเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการมัธยมศึกษา ดังนั้นการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่สำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่จะสร้างคุณภาพ และความเป็นมนุษย์ให้กับเยาวชนตามเจตนารมณ์และอุดมการณ์ของหลักสูตรและการมัธยมศึกษา (บัณฑิต แทนพิทักษ์, 2540, หน้า 19 อ้างอิงจาก Bechtol & Sorenson, 1993, p. 45; Hanson, 1991, p. 177)

ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ขอบข่ายของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน และบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้การปฏิบัติงานในโรงเรียนสามารถดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ ของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีนักศึกษาได้เสนอไว้หลายลักษณะเกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ดังนี้

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533, หน้า 66-67) แบ่งขอบข่ายงานโรงเรียนมัธยมศึกษาไว้ 5 งาน ประกอบด้วย 1) งานวิชาการ 2) งานบุคลากร 3) งานธุรการ 4) งานกิจกรรมนักเรียน 5) งานความสัมพันธ์กับชุมชน

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2543, หน้า 18) สรุปขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จากงานวิจัยของ Robert S. Fisk ได้ 4 งาน ประกอบด้วย 1) งานเกี่ยวกับชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ 2) งานเกี่ยวกับการขยายหรือปรับปรุงโอกาสทางการศึกษา หรืองานในด้านวิชาการ 3) งานบุคคลทุกประเภท ตั้งแต่การแสวงหา การบรรจุแต่งตั้ง การพัฒนาและปรับปรุงครู เจ้าหน้าที่ และนักเรียน ตลอดจนการให้พ้นจากงาน 4) ธุรการ เงิน อาคารสถานที่บริเวณ และบริการต่าง ๆ

กรมสามัญศึกษา (2540, หน้า 1) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารโรงเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา ไว้ 7 งาน ประกอบด้วย 1) งานบริหารทั่วไป 2) งานธุรการ 3) งานวิชาการ 4) งานปกครองนักเรียน 5) งานบริหาร 6) งานโรงเรียนกับชุมชน 7) งานบริหารอาคารสถานที่

Ubben and Hughes (1992, p. 10) กล่าวว่า ภารกิจของโรงเรียนมัธยมศึกษา ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนรับผิดชอบมี 5 งาน ประกอบด้วย 1) งานพัฒนาหลักสูตร 2) งานปรับปรุงการสอน 3) งานบริการนักเรียน 4) งานจัดการด้านการเงินและสิ่งอำนวยความสะดวก 5) งานความสัมพันธ์กับชุมชน

รุจิรี ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 53-54) กล่าวถึงงานวิจัยของมหาวิทยาลัยนิวยอร์กที่ได้การสัมภาษณ์ศึกษาศึกษาธิการจังหวัด สรุปได้ว่า งานที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาจะต้องรับผิดชอบมี 5 งาน ประกอบด้วย 1) งานประสานกับประชาชนทั้งในชุมชนและสภาพการศึกษาประจำท้องถิ่น 2) งานธุรการต่าง ๆ 3) งานพัฒนาอาคารสถานที่และบริเวณโรงเรียน 4) งานด้านวิชาการ ได้แก่ หลักสูตร ประมวลการสอน โครงการสอน และโครงการทางวิชาการของโรงเรียน 5) งานการให้บริการแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับวงการศึกษาและพัฒนาวิชาการศึกษา

Ramseyer (1955, pp. 18-56) สรุปขอบข่ายการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนไว้ 8 งาน ประกอบด้วย 1) งานพัฒนาหลักสูตรการสอน 2) งานปกครองนักเรียน 3) งานการเป็นผู้นำชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่ 4) งานบริหารบุคคล 5) งานอาคารสถานที่และบริเวณ

โรงเรียน 6) งานจัดการเกี่ยวกับพาหนะที่นักเรียนใช้มาโรงเรียน 7) งานจัดระบบบริหารการศึกษา ให้ถูกต้องตามหลักการบริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพ 8) งานบริหารธุรการ การเงิน และบริการต่าง ๆ

นโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติและแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เน้นให้ผู้เรียนสามารถ เรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาจะต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยกำหนดขอบข่ายและ ภารกิจการบริหารงาน และการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษาเป็น 4 ฝ่าย คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32)

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เพราะว่ามีมาตรฐาน และคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ (อำภา บุญช่วย, 2537, หน้า 1)

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

ได้มีนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

กิตติมา ปรีดีดิถ (2532, หน้า 74) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเพื่อดำเนินการและพัฒนา การเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 2) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

กมลภู ประเสริฐ (2545, หน้า 6) ได้ให้ความหมายการบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของ สถานศึกษา

รุจิรี ภู่อาระ และจันทรานี สงวนนาม (2545, หน้า 56) ได้ให้ความหมายการบริหาร งานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมาย ของหลักสูตร เพื่อให้เกิดผลดีต่อผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนงานวิชาการ การจัดงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ การวัดผล

และประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน และการประเมินผลการจัดการงานวิชาการ นอกจากนี้การบริหารงานวิชาการ ยังหมายถึงการบริหารที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

ได้มีนักการศึกษาหลายท่านและหน่วยงานได้ให้แนวความคิดของความสำคัญในการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

Smith (1961, p. 170) ได้ศึกษาการใช้เวลาในการบริหารงานและการใช้ความสำคัญของงานในสถานศึกษาและงานในความรับผิดชอบของผู้บริหาร โดยแยกงานออกเป็น 7 ประเภท พบว่า ผู้บริหารงานใช้เวลาในการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริหารงานวิชาการ	คิดเป็นร้อยละ 40
2. งานบริหารบุคลากร	คิดเป็นร้อยละ 20
3. งานบริหารกิจการนักเรียนนักศึกษา	คิดเป็นร้อยละ 20
4. งานบริหารการเงิน	คิดเป็นร้อยละ 5
5. งานบริหารอาคารสถานที่	คิดเป็นร้อยละ 5
6. งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน	คิดเป็นร้อยละ 5
7. งานบริหารทั่วไป	คิดเป็นร้อยละ 5

จากผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่างานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญ ผู้บริหารส่วนใหญ่จึงให้เวลากับการบริหารวิชาการมากที่สุด

กรมสามัญศึกษา (2533, หน้า 385) ได้เน้นถึงความสำคัญของงานวิชาการไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็โรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษา มักจะได้รับการพิจารณาเป็นขั้นมูลฐานจากผลงานงานวิชาการ เป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงจำเป็นต้องถือเอางานวิชาการเป็นหน้าที่หลักในการบริหารโรงเรียนและต้องให้ความสนใจงานด้านวิชาการเป็นพิเศษ

อุทัย บุญประเสริฐ (2540, หน้า 25) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการไว้ว่าเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารโรงเรียนเพราะถือเป็งานหลักในการบริหารสถานศึกษา และถือเป็หัวใจของการจัดการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 2) กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการไว้ว่าเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับงานทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย กางวางแผน การปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 56) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา และเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาที่ผู้บริหาร จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่น ๆ นั้น แม้จะมีความสำคัญเช่นเดียวกัน แต่ก็ยังเป็นเพียงส่วนส่งเสริม สนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า ในบรรดางานทุกชนิดของโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นงานบริหารวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานบริหารกิจการนักเรียน งานบริหารการเงิน งานบริหารอาคารสถานที่ งานบริหารความสัมพันธ์กับชุมชน และงานบริหารทั่วไป เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า งานบริหารงานวิชาการเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นงานหลักและเป็นหัวใจของโรงเรียน เนื่องจากจุดประสงค์อันแรกในการตั้งโรงเรียนขึ้นมาก็เพื่อการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็ก ส่วนงานอื่น ๆ นั้นเป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายอย่างกว้างขวาง หน่วยงานและนักศึกษาได้กำหนด ขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการดังนี้

Faber and Shearron (1970, p. 212) แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ออกเป็น 6 งาน ดังนี้ 1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) การจัดเนื้อหาของหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ 4) การจัดอุปกรณ์การเรียนการสอน 5) การนิเทศการสอน 6) การส่งเสริมครูประจำการในด้าน ความรู้

กิติมา ปรีดีดิถ (2532, หน้า 57-73) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 6 งานดังนี้

1. การวางแผนงานเกี่ยวกับงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่องขั้นตอนของ การวางแผนงานวิชาการ
2. หลักสูตรการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่ององค์ประกอบของหลักสูตร โครงการ การสอน และบันทึกการสอน
3. การจัดการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่องการจัดแผนการเรียน การจัด ตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียน การจัดห้องสมุด และการจัดทำ เครื่องมือครู
4. สื่อการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่องหลักเกณฑ์ในการเลือกสื่อการสอนและ เกี่ยวกับแนวทางในการจัดสื่อการสอน
5. การปรับปรุงการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่องการนิเทศการสอน การฝึกอบรม

6. การวัดผลและประเมินผล เป็นการดำเนินงานในเรื่องการกำหนดนโยบายทั่วไป เกี่ยวกับการวัดผล และส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถในการสร้างข้อสอบ

กรมสามัญศึกษา (2540, หน้า 31-41) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการเพื่อให้ ผู้บริหาร โรงเรียน ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ออกเป็น 6 งานดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการเป็นการรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบและแนวทางปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับงานวิชาการ การทำแผนงานวิชาการ และมีการนำผลการประเมินการดำเนินงานตามแผน ไปปรับปรุงและพัฒนางาน

2. การจัดงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่องการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดกลุ่มเรียน การจัดตารางสอน การจัดครูเข้าสอนตามตารางสอน

3. การจัดการเรียนการสอน เป็นการดำเนินการด้านการจัดทำ การใช้ การปรับปรุง แผนการสอนรายวิชา การจัดหา จัดทำใช้ บำรุงรักษา ส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน การประเมินและพัฒนาการผลิตสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน

4. การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่องการพัฒนา กระบวนการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร และการพัฒนาครูทางด้านวิชาการ

5. การวัดผลและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน เป็นการดำเนินการ ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลการเรียน การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียน การจัดทำมีเอกสารและแบบฟอร์มเกี่ยวกับการวัดผลการเรียน การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐาน การวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน

6. การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ เป็นการดำเนินการประเมินผลการจัดการ งานวิชาการของโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 3-4) แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 4 งาน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่องการวางแผนเกี่ยวกับการพัฒนา หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้และการจัดการล่วงหน้าเกี่ยวกับการเรียนการสอน

2. การดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่องการจัดตารางสอน การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การจัดแบบเรียนการปรับปรุงการเรียนการสอน และการฝึกงาน

3. การบริหารเกี่ยวกับการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่องการจัดสื่อการเรียน การสอน การจัดห้องสมุด และการนิเทศการสอน

4. การวัดผลและประเมินผล เป็นการดำเนินงานในเรื่องกระบวนการ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในด้านการตรวจสอบและการวิเคราะห์ผลการเรียน

กมล ภู่งประเสริฐ (2545, หน้า 9-16) แบ่งขอบข่ายการบริหารงานวิชาการออกเป็น 9 งาน ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร เป็นการดำเนินงานในเรื่องการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางระดับประเทศ การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทรัพยากร สภาพการดำรงชีวิตที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและท้องถิ่นโดยตรง การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

2. การบริหารการเรียนการสอน เป็นการดำเนินงานในเรื่องการรวบรวม วิเคราะห์ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ เป็นการกำหนด การเตรียมการและการจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เครื่องใช้ที่สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการกำหนดวิธีการประเมินผลการเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือรายวิชาตามแนวคิดในปัจจุบันต้องประเมินผลการเรียนรู้ของผู้สอนแต่ละคน เป็นการควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการสอน หรือแผนการจัดการเรียนรู้ และเป็นการร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน โดยการนิเทศภายในการพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมด้านสื่อการเรียนการสอน และการแสวงหาความช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกสถานที่ศึกษา เป็นต้น

3. การบริหารการประเมินผลการเรียน เป็นการดำเนินงานในเรื่องการวิเคราะห์ มาตรฐานการเรียนรู้ รายวิชา และกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการกำหนดวิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินการเรียนรู้ เป็นการควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการและเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ โดยดูแลให้มีการบันทึกการเรียนการสอน การบันทึก การสังเกต และการรวบรวมผลงานของนักเรียนตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ เป็นการจัดทำหลักฐานการศึกษาตามที่กระทรวง กรม หน่วยงานต้นสังกัดกำหนดไว้ เป็นการนำผลการประเมินไปใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนแต่ละคน และเป็นการกำหนดรูปแบบระยะเวลาการรายงานผลการเรียนรู้

4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานในเรื่อง การทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศภายใน เป็นการดำเนินการนิเทศภายในอย่างสม่ำเสมอ และเป็นการร่วมกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

5. การบริหารการพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่องการวิเคราะห์ ปัญหาาร่วมกันเกี่ยวกับความรู้และความสามารถของบุคลากรในสถานศึกษา เป็นการกำหนด

ช่วงเวลาของการพัฒนาบุคคลเป็นระยะ ๆ และเป็นการควบคุมดูแลให้ดำเนินงานพัฒนาบุคลากรเป็นไปตามที่กำหนดไว้

6. การบริหารการวิจัยและพัฒนา เป็นการดำเนินในเรื่องการทำความเข้าใจและส่งเสริมให้มีการวิจัยในชั้นเรียน เป็นการร่วมกันกำหนดประเด็นปัญหาที่เป็นข้อขัดข้องร่วมกัน ในสถานศึกษา และเป็นการควบคุมและส่งเสริมการดำเนินการวิจัยที่ได้กำหนดไว้

7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ เป็นการดำเนินงานในการกำหนดหัวข้อเรื่องทางวิชาการ เป็นการกำหนดวิธีดำเนินการและระยะเวลา เป็นการควบคุมดูแลและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานที่กำหนด

8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ เป็นการดำเนินงานในเรื่องการกำหนดข้อมูล การกำหนดเวลา การควบคุม และการส่งเสริมพร้อมกับการนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้ประกอบการดำเนินงานในข้ออื่น

9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานในเรื่องการกำหนดหัวข้อประเมินผลงาน การกำหนดวิธีการและเครื่องมือในการประเมิน การควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการดำเนินการประเมิน และเป็นการสรุปผลเขียนรายงานประจำปี

สรุปได้ว่า จากขอบข่ายของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวจะเห็นว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยตรง เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษามีคุณภาพในที่สุด ดังนั้นไม่ว่ากิจกรรมใดที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ถือว่างานเหล่านั้นเป็นงานในขอบเขตหน้าที่ของผู้บริหารในด้านวิชาการทั้งสิ้น ซึ่งขอบข่ายของงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการในการที่จะก่อให้เกิดคุณภาพการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 6 งานดังกล่าวข้างต้น ได้แก่ 1) งานวางแผนวิชาการ 2) การจัดงานวิชาการ 3) การจัดการเรียน การสอน 4) การพัฒนาและส่งเสริมทางด้านวิชาการ 5) การวัดผลและประเมินผลการเรียน และงานทะเบียนนักเรียน 6) การประเมินผลการจัดการงานวิชาการ

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอน

หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการเรียนการสอนไว้ ดังนี้ (กรองกาญจน์ อรุณรัตน์, 2536)

1. ควรให้อิสระในการเรียนรู้ด้วยตนเองตามกำลังความสามารถของแต่ละบุคคลตามทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ควรจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีการใช้สื่อประสม

3. ควรมีการใช้สื่อเป็นตัวช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แทนการเรียนรู้จากครูผู้สอน โดยตรงควรมีการสร้างปฏิสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นระหว่างครูกับผู้เรียนด้วยตนเองโดยยึดกระบวนการกลุ่มเข้ามาใช้ในการประกอบกิจกรรมร่วมกัน
4. ควรให้ผู้เรียนได้ทราบผลการเรียนของตนเองทันที
5. ควรมีการเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดกำลังใจในการเรียนรู้
6. ควรมีการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน ตามความสามารถและความสนใจของผู้เรียน ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางรูปแบบดั้งเดิม เป็นหลักในการออกแบบการเรียนการสอน และได้ศึกษา หลักการ ทฤษฎี วิธีการระบบ รูปแบบการออกแบบการเรียนการสอนของนักศึกษาหลาย ๆ ท่านเป็นแนวทางด้วย เพื่อให้การออกแบบรายละเอียดในองค์ประกอบของระบบ มีความครอบคลุม เพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ

หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยจีน

หลักสูตร

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, นิรมล ศตวุฒิ และระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2556, หน้า 1-2) ได้ทำการวิจัย พบว่า หลักสูตรมีความสำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาทุกระดับ นับตั้งแต่การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา รวมทั้งการศึกษานอกระบบและจัดการศึกษารูปแบบอื่น ๆ ทั้งนี้เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และพัฒนาประเทศด้านอื่น ๆ โดยเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ทุกระดับจะต้องวางแผนในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้บังเกิดผลต่อผู้เรียน ในบทนี้จะกล่าวถึงความหมายของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรความหมายและความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร และกระบวนการพัฒนาหลักสูตร

ความหมาย

คำว่า “หลักสูตร” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Curriculum” ซึ่งเป็นคำที่มาจากภาษาละตินว่า “Curre” หมายถึง ทางวิ่ง หรือลู่วิ่ง Oliva (1992) ได้ศึกษาความหมายของหลักสูตร พบว่าการให้ความหมายหลักสูตรขึ้นอยู่กับลักษณะความเชื่อหรือปรัชญาของแต่ละบุคคล และได้รวบรวมความหมายของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สอนในโรงเรียน
2. หลักสูตร คือ เนื้อหาวิชา
3. หลักสูตร คือ โปรแกรมสำหรับการเรียน

4. หลักสูตร คือ กลุ่มของวัตถุประสงค์
5. หลักสูตร คือ กลุ่มวิชา
6. หลักสูตร คือ ลำดับของรายวิชา
7. หลักสูตร คือ จุดมุ่งหมายที่ผู้เรียนพึงบรรลุ
8. หลักสูตร คือ รายวิชาที่จะศึกษา
9. หลักสูตร คือ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ดำเนินภายในโรงเรียนและกิจกรรมนอกชั้นเรียน
การแนะแนว รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้อง
10. หลักสูตร คือ สิ่งการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน โดยการดูแลจากโรงเรียน
11. หลักสูตร คือ ทุกสิ่งที่ได้วางแผนจากบุคลากรในโรงเรียน
12. หลักสูตร คือ ลำดับขั้นตอนของประสบการณ์ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน
13. หลักสูตร คือ ผลของประสบการณ์ที่ผู้เรียนแต่ละคนได้รับมาจากโรงเรียน
จากความหมายของหลักสูตรข้างต้น สรุปได้ว่า หลักสูตรนั้นมีความหมายสองนัย

ความหมายในวงแคบหลักสูตร คือ วิชาหรือเนื้อหาที่สอน ส่วนความหมายในวงกว้างหลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้แก่ผู้เรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม หรืออาจนิยามความหมายของหลักสูตรออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่นิยาม หลักสูตรว่า ได้แก่ สิ่งที่เป็นเอกสารที่แสดงออกมาในรูปของตัวหลักสูตร คู่มือครู หน่วยงานเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ หนังสือเรียน หนังสือเสริมประสบการณ์ ตลอดจนสื่อการเรียนรู้และอุปกรณ์ในรูปแบบต่าง ๆ อีกกลุ่มหนึ่งจะนิยามหลักสูตรให้ครอบคลุมทั้งสิ่งที่เป็นเอกสาร และกิจกรรมหรือประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ความสำคัญ

กรมวิชาการ (2545) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่สอง ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

ภาษาอังกฤษได้รับการกำหนดให้เรียนในทุกช่วงชั้น โดยสถานศึกษาสามารถจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียน และจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ที่มีความลึกและเข้มข้น หรือรายวิชาใหม่ให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความความถนัด ความสนใจ ความต้องการ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 ขึ้นไป ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น และภาษาเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เขมร พม่า ยาวิ มาเลย์ ฯลฯ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา ที่จัดทำเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

ลักษณะเฉพาะ

การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษานั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในชีวิตประจำวันและการทำงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมนั้น ขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสดำเนินกิจกรรมการใช้ภาษาให้มากที่สุด ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน การจัดกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติและลักษณะเฉพาะของภาษา การจัดการเรียนการสอนภาษา จึงควรจัดกิจกรรมให้หลากหลาย ทั้งกิจกรรมการฝึกทักษะทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันจะนำไปสู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner independence) และสามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต (Lifelong learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้งในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

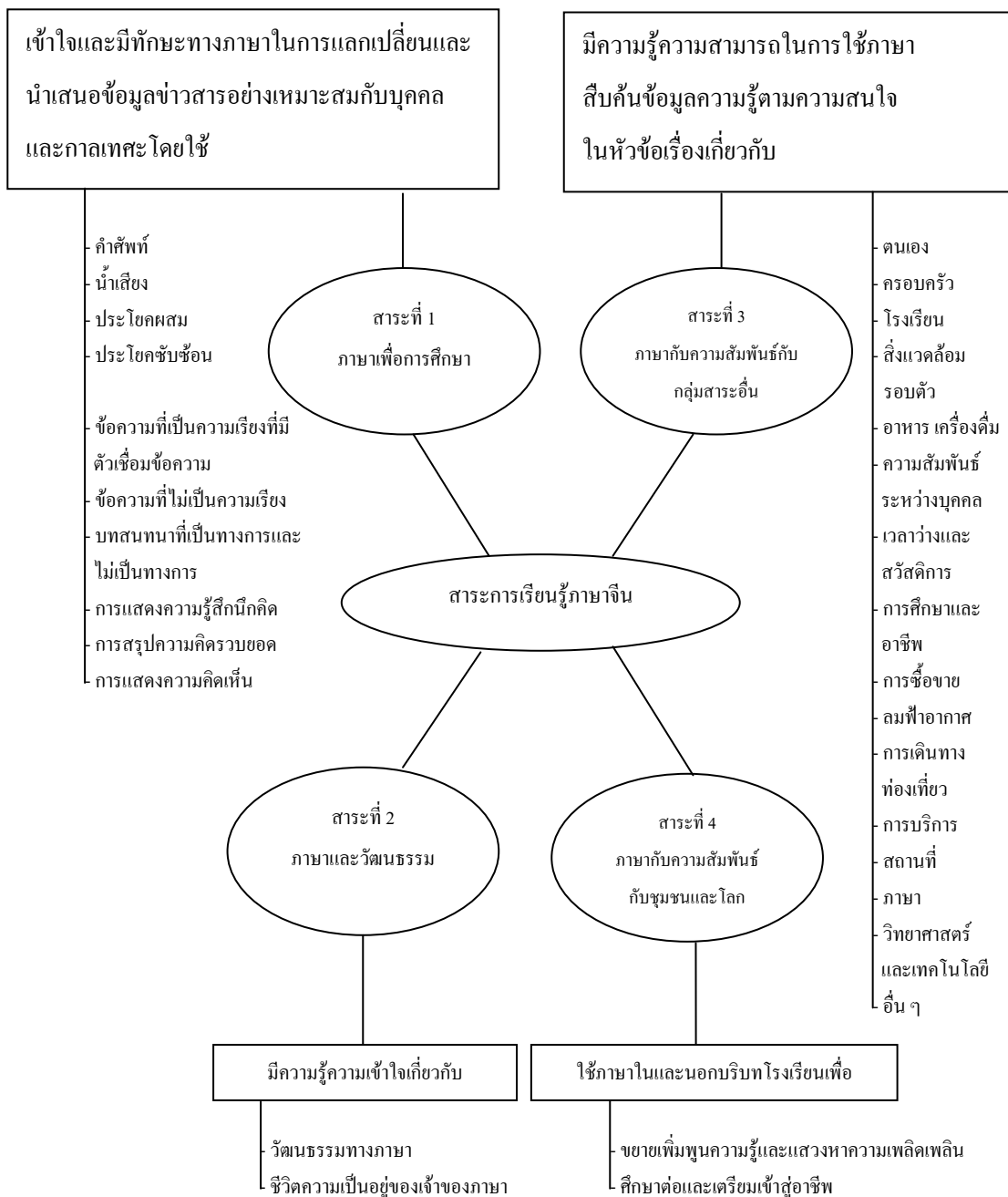
โครงสร้าง

โครงสร้างของหลักสูตรภาษาต่างประเทศ กำหนดตามระดับความสามารถต่างภาษา และพัฒนาการผู้เรียน (Proficiency-based) เป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

- ช่วงชั้น ป.1-3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory level)
- ช่วงชั้น ป.4-6 ระดับต้น (Beginner level)
- ช่วงชั้น ม.1-3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing level)
- ช่วงชั้น ม.4-6 ระดับก้าวหน้า (Expanding level)

คุณภาพของผู้เรียน

เป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมาย โดยกำหนดเป็นกรอบองค์ความรู้ ทักษะ/ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม ไว้เป็นช่วงชั้น และเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว จะมีความรู้ความสามารถขั้นต่ำตามผังมโนทัศน์ของสาระการเรียนรู้พื้นฐานดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2-1 ผังมโนทัศน์ของสาระการเรียนรู้ภาษาจีน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี/ รายภาค

สถานศึกษาสามารถกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และสาระการเรียนรู้เป็นรายปี สำหรับช่วงชั้นที่ 1-3 และรายภาคสำหรับช่วงชั้นที่ 4 โดยการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น แล้วนำมากำหนดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี/ รายภาคให้เหมาะสม ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสัดส่วนเวลา วิชา ระดับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ และครอบคลุมคุณภาพทุกช่วงชั้นในรายปี/ รายภาค ดังนี้

1. การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาคสถานศึกษาสามารถกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี/ รายภาค จากการศึกษาและวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น และคุณภาพผู้เรียนเพื่อบ่งบอกถึงความสามารถและความสำเร็จในการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นซึ่งจะแตกต่างกันไปในแต่ละสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ความพร้อมของสถานศึกษา และความเหมาะสมของท้องถิ่นแตกต่างกัน แต่เมื่อครบ 3 ปี ของแต่ละช่วงชั้น ผู้เรียนจะต้องได้เรียนรู้จนครบทุกมาตรฐานช่วงชั้นตามที่กำหนด แนวทางในการเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี/ รายภาค สรุปดังนี้

วิธีที่ 1 เขียนเหมือนมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นทั้ง 3 ระดับชั้น

วิธีที่ 2 เขียน Performance เหมือนกันทุกปี/ ภาค และเขียน Content ให้มีความเข้มแตกต่างกันในแต่ละปี/ ภาค

วิธีที่ 3 เขียน Content เหมือนกันทุกปี/ ภาค และเขียน Performance ให้มีความเข้มแตกต่างกันในแต่ละปี/ ภาค

วิธีที่ 4 เขียนให้ Performance และ Content มีความเข้มแตกต่างกันในแต่ละปี/ ภาค

หมายเหตุ

1. การเลือกใช้วิธีการเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ควรคำนึงถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการเขียนแบบเดียวกันสำหรับทุกมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

2. การเขียน Content อาจกำหนดรายละเอียดหรือไม่ก็ได้ แต่ในการเขียนคำอธิบายรายวิชานิยมใช้เป็น Concept

การกำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/ รายภาค

นำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นมาวิเคราะห์สังเคราะห์ที่ปรากฏ ออกมากำหนดเป็นสาระการเรียนรู้รายปี/ รายภาคหรือนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ รายภาค ที่ได้วิเคราะห์แล้ว มากำหนดสาระการเรียนรู้รายปี/ รายภาค ทั้งนี้อาจจะกำหนดรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ไว้หรือไม่ก็ได้ การไม่กำหนดรายวิชาละเอียดก็เพื่อความสะดวกในการเขียนคำอธิบายรายวิชา

ที่ไม่ต้องนำรายละเอียดนั้นมาสรุป Concept อีกครั้ง ส่วนการกำหนดรายละเอียดสามารถไปกำหนดได้ในช่วงออกแบบหน่วยการเรียนรู้ หรืออาจกำหนดรายละเอียดเป็นตัวอย่างในช่วงนี้ก็ได้ เพื่อได้มองเห็นกรอบสาระที่เป็นเป้าหมาย

การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา และระดับชาติ โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียน การประเมินผลแต่ละระดับมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนและใช้ประเมินในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 2-1 การวัดและประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การประเมินผลย่อย (Formative assessment)	การประเมินผลรวม (Summative assessment)	การประเมินผลระดับชาติ (National tests)
เป็นการประเมินเพื่อการเรียนรู้ เกิดขึ้นตลอดเวลาในชั้นเรียน	เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินเมื่อเรียนจบหน่วย การเรียนรู้/ ปลายภาค/ ปลายปี/ จบช่วงชั้น เพื่อตัดสิน ความสามารถของผู้เรียน ที่สัมพันธ์กับมาตรฐาน ระดับชาติ มักตีค่าเป็นตัวเลข	เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ ประเมินการบรรลุผลตาม มาตรฐานเมื่อจบช่วงชั้น เป็นการประเมินความสามารถ ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับ มาตรฐานระดับชาติ ให้ข้อมูล การประเมินผลรวมกับ โรงเรียน เพื่อนำไปใช้สำหรับ ติดตาม ควบคุมให้เกิด การปฏิบัติตามมาตรฐาน
เป็นการประเมินตนเองของ ผู้เรียนที่เขาจำเป็นต้องรู้ว่า ขณะนั้นเขาเป็นอย่างไร นอกเหนือจากการที่จะต้องรู้ว่า เป้าหมายที่เขาต้องการอยู่ที่ใด และจะทำให้สมบูรณ์ได้อย่างไร	ผลประเมินจะนำไปใช้เพื่อ ข้อมูลสำหรับการบริหาร จัดการ	
เป็นการประเมินที่ทั้งครูผู้สอน และผู้เรียนอยู่ใน กระบวนการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง เมื่อครูให้ข้อมูล ป้อนกลับ ก็พร้อมที่จะให้ ผู้เรียนได้ปรับปรุงให้เหมาะสม ผลการประเมินจะนำไปสู่ การปรับแผนการจัดการเรียนรู้		

แนวทางการทดสอบทางภาษา

1. การทดสอบทักษะการฟัง เช่น

1.1 การทดสอบการจับใจความสำคัญของคำพูด (Skimming) เช่น

1.1.1 ฟังข่าวแล้ว ให้นักเรียนเขียนชื่อบุคคล สถานที่ที่ได้ยินข่าว (เหมาะกับผู้ที่เริ่มเรียน)

1.1.2 ฟังผู้สอนเล่าเรื่องหรือนิทานที่คุ้นเคย นักเรียนตั้งชื่อเรื่อง (อาจใช้ภาษาแม่ของนักเรียนก็ได้)

1.1.3 ฟังผู้สอนเล่า อธิบาย เกี่ยวกับสถานที่ สิ่งของ บุคคล หรือเหตุการณ์ ฯลฯ นักเรียนเขียนสิ่งที่ผู้สอนเล่า (ถ้าเป็นผู้เริ่มเรียนอาจให้โต้ตอบโดยใช้ภาษาแม่ของนักเรียนได้)

1.1.4 ฟังเทปที่บันทึกจากรายการวิทยุ เช่น ข่าวทั่วไป ข่าวกีฬา พยากรณ์อากาศ ฯลฯ นักเรียนบอกว่าเป็นรายการประเภทใด

1.2 การทดสอบความเข้าใจข้อความ (Oral comprehension) แบบทดสอบความเข้าใจในการฟังที่เป็นมาตรฐานมักจะมีการทดสอบความเข้าใจข้อความอยู่ด้วย การทดสอบความเข้าใจในการฟังสามารถวัดทั้งที่เป็นหน่วยความหมายย่อยและความเข้าใจสารโดยรวม เช่น

1.2.1 การทดสอบหน่วย

1.2.2 การฟังอย่างคร่าว ๆ เพื่อจับคำศัพท์ที่รู้ความหมาย

1.2.3 การจับใจความโดยการ

- ฟังเรื่องราวหรือนิทาน สถานที่ บุคคลเหตุการณ์ ฯลฯ แล้วตั้งชื่อเรื่อง

- ฟังบทความแล้วสรุปใจความด้วยการเขียน หรือตอบด้วย True/ false

- ฟังแถบบันทึกเสียงเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เช่น กีฬา บันทึกเสียง

พยากรณ์อากาศ ฯลฯ แล้วบอกว่า เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

- ฟังบทสนทนาแล้วเลือกภาพที่ตรงกับบทสนทนานั้น

1.3 การทดสอบการรับข้อมูลเช่น

1.3.1 การฟังข้อความ แล้วให้กรอกข้อมูล หรือทำเครื่องหมายแสดงเส้นทางจุดหมายปลายทางลงในตารางหรือแผนที่

1.3.2 สมมุติให้ผู้เรียนอยู่ในสถานการณ์ แล้วสรุปข้อความจากสิ่งที่ได้ยิน

1.3.3 ให้ผู้เรียนฟังเฉพาะข้อความที่ต้องการ และจดบันทึกไว้

1.4 การทดสอบการถ่ายทอดคำพูดหรือเรื่องราว (Transfer the oral messages)

ใช้วัดในระดับที่ค่อนข้างสูง เป็นการทดสอบความสามารถของ 2 ทักษะที่ปรากฏในชีวิตจริง คือ ทักษะการรับสารและถ่ายทอดออกเป็นทักษะการส่งสาร เช่น สมมุติให้นักเรียนได้รับโทรศัพท์

ฝากข้อความแล้วให้จดบันทึกไว้ หรือให้นำไปส่งข่าวต่อด้วยการพูดก็ได้ ซึ่งถ้าวัดทักษะการรับสาร ก็อาจให้ถ่ายทอดเป็นภาษาแม่ได้ รูปแบบนี้สามารถนำไปใช้กับนักเรียนระดับสูงได้ หรือผู้สอนเล่าเรื่องให้นักเรียนฟังแล้วให้นักเรียนไปเล่าต่อให้เพื่อนฟัง แล้วบันทึกเทปไว้สำหรับให้คะแนนภายหลัง

1.5 การเขียนตามคำบอก (Dictation) แบบสอบการเขียนตามคำบอก สามารถทำนายความชำนาญทางภาษาที่มีอยู่ได้ และผู้สอนสามารถทราบถึงปัญหาของนักเรียนทางด้านโครงสร้างการทดสอบการฟังนั้น อาจจะทำให้ได้ในลักษณะของทักษะสัมพันธ์ระหว่างฟัง-เขียน หรือ ฟัง-พูด เป็นการทดสอบความสามารถ 2 ทักษะที่ปรากฏในชีวิตจริง ทักษะการรับสารและถ่ายทอดออกเป็นทักษะการส่งสาร ฯลฯ

2. การทดสอบทักษะการพูด แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

2.1 การพูดที่มีการควบคุม สามารถได้โดย

2.1.1 การให้ตัวนะที่สามารถมองเห็นได้ แต่นักเรียนควรมีความคุ้นเคยกับสัญลักษณ์ที่ใช้เสียก่อน

2.1.2 การให้ตัวนะที่เป็นคำพูด อาจใช้ภาษาแม่ หรือภาษาที่เรียนหรือไม่บางครั้งอาจเขียนก็ได้

2.1.3 การสอบพูดปากเปล่าด้วยวิธีการสอบแบบโคลซ (Cloze)

2.1.4 การเล่าเรื่อง (Narrative task) เล่าเรื่องให้ฟังแล้วไปเล่าต่อให้เพื่อนฟัง แล้วบันทึกเทปไว้

2.1.5 ให้พูดตามสถานการณ์สมมุติโดยใช้ภาษาตามหน้าที่ (Function) ที่เหมาะสม

2.2 การพูดโดยอิสระในสถานการณ์การสื่อสารอย่างแท้จริง เช่น

2.2.1 ให้บรรยายเหตุการณ์ในภาพชุด ถ้าเป็นระดับเริ่มเรียนอาจให้คำสั่งเป็นภาษาแม่

2.2.2 ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องง่าย ๆ

2.2.3 ให้พูดตามหัวข้อที่กำหนดให้ ควรให้หลาย ๆ หัวข้อ

2.2.4 ให้บรรยายสิ่งของ บุคคล ฯลฯ

2.2.5 ให้พูดเพื่อสนับสนุนความคิดของตนเอง โต้แย้ง ปฏิเสธ พูดห้กำลังใจ ข้อโต้แย้ง

2.2.6 สนทนาและสัมภาษณ์ เนื้อหาในการสัมภาษณ์ ควรเลือกให้เหมาะสมกับระดับความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน แบบสัมภาษณ์ที่เป็นนามธรรม ได้แก่ การแสดงความคิดเห็น การให้เหตุผลในการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง อาจให้อ่านบทความที่เตรียมไว้ล่วงหน้า การสนทนาจะเป็นการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเหตุการณ์ในสังคมปัจจุบัน

2.2.7 ให้พุดนำเสนอข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ เช่น บทความ ภาพ วิดีทัศน์ ฯลฯ

2.2.8 ให้พุดสรุปจากเอกสาร

2.2.9 ให้พุดเชิงวิเคราะห์โดยนำเสนอหน้าชั้น

3. การทดสอบทักษะการอ่าน เช่น

3.1 การอ่านออกเสียง การทดสอบการอ่านออกเสียงในภาษาที่สอง จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อ นักเรียนสามารถพุดภาษาที่สองได้แล้ว

3.2 การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นการทดสอบการรับข้อมูล จากหนังสือพิมพ์ วารสาร ประกาศโฆษณา ตารางเวลารถไฟ จดหมาย ฯลฯ กิจกรรมในการทดสอบทักษะอ่านจำแนกได้ ดังนี้ คือ

3.2.1 กิจกรรมที่เป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เข้าสอบได้อ่านข้อความที่มีความยาวตามความเหมาะสม ที่เป็นงานเขียนประเภทต่าง ๆ เช่น บทความจากหนังสือพิมพ์และวารสาร รายงานต่าง ๆ ข่าวสภาพดินฟ้าอากาศ คำอธิบาย วิธีการจากแผ่นพับ คำบรรยายสถานที่ ประเพณี บุคคล บทความจากหนังสือวิชาการ จดหมาย ภาพชุดพร้อมกับคำบรรยายภาพ หรือภาพเหตุการณ์ พร้อมกับคำบรรยาย กราฟ ตาราง แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ

3.2.2 กิจกรรมที่เป็นตัวสนองตอบผู้เข้าสอบจะต้องใช้ความสามารถด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับการใช้ศัพท์ สำนวน และไวยากรณ์ ประกอบกับความสามารถรวมที่ได้จากโครงสร้างความรู้ ด้านสังคมและวัฒนธรรมที่มากับการใช้ภาษา กลวิธีในการหาความหมายจากการใช้บริบททางภาษาและอภิปัญญาที่เอื้อต่อความสามารถทางภาษา มาใช้ร่วมกับความคาดเดาเกี่ยวกับความหมายของสารที่รับได้ด้วยการเลือกคำตอบจากตัวเลือกที่ให้ โยงลูกศร ลากเส้นวาดภาพ จิตเส้นใต้ จับคู่ เรียงลำดับข้อความใหม่ หรือเติมคำหรือข้อความให้ถูกต้องและเหมาะสมได้ใจความ ฯลฯ

4. การทดสอบทักษะการเขียน เช่น

4.1 การเขียนเรียงความโดยมีตัวแนะให้ เช่น ให้ดูภาพแล้วเขียนคำบรรยายให้ตาราง ชื่อบุคคลและลักษณะ แล้วให้เขียนบรรยายลักษณะของแต่ละบุคคล ให้คำหรือกลุ่มคำ แล้วเขียนเล่าเรื่องโดยใช้คำหรือกลุ่มคำที่ให้ ให้บทสนทนามาแล้วให้เขียนใหม่เป็นเรื่องเล่า ให้สถานการณ์กำหนดขอบเขตให้เขียน ให้ฟังข้อความจากแถบบันทึกเสียง แล้วเขียนสรุปความ การให้ตัวแนะโดยการพุด อาจเกี่ยวข้องกับทักษะการฟังด้วย ดังนั้น การให้คะแนนควรคำนึงถึงด้วยว่า ทักษะทั้งสองชนิดเกี่ยวข้องกัน ถ้าต้องการเน้นที่ทักษะการเขียน การให้ตัวแนะด้วยการพุด จะต้องให้เข้าใจง่าย

4.2 การเขียนอย่างอิสระ วิธีนี้ผู้เรียนจะแสดงความสามารถในการจัดลำดับความคิด การใช้คำศัพท์ที่เหมาะสม ตลอดจนการแบ่งข้อความออกเป็นตอน ๆ การเลือกหัวข้อสำหรับเขียนควรเป็นหัวข้อที่นักเรียนได้ใช้ความพยายามแสดงความคิดมากกว่าแสดงเนื้อหา ลักษณะของการเขียนอาจเป็นดังนี้

- การเขียนที่มีเนื้อหามาจากคำศัพท์ จุดประสงค์หลักของการเขียนแบบนี้เพื่อวัดความเหมาะสมของการใช้คำศัพท์
 - การเขียนที่มีพื้นฐานมาจากไวยากรณ์ งานที่ให้เขียนจะเกี่ยวกับ โครงสร้างที่ต้องการทดสอบ เช่น อาจให้เขียนเกี่ยวกับกิจกรรมระหว่างวันหยุดประจำภาคที่ผ่านมาเป็นเหตุการณ์ในอดีต
 - การเขียนข้อความเป็นตอน ๆ การเขียนชนิดนี้เน้นความสามารถในการเขียนข้อความที่รวมเป็นความคิดหลักเพียงความคิดเดียวในแต่ละย่อหน้า
 - การเขียนเรียงความที่เกิดจากการกระตุ้นความคิด เป็นหัวข้อที่เขียนเรียงความที่อาจได้จากเหตุการณ์ทางการเมือง ข้อโต้แย้ง เหตุการณ์ในโรงเรียน หรืออื่น ๆ การให้คะแนนอาจเน้นในเรื่องการให้เหตุผล การลำดับความคิด การใช้ถ้อยคำ และการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ
- จากแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า การทดสอบภาษาเพื่อการสื่อสาร อาจผสมผสานลักษณะย่อยและแบบบูรณาการเข้าด้วยกัน เพื่อให้สามารถทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาได้จริง
- การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้**
- การตรวจสอบผลการจัดการเรียนรู้ ที่ยึดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย ครูผู้สอนควรได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กำหนดตัวบ่งชี้ (Performance descriptors/ indicator) สำหรับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ ภาค (มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น) แต่ละข้อให้สอดคล้องกับวัยของผู้เรียนและได้นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนแล้ว (ที่ได้นำไปกำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ปลายทาง/ นำทางไว้แล้ว)
2. เลือกตัวบ่งชี้ ที่จะเป็นตัวแทนของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/ ภาค (มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น) ซึ่งเป็นความสามารถที่ต้องการให้ผู้เรียนได้แสดงออก และใช้ในเกณฑ์ในการประเมิน เพื่อตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด
3. ออกแบบภาระงานให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถทางภาษา ตามตัวบ่งชี้ที่ได้เลือกไว้/ ตามเกณฑ์การประเมิน ภาระงานที่ใช้ในการประเมินจะสามารถใช้วัดตัวบ่งชี้ได้หลาย ๆ ตัวในหลาย ๆ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น การออกแบบภาระงานนั้นจะต้องครอบคลุม

ทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ บริบท งานที่ต้องทำ (การใช้ภาษา) และ บทบาทของผู้เรียน ในการประเมินภาษา องค์ประกอบทั้งสาม จะถูกกำหนดเป็น Situation และ Task

4. กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งผู้สอนสามารถเลือกใช้เกณฑ์ประเมินแบบแยกส่วนหรือเกณฑ์ประเมินรวมก็ได้ ซึ่งเกณฑ์แต่ละตัวก็คือตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นแต่ละข้อที่ได้เลือกไว้ และผลการประเมินก็จะสามารถใช้ตรวจสอบมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายในการจัดการเรียนการสอนนั่นเอง

5. ตรวจสอบ ทบทวน ความสอดคล้องและความเหมาะสมของภาระงานกับเกณฑ์การประเมิน ปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้การทดสอบจริง

การจัดการเรียนรู้

ศักดิ์ศรี ปาณะกุล และคณะ (2556, หน้า 103-104) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ได้เรียนรู้ทั้งเนื้อหาวิชา ทักษะ กระบวนการ มีคุณธรรมและจริยธรรม มีเจตคติและค่านิยมที่ถูกต้อง ครูเป็นผู้จัดการ และอำนวยความสะดวก เปิดโอกาสให้ผู้เรียนคิด วางแผนลงมือปฏิบัติ และหาข้อสรุปหรือข้อค้นพบ จนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้ยังต้องมีกิจกรรมการประเมินผลด้วยว่า หลังจากการจัดกิจกรรมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ไปแล้วนั้น ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามผลที่คาดหวังหรือไม่

จากความหมายของหลักสูตรประกอบกับความหมายของการจัดการเรียนรู้ที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งอยู่ในความหมายของหลักสูตร เพราะความหมายของหลักสูตรจะครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

1. ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นเนื้อหาสาระ ได้แก่ สาระการเรียนรู้ทั้งหมดที่มุ่งให้ผู้เรียนได้รับทั้งด้านเนื้อหา ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม เจตคติและค่านิยมที่ถูกต้อง
2. ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เป็นกิจกรรม เช่น กิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติในสภาพจริง การวัดและประเมินผล เป็นต้น

มาตรฐานการเรียนรู้ (Standards)

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง เกณฑ์คุณภาพที่บ่งชี้ถึงระดับความรู้ความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เป็นมาตรฐานกลาง ซึ่งเป็นกรอบด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่สถานศึกษาสามารถนำไปปรับและพัฒนา มาตรฐานการเรียนรู้จะบอกถึงสิ่งที่คาดหวังหรือจุดหมายไว้อย่างชัดเจนว่าอะไรคือ สิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนรู้และปฏิบัติได้ โดยแบ่งออกเป็น 8 มาตรฐานตามสาระทั้ง 4 สาระดังต่อไปนี้

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสารหมายถึงการใช้ภาษาจีนในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ดีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรมหมายถึงการใช้ภาษาจีนตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ความสัมพันธ์ ความเหมือน และความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับ ภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำไปใช้อย่างเหมาะสม

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นหมายถึง การใช้ภาษาจีน ในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลกหมายถึง การใช้ภาษาจีนในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สาระที่ 1: ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ 2: ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ 3: ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4: ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

หลักการสอนภาษาจีน

ในการสอนภาษาจีนนั้นเป็นการสอนที่มีลักษณะเฉพาะ กล่าวคือ ภาษาจีนเป็นภาษาที่มีต้นกำเนิดมาจากรูปภาพ คำศัพท์แต่ละตัวมีความหมายในตัวเอง ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน จึงจำเป็นต้องศึกษาหลักการสอนภาษาจีนให้ดีเสียก่อน (Hu Xiwei, 1978, pp. 1-51) ได้กล่าวถึงวิธีการสอนภาษาจีนดังนี้

1. การสอนออกเสียง (拼音)

การสอนออกเสียง อาจเรียกว่า เสียงอ่าน คำอ่าน หรือแม้แต่การอ่าน หมายถึง วิธีการหรือรูปแบบของคำ หรือวลีในภาษาที่ถูกพูดหรือเปล่งเสียงออกมา ถ้ากล่าวถึง “การออกเสียงที่ถูกต้อง” จะหมายถึงการออกเสียงโดยอิงสำเนียงที่เฉพาะเจาะจงอย่างหนึ่ง เช่น สำเนียงกลางมาตรฐาน

1.1 ครูพูดออกเสียงให้นักเรียนดูปากและให้นักเรียนพูดตาม

1.2 การเปรียบเทียบเสียงโดยครูออกเสียง zh ch sh แล้วให้นักเรียนฟัง

1.3 การใช้มือเป็นสัญลักษณ์ เช่น ใช้มือแทนการออกเสียงวรรณยุกต์ที่ 1-4

1.4 การใช้กลอนและเสียงสัมผัสในการช่วยจำ เช่น 爸爸妈妈 a a a a

大哥二哥 e e e e

2. การสอนฟัง ควรคำนึงถึงจุดหมายการสอน 6 ข้อ

2.1 การฝึกมารยาทในการฟัง โดยการให้คำแนะนำมารยาททั่ว ๆ ไปของการฟัง และมารยาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟัง ส่งเสริมในด้านการปฏิบัติโดยจัดให้มีประสบการณ์ฟังตามสถานการณ์ต่าง ๆ

2.2 การฟังเพื่อเก็บใจความสำคัญและฝึกทักษะสัมพันธ์ คือ สอนให้รู้จักวิธีเก็บใจความสำคัญรู้จักที่จะเขียนสรุปสาระสำคัญของสิ่งที่ตนได้ฟัง ฝึกการเก็บใจความสำคัญ โดยให้ฟังเรื่องต่าง ๆ ฝึกให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังมาทำกิจกรรมตามความเหมาะสม

2.3 การสอนให้มีวิจารณญาณในการฟัง คือ สอนให้พิจารณาว่าสิ่งที่ฟังมีลักษณะอย่างไร เป็นคำบอกเล่า เป็นข้อเท็จจริง หรือเป็นความเห็นของผู้พูด ถ้าเป็นความเห็นก็ให้รู้จักให้วิจารณ์ว่าเป็นความเห็นที่ชอบด้วยเหตุผลหรือไม่ เชื่อถือได้หรือไม่ มีเจตนาอย่างไร

2.4 การฟังเพื่อให้ได้ความรู้อันเป็นทางส่งเสริมสติปัญญา คือ สอนวิธีจดหัวข้อความรู้ที่จากการฟัง ซึ่งให้เห็นประโยชน์ของการจดหัวข้อเพื่อประหยัดเวลาและช่วยความจำ

2.5 การสอนให้รู้คุณค่าของสิ่งที่ได้ฟัง คือ สอนให้รู้จักสังเกตว่าสิ่งที่ได้ฟังมีคุณค่าที่ตรงไหน เช่น ด้านความเพลิดเพลิน ด้านส่งเสริมศีลธรรมและวัฒนธรรม ด้านความไพเราะงดงาม แง่คิดที่มีประโยชน์

2.6 การส่งเสริมให้มีความเจริญทางจินตนาการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คือ สอนให้เกิดความคิดคำนึงเมื่อได้ฟังและสามารถแสดงออกซึ่งความคิดนั้นเป็นการแสดงความรู้สึก ด้วยวาจาหรือด้วยลายลักษณ์อักษร

วิธีสอนต้องทำความเข้าใจกับประโยคเดี่ยวก่อน ซึ่งมีขั้นตอนการสอน คือ

- 1) การสอนประโยค ได้แก่
 - 1.1) การเลียนแบบหรือการทำตามผู้สอน
 - 1.2) การเลือกเน้นเสียงคำ
- 2) การเลือกและแบ่งแยกได้ว่าผู้พูดมีน้ำเสียงและอารมณ์อย่างไร
 - 2.1) การเปลี่ยนประโยคบอกเล่าเป็นประโยคคำถาม
 - 2.2) การฟังและเขียนตาม
 - 2.3) การเลือกเติมคำที่หายไปในช่วงว่าง
 - 2.4) การเลือกพูดซ้ำคำที่อยู่ท้ายประโยค
 - 2.5) เลือกคำที่มีความหมายเกี่ยวข้องกับประโยคที่ได้ฟัง
 - 2.6) เมื่อฟังประโยคและจับใจความสำคัญให้ได้และบอกได้ว่าหมายถึงอะไร
 - 2.7) เมื่อฟังประโยคแล้วใช้คำตอบให้ต่อเนื่องกันกับประโยคแรก
 - 2.8) การเลือกความหมายของประโยค
 - 2.9) การบอกผิดหรือถูก
 - 2.10) ฟังแล้วเลือกรูปภาพที่เกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง
 - 2.11) ฟังแล้วจดจำตัวเลขที่ใช้น้อย และมีความเกี่ยวข้องกับตัวเอง เช่น หมายเลข โทรศัพท์ บ้านเลขที่ เลขทะเบียนรถ ป้ายรถเมล์
 - 2.12) ฟังแล้วตอบคำถามว่าผิดหรือถูก
 - 2.13) ฟังบทสนทนาแล้วตอบคำถามตามตัวเลือกที่ให้มา
 - 2.14) ฟังบทสนทนาแล้วถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้
 - 2.15) ฟังแล้วตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องได้
 - 2.16) ฟังแล้วจำเนื้อหาในบทความ
- 3) การฟังและทำความเข้าใจในบทความสั้น ๆ
 - 3.1) การบอกแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง

- 3.2) ดูรูปแผนผังเพื่อหาสถานที่ การหาหนทาง แล้วพูดเป็นบทความสั้น ๆ
- 3.3) การเลือกตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง
- 3.4) การกรอกแบบฟอร์ม
- 3.5) เมื่อฟังแล้วมีข้อมูลซ้ำ ๆ กัน ให้จัดเป็นหมวดหมู่
- 3.6) ฟังแล้วเดาจากเรื่องที่ได้ฟังว่าหมายถึงอะไร
- 3.7) ให้ดูรูปภาพแล้วพูดถึงสิ่งที่อยู่ในรูปนั้น
- 3.8) การแสดง

3. การสนทนา

การสนทนา (Dialogue) หมายถึง ถ้อยคำที่ผ่านการไหลของกระแสแห่งความหมาย ไหลไปไหลมาระหว่างกันจนปรากฏเป็นความเข้าใจ และเกิดบางสิ่งขึ้นใหม่ แลกเปลี่ยนความคิด ความรู้ ความเข้าใจ สมมติฐาน ความรู้สึก ความเชื่อที่ถูกสะสมมา และความหมาย ภายในกลุ่ม พูดคุยกันโดยชวนไว้ไม่ตัดสิน ทำให้เกิดการไตร่ตรองความคิด (Reflection) เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน โดยผ่านกระบวนการซักถาม การเสนอความคิด การฟัง และการไตร่ตรองความคิด

3.1 การใช้เหตุการณ์จริงพูดสนทนากัน ตัวอย่างเช่น

3.1.1 สามารถใช้คำทักทายเหล่านี้เพื่อใช้เรียกความสนใจจากผู้อื่นหรือไม่ก็เรียกชื่อของกลุ่มสนทนาไปเลยก็ได้ แต่ถ้ากลุ่มสนทนาสังเกตเห็นแล้วก็ไม่จำเป็นของใช้คำเหล่านี้อีก เช่น “嗨, 喂, 嗨”

3.1.2 ชาวจีนมักใช้ประโยค “你吃饭了吗?” (คุณกินข้าวหรือยัง) เพื่อเป็นการกินแล้ว แสดงความทักทายที่บ่งบอกถึงความห่วงใยและใช้ประโยคด้านล่างนี้แสดงการตอบรับว่า ได้สังเกตเห็นการทักทายของกลุ่มสนทนาแล้ว เช่น “你去哪儿? 你干什么去?” (จะไปไหนหรือ) ถ้าหากคุณกำลังทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอยู่หรือกลุ่มสนทนาแล้วว่าคุณกำลังทำอะไรอยู่ กลุ่มสนทนา ก็อาจถามได้ว่า “你在做什么?” “ทำอะไรอยู่หรือ” เป็นการกล่าวคำทักทาย นอกจากนี้ มีคนจีน ยังนิยมใช้ประโยคอื่น ๆ อีก เช่น “你在哪儿发财?” (ไปล่าช้าอยู่ไหนมาหรือ) “这段时间忙吗?” (พักนี้ยุ่งไหม) “别来无!” (ไม่เจอกันนาน) สบายดีไหม ในความเป็นจริงแล้ว เมื่อมีผู้กล่าวคำทักทายบางคำแม้จะไม่ได้เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบแต่ก็ยังคงต้องตอบรับตามมารยาท คำทักทายที่สั้น กระชับ และมีความหมายมากที่สุด คือ “你好” นั่นเอง แต่ถ้าต้องการทักทาย ผู้อาวุโสหรือคนที่ไม่สนิทสนมก็ควรใช้ “你好” ซึ่งแสดงถึงความมีมารยาทมากยิ่งขึ้นและคำว่า “你好” นั้น ก็สามารถใช้ได้ตลอดเวลาตามแต่กาลเทศะ การตอบคำถาม “你好吗?” นั้น ไม่ว่าจะ คำตอบดีหรือไม่ดีก็ต้องกล่าวขอบคุณด้วยเสมอ

3.1.3 สำหรับคนที่เจอกันบ่อย ๆ ก็สามารถใช้คำทักทายในข้อ 1 และข้อ 2 ได้ แต่ถ้าเป็นกรณีที่ไม่ได้พบกันเป็นเวลานานก็ควรกล่าวทักทายแบบแสดงความห่วงใยว่า “你最近好吗?” (พักนี้สบายดีไหม) “你身体好吗?” (สุขภาพเป็นอย่างไรบ้าง)

3.2 ฟังแล้วเลือกคำตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่องพูดสนทนากัน ตัวอย่างเช่น การกล่าวตอบรับการทักทายไม่ใช่สิ่งที่สำคัญที่สุด ดังนั้นจึงสามารถตอบได้ทั้งความจริงหรือจะตอบเป็นกลาง ๆ ก็ได้ คำตอบที่เหมาะสมกับการทักทาย “你好吗?” “你还好吗?” “你身体好吗?” “最近怎么样?” นั้นมีหลายคำตอบ เช่น “还行 (ก็โอเค) 一般 (ก็ธรรมดา)”

3.3 ฟังแล้วจำข้อคิดที่ได้จากเนื้อเรื่อง หรือนิทานพูดสนทนากัน ตัวอย่างเช่น ให้ฟังนิทาน ฟังแล้วจำข้อคิด “她是哪国人” (เขามาจากประเทศไทย) “他在那里工作” (เขาทำงานที่ไหน) และตามเนื้อเรื่องตอบคำถามพูดสนทนากัน

4. การสอนเขียน

การเขียนเป็นทักษะขั้นสูงในบรรดาทักษะทั้ง 4 ทางภาษา เป็นทักษะที่จำเป็นต้องอาศัยทักษะอื่น ๆ เป็นพื้นฐานมาก่อน จึงจะทำให้สามารถเขียนได้อย่างมีทักษะ ดังนั้นก่อนจะถึงขั้นเขียน ผู้สอนควรวางแผนให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ความคิด โดยอาศัยทักษะการฟัง การอ่าน และขจัดประสบการณ์อื่น ๆ ที่ให้ความรู้ ความคิด และฝึกให้แสดงออก ซึ่งความรู้สึกต่อสิ่งนั้น ๆ นักเรียนจะมีความเชื่อมั่นและพร้อมที่จะเขียน

4.1 เขียน pinyin ให้ถูกต้อง เช่น ต้องเขียนส่วนที่สำคัญที่อยู่ตรงกลางบรรทัดให้เขียนเต็มบรรทัด เช่น เสียงพยัญชนะ b p m f d t n l g k h เป็นต้น และเสียงสระ a o e i ü ai ei ui ao ou iu ie เป็นต้น

4.2 เขียนตัวอักษรจีนให้ถูกต้องตามตารางแสดงระเบียบกฎเกณฑ์ในการเขียนตัวหนังสือจีน เช่น “十” ต้องเขียนเส้นขวางก่อนเส้นตั้ง “人” ต้องลากซ้ายก่อนลากขวา เป็นต้น

5. การสอนไวยากรณ์

ไวยากรณ์ (Grammar) คือ การศึกษากฎเกณฑ์ของภาษา ซึ่งรวมถึงเสียง คำศัพท์ ประโยค และส่วนประกอบอื่น ๆ เช่น การประสมคำ และการตีความ คำว่าไวยากรณ์ยังหมายถึงคุณลักษณะเชิงนามธรรมของตำราที่น่าเสนอกฎเหล่านี้ด้วย

5.1 คำกริยาแสดงความสามารถหรือความปรารถนา

5.1.1 คำกริยาแสดงความสามารถหรือความปรารถนา “想, 要, 可以, 会” เป็นต้น มักจะวางไว้หน้าคำกริยาแสดงถึงความสามารถหรือความเป็นไปได้ รูปปฏิเสธของคำกริยาจำพวกนี้ใช้คำว่า “不” วางไว้ข้างหน้า ตัวอย่างเช่น 1) 他要买书。

(เขาอยากซื้อหนังสือ) 2) 我想回家。(ฉันอยากกลับบ้าน) 3) 我不想买东西。
(ฉันไม่อยากจะซื้อของ)

5.1.2 รูปปฏิเสธของคำกริยาแสดงความสามารถหรือความปรารถนา “要”
มักจะใช้ “不想” ตัวอย่างเช่น 1) 你要喝饮料吗? 我现在不想喝。
(คุณอยากกินเครื่องดื่มใหม่)? (ตอนนี้ฉันไม่อยากจะกิน)

5.1.3 ประโยคที่มีคำกริยาแสดงความสามารถหรือความปรารถนา เพียงแต่นำรูป
ขึ้นต้นและปฏิเสธวางไว้ต่อกันก็จะกลายเป็นประโยคข้อนถาม ตัวอย่างเช่น 1) 你想不想去
长城? (คุณอยากไปกำแพงเมืองจีนไหม) 2) 你会不会说汉语? (คุณพูดภาษาจีน
เป็นไหม)

5.2 การใช้คำพจน์สรรพนามแสดงคำถามการใช้คำพจน์สรรพนามแสดงคำถาม
ดังเช่น (“谁 Shuí”, “什么” “哪儿 nǎr” และอื่น ๆ) การเขียนลำดับประโยคก็เช่นเดียวกัน
ประโยคบอกเล่าทั่วไปเพียงแต่เอาส่วนที่ต้องการถามมาเปลี่ยนเป็นคำพจน์สรรพนามแสดง
คำถาม ก็จะได้ประโยคคำถามตามที่ต้องการ ตัวอย่างเช่น 1) 他姓什么? (เขาชื่ออะไร)
2) 你叫什么名字? (คุณชื่ออะไร) 3) 谁是大卫? (ใครเป็นเดวิด) 4) 马立在哪儿?
(แมรี่อยู่ที่ไหน)

5.3 ประโยคที่คำคุณศัพท์ที่เป็นภาคแสดง ประโยคที่คำคุณศัพท์ทำหน้าที่หลัก
ในภาคแสดงนั้นเรียกว่าประโยคที่มีคำคุณศัพท์ที่เป็นภาคแสดง ตัวอย่างเช่น 1) 他很忙。
(เขายุ่งมาก) 2) 他不太高兴。(เขาไม่เคียดใจ)

5.4 ประโยคที่คำนามทำหน้าที่เป็นภาคแสดง

5.4.1 ประโยคที่คำนาม นามวลี คำบอกจำนวนและลักษณะนาม เป็นต้น
เมื่อทำหน้าที่เป็นภาคแสดงโดยตรง ประโยคประเภทนี้เรียกว่าประโยคที่คำนามทำหน้าที่เป็น
ภาคแสดงในประโยคขึ้นต้นไม่นิยมใช้ “是” (ถ้าใช้ “是” ก็จะเป็นประโยคที่คำกริยาทำหน้าที่เป็น
ภาคแสดง) ประโยคชนิดนี้มักใช้บอกเวลา อายุ เชื้อชาติและการบอกปริมาณ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น
1) 今天星期天。(วันนี้วันอาทิตย์) 2) 我今天二十岁。(ปีนี้ฉันยี่สิบเอ็ดขวบ)
3) 他是北京人。(เขาเป็นคนปักกิ่ง)

5.4.2 ถ้าเป็นประโยคปฏิเสธ ให้ใช้ “不是” วางไว้ข้างหน้าภาคแสดงที่เป็น
คำนาม ทำให้เปลี่ยนเป็นประโยคที่คำกริยาทำหน้าที่เป็นภาคแสดง ตัวอย่างเช่น 1) 今天不是
星期天。(วันนี้ไม่ใช่วันอาทิตย์) 2) 他不是北京人。(เขาไม่ใช่คนปักกิ่ง)

5.5 การใช้คำแสดงวัน เดือน ปีและสัปดาห์

5.5.1 การอ่านปี สามารถอ่านได้โดยการอ่านตัวเลขแต่ละตัวที่เรียงกัน เช่น 一九九七年(ปี ค.ศ. 1997) 一九九八年(ปี ค.ศ. 1998)

5.5.2 ชื่อเดือนทั้ง 12 เดือน ให้ใช้ตัวเลข 1-12 วางไว้ข้างหน้า ตามด้วยคำว่า “月” (เดือน) เช่น “一月”(มกราคม) “五月”(พฤษภาคม) “九月”(กันยายน) “十二月”(ธันวาคม)

5.5.3 การใช้วันเหมือนการใช้เดือน คือ การวางตัวเลข 1-31 ไว้ข้างหน้าและตามด้วย “日” (วันที่) หรือ “号” วางไว้ข้างหลัง (“日” ใช้ในภาษาเขียน “号” ใช้ในภาษาพูด)

5.5.4 การใช้สัปดาห์ จะวางคำว่า “星期” ไว้ข้างหน้าตัวเลข 1-6 แต่วันอาทิตย์จะพูดว่า “星期日” หรือ “星期天” (วันอาทิตย์)

5.5.5 การเรียงลำดับวัน เดือน ปี และสัปดาห์ในภาษาจีนทำได้ดังนี้ 2005 年 6 月 12 日(星期日) (วันที่ 16 เดือนมิถุนายน ปี ค.ศ. 2005)

5.6 โครงสร้างคำบุพบท โครงสร้างคำบุพบท ประกอบด้วย คำบุพบทและบทกรรม นิยมวางขยายกริยาไว้หน้ากริยา เช่น ประโยค “在银行工作” (ทำงานที่ธนาคาร) และ “在教室上课” (ไปเรียนที่ห้องเรียน) ประกอบด้วยคำบุพบท “在” (ที่) และบทกรรม

5.7 คำนามประเภทบอกทิศทางและตำแหน่งของสถานที่ “旁边” (ข้าง ๆ) และ “前边” (ข้างหน้า) เป็นต้น ต่างก็เป็นคำนามบอกทิศทางและตำแหน่งของสถานที่ ซึ่งจัดเป็นคำนามชนิดหนึ่ง ซึ่งสามารถทำหน้าที่ได้เป็นทั้งภาคประธาน บทกรรม และบทขยายนามของประโยค หากใช้เป็นบทขยายนาม นิยมใช้ “的” เป็นตัวเชื่อมระหว่างคำขยายกับคำหลัก เช่น “东边的房间” (ห้องทางทิศตะวันตก) “前边的商店” (ร้านค้าข้างหน้า) เป็นต้น

5.8 คำบอกจำนวนและคำลักษณะนามทำหน้าที่เป็นบทขยายนามในภาษาจีนปัจจุบัน โดยส่วนใหญ่แล้วคำบอกจำนวนไม่สามารถทำหน้าที่ขยายนามได้โดยตรง ระหว่างคำบอกจำนวนกับคำนามจะต้องเติมคำลักษณะนาม ตัวอย่างเช่น “一 (件) 衣服” (เสื้อผ้าหนึ่งตัว) “五 (个) 学生” (นักศึกษาห้าคน)

ครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา ได้มีผู้คิดค้นหลักการในการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนขึ้นไว้อย่างมากมายหลายยุคหลายสมัย และใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน ซึ่งในด้านการปฏิบัติการสอน ได้มีการคิดหลักการสอนภาษาจีนเพื่อเป็นภาษาที่สองอย่างต่อเนื่องและลึกซึ้ง ในขณะเดียวกันก็ได้้นำประสบการณ์ของการเรียนการสอนในต่างประเทศมาเป็นบทเรียน ผ่านการสืบค้นและทำการสรุปมาเป็นเวลานาน สำหรับจุดเด่นของการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเป็นภาษาที่สองสามารถสรุปหลักการได้ดังนี้

1. หลักการใช้ความรู้พื้นฐานและทักษะเบื้องต้นของภาษาจีนที่ดีในการปลูกฝังความสามารถในการสื่อสารภาษาจีนแก่ผู้เรียน
2. หลักการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะนำ ให้ความสำคัญกับปัจจัยทางอารมณ์ ส่งเสริมการแสดงออกของผู้เรียนอย่างเต็มที่ และความคิดสร้างสรรค์
3. หลักการเรียนการสอนประสาน 3 แนวคิด โดยเน้นความสัมพันธ์ทางโครงสร้างทางภาษา ความสามารถ และวัฒนธรรมเข้าใจด้วยกัน
4. หลักการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้ เพิ่มโอกาสในการเรียนรู้ภาษาจีน มีจิตสำนึกในการเรียน และการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ
5. หลักการใช้การฝึกฝนทักษะทางภาษา และทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารมาเป็นหลักในการเรียนรู้
6. หลักการการนำประโยค รวมทั้งวลีมาเป็นจุดสำคัญ และการเรียนแบบแนวประสาน 4 หัวเรื่องใหญ่ คือ การออกเสียง ไวยากรณ์ คำศัพท์ และอักษรจีน
7. หลักการพัฒนาความต้องการให้ครบทุกด้าน ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน แบ่งระดับความยากง่าย และการรวมเป็นหนึ่งของภาษาพูดกับภาษาพุดกับภาษาเขียน
8. หลักการใช้ภาษาแม่เป็นเพียงเพื่อดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาษาจีนเท่านั้น ตลอดจนควบคุมการใช้ภาษาแม่ของผู้เรียน
9. หลักการดำเนินการสอนอย่างเป็นขั้นตอนจากง่าย แล้วย่อยเพิ่มความยากขึ้นไปเรื่อยๆ อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งสอดแทรกความรู้เดิมเพื่อทบทวนอย่างต่อเนื่อง
10. หลักการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เช่น การใช้สื่อการสอนรูปภาพของจริง รวมทั้งกิริยาท่าทางประกอบ เป็นต้น (Liu Xun, 2007, pp. 112-119)

การเรียนการสอนภาษาจีนเป็นภาษาที่สอง

ความหมายของภาษาที่สอง

ภาษาที่สอง หมายถึง ภาษาที่ผู้เรียน เรียนเพื่อใช้รองไปจากภาษาแรก (อรุณี วิริยะจิตรา, 2532, หน้า 4) ภาษาที่สองนี้อาจเป็นภาษาราชการที่ใช้ในการสื่อสารการเรียนการสอนในโรงเรียน ประเทศที่เป็นอาณานิคม

ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง

สมยศ เม่นเข้ม (2543, หน้า 5) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สองว่า ช่วยให้ความเข้าใจเกี่ยวกับการรับและการเรียนภาษาว่า การรับภาษาคือกระบวนการธรรมชาติ ส่วนการเรียนภาษาเป็นกระบวนการที่ไม่เป็นธรรมชาติ ดังนั้นจึงปรากฏอย่างเสมอว่าการเรียนภาษา

มักประสบกับความล้มเหลว ทฤษฎีการรับภาษาที่สองจึงเน้นว่าควรจะทำกรเรียนภาษาให้เป็น การรับภาษาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยอาศัยเด็กเป็นศูนย์กลาง

ศรีวิไล พลมณี (2528, หน้า 101) ได้อธิบายว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่สอง หมายถึง กฎเกณฑ์การเรียนรู้ภาษาที่สองของมนุษย์

การเรียนรู้ภาษาที่สองไม่ได้เกิดขึ้นง่ายกับทุกคนเหมือนกับการเรียนภาษาแรก แม้จะมี เวลาเรียนมากกว่าก็ตาม บางคนอาจประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองมากกว่าคนอื่น ๆ ที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะมีหลายปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนภาษาที่สอง เช่น

1. อายุ ผู้มีอายุน้อยเรียนภาษาได้ดีกว่าผู้ที่มีอายุมาก
2. สถานการณ์ทางการเรียน เด็กจะเรียนเมื่อโตขึ้นและพยายามเรียนในห้องเรียน
3. แรงจูงใจในการศึกษา เพราะต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม เช่น กลุ่มเพื่อน
4. ความมั่นใจต่อตนเองสูงเพราะมีความกล้าที่จะใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิดจึงเรียน ภาษาได้ดี

5. ทักษะติดต่อภาษา เห็นประโยชน์และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

การเรียนรู้ภาษาแรกนั้นเรารู้สึกว่าเรียนได้ง่าย ทั้งนี้เพราะอวัยวะเคยชินมานาน อารมณ์ บุคลิกภาพ ความฉลาด พัฒนาไปพร้อม ๆ กับการเรียนภาษา เด็กที่ได้เรียนภาษาที่สองภาษาแรก เลยนั้นจะได้อย่างปกติชน การได้สองภาษาไม่ได้ทำให้เด็กสมองช้าหรือเสื่อมแต่อย่างใด ในแง่ของ ภาษาศาสตร์ นักภาษาศาสตร์โครงสร้างสนใจเรื่องการเรียนภาษาที่สองมากโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักภาษาศาสตร์อเมริกันซึ่งได้รับคำสั่งจากรัฐบาลให้เป็นผู้ทำโครงการสอนภาษาต่างชาติเพื่อ ให้ ทหารเรียนตั้งแต่สมัยสงครามที่สองเป็นต้นมา ความสำเร็จของโรงเรียนสอนภาษาทหารทำให้ครู ในโรงเรียนสามัญอาแบบอย่างไร้บ้าง หลักการของนักภาษาศาสตร์แบบเน้นโครงสร้าง คือ การเรียนภาษาเป็นการเปลี่ยนพฤติกรรม การเปลี่ยนนั้นต้องเกิดจากการทำซ้ำ ๆ จนเป็นนิสัย เนื้อหา สำคัญที่ต้องเรียน คือ เสียง เพราะเสียงสำคัญที่สุดและมาก่อน ผู้เรียนจะเรียนพูดและไม่ใช้วิธีการ ดั้งเดิม คือ ท่องศัพท์ แปล และเรียนไวยากรณ์ การเรียนนั้นจะต้องมีกระบวนการ คือ

1. จำได้ (Recognition) คือ ทราบว่าเสียงนั้นเป็นอะไร
2. เลียนแบบ (Immitation) คือ การเลียนแบบ พยายามทำให้เหมือน
3. พูดซ้ำ ๆ (Repetition) คือ การพูดซ้ำหลาย ๆ ครั้ง
4. ท่องจำ (Memorization)

เมื่อนักเรียนจำได้ฝึกได้คล่องแล้ว เรียนเรื่องประเภทและกฎเกณฑ์อื่น ๆ ที่หลัง ที่ต้องฝึกมากเพราะเชื่อว่าภาษาเป็นพฤติกรรมและการฝึกซ้ำ ๆ เป็นการสร้างนิสัย

ขั้นต่อมาเมื่อได้เสียงแล้ว นักเรียนจะฝึกรวมประโยค หรือ Pattern practice เพราะ นักศึกษาศาสตร์เชื่อว่าระดับประโยคมีความสำคัญเช่นกัน และปกติแล้วคนเราจะพูดไม่เป็น คำ ๆ เสียงเมื่อเข้าประโยคก็จะมีเปลี่ยนแปลง มีการกลมกลืนเสียง การเรียนเรื่องประโยคก็คือ การเรียนเรื่องไวยากรณ์

การฝึกรวมประโยคนั้นจะมีประโยคพื้นฐานก่อน มีตัวแปรหรือเพิ่มคำเพื่อเป็นการหัดพูด ให้มีความหมาย รู้จักเน้นเสียงหนัก เบา ทำนองเสียง จังหวะ เมื่อได้สิ่งเหล่านั้นครบถ้วนแล้ว นักเรียนจึงจะกลับมาเรียนเรื่องประเภทของคำ เช่น นาม กริยา ต่อไป

การเรียนแบบนี้ปัจจุบันก็ยังใช้อยู่ในโรงเรียนต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ที่มีอุปกรณ์สำคัญ คือ ห้องปฏิบัติการทางภาษา และ โสตทัศนูปกรณ์อื่น ๆ ซึ่งช่วยในการฝึกซ้ำให้จำได้ การฝึกแบบเข้มข้น (Intensive course) นั้นก็พิสูจน์แล้วว่า ได้ผลดีเป็นส่วนใหญ่ เพราะผู้เรียนได้รับการฝึกมาก จนลืมภาษาของตนเองก่อนพูด

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ได้มีการจัดการเรียนรู้ภาษาที่สองให้ใกล้เคียงกับการเรียนภาษา แรกให้มากที่สุด ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น

1. ให้ผู้เรียนไปเรียนในประเทศเจ้าของภาษา เมื่อยังเป็นเด็กเล็ก ๆ
2. ให้เจ้าของภาษาเป็นผู้สอนให้ขณะที่ยังเป็นเด็กเล็ก ๆ ในประเทศของผู้เรียน
3. เรียนภาษาโดยใช้ภาษานั้นเป็นสื่อในการเรียนวิชาอื่น ๆ ในประเทศที่ใช้ภาษาที่สอง เป็นภาษาราชการ
4. เรียนโดยใช้วิธีการแปล
5. เรียนโดยวิธีการเรียนแบบพูดตามผู้สอนเพื่อจะได้จำและสร้างความชินในภาษาใหม่ ตามแนวคิดของกลุ่มพฤติกรรมนิยม หรือประจักษ์วาท
6. เรียนโดยให้ผู้เรียนได้รับข้อมูล เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใกล้ชิดกับภาษาที่เรียน สามารถวิเคราะห์และสร้างกฎเกณฑ์ของภาษานั้นขึ้นมาตามแนวคิดของกลุ่มพุทชนิยม หรือ วิตรรกวาท

ปัจจุบันแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองที่ได้รับความสนใจมาก คือ Krashen and Terrel (1983, p. 175) ได้กล่าวสมมติฐานในการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. The acquisition learning hypothesis การเรียนแบบรับรู้ภาษา (Learning acquisition) เป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาที่มีกระบวนการคล้ายคลึงหรือเหมือนกับการเรียนรู้ภาษาที่หนึ่ง คือ การเรียนภาษาจากการใช้ภาษาในการสื่อสารจริง ๆ การเรียนแบบนี้ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ในตัวภาษาขึ้น ตามธรรมชาติ เป็นการเรียนภาษาที่ใกล้เคียงกับการเรียนภาษาที่หนึ่ง ส่วนการเรียนภาษาเป็นวิธีการเรียนแบบไม่เป็นธรรมชาติ เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวภาษา เช่น รูปแบบและไวยากรณ์ของภาษา

ที่ผู้เรียนรู้อยู่ตลอดเวลาว่ากำลังเรียนอะไร กล่าวคือ เป็นการเรียนภาษาจากกฎเกณฑ์ของภาษา การเรียนภาษานั้นหนักไปในการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของตัวภาษาและความคิดในการใช้ภาษา เป็นการเรียนในลักษณะที่ไม่ใกล้เคียงกับการเรียนภาษาแบบรับรู้ภาษา ทั้งนี้เพราะในการเรียนภาษาแบบรับรู้ภาษาเด็กไม่ได้เรียนรู้ภาษาจากกฎเกณฑ์ของภาษา

2. The natural order hypothesis การเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาจะเป็นไปตามลำดับก่อนหลังตามธรรมชาติ นั่นคือ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้โครงสร้างของภาษาบางอย่างได้ก่อนโครงสร้างอื่น ๆ และลำดับขั้นตอนการเรียนรู้กฎเกณฑ์นี้เกิดขึ้นคล้ายคลึงกันในผู้เรียนทุกคน ไม่ว่าผู้ใหญ่หรือเด็กที่เรียนรู้ภาษาที่สองหรือแม่แต่ในภาษาแรกก็ตาม ดังนั้นในการสอนภาษาจึงไม่มีประโยชน์ที่ผู้สอนจะเริ่มสอนหรือแก้ความผิดของกฎเกณฑ์บางอย่าง ในขณะที่ผู้เรียนยังไม่อยู่ในขั้นที่จะรับรู้กฎเกณฑ์นั้น ๆ ได้

3. The monitor hypothesis การเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาได้น้อยมาก เพราะการเรียนรู้ภาษามีเพียงการช่วยตรวจสอบแก้ภาษาเท่านั้น เมื่อเรากล่าวข้อความในภาษาที่สองเพื่อจุดมุ่งหมายในการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งนั้น เราควรมุ่งความสนใจไปที่เนื้อหาที่สร้างขึ้นมาให้ถูกต้องยิ่งขึ้น ดังนั้นกฎเกณฑ์ของภาษาจึงไม่ช่วยให้เราพูดภาษาค่่องขึ้น แต่มีบทบาทเพียงตรวจแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาเท่านั้น และการตรวจสอบแก้ไขนี้ทำได้ในวงจำกัดและมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ ผู้ใช้มีเวลาเพียงพอ ผู้ใช้ภาษาต้องให้ความสนใจในเรื่องรูปแบบและความถูกต้องของภาษา และผู้ใช้ภาษารู้กฎเกณฑ์ของภาษา

4. The input hypothesis มนุษย์เรียนรู้ภาษาเพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา จากภาษาที่ตนได้รับฟัง หรืออ่านอย่างเข้าใจ เช่นเด็กเรียนภาษาแรกจากการได้ฟังผู้ใหญ่พูดกับตน ทั้งนี้เพราะภาษาที่ผู้ใหญ่พูดกับเด็กนั้นมีทั้งคำศัพท์และกฎเกณฑ์รูปแบบใหม่ ๆ ในบริบทรอบ ๆ ตัวเด็ก หรือใช้ข้อมูลนอกเหนือตัวภาษา เช่น ท่าทางต่าง ๆ เข้ามาช่วยจึงทำให้เด็กสามารถเข้าใจสิ่งที่ผู้ใหญ่พูดได้ เมื่อเด็กเข้าใจเนื้อหาของภาษาแล้วก็สามารถเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัว

5. The affective hypothesis ทักษะคิดเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อความสำเร็จในการเรียนภาษา นักภาษาศาสตร์อีกหลายท่านได้ศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองจากสมมติฐานดังกล่าว และแสดงทักษะคิดไว้ดังนี้

Harmer (1983, p. 55) กล่าวว่า เป็นการยากที่จะทำนายได้ว่า เมื่อใดผู้เรียนภาษาได้จากการใช้ภาษา หรือเมื่อไรจะเรียนภาษาได้จากการเรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษา เพราะการเรียนภาษานั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล

Gardner (1986, p. 85) พบว่า ทักษะคิดและแรงจูงใจในการเรียนมีผลต่อความสำเร็จในการเรียนของนักเรียนมากเช่นกัน แรงจูงใจที่มีผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองของผู้เรียน

มี 2 ประเภท คือ แรงจูงใจที่ผู้เรียนต้องการจะเข้าสู่สังคมของภาษาที่เรียน และแรงจูงใจที่ผู้เรียนเรียนเพื่อนำไปใช้ประกอบอาชีพในอนาคต แรงจูงใจประเภทแรกจะช่วยให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จ มีความสามารถเกือบเท่าเทียมเจ้าของภาษาได้มากกว่า และพบว่าทัศนคติของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สองของผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้ปกครองที่เห็นคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาที่สอง จะส่งเสริมและเอาใจใส่เด็กของตนให้ได้เรียนภาษานั้น ๆ อย่างดี และเด็กเองก็จะมีทัศนคติที่ดีตามที่หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554 กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่าง ๆ ประเทศอื่น ๆ และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้านให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาประกอบการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม โดยอาศัยสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศนั้นเป็นแนวทาง

ปัจจุบันภาษาจีนได้รับการกำหนดจากกระทรวงศึกษาธิการ และจากความคิดของประชากรชาวไทยว่าเป็นภาษาต่างประเทศที่สำคัญภาษาหนึ่ง ได้รับการกำหนดและยอมรับในระบบการศึกษาเฉกเช่นเดียวกับภาษาต่างประเทศอื่น มีหลักสูตรเป็นวิชาเอกในระดับอุดมศึกษา และมีการสอนในระดับมหาวิทยาลัยตึกอีกทั้งยังมีการสอนภาษาजनนอกระบบ ได้แก่ การสอนภาษาจีนให้แก่บุคคลทั่วไปในภาคค่ำ หรือในวันเสาร์-อาทิตย์ ที่เป็นงานบริการวิชาการของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ หรือที่โรงเรียนสอนภาษาจีนที่เป็นของเอกชนแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีการจัดตั้งโรงเรียนภัทรวดี ซึ่งมีการสอนภาษาจีนกลางในระดับมัธยมศึกษา และมีชั่วโมงสอนภาษาจีนกลางถึงวันละ 2 คาบ หรือสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง (ประพิณ มโนมัยวิบูลย์, 2547)

เจริญ เพ็ชรรัตน์ (2550, หน้า 1) กล่าวว่า ในการเรียนการสอนภาษาจีนนั้น คำศัพท์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาเป็นอย่างยิ่ง นักเรียนที่เรียนภาษาจีนจะต้องจดจำคำศัพท์ให้มากที่สุดและเรียนรู้วิธีการใช้ให้คล่อง อันจะนำมาซึ่งความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาที่เหมาะสมและถูกต้อง แต่คำศัพท์ภาษาจีนนั้นมีมากมายซึ่งไม่สามารถจำได้ทุกคำจึงเป็นเรื่องยากที่จะจำได้ สำหรับคำที่มีการใช้บ่อยหรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า คำที่มีความถี่การใช้สูงจะมีวงจำกัดไม่มากนัก ซึ่งถ้าหากรวบรวมและแปลความหมายไว้ รวมทั้งมีประโยชน์ของการใช้ก็จะทำให้มีขอบเขตของการจำในขั้นต้นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการใช้ภาษาอย่างยิ่ง

นอกจากนี้ จรัสศรี จิรภาส (2551, หน้า 1) กล่าวว่า การแสดงตนเพื่อผูกมิตรกับชาวต่างชาติเพื่อฝึกฝนภาษานั้น ประการสำคัญคือต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก และมีความรู้ด้านคำศัพท์และความเข้าใจประโยคภาษาจีนที่เพื่อการสนทนาในโอกาสและสถานการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนสามารถนำไปใช้ได้ถูกต้องและเหมาะสม ประการสุดท้ายคือ มีความเข้าใจทางวัฒนธรรมการใช้ภาษาของชาตินั้น ๆ ด้วย ก็จะทำให้การสนทนาเป็นมิตรมากขึ้น

เรียกว่าไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญต่อหลักการใช้ภาษาจีนถูกต้องและยังให้ความสำคัญและความสนใจในวัฒนธรรมของชาวจีนด้วยซึ่งจะทำให้เราเป็นคนช่างพูดและมีเสน่ห์ต่อคู่สนทนา มากขึ้นอย่างแน่นอน

การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทย

มาตรฐานครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนนานาชาติ

เพื่อจะยกระดับความรู้และความสามารถ ทำให้ปฏิบัติการสอนภาษาจีนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลยิ่งขึ้นและการฝึกฝนอบรมของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนนานาชาติ ให้มีคุณภาพที่ดี สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนการสอนนานาชาติ (Guo Jia Han Ban) จึงจัดตั้งการเขียนและการเรียบเรียงหนังสืออย่างเป็นทางการในเรื่อง มาตรฐานครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนนานาชาติ ในการเขียนครั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนภาษาจีนที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทั่วโลกมาตรฐานอันนี้พรรณนาให้เราเห็นได้ว่าครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในด้านความรู้ ความสามารถ และคุณสมบัติทางด้านจิตใจมีอะไรบ้าง วัตถุประสงค์ของผู้เขียนเพื่ออยากจะสร้างระบบอย่างทางการและความสมบูรณ์แบบของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีน ซึ่งก็เป็นหลักฐานที่สนับสนุนการอบรมและการประเมินของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนนานาชาติ

ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ปี ค.ศ. 2006 เป็นต้นไป สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนนานาชาติ (Guo Jia Han Ban) รวบรวมนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญต่าง ๆ ภายในประเทศจีนและต่างประเทศเกือบร้อยกว่าคนในการศึกษาด้านการสอนภาษาจีนของครูชาวจีน แต่เนื่องด้วยสาเหตุต่าง ๆ และเวลาที่ไม่มีเพียงพอ มาตรฐานครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนนานาชาติที่ได้เขียนฉบับนี้จึงต้องการปรับปรุงและแก้ไขอย่างต่อเนื่องในอนาคต

มาตรฐานประกอบด้วย 5 ด้าน คือเทคนิคต่าง ๆ ในปฏิบัติงาน วัฒนธรรมและการสื่อสาร การศึกษาภาษาต่างประเทศ วิธีการสอน มนุษย์สัมพันธ์และบุคลิกภาพของครู มีดังต่อไปนี้

1. เทคนิคต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย
 - 1.1 เข้าใจองค์ประกอบต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์
 - 1.2 การทำงานด้วยคอมพิวเตอร์ที่เหมาะสมและถูกต้อง
 - 1.3 มีความสามารถในการใช้ซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน
 - 1.4 มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ
 - 1.5 มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอนระบบออนไลน์
 - 1.6 มีความสามารถในการจัดระบบการเรียนการสอน

2. วัฒนธรรมและการสื่อสาร ประกอบด้วย

2.1 ความรู้พื้นฐาน คือ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม ปรัชญาและวัฒนธรรมของ ศาสนา วรรณกรรมและศิลปะ ประเพณีพื้นบ้านและสถานการณ์บ้านเมืองล่าสุด

2.2 ประวัติศาสตร์ความเป็นมาและลักษณะของวัฒนธรรมจีนและวัฒนธรรมประเทศอื่น ๆ คือ ระบบการเมือง ระบบกฎหมาย ศาสนา

2.3 การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม

3. การศึกษาภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

3.1 ความรู้พื้นฐานของภาษาต่างประเทศ คือ ออกเสียง น้ำเสียง คำศัพท์ ไวยากรณ์

3.2 ความสามารถเข้าใจในการฟังภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาที่ใช้ในชั้นเรียน ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ภาษาในการสื่อสารทางสังคมโดยทั่วไปภาษาในการเข้าถึงข้อมูล

3.3 ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาในชั้นเรียน ภาษาชีวิตประจำวันต่างประเทศ ภาษาในการสื่อสารทางสังคมโดยทั่วไปภาษาในการเข้าถึงข้อมูล

3.4 เข้าใจในการอ่านภาษาต่างประเทศ คือ การรับข้อมูลข่าวสารในการทำงานและในชีวิตประจำวัน

3.5 ทักษะการเขียนโดยใช้ภาษาต่างประเทศ คือ ข้อความแจ้งเตือน จดหมายและเอกสารต่าง ๆ

4. วิธีการสอนประกอบด้วย

4.1 หลักการพื้นฐานและแนวความคิดด้านการเรียนการสอน

4.2 วิธีการเรียนการสอน

4.3 ทักษะการเรียนการสอน

4.4 กิจกรรมการเรียนการสอนนอกหลักสูตร

4.5 การประเมินผลการเรียนการสอน

4.6 การตั้งหลักสูตร

5. มนุษย์สัมพันธ์และบุคลิกภาพของครู ประกอบด้วย

5.1 คุณธรรมในอาชีพครู คือ การรักประเทศของตน รักในอาชีพครู รับผิดชอบต่อการทำงาน การทำงานในเชิงบวก

5.2 คุณธรรมในการปฏิบัติงาน คือ ความสามารถในการปรับปรุงประสิทธิภาพในการทำงาน พัฒนาความสามารถในการสื่อสารระหว่างบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ เสริมสร้างความสามารถในการจัดการงานและการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงาน

5.3 คุณธรรมทางจิตใจ คือ ให้ความเข้าใจแก่ผู้อื่น เสริมสร้างความร่วมมือและสร้างมิตรภาพระหว่างเพื่อร่วมงานรอบข้าง สร้างทัศนคติในแง่ดีให้แก่เพื่อนร่วมงาน

ระดับการจัดการศึกษา

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 21) ได้จัดการศึกษาให้เป็น 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การวิจัยครั้งนี้ผู้เลื่อกวิจัยทำวิจัย 2 ระดับ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

มัธยมศึกษาตอนต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 21-22) กำหนดเป็นการศึกษาช่วงสุดท้ายของการศึกษาขั้นบังคับ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้สำรวจความถนัดและความสนใจของตนเอง ส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพส่วนตัว มีทักษะในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดแก้ปัญหา มีทักษะในการดำเนินชีวิต มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ ตลอดจนใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ สอดคล้องกับชู หลิน (2553, หน้า 37-39) กล่าวว่า การจัดระดับการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ผู้สอนควรให้ผู้เรียนสามารถพูดภาษาจีน ท่องจำหรือคัดคำศัพท์และประโยคง่าย ๆ ที่พบในชีวิตประจำวัน เริ่มเข้าใจความรู้ทางวัฒนธรรมจีนเบื้องต้น อีกทั้งจัดระบบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนที่ไม่ซับซ้อนในระดับนี้ ผู้สอนสามารถหยิบยกความรู้เกี่ยวกับการแต่งประโยคพื้นฐาน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารทางภาษาจีนในระดับต้น โดยสามารถบรรยายสิ่งที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้

มัธยมศึกษาตอนปลาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 21-22) กำหนดเป็นการศึกษาที่เพิ่มพูนความรู้และทักษะเฉพาะด้าน สนองตอบความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนในด้านวิชาการและวิชาชีพ ผู้สอนจะต้องมีการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้มีทักษะการใช้วิทยาการและเทคโนโลยีเข้ามาประกอบการเรียนการสอน โดยสอดคล้องกับทักษะกระบวนการคิดขั้นสูง โดยผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพในอนาคต สอดคล้องกับชู หลิน (2553, หน้า 37-39) กล่าวว่า ระดับการเรียนการสอนภาษาจีนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีองค์ความรู้ทางภาษาจีนที่ลึกซึ้งและเชี่ยวชาญในด้านทักษะ 4 ทักษะแก่ทักษะการฟัง ทักษะการพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน เป็นอย่างดี เพื่อให้ผู้เรียนที่เลือกเรียนแผนศิลป์-ภาษาจีน สามารถเข้าใจข้อมูลทางภาษาจีนในหัวข้อที่หลากหลาย สามารถแต่งประโยคได้อย่างคล่องแคล่ว เข้าใจค่อนข้างลึกซึ้งเกี่ยวกับความรู้ทางวัฒนธรรมจีน โดยมีการจัดระบบการจัดการเรียนอย่างบูรณาการเชื่อมโยงทางความคิดของผู้เรียน

การเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1992 เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทยให้โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเปิดหลักสูตรภาษาจีนบนพื้นฐานของนโยบายของกระทรวงในปี ค.ศ. 1998 กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้ภาษาจีนเป็นวิชาหนึ่งในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งเหมือนการสอบภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เมื่อสอบเข้าคณะมนุษยศาสตร์หรือคณะสังคมศาสตร์ เช่น ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน ในปี ค.ศ. 2000 กระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติหลักสูตรภาษาจีนในของมัธยมศึกษาอย่างแท้จริง ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2003 เป็นต้นมา ได้มีการส่งเสริมหลักสูตรภาษาจีนเป็นวิชาเลือกโรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษาจึงทำให้นโยบายการเรียนการสอนภาษาจีนได้รับความก้าวหน้าเป็นอย่างยิ่งโดยสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาปี ค.ศ. 2006 โรงเรียนที่มีการเรียนการสอนภาษาจีนรวมทั้งสิ้น 353 แห่ง จนกระทั่งสิ้นปี ค.ศ. 2007 โรงเรียนทั่วประเทศเกือบได้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปี ค.ศ. 2005 ของกระทรวงศึกษา ได้แก่

เปิดหลักสูตรภาษาจีนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาประมาณ 2000 โรงเรียนภายในประเทศ การเรียนการสอนภาษาจีนได้พัฒนาอย่างรวดเร็วบริเวณเขตกรุงเทพฯ ในปัจจุบันนี้รัฐบาลกำลังผลักดันโครงการการเปิดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ประมาณ 435 แห่งมีการกำหนดเวลาเรียนและระดับชั้นเรียนตามความต้องการของนักเรียน หรือบุคลากรครูผู้สอนภาษาจีน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนรัฐบาลหรือเอกชน เช่น โรงเรียนบางแห่งเปิดตั้งแต่ ป.1 หรือ ม.4

การเรียนการสอนภาษาจีนในองค์กรสอนพิเศษ

ไม่กี่ปีมานี้ ประเทศไทยมีการตั้งองค์กรต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการการเรียนภาษาจีนของประชาชน องค์กรเหล่านี้มีหลากหลายแบบ มีทั้งองค์กรแบบสมาคม องค์กรเอกชน และองค์กรส่วนบุคคล ในยุคที่ 90 องค์กรแบบนี้มีไม่มาก แต่ความต้องการของผู้เรียนภาษาจีนสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจากนั้นองค์กรเหล่านี้ได้มีการจัดตั้งกระจายอยู่ทุกที่ทั่วประเทศ ถึงปี ค.ศ. 2004 องค์กรต่าง ๆ ที่มีการเรียนการสอนภาษาจีนได้จดทะเบียน มีทั้งหมด 61 แห่ง ตัวเลขในการอ้างอิงนี้เป็นแค่ขององค์กรขนาดใหญ่เท่านั้น ถ้ารวมองค์กรขนาดเล็ก จำนวนอาจถึง 200 แห่ง ทั่วประเทศ นอกจากองค์กรขนาดใหญ่ที่มีอยู่เฉพาะที่เป็นศูนย์กลางการอบรมองค์กรอื่น ๆ ขนาดเล็ก ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพฯ องค์กรเหล่านี้จะแบ่งออกเป็นช่วงที่เรียนกลางวัน กลางคืนหรือเรียนช่วงเสาร์อาทิตย์ แบ่งชั้นเรียนตามอายุ ได้แก่ ชั้นเรียนระดับเด็กและชั้นเรียนสำหรับผู้ใหญ่ ถ้าแบ่งตามระดับพื้นฐานจะแบ่งออกเป็นชั้นเรียนระดับต้น ชั้นเรียนระดับกลาง และชั้นเรียนระดับสูงและจะมีหลักสูตรแบบหลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือกเรียน เช่น ภาษาจีน

เพื่อการสนทนา การอ่านภาษาจีน ภาษาจีนด้านการค้า การล่ามภาษาจีน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมี การเรียนร้องเพลงจีน นักเรียนสามารถเลือกได้วิชาที่อยากจะเรียนตามความสนใจและเวลาของตน

สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนจากรัฐบาลไทย

ในเดือนมกราคมปี ค.ศ. 2007 กระทรวงศึกษาของไทยวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์ เกี่ยวกับเรื่องการเผยแพร่การเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อแข่งขันระดับประเทศขึ้นเพื่อว่ารัฐบาลไทย ต้องขยายการแลกเปลี่ยนและความร่วมมือกับรัฐบาล ระบบการศึกษาและองค์กรต่าง ๆ ในสังคม ของประเทศจีน สร้างระบบการดำเนินงานด้านการสนับสนุนวิชาการอย่างเป็นทางการเป็นมาตรฐาน พัฒนา และส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนในขณะเดียวกัน ตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับการพัฒนาและส่งเสริม การเรียนการสอนภาษาจีนของไทยในระยะเวลาปี ค.ศ. 2006 ถึงปี ค.ศ. 2010 ในช่วงเวลานั้น จึงรับรองว่าจะมีนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษา 20% นักเรียนที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี 20% และนิสิตมหาวิทยาลัย 20% ได้มีโอกาสเรียนภาษาจีนแล้วสอบผ่านระดับวัดผลการเรียนทุก ๆ ปี จะมีนักเรียนที่เรียนภาษาจีนในแต่ละชั้นปีที่ได้รับรางวัลนักเรียนดีเด่น จำนวนประมาณ 4000 คน มีแรงงานอย่างน้อยหนึ่งแสนคนที่เรียนภาษาจีนและสามารถนำภาษาจีนไปประกอบอาชีพได้

สนับสนุนการเรียนการสอนภาษาจีนจากรัฐบาลจีน

จากที่รัฐบาลไทยต้องการช่วยให้จีนช่วยเหลือเรื่องการขาดแคลนครูจีนในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาไม่กี่ปีที่ผ่านมา จีนส่งออกครูอาสาสมัครสอนภาษาจีนมาไทยมากกว่า 1,000 คน ในปี พ.ศ. 2550 นี้ส่งมา 639 คน การส่งออกครูอาสาสมัครนี้ถือเป็นหนึ่งในโครงการความร่วมมือ ระหว่างไทยกับจีน จีนได้คัดเลือกครูอาสาสมัครจากนักศึกษาใหม่ของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ จำนวน 19 แห่ง และยังมีนักศึกษาปริญญาโทเดินทางมาฝึกสอนภาษาจีนและสัมภาษณ์ ค่าใช้จ่ายฝ่ายไทย รับผิดชอบค่าเงินเดือน 8,000 บาท ค่าเดินทางเรื่องวีซ่าเข้าประเทศ วีซ่าทำงาน และทำประกันภัย ฝ่ายจีนรับผิดชอบค่าตอบแทนรวม 200 เหรียญสหรัฐ และจ่ายเบี้ยประกันภัยให้คนละ 1,000 หยวน ถือเป็นหลักประกันด้านความปลอดภัยที่ต้องใช้ซึ่งประมาณถึง 500,000 หยวน ต่อคนหากเกิด อันตรายใด ๆ ขึ้นกับบรรดาครูอาสาสมัคร

นอกเหนือจากโครงการความร่วมมือที่ได้กล่าวมาแล้ว ยังมีโครงการสถาบันขงจื่อ และห้องเรียนขงจื่อ ในปี พ.ศ. 2550 มหาวิทยาลัย 11 แห่ง ของประเทศไทย จัดตั้งสถาบันขงจื่อ และอีก 1 ห้องเรียนขงจื่อ การจัดตั้งสถาบันขงจื่อในไทยถือว่าดำเนินการและขยายตัวได้อย่างรวดเร็ว เมื่อเทียบกับจำนวนประชากรและพื้นที่ประเทศ จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยที่มีสัดส่วนมากที่สุด การสนับสนุนสถาบันขงจื่อของรัฐบาลจีน คือ จัดหาหนังสือให้แห่งละ 3,000 เล่ม และเงินทุน ก่อตั้งอีก 100,000 เหรียญสหรัฐ ขณะเดียวกันมีการจัดส่งครูสอนภาษาจีนและอาสาสมัครทำงาน ประจำสถาบัน โดยค่าใช้จ่ายเหล่านี้ทางจีนเป็นผู้รับผิดชอบทั้งหมด ถือเป็น การส่งเสริมบุคลากร

ด้านภาษาจีนในมหาวิทยาลัยให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้มหาวิทยาลัยอีก 11 แห่ง ยังมีมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ที่จัดตั้งสถาบันขงจื่ออีกมา

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน

1. ด้านหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตรมีผู้ให้ความหมายและนิยามไว้ดังนี้

Oliva (1992, p. 4) กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึงแผนหรือโปรแกรมสำหรับประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียนจะต้องประสบภายใต้การอำนวยการของโรงเรียน

Scott (1981, p. 5) ที่กล่าวว่า หลักสูตรถูกนิยามในความหมายที่กว้างที่สุดไปถึงโปรแกรมการเรียนการสอนซึ่งถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นรูปแบบคล้ายกับ

Burton and Maddlewood (2001, p. 19) ที่ให้มุมมองของหลักสูตรว่าเป็นจุดมุ่งหมายของการศึกษาในการเรียนของทักษะ ความรู้และทัศนคติที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสมตามที่กำหนดไว้สรุปได้ว่าหลักสูตร หมายถึง แผนหรือแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนและมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่สถานศึกษาจัดขึ้นให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้

Armstrong (2003, p. 4) พิจารณาหลักสูตรว่าเป็นสิ่งที่ยืนยันถึงกระบวนการตัดสินใจและผลรับที่มุ่งไปยังการเตรียมความพร้อมและการประเมินรูปแบบของแผนที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาผู้เรียนที่สัมพันธ์กับการรับรู้โดยเฉพาะความรู้และทักษะ โดยเน้นใน 3 เรื่อง คือ 1) การส่งผ่านความรู้ 2) กระบวนการในการหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน 3) ผลของการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ข้อมูลใหม่มาด้วยความพยายามอีกกลุ่มหนึ่งนิยามว่าหลักสูตรหมายถึงมวลความรู้และประสบการณ์ที่จัดให้กับผู้เรียน

ธำรง บัวศรี (2540, หน้า 2) นิยามหลักสูตรว่าหมายถึง ประสบการณ์ทุก ๆ อย่างที่โรงเรียนจัดให้แก่นักเรียน

อรุณแก้ว ลิขธรรมชโย (2541, หน้า 10) นิยามหลักสูตรว่า หมายถึง มวลความรู้และประสบการณ์ทั้งหมดที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่เหมาะสมที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

นิลวรรณ วรรณะลี (2541, หน้า 14) นิยามหลักสูตรว่า หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งหลายที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองไปในทิศทางที่ปรารถนาหรือเป็นไปตามความมุ่งหมายที่พึงประสงค์

วิณา ก๊วยสมบุญ (2542, หน้า 14) กล่าวว่า หลักสูตรคือแนวทางที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียน

อัญชลี จันทาโก (2542, หน้า 36) นิยามหลักสูตรว่า หมายถึง องค์ประกอบทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นแผนการเรียนที่กำหนดไว้ กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรมประสบการณ์ทั้งมวลรวมทั้งสื่อต่าง ๆ ที่ใช้เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน

สุรพร บำรุง (2544, หน้า 10) กล่าวว่า หมายถึง มวลประสบการณ์ที่กำหนดไว้ อย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการศึกษาให้กับผู้เรียนเพื่อความสำคัญของหลักสูตร หลักสูตรเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้ปรัชญาหรือให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

กรมวิชาการ (2545, หน้า 5) กล่าวว่า หลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นแผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน

อุมาพร หล่อสมฤติ (2545, หน้า 14) กล่าวว่า คือแผนประสบการณ์หรือแผนการจัดการเรียนการสอนที่โรงเรียนให้แก่ผู้เรียน ซึ่งประกอบด้วยจุดประสงค์เนื้อหาสาระการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมและสื่อต่าง ๆ รวมทั้งการวัดและประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง สภาพแวดล้อมด้านการจัดกิจกรรมผู้เรียนที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้เป็นปกติ เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนฝึกการดำเนินชีวิตในสังคมประชาธิปไตยสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและการจัดหลักสูตรที่ตรงตามความต้องการของผู้เรียนยังส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยองค์ประกอบของหลักสูตรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญว่าด้วยแนวทางในการปฏิบัติงานของครู จุดมุ่งหมายของการศึกษา แนวทางการจัดประสบการณ์แก่เด็กเนื้อหาวิชาวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กการกำหนดแนวทางการรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติ ดังที่ นิลวรรณ วรรณะลี (2541, หน้า 15) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเปรียบเสมือนเค้าโครงหรือโครงสร้างของการปฏิบัติงานทางการศึกษาหรือทั้งยังเป็นที่ยึดศูนย์กลางของกระบวนการหรือวิธีการทั้งหมดที่ทำให้การศึกษาแก่เด็กและจะมีส่วนช่วยการเรียนรู้ของเด็กโดยตรงดังนั้นการศึกษาคือหรือไม่เพียงโดยอมขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นสำคัญ ดังนั้นหลักสูตรจึงมีความสำคัญ โดยพบว่าองค์ประกอบต่าง ๆ มีความสำคัญ ดังที่ พงษ์ศักดิ์ กุภาพขาว (2540, หน้า 18-19) กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรย่อมเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู
2. หลักสูตรย่อมเป็นแนวทางในการส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของเด็กตามจุดหมายของการศึกษา
3. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางในการจัดประสบการณ์ว่าเด็กควรได้รับสิ่งใดบ้างที่จะเป็นประโยชน์แก่เด็กโดยตรงและแก่สังคม
4. หลักสูตรย่อมกำหนดว่าเนื้อหาวิชาอะไรบ้างที่จะช่วยให้เด็กมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างราบรื่นเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและบำเพ็ญประโยชน์แก่สังคม
5. หลักสูตรย่อมกำหนดวิธีการดำเนินชีวิตของเด็กให้เป็นไปด้วยความราบรื่นและผาสุก
6. หลักสูตรย่อมกำหนดแนวทางความรู้ ความสามารถ ความประพฤติ ทักษะและเจตคติในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมและบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชนและประเทศ

นอกจากนั้น อรุณแก้ว ลิขธรรมชโย (2541, หน้า 11) หลักสูตรเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ทักษะและเจตคติที่ทำให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเพื่อนำไปสู่ความรู้ทักษะและเจตคติที่ได้รับจากหลักสูตรไปพัฒนาสังคมและประเทศต่อไปสอดคล้องกับที่ Broeder (2001, p. 2) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นการนิยามเส้นทางของการเรียนเป็นการจัดเตรียมพิมพ์เขียวเพื่อการเรียนที่ครูสามารถทำตามการออกแบบการสอน หลักสูตรที่ช่วยให้ผู้เรียนพบกับสังคม พ่อแม่ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนคาดหวังเพื่อคุณภาพในการศึกษา Armstrong (2003, p. 5) กล่าวว่า หลักสูตรช่วยให้เกิดความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน และช่วยในการตัดสินใจของครูที่จะช่วยเหลือผู้เรียนหลังจากที่ได้ประเมินผู้เรียนแล้วจากทัศนคติของนักการศึกษาทั้งหลายสรุปความสำคัญของหลักสูตรได้ว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญของการจัดการศึกษาเป็นเครื่องมือชี้ให้เห็นถึงแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศ หลักสูตรเป็นโครงร่างหรือแนวกำหนดการปฏิบัติงานของครู หลักสูตรเป็นสิ่งที่กำหนดว่าผู้เรียนควรได้รับประสบการณ์อะไรบ้างที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม นอกจากนี้หลักสูตรยังเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นว่าแนวโน้มสังคมไทยในอนาคตจะเป็นอย่างไร

ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่ง จากการศึกษาเมื่อนักการศึกษาได้กล่าวถึง การนำหลักสูตรไปใช้ ดังที่ กรมวิชาการ (2545, หน้า 7-11) กล่าวถึงการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อการใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 7 ภารกิจ ดังนี้

ภารกิจที่ 1 การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา มีกระบวนการในการดำเนินการดังนี้ การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากร ซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน ทั้งนี้เพื่อให้เห็นความสำคัญความจำเป็นที่ต้องร่วมมือกันบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย คณะบริการการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 และคณะกรรมการอื่น ๆ ตามความจำเป็น การจัดการทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับผู้ปกครองนักเรียน หน่วยงานองค์กรในชุมชนทุกฝ่ายได้รับทราบและขอความร่วมมือ

ภารกิจที่ 2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีกระบวนการในการดำเนินการ ดังนี้ การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกำหนดโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาแต่ละช่วงชั้น และสัดส่วนเวลาเรียนการกำหนดผลการเรียนรู้คาดหวังและสาระการเรียนรู้หลายปีหรือหลายภาคการจำกัดคำอธิบายรายวิชาการทำหน่วยการเรียนรู้การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้การกำหนดสื่อสารและเรียนรู้/ แหล่งการเรียนรู้การกำหนด การวัดผลและประเมินผลและการบริหารจัดการงบประมาณอาคารสถานที่วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา

ภารกิจที่ 3 การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร มีกระบวนการในการดำเนินการ ดังนี้ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดหาสื่อใช้ทำและพัฒนาสื่อ การจัดกระบวนการเรียนรู้การจัดการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผล การแนะแนว การวิจัยพัฒนาและนิเทศกำกับติดตาม

ภารกิจที่ 4 การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร) ดำเนินการใช้หลักสูตรให้เป็นไปตามภารกิจที่ 2 และ 3 ซึ่งสถานศึกษาได้กำหนดไว้

ภารกิจที่ 5 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลมีกระบวนการในการดำเนินการ คือ การนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและงานวิชาการภายใน และการนิเทศกำกับ ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและงานวิชาการภายนอกสถานศึกษา

ภารกิจที่ 6 การสรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยใช้สถานศึกษาสรุปผลการดำเนินงานและเขียนรายงาน

ภารกิจที่ 7 การปรับปรุงพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร สถานศึกษา ดำเนินการดังนี้ นำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหา/ ข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และดำเนินการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การนำหลักสูตร ไปใช้นั้นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรเพื่อให้ใช้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารและครูผู้สอน ที่จะต้องดำเนินการ

อย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ การเตรียมความพร้อมการจัดทำหลักสูตร การวางแผนการใช้หลักสูตร การใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม ประเมินผล การปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ กรมวิชาการ (2542, หน้า 51) ได้กล่าวถึงบทบาท/หน้าที่ของผู้บริหารในการใช้หลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. จัดให้มีแผนพัฒนาสถานศึกษา เพื่อใช้ในการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
2. เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตร โดยร่วมประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตลอดจนสาระตามหลักสูตรของสถานศึกษา
3. จัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา
4. สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้บุคลากรทุกฝ่ายของสถานศึกษาได้รับความรู้ และความสามารถจัดทำหลักสูตรรวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
5. จัดให้มีการนิเทศภายใน เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตาม การใช้หลักสูตรอย่างมีระบบ
6. ให้มีการประเมินนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อการปรับปรุงพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า ปัจจัยด้านหลักสูตร คือ การได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครู นักเรียน คณะกรรมการ สถานศึกษาในการวางโครงสร้าง เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครู ส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการของผู้เรียน โดยตรง ส่งเสริมความรู้ความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมความประพฤติทักยะและเจตคติในอันที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม เป็นแผนแนวทาง มีข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข และได้รับการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์

2. ด้านเพื่อน

จากการศึกษาจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันจำเป็นต้องอาศัยเพื่อน และการมีส่วนร่วมของเพื่อนในการเรียนรู้ร่วมกัน ดังมีนักการศึกษาหลายท่านกล่าวถึงเพื่อน ดังนี้

ประเภทของเพื่อน

จากการศึกษา มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของเพื่อนดังนี้

David (1971, p. 578 อ้างถึงใน เฉลิม พรหมคุณากรณ์, 2539) ได้ศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีความพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นมาก มีแนวโน้มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ สูงกว่านักศึกษาที่มีความพอใจความสัมพัธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นน้อย

Davie and Hare (1956, pp, 13-20 อ้างถึงใน เกลิม พรหมคุณาภรณ์, 2539) ศึกษาพบว่า ลักษณะวัฒนธรรมของกลุ่มเพื่อนเป็นองค์ประกอบอย่างเดียวกันที่สำคัญที่สุด

Siegal and Siegal (1957, pp. 360-364 อ้างถึงใน เกลิม พรหมคุณาภรณ์, 2539) ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มอ้างอิง (Referwnce group) ความเป็นสมาชิกกลุ่มและการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ พบว่าทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อการเชื่อฟังผู้มีอำนาจ และทัศนคติต่อสถานภาพทางสังคมของตนเองจะเปลี่ยนแปลงมากที่สุดเมื่อนักศึกษาจำเป็นต้องนำสมาชิกของกลุ่มที่ไม่พึงพอใจมาก เป็นกลุ่มอ้างอิงของตนผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าเพื่อนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2540, หน้า 156-157) ได้กล่าวถึงการคบเพื่อนอย่างเหมาะสม หมายถึงการเลือกคบเพื่อนที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เช่น มีความประพฤติดีเรียนดีร่วมกิจกรรมกับเพื่อนเฉพาะที่มีประโยชน์หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่เป็นโทษ เช่น การเล่นพนันเสพสิ่งเสพติดและหนีเรียน เป็นต้น

โดยสรุปปัจจัยด้านเพื่อน คือ บุคคลที่มีอิทธิพลในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากเรื่อง ที่เรียนช่วยส่งเสริมให้นักเรียนต้องการเรียนรู้เพิ่มขึ้นพฤติกรรมของบุคคลที่มีผลต่อการเรียนรู้ เป็นกำลังใจสำคัญต่อการเรียนรู้ช่วยเกื้อหนุนในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนและด้าน วิชาการมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้ ทัศนคติ บุคลิกภาพ คุณธรรมการได้รับการยอมรับและการกระตุ้นความคิดและประสบการณ์ใหม่ ๆ

3. ด้านการเรียนพิเศษ

จากการศึกษาปัจจัยด้านการเรียนพิเศษหรือการกวดวิชามีผู้กล่าวถึง ดังนี้
ความหมายการเรียนพิเศษ

ราชบัณฑิตยสถาน (2530 อ้างถึงใน กัศรา อินทรกำแหง, 2533, หน้า22) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เรียน” คือ การศึกษาเพื่อให้สนใจจำได้ให้เกิดความรู้หรือความชำนาญ “พิเศษ” คือ ยิ่งกว่าปกติแปลจากสามัญไม่ใช่ทั่วไปเป็นส่วนหนึ่งต่างหากมีลักษณะที่ทำให้ต่างกันเมื่อรวมเป็น คำว่า เรียนพิเศษ จึงหมายถึง ศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่แปลไปจากปกติสามัญหรือ ศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญที่มีลักษณะต่างไปกว่าปกติสามัญ

อภิชัย พันธุเสน (2530, หน้า 14) ให้ความหมายไว้ว่า “การเรียนพิเศษ” หมายถึง การศึกษา เนื้อหาที่ผู้เรียนเรียนมาแล้วจากการเรียนการสอนใน โรงเรียนปกติเพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจและ จำได้เป็นพิเศษและยัง ได้ขยายความเพิ่มเติมว่าการเรียนพิเศษนั้นจะหวังผลเพื่อให้ความรู้ที่เรียนนั้น เกิดประโยชน์โดยตรงในทันทีหรือในอนาคตอันใกล้ต่อผู้เรียนซึ่งวิธีการเรียนจะแตกต่างไปจาก การเรียนตามปกติทั่วไป เพราะเป็นการเรียนที่ไม่ได้เพิ่มความรู้อย่างกว้าง ๆ แต่เป็นการเรียน เพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งแน่นอนในเวลาจำกัด

คงศักดิ์ ธาตุทอง (2542, หน้า 6) กล่าวถึง การเรียนพิเศษ หมายถึง การศึกษาเพื่อให้เกิด ความรู้ความเข้าใจหรือความชำนาญที่มีลักษณะต่างไปจากปกติสามัญโดยมีครูเป็นผู้จัดให้แก่ผู้เรียน นอกชั้นหรือเป็นกลุ่มย่อยหรือรายบุคคล

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2545, หน้า 8) ได้กล่าวถึงการเรียนพิเศษ คือ การเรียนเนื้อหาวิชา และกิจกรรมหรือประสบการณ์ที่ครูจัดให้แก่ผู้เรียนนอกชั้นเรียนหรือนอกหลักสูตร เช่น นักเรียน ม.5 เรียนพิเศษวิชาภาษาอังกฤษกับชาวต่างประเทศส่วนตัวหรือเรียนพิเศษอิเล็กทรอนิกส์ในวันหยุด เป็นต้น ผู้สอนวิชาต่าง ๆ นี้ มักนิยมเรียกว่า ครูพิเศษ หรือครูสอนพิเศษ เป็นต้น

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, หน้า 191) กล่าวถึงการเรียนเพิ่มเป็นการเรียนหลังจาก ที่ได้เรียนจากบทเรียนนั้นแล้วทบทวนสิ่งนั้นซ้ำแล้วซ้ำอีกจำได้แม่นยำและนานขึ้นซึ่งเป็นสิ่งที่ คนส่วนมากรู้อยู่แล้ว เช่น การท่องจำต่าง ๆ ในเวลาเย็นก่อนกลับบ้านของนักเรียนการทบทวน บทเรียนก่อนสอบซึ่งเป็นการฝึกหัดเพื่อให้การเก็บความจำอยู่ได้นาน

โดยสรุปการเรียนพิเศษการเรียนก่อนหรือการเรียนเพื่อส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนและยังเป็นการเสริมแรงในสิ่งที่เราเรียนมาแล้วเกิดการได้รับการหยั่งเห็น (Insight) เพิ่มเติมแทนที่จะจมปลักกับมโนทัศน์พื้นฐานเราสามารถทำความเข้าใจในความสงสัยในหัวข้อ จำได้แม่นยำและนานขึ้น

รูปแบบของการเรียนพิเศษ

อริคม สวัสดิ์ดิษฐาน (2539, หน้า 41) กล่าวว่า การเรียนพิเศษเป็นที่นิยมของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาและผู้ปกครองมุ่งสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ก่อนที่สถาบันอุดมศึกษา กำหนดให้ใช้คะแนนเฉลี่ยและลำดับที่คะแนนเฉลี่ย GPA และ PR มาเป็นเกณฑ์คัดเลือกบุคคล เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาผู้ปกครองและนักเรียนจึงมีความต้องการผลการเรียนในระดับสูง เพื่อ GPA และ PR จะได้สูง การเรียนพิเศษนอกจากจะเป็นการเรียนเสริมทบทวนแล้วยังเป็น การเรียนล่วงหน้าและส่วนใหญ่จะเรียนกับครูผู้สอนในแต่ละรายวิชาแม้แต่สถาบันกวดวิชาเอง ก็ปรับเปลี่ยนการเรียนพิเศษเป็นการเรียนล่วงหน้า

คมศักดิ์ ธาตุทอง (2543, หน้า 6 อ้างอิงจาก มานะ ตรีวิทยาวัฒน์, 2542) ได้กล่าวถึง การเรียนพิเศษว่าแต่เดิมผู้ที่ใช้เวลาออกเหนือการเรียนในชั้นเรียนมาเรียนพิเศษคือ กลุ่มนักเรียน ที่เรียนอ่อนหรือขาดเรียนจนไล่ตามการเรียนของเพื่อนฝูงในชั้นไม่ทันดังนั้นผู้สอนพิเศษ คือ ครูในชั้นเรียนปกติโดยครูจะสอนเหมือนกับที่ถ่ายทอดให้กับนักเรียนคนอื่นในชั้นเพียงแต่การเรียน พิเศษเช่นนี้จำกัดอยู่ในกลุ่มเล็ก ๆ ทำให้ครูแจ่มแจ้งรายละเอียดความซับซ้อนของรายวิชาให้กับ ผู้เรียนได้มากกว่าในชั้นเรียนปกติต่อมาได้มีการพัฒนาสอนพิเศษให้กับผู้เรียนทั่วไปในชั้นเรียนปกติ รวมถึงนักเรียนที่เรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าผู้อื่นด้วย

เสาวลักษณ์ มวางษ์ (2544, หน้า 7) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนพิเศษที่เราพบเห็นกันทั่วไปตามเมืองใหญ่ ๆ คือ การเรียนในโรงเรียนสอนกวดวิชา เช่น คณิตคิดเร็ว หากจะเรียนภาษาอังกฤษก็เรียนกับสถาบันที่มีชื่อเสียง YMCA AUA หรือให้ครูมาสอนที่บ้านซึ่งเป็นส่วนที่น้อยมากเพราะจะต้องจ่ายในราคาที่สูงอีกวิธีหนึ่งก็คือ เรียนกับครูที่สอนในโรงเรียน โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่เป็นโรงเรียนหนึ่งที่จัดการเรียนพิเศษให้นักเรียน โดยเรียนกับครูที่สอนในโรงเรียนในวันธรรมดาช่วงหลังเลิกเรียนมีนักเรียนจำนวนมากที่เรียนพิเศษตามที่โรงเรียนจัดให้ ซึ่งคล้ายกับนักเรียนในประเทศอื่น โดยเฉพาะในแถบเอเชียที่นักเรียนมีการขวนขวายหาความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น เช่น การศึกษาของญี่ปุ่นใช้เวลาเรียนปีละ 240 วัน เด็กต้องทำการบ้านวันละไม่น้อยกว่า 2 ชั่วโมงครึ่ง ในขณะที่เด็กนักเรียนมัธยมไปโรงเรียนกวดวิชาหรือที่เรียกว่า Juko และนิยมตัวกันหลังเลิกเรียนซึ่งการดำเนินดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของผู้ปกครองญี่ปุ่นว่า ลูกหลานจะเรียนได้ดีต้องลงแรงเพราะญี่ปุ่นถือเป็นการศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะทำให้ชาติบรรลุนโยบาย

ความสำคัญของการเรียนพิเศษ

จากการศึกษาสาเหตุที่ทำให้นักเรียนต้องเรียนพิเศษแสดงว่าการเรียนพิเศษมีความสำคัญนั้น ได้มีนักการศึกษากล่าว ดังนี้

กงศักดิ์ ธาตุทอง (2543, หน้า 6 อ้างอิงจาก สำนักงานกรรมการการศึกษาเอกชน และสมาคมอื่น ๆ, 2531) ได้ระบุถึงการเรียนพิเศษมีสาเหตุมาจากผู้ปกครองไว้ว่า

1. ผู้ปกครองมีความคิดเห็นว่าการสอนคัดเลือกเข้าเรียนต่อในระดับต่าง ๆ นั้น จะต้องใช้ความรู้ที่เกินกว่าหลักสูตรที่เรียนอยู่หากนักเรียนได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น โอกาสที่จะได้เปรียบในการแข่งขันย่อมมีมากกว่า

2. ผู้ปกครองประสงค์ที่จะให้นักเรียนใช้เวลาให้เกิดประโยชน์ระหว่างผู้ปกครองมารับกลับบ้านหรือระหว่างปิดภาคเรียน

3. ผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในการสอนพิเศษนอกเวลาของโรงเรียนที่บุตรหลานเรียนอยู่ในเวลาปกติมากกว่าที่ให้ผู้อื่นจัดให้ซึ่งนอกจากช่วยให้บุตรหลานได้เรียนทันผู้อื่นแล้วยังมีความปลอดภัยแก่นักเรียนอีกด้วย

นอกจากนั้น กงศักดิ์ ธาตุทอง (2543, หน้า 6 อ้างอิงจาก สำนักคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และสมาคมอื่น ๆ, 2534) ได้สรุปผลการสัมมนาทางวิชาการเรื่องเรียนการสอนนอกเวลาในสถานศึกษาถึงความจำเป็นที่นักเรียนต้องเรียนพิเศษจนทำให้เกิดมีระบบการเรียนการสอนพิเศษ คือ

1. ผู้ปกครองขาดความเข้าใจในการเรียนการสอนตามหลักสูตรใหม่
 2. ผู้ปกครองขาดจิตวิทยาการสอนและวิธีการสอนทำให้ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือนักเรียนด้านการเรียนได้
 3. ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลบุตรเนื่องจากต้องประกอบอาชีพจึงต้องหากคนมาดูแลบุตรแทน
- ขวัญจิรา สรชา (2549, หน้า 21 อ้างอิงจาก ศูนย์วิจัยธนาคารกสิกรไทย จำกัด, 2540) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โรงเรียนกวดวิชาที่พึ่งของนักเรียนที่มุ่งสอบเข้า โดยได้ทำการสำรวจทัศนคติของนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการกวดวิชาระหว่างวันที่ 28-30 เมษายน พ.ศ. 2540 ผลการสำรวจพบว่า ผู้ปกครองและนักเรียนต่างเห็นความจำเป็นของการเรียนกวดวิชาเพื่อเสริมสร้างความรู้ควบคู่ไปกับการเรียนในโรงเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอบเข้าในทุกระดับชั้นยกเว้นนักเรียนที่ยังเล็กคือต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 5 สำหรับปีการศึกษา 2540 นักเรียนส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 70 มีแผนการเรียนกวดวิชา โดยพบว่า ร้อยละ 14.5 คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ต้องเตรียมสอบเข้ามัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้กล่าวถึงโรงเรียนกวดวิชาที่มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นต่อเนื่องจากขณะที่จำนวนโรงเรียนกวดวิชามีการขยายตัวอย่างรวดเร็วเช่นกัน โดยเปรียบเทียบตัวเลข ในปี พ.ศ. 2547 และปี พ.ศ. 2548 จำนวนโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้น 3 เท่า จาก 171 แห่ง เป็น 728 แห่ง และจำนวนนักเรียนที่เรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นจาก 31,748 คน ในปี พ.ศ. 2528 เป็น 147,093 คนในปี พ.ศ. 2542 หรือเพิ่มขึ้นเกือบ 4 เท่าในช่วงเพียง 10 กว่าปี สะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตของธุรกิจกวดวิชาโดยสรุปการที่นักเรียนเลือกจะเรียนรู้มากขึ้นย่อมนำมาซึ่งโอกาสในการสอบได้ที่มากขึ้นขณะเดียวกันก็มาพร้อมกับต้นทุนที่มากขึ้นด้วย
- สรุปได้ว่า การเรียนก่อนหรือเรียนเพิ่มที่ช่วยทบทวนแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ในความต้องการที่ได้มากกว่าการเรียนในชั้นเรียนปกติ ส่งเสริมให้เกิดประสบการณ์แสวงหาความรู้มากขึ้นได้ทบทวนรายละเอียดความซับซ้อนของรายวิชาเพิ่มมากกว่าในชั้นเรียนปกติเป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ขวนขวายหาความรู้ในการพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น
- ซ่อมเสริมเด็กเก่งและเด็กอ่อนให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพ เน้นการฝึกซ้ำย้ำทวนทำให้เกิดทักษะ เกิดเป็นความรู้ที่ถาวรเน้นหาที่เป็นเทคนิคการเรียนรู้ประสบการณ์จะมีมากกว่าการเรียนปกติ
- ในชั้นเรียน

4. ด้านครู

ความหมายของครู

ยนต์ ชุ่มจิต (2541, หน้า 29) ได้กล่าวถึง “ครู” มีความหมายลึกซึ้งกว้างขวางมากนัก แต่ถ้าดูจากรากศัพท์ ภาษาบาลี “ครู” หรือภาษาสันสกฤตว่า “คุรุ” นั้น มีความหมายว่า “ผู้สั่งสอน ศิษย์ หรือ ผู้ควรได้รับการเคารพ” ได้มีผู้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” ไว้หลายประการ เช่น “ครู”

คือ ผู้ทำหน้าที่สอนและให้ความรู้แก่ศิษย์ เพื่อให้ศิษย์เกิดความรู้ ความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้น ๆ ได้อธิบายคำว่า “ครู” ดังนี้

1. ครู เป็นผู้นำทางศิษย์ไปสู่คุณธรรมชั้นสูง
2. ครู คือ ผู้อบรมสั่งสอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์ เป็นผู้มีความหนักแน่นควรแก่การเคารพของลูกศิษย์
3. ครู คือ ผู้ประกอบอาชีพอย่างหนึ่งที่ทำหน้าที่สอน มักใช้กับผู้สอนในระดับต่ำกว่าวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

(Good, 1973, p. 586) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ครู” (Teacher) ไว้ดังนี้ คือ

1. ครู คือ ผู้ที่มีความสามารถให้คำแนะนำ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการเรียนสำหรับนักเรียน หรือนักศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั้งของรัฐและเอกชน
2. ครู คือ ผู้ที่มีความรู้ประสบการณ์และมีการศึกษามากหรือดีเป็นพิเศษหรือมีทั้งประสบการณ์และการศึกษาดีเป็นพิเศษในสาขาใดสาขาหนึ่งที่สามารถช่วยให้ผู้อื่นเกิดความเจริญก้าวหน้าได้
3. ครู คือ ผู้ที่เรียนสำเร็จหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการฝึกหัดครู และได้ไปรับรองทางการสอนด้วย
4. ครู คือ ผู้ที่ทำหน้าที่สอนให้ความรู้แก่ศิษย์โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ครู คือ บุคคลที่ทำหน้าที่ในการสอน อบรม แนะนำแนวทาง ที่ปรึกษาให้ศิษย์เกิดความรู้ และมีคุณภาพ จริยธรรมที่ดี นำประโยชน์ให้สังคมได้ในอนาคต โดยต้องเป็นผู้มีคุณวุฒิ จบหลักสูตรวิชาชีพจากสถาบันการฝึกหัดครู มีใบรับรองทางการสอน

องค์ประกอบของครูมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

องค์ประกอบของครูที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดไว้หลายท่าน จากการศึกษาจากบาร์ง กัดด์เจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์ (2543, หน้า 175-176) ได้จำแนกวิธีสอนออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้ 1) วิธีสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลาง ครูเป็นผู้สอนผู้ถ่ายทอดความรู้ วางแผนการสอนควบคุมเนื้อหา วัดผล 2) วิธีสอนแบบยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง ได้แก่ การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นผู้วางแผนบทเรียนดำเนินการค้นคว้าหาความรู้ สรุปผลออกมาเป็นกฎเกณฑ์ครูเป็นผู้แนะนำแนวทางไปสู่การค้นคว้าวิธีสอนแบบครูและนักเรียนร่วมกัน ครูและนักเรียนจะร่วมกันในการจัดบทเรียน วางแผนค้นคว้าหาความรู้ สรุปผลออกมาเป็นความรู้ ซึ่ง จรินทร์ วงศ์วิวัฒนาวุฒิ (2543, หน้า 15-16) ได้กล่าวองค์ประกอบของครูที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปในด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนผู้สอนจะต้องเป็นผู้จัดกระบวนการ และสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เหมาะสม กับรายวิชาที่สอน

เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนรวมไปถึงการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้กระบวนการสอนนั้น เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้สอนจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีทั้งด้านความรู้ ความสามารถและ บุคลิกลักษณะเพราะผู้สอนจะเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ให้นักเรียน นักศึกษาประพฤติปฏิบัติตาม สอดคล้องกับมารีสา ชรรมะ (2545, หน้า 24) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนนั้น จะส่งเสริมลักษณะที่สำคัญ เช่น พฤติกรรมของครู วิธีการสอนโดยการใช้สื่ออุปกรณ์ตลอดจนสร้าง ทัศนคติมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อนักเรียน นักศึกษา สิ่งเหล่านี้ก็จะมีอิทธิพลต่อการส่งเสริมให้เด็กได้รับความรู้และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต สอดคล้องกับ พิทักษ์ สมาน (2547, หน้า 27) กล่าวถึงสภาพแวดล้อมในห้องเรียน การจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต้องเป็นผู้จัดกระบวนการ และสร้างบรรยากาศในห้องเรียนการสอนให้เหมาะสมกับรายวิชา ที่สอนเหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนรวมไปถึงจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อให้กระบวนการสอนนั้น เกิดประสิทธิภาพสูง ผู้สอนจะต้องเป็นตัวอย่างที่ดีทั้งด้านความรู้ความสามารถและบุคลิกลักษณะ เพราะผู้สอนเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามการสอนเป็นศาสตร์และศิลป์ ครูอาจารย์ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างมากในการเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับการใช้เทคนิคในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนรู้เนื้อหา และกระบวนการคิด ดังนั้น เปลี่ยนความคิดจากครูเป็นผู้สอน (Teacher-teaching) มาเป็นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ (Learner-learning) ครูต้องมีความสามารถในการออกแบบระบบการเรียนการสอนที่เน้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ ในเรื่องเกี่ยวกับความเป็นชาติไทย วัฒนธรรม คุณธรรมและมาตรฐานความรู้ความเข้าใจในเรื่อง ของท้องถิ่น ระบบการเรียนการสอนจะครอบคลุมถึงการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนด เนื้อหาสาระการกำหนดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้สื่อการเรียน การสอน การติดตามประเมินผลการเรียนรู้ในแนวทางของการรับประกันผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ทุกคนเต็มศักยภาพ ครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ มีทักษะในการใช้ อุปกรณ์และสื่อการสอน รวมทั้งกระบวนการเรียนการสอนและสอนสอดคล้องคุณธรรมไปด้วย

นอกจากนั้น การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนของครู สามารถส่งเสริมต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนของนักเรียนได้เช่นกัน ดังที่ ศิริกานต์ จันทร์เรือง (2543, หน้า 16-19) กล่าวว่า การสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนการสอนไว้ว่า บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน การสอนเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความรู้สึกสบายและยอมรับซึ่งกันและกัน ซึ่งผู้เรียนและผู้สอนสามารถที่จะร่วมแสดงความคิดเห็นซึ่งจะทำให้มีความรู้สึกว่ามันไม่ใช่สิ่งที่น่าเบื่อหน่าย หรือตลกขบขัน โดยการปฏิบัติดังนี้

1. ผู้สอนสร้างบรรยากาศในทางบวก ผู้เรียนจะรู้สึกยอมรับนับถือและรู้สึกว่าการเรียน มีคุณค่า ได้แก่

1.1 หลีกเลี่ยงคำถามว่า “ไม่ถูกต้อง” สำหรับคำตอบของผู้เรียน ควรจะใช้คำถามเหล่านี้แทน เช่น ทำไมคุณถึงคิดอย่างนั้น หรือคุณสามารถอธิบายรายละเอียดได้หรือไม่หรือใครมีความเห็นที่แตกต่างไปจากนี้บ้าง คำถามเหล่านี้จะเป็นการยอมรับมากกว่าและช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

1.2 ฟังอย่างระมัดระวัง และสื่อให้เห็นว่ามีการยอมรับความคิดเห็นของผู้เรียน อย่างชัดเจนหวัหวัขณะที่ผู้เรียนแสดงการยอมรับความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่แสดงอยู่ความคิดเห็น

1.3 อย่าทำให้ผู้เรียนมีความอับอาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่หน้าชั้นเรียน หลีกเลี่ยงการปฏิบัติสัมพันธ์กับผู้เรียนในทางที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับความอับอาย เรียกร้องความสนใจหรือทำให้ผู้เรียนรู้สึกไม่สนใจ หลีกเลี่ยงการเยาะเย้ย ถากถาง ผู้เรียนส่วนมากจะมีอารมณ์ขันเกี่ยวกับเรื่องนี้อย่าแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานของผู้เรียน โดยไม่ได้รับอนุญาต

1.4 เมื่อผู้สอนจำเป็นต้องแสดงความคิดเห็นในทางลบ พยายามอย่าพูดเฉพาะเจาะจงถึงผู้เรียนคนใดคนหนึ่ง ถ้าต้องการจะเป็นเช่นนั้นควรเรียกผู้เรียนมาพูดเป็นการส่วนตัวหลังเลิกเรียน

1.5 ปฏิบัติต่อผู้เรียนเหมือนเป็นผู้ใหญ่คนหนึ่ง

1.6 กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและถามคำถามในห้องเรียน

2. ผู้สอนต้องแน่ใจว่าได้สนใจผู้เรียนทุกคน ได้แก่

2.1 อย่าละเลยผู้เรียนที่เงียบขรึมหรือไม่แสดงพฤติกรรมออกมามากนัก

2.2 ผู้สอนควรตระหนักและระมัดระวังเกี่ยวกับความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มเรียนที่อาจจะมีพฤติกรรมในทางลบซึ่งอาจเกี่ยวเนื่องมาจากการแต่งกาย เพศ ลักษณะท่าทางหรืออายุ

2.3 ถ้าผู้สอนเชื่อว่าสามารถที่จะควบคุมความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้แล้วผู้สอนก็ควรระวังเกี่ยวกับลักษณะทางเชื้อชาติ หรือลักษณะส่วนบุคคลและนิสัยของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้สอนแสดงอาการออกมาในทางที่ผู้เรียนรู้สึกไม่ชอบพฤติกรรมเหล่านี้จะแสดงออกมาอย่างไม่รู้ตัวโดยการที่ไม่เรียกผู้เรียนเหล่านั้นตอบคำถามหรือมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือไม่ประสานสายตากับผู้เรียนเหล่านั้น

3. ผู้สอนควรมีการกระตุ้นผู้เรียน โดยการใช้ลักษณะท่าทางเพื่อก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดี มั่นคงและมีความเชื่อมั่น ได้แก่

3.1 ประสานสายตากับผู้เรียนเสมอ

3.2 เคลื่อนไหวไปรอบ ๆ ห้องมีการบรรยายอย่างเป็นธรรมชาติและมีชีวิตชีวา

3.3 ควบคุมลักษณะท่าทางซึ่งแสดงออกให้เห็นถึงความมั่นใจในตัวเองได้

- 3.4 ยิ้มและหัวเราะในชั้นเรียน และกระตุ้นให้ผู้เรียน ได้มีการแสดงออกด้วย
- 3.5 เป็นเรื่องสำคัญเสียงต้องมีพลังชัดเจนและมีเสียงขึ้น ๆ ลง ๆ
4. ผู้สอนต้องพยายามรู้จักผู้เรียนทุกคนในขณะที่เดียวกันก็เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักตัวผู้สอน
 - 4.1 จำชื่อผู้เรียนอย่างรวดเร็วในชั้นเรียนขนาดใหญ่ขอให้ผู้เรียนนั่งที่เดิมทุกครั้ง ในช่วง 2-3 อาทิตย์แรก ใช้แผนผังที่นั่งถ่ายรูปผู้เรียนและให้ผู้เรียนเขียนชื่อได้ภาพ
 - 4.2 เรียนรู้เกี่ยวกับผู้เรียนแต่ละคนและยอมรับข้อมูลบุคคลเพิ่มเติม เช่น เกิดที่ไหน สนใจที่จะทำอะไรบ้าง
 - 4.3 เต็มใจที่จะบอกข้อมูลส่วนตัวของผู้สอนแก่ผู้เรียนในชั้นเรียนผู้สอนอาจจะพูดเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวแต่ต้องใช้วิจารณญาณว่าจะพูดมากน้อยแค่ไหน
 - 4.4 พยายามค้นหาสถานการณ์ส่วนบุคคลหรือสิ่งที่ขัดขวางความก้าวหน้าของการเป็นพี่เลี้ยงเด็กและตารางที่สามารถทำให้ผู้เรียนเข้าชั้นเรียนไม่ทัน
5. ผู้สอนต้องเตรียมการเสริมแรงทางบวกโดยเฉพาะ ได้แก่
 - 5.1 ให้ความเวลาในการแสดงความชื่นชมผู้เรียนที่สามารถทำงานได้ดีแต่ต้องระวังไม่ให้มากเกินไปจนขาดความจริงใจ
 - 5.2 พูดกับผู้เรียนเมื่อมีการขาดส่งงานการขาดเรียนสม่ำเสมอและการมาสาย
6. ผู้สอนต้องจัดระเบียบชั้นเรียนให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงเวลาเรียนของผู้เรียน ได้แก่
 - 6.1 อย่ามาสาย การมาสายจะทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการมาตรงเวลาไม่ใช่สิ่งสำคัญสำหรับผู้สอน
 - 6.2 อยู่ในชั้นเรียนตลอดเวลาสอน ในบางครั้งผู้สอนอาจออกนอกชั้นเรียนเร็วกว่าปกติแต่อย่าทำงานเป็นนิสัยผู้เรียน อาจสรุปได้ว่า ผู้สอนไม่เตรียมตัวไม่สนใจในวิชาที่สอนหรือไม่คิดว่าเวลาเรียนมีความสำคัญ
 - 6.3 สังเกตพฤติกรรมขาดความสนใจ การขยับตัวเนื่องจากความเบื่อหน่ายการไถ่อยู่เสมอ การมองผู้เรียนคนอื่นหรือมองหนังสือก่อนหมดเวลา รวมทั้งสังเกตที่นั่ง ทักษะติดต่อการเรียนการขาดการประสานสายตา
 - 6.4 เริ่มเรียนให้ตรงเวลาถึงแม้ว่าผู้เรียนจะมาไม่ครบถ้าไม่ทำเช่นนี้จะทำให้ผู้ที่มาตรงเวลารู้สึกไม่ดี
7. ผู้สอนจะต้องสร้างบรรยากาศทางกายภาพในห้องเรียนให้เหมาะสม
 - 7.1 ตรวจสอบอุณหภูมิในห้องเรียนว่ามีความเหมาะสมหรือไม่โดยอาจจะสังเกตจากปฏิกิริยาของผู้เรียน เช่น ม้วนแขนเสื้อขึ้นตลอดเวลา

7.2 พยายามจัดโต๊ะให้อยู่ในลักษณะที่สบาย ๆ

7.3 แน่ใจว่าแสงอาทิตย์ที่ส่องผ่านม่านหน้าต่างไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดปัญหาในการมองเห็นกระดานหรือสมุดบันทึก

สรุปแนวคิดต่าง ๆ ได้ว่าครูเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิ ความสามารถในการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ การเสริมสร้างนักเรียนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพเป็นผู้ปฏิบัติการใช้เทคนิคการจัดการเรียนการสอนดำเนินการวัดผลการประเมินผลการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลวางแผนการใช้เวลากิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล วางแผนการใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การวัดและประเมินตามสภาพจริง และการสอนซ่อมเสริมให้นักเรียนที่มีปัญหาในการเรียน

ลักษณะของครูที่ดีเกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น ตามหลักศาสนากล่าวว่า จะต้องเป็นบุคคลที่มีลักษณะ 3 ประการ คือ

1. มีความรู้ดี
2. มีการสั่งสอนดี
3. มีการประพฤติปฏิบัติดี

สันต์ ธรรมบำรุง (2524, หน้า 24) ได้กล่าวถึงลักษณะของครูไว้ดังนี้

1. ครูผู้สอนควรมีความรู้
 - 1.1 ในเนื้อหาวิชาที่สอน เหตุผล ที่มาของความรู้ ความสำคัญ และสัมพันธ์ของความรู้
 - 1.2 ผู้สอนควรรู้จักผู้เรียน
 - 1.3 ผู้สอนควรมีความรู้ในเรื่องการบริหารงาน โดยเฉพาะทางด้านวิชาการ การเตรียมการ การจัดการสอน การประเมินผล เป็นต้น
2. ครูผู้สอนควรมีความรักและความศรัทธา
 - 2.1 ควรมีความรักและศรัทธาในตัวผู้เรียนพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้เรียนอยู่เสมอ
 - 2.2 ต้องมีความรักในวิชาที่ตนสอน
 - 2.3 ควรมีความรักและศรัทธาในอาชีพอาจารย์
3. ผู้สอนควรมีความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณสมบัติของผู้สอนในสามประการนี้ ครูผู้สอนควรมีทักษะอย่างเพียงพอในการดำเนินการสอน รู้วิธีการจัดเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การใช้สื่อการสอน เทคนิคในการจูงใจ เทคนิคในการให้คำปรึกษา เป็นต้น

ลักษณะของครูที่จะจัดการเรียนการสอนได้รับผลดี

สวัตน์ มุทเมธา (2524, หน้า 78) กล่าวถึง ลักษณะของครูที่จะจัดการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. เป็นผู้กระตือรือร้น
2. เป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์
3. ตระหนักในกระบวนการเรียนรู้
4. ถือว่าผู้เรียนเป็นผู้สอนในกระบวนการเรียนรู้
5. บทบาทเป็นผู้นำทางการเรียนของนักเรียนแต่ละคน
6. มีความรู้เรื่องโรงเรียนและชุมชนดี
7. ร่วมในการฝึกอบรมในการหาความรู้ในระหว่างประจำการ

5. ด้านตัวนักเรียน

Bloom (1976, pp. 167-169) ได้สรุปว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นมี 3 ตัวแปร ดังนี้

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียน และมีมาก่อนการเรียน
2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับลักษณะทางจิตพิสัย หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะแสดงออก เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้แก่ ความสนใจ และเจตคติต่อเนื้อหาที่เรียน การยอมรับความสามารถและบุคลิกภาพ
3. คุณภาพการสอน หมายถึง ประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งได้แก่ การได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรงจากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่

Carroll (1971, p. 33) องค์กรประกอบภายนอก และองค์กรประกอบภายใน สรุปได้ดังนี้
องค์กรประกอบภายใน มี 3 ประการ คือ

1. ความถนัดทางการเรียน เป็นความสามารถเฉพาะของแต่ละบุคคล สามารถที่จะเรียนได้ดีในแต่ละวิชาไม่เหมือนกัน
2. ความสามารถที่จะเข้าใจคำสอน ซึ่งเป็นส่วนผสมผสานระหว่างเขาวนปัญญาทั่วไป และความเข้าใจภาษา เป็นความสามารถที่จะเรียนรู้ได้เร็ว เข้าใจในคำอธิบายของครู สามารถตอบปัญหาเกี่ยวกับวิชานั้น ๆ ได้คล่องแคล่ว
3. การอุทิศเวลาให้กับการเรียน เป็นความพยายามของผู้เรียนที่จะทุ่มเทความเข้าใจ ความสนใจและเวลาให้กับการเรียนอย่างจริงจัง

องค์ประกอบภายนอกมี 2 ประการ คือ

1. ความเหมาะสมของระยะเวลาที่โรงเรียนจัดการศึกษาให้ตามความสามารถของแต่ละบุคคล คือ จัดระยะเวลาให้เหมาะสมกับการเรียนวิชานั้น ๆ เช่น ไม่จัดเวลาการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ติดต่อกันเกินกว่า 1 คาบ หรือ ไม่จัดเวลาเรียนให้นักเรียนมากเกินไป จนนักเรียนไม่สามารถที่จะรับได้

2. ประสิทธิภาพการสอน เป็นประสิทธิผลซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียน ซึ่งเป็นผลจากครูผู้สอน และการบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหาร

อิทธิพลที่มีต่อศักยภาพของสติปัญญาของบุคคลที่สำคัญได้แก่ สิ่งแวดล้อมที่เกิดจากแม่ขณะอยู่ในครรภ์ ประสบการณ์ของเด็กที่ได้รับจากบ้านและโรงเรียน อิทธิพลการเลี้ยงดูของพ่อแม่ การเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับครู เพื่อน และชุมชนในสังคม ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น

อารีย์ พันธุ์ณี (2534, หน้า 45) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ประกอบด้วยสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แรงขับ (Drive) เกิดขึ้นเมื่ออินทรีย์ (Organism) ขาดสมดุล เช่น ขาดอาหาร ขาดน้ำ ขาดการพักผ่อน ฯลฯ ภาวะเหล่านี้จะกระตุ้นให้อินทรีย์ แสดงพฤติกรรมเพื่อปรับให้อินทรีย์อยู่ในสภาพสมดุลอย่างเดิม แรงขับมีอยู่ 2 ประเภท คือ

1.1 แรงขับพื้นฐาน เกิดเนื่องจากความต้องการที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เป็นความต้องการทางกายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นพร้อมกับการมีชีวิตของคน

1.2 แรงขับที่เกิดจากการเรียนรู้ เกิดขึ้นภายหลัง เป็นความต้องการทางสังคม เช่น ความรัก ฐานะสังคม ความมั่นคงและความปลอดภัย

2. สิ่งเร้า (Stimulus) เป็นสิ่งเร้าให้อินทรีย์เกิดแสดงกิจกรรมโต้ตอบออกมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมตอบสนองของร่างกาย

3. การตอบสนอง (Response) เป็นพฤติกรรมที่อินทรีย์แสดงออกมาเมื่อมีสิ่งเร้า

4. การเสริมแรง (Reinforcement) เป็นการกระทำให้สิ่งเร้าและการตอบสนอง มีความสัมพันธ์กันมากขึ้น เช่น เมื่อนักเรียนทำเลขถูกก็เสริมแรงโดยการให้รางวัล การเสริมแรงนี้จะทำให้นักเรียนอยากเรียนในคราวต่อไป

กระบวนการเรียนรู้เป็นกระบวนการแก้ปัญหาซึ่งมีองค์ประกอบดังนี้

1. สถานการณ์ หมายถึง สภาพแวดล้อมรวมทั้งบรรยากาศรอบตัวผู้เรียน

2. ลักษณะประจำบุคคล หมายถึง ระดับความสามารถของแต่ละบุคคลในการเรียนรู้ รวมทั้งสติปัญญาความถนัด ความสนใจ และความพร้อม

3. ความมุ่งหมาย หมายถึง ผู้เรียนต้องทราบจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเรียนรู้

4. การแปลความหมาย หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนในการเรียนรู้ การใช้ความพยายาม เข้าใจบทเรียน การคิดด้วยเหตุผล และการพิจารณาแก้ปัญหา เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจ เกิดการเรียนรู้ ศรียา นิยมธรรม และประภัสร นิยมธรรม (2520, หน้า 1) กล่าวว่า สาเหตุที่ทำให้ การเรียนเด็กล้มเหลว เรียนได้ไม่ดีเท่าที่ควรนั้น จัดเป็นองค์ประกอบใหญ่ได้ 3 ประการ คือ องค์ประกอบทางด้านชีววิทยา ด้านจิตวิทยา และด้านสภาพแวดล้อม องค์ประกอบด้านชีววิทยา ได้แก่ สาเหตุที่สืบเนื่องมาจากการทำงานผิดปกติของระบบการทำงานของร่างกาย เช่น ความผิดปกติ หรือบกพร่องในเรื่องการมองเห็น การได้ยิน การทำงานผิดปกติของต่อมต่าง ๆ หรือระบบการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง เป็นต้น องค์ประกอบทางด้านจิตวิทยา ได้แก่ สถิติปัญญามาก นอกจากนี้อัตราเร็วในการเรียนรู้ ความรู้สึกรู้สึกเกี่ยวกับตนเอง การปรับตัวทางอารมณ์และสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและเพื่อน เป็นต้น องค์ประกอบทางด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพโรงเรียน หลักสูตร วิธีการสอน อุปสรรคจากวัฒนธรรม ตลอดจนประสบการณ์ต่าง ๆ ตั้งแต่ ก่อนเข้าโรงเรียน เป็นต้น

สังข์ อุทรานนท์ (2525, หน้า 34) จากการศึกษาของนักการศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่าง ระหว่างบุคคลที่มีผลต่อการเรียนการสอน เช่น ชีระ สุมิตร (2519) มีความเชื่อว่านักเรียนทุกคน แตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมในอัตราเร็วในการเรียน ผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกันเนื่องจาก องค์ประกอบ 5 ประการ คือ ความสามารถและองค์ประกอบเกี่ยวกับสติปัญญาความสามารถ และองค์ประกอบที่เกี่ยวกับทักษะ เจตคติ สถานภาพสังคม และครอบครัว เพศ

Carroll (1971, p. 326) ได้กำหนดองค์ประกอบการเรียนรู้ไว้ 5 องค์ประกอบ ส่วนที่ เกี่ยวข้องกับผู้เรียนมีอยู่ 3 ลักษณะ คือ ความถนัดทางการเรียนความสามารถในการเข้าใจในสิ่งที่ ครูสอน ความมานะพยายามในการเรียน จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีผลต่อการเรียน ของเด็ก จะเห็นว่ามียังมีองค์ประกอบหลายองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน เช่น องค์ประกอบทางด้าน สติปัญญา ความถนัดในการเรียน ทักษะการเรียน เจตคติหรือความสนใจในการเรียน เป็นต้น

ปัจจัยด้านตัวนักเรียน ความหมายของเจตคติ คำว่า เจตคติ หมายถึง สภาพจิตใจที่เกิดขึ้น จากประสบการณ์ ซึ่งจะทำให้บุคคลมีที่ทำต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง (สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม, 2518, หน้า 81)

สายสุนีย์ สว่างทรัพย์ (2540, หน้า 17) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ทำที่ความรู้สึกต่อสิ่งใด สิ่งหนึ่งภายหลังจากบุคคลได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้น อาจเป็นไปทางบวกคือเห็นชอบหรือ สนับสนุน พอใจ หรือเป็นไปในทางลบ คือ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย ไม่สนับสนุน ไม่พอใจ หรือคัดค้าน

ยุพิน พิพิธกุล (2524, หน้า 13) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อ สิ่งเร้าอันเป็นสภาพแวดล้อมภายนอก เช่น บุคคล วัตถุ เหตุการณ์ ฯลฯ ซึ่งความรู้สึกนั้นอาจเป็นไป ได้ทั้งทางบวกและทางลบ

Good (1959, p. 48) กล่าวว่า เจตคติ หมายถึง ความพร้อมที่จะแสดงออกในลักษณะหนึ่ง อาจเป็นการเข้าหา หรือหนี หรือต่อต้าน ในสถานการณ์บางอย่างของบุคคล หรือสิ่งใด ๆ เช่น รักเกลียด หรือกลัว หรือไม่พอใจมากนักน้อยเพียงใดต่อสิ่งนั้น

Cruze (1974, p. 187) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึก ความเอนเอียง ของจิตใจที่มีต่อประสบการณ์ที่คนเราได้รับ

ทัศนคติหรือเจตคติ หมายถึง สภาพของจิตใจที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ต่าง ๆ อันที่จะมีผลให้บุคคลมีท่าทีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง

ทัศนคติหรือเจตคติ หมายถึง ความพร้อมของสภาพจิตใจที่มองไม่เห็นแต่มีพลังที่จะแสดงปฏิกิริยาต่อบุคคลหรือสถานการณ์ในทำนองสนับสนุนหรือไม่เห็นด้วย

ทัศนคติหรือเจตคติ หมายถึง กระบวนการของสัญชาตญาณ การจูงใจ อารมณ์ ตลอดจนการปรับตัวต่อสิ่งต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตของบุคคล

จากที่กล่าวมา จึงอาจสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกและท่าทีของคนเราที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะเป็นความรู้สึกในทางชอบ ไม่ชอบ และจะมีผลทำให้บุคคลพร้อมที่จะตอบสนองต่อสิ่งนั้นได้

เจตคติของบุคคลที่แสดงออกมี 2 ลักษณะ คือ

1. เจตคติทางบวก หมายถึง เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่ดีเป็นไปในทางบวก คือ ยอมรับ โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในทางชอบ พอใจ ถูกใจ และเห็นว่าสิ่งนั้นดีมีประโยชน์

2. เจตคติทางลบ หมายถึง เจตคติที่บุคคลที่มีต่อสิ่งต่าง ๆ ในลักษณะที่ไม่ดี เป็นไปในทางลบ คือ การไม่ยอมรับ โดยสังเกตจากพฤติกรรมที่แสดงออกในทางไม่ชอบ ไม่พอใจ ไม่ถูกใจ ไม่มีประโยชน์ ไม่เห็นด้วย

จากการให้ความหมายของเจตคติของเจตคติของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาพอสรุปได้ว่า เจตคติเป็นศัพท์ที่มีความหมาย เช่นเดียวกับคำว่า “ทัศนคติ” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Attitude” หมายถึง ท่าทีความรู้สึกของคนเราที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่แฝงอยู่ในจิตใจของมนุษย์และพร้อมที่จะแสดงออกมาได้ 2 ลักษณะ คือ ทางบวกและทางลบ ทางบวกจะแสดงออกในลักษณะที่ว่าเห็นด้วย ชอบ พอใจ ยอมรับ พร้อมที่จะกระทำตามโดยไม่คัดค้าน ซึ่งในการเรียนการสอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดเจตคติทางบวกกับเนื้อหาวิชาที่เรียน ครู เพื่อนที่โรงเรียน รวมทั้งบรรยากาศการเรียนการสอนและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดีขึ้น และเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนการสอนและโรงเรียน ลักษณะธรรมชาติของเจตคติ

1. เจตคติหรือทัศนคติ เป็นสิ่งเกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของบุคคล ไม่ใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เกิดจากการเอาอย่างจากสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก เช่น บิดา มารดา เพื่อนฝูง ครู-อาจารย์ ล้วนแต่มีอิทธิพลต่อการสร้างเจตคติหรือทัศนคติของเด็กทั้งสิ้น
2. เจตคติหรือทัศนคติ เป็นเครื่องกำหนดขอบเขตตลอดจนวิธีการต่าง ๆ ที่เด็กหรือบุคคล ใช้พิจารณาสิ่งแวดล้อม
3. บุคคลแต่ละคน ย่อมมีเจตคติหรือทัศนคติต่อสถานการณ์เดียวกันหรือต่อบุคคลเดียวกันแตกต่างกัน
4. เจตคติหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น อาจจะเป็นการถาวรตลอดไป หรือชั่วคราวก็ได้

5. เจตคติหรือทัศนคติ มีผลกระทบต่อการเรียนรู้ของเด็กมาก ฉะนั้น ถ้าเด็กคนใดมีเจตคติหรือทัศนคติที่ดีต่อการสอนของครูและต่อตัวครูแล้ว เด็กมักได้รับความสำเร็จจากการเรียนนั้น ๆ ในทางตรงกันข้าม ถ้าเด็กมีเจตคติหรือทัศนคติที่ไม่ดีต่อครูและการสอนของครูแล้วการเรียนของเด็กก็มักจะล้มเหลวเป็นส่วนใหญ่ เป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความท้อแท้ในการเรียนต่อผลสุดท้าย เด็กก็หาทางออกไปในทางที่ไม่พึงประสงค์ เช่น หนีโรงเรียน ขัดคำสั่งครู รังแกเพื่อน เป็นต้น

สุชา จันท์ธอม และสุรางค์ จันท์ธอม (2518, หน้า 81) กล่าวว่าไว้ว่า เจตคติหรือทัศนคติ มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนมากถ้าเด็กมีเจตคติหรือทัศนคติที่ดีต่อครูผู้สอนหรือวิชาใด ๆ เด็กจะเรียนวิชานั้น ได้ดีเป็นส่วนมาก ตรงข้ามถ้าเด็กมีเจตคติที่ไม่ดีต่อครูผู้สอนหรือวิชาใด ๆ แล้ว จะทำให้เด็กเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายไม่ยอมเรียนวิชานั้นเลย ฉะนั้น ในการเรียนการสอน จึงควรปลูกฝังเจตคติหรือทัศนคติที่ดีแก่เด็ก เพื่อให้เด็กเกิดความรู้สึกรักเรียนและอยากมาโรงเรียน ลักษณะและองค์ประกอบของเจตคติ

Shaw and Wright (1976, pp. 13-14) ได้กล่าวถึงลักษณะของเจตคติสรุปได้ว่า เจตคติ เป็นผลจากการที่บุคคลประเมินผลจากสิ่งเร้า แล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายใน ที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการที่แสดงพฤติกรรม เจตคติของบุคคลแปลค่าได้ทั้งในด้านของคุณภาพและความเข้ม ซึ่งเจตคติมีทั้งทางบวกและทางลบ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้มากกว่าที่จะมีมาแต่กำเนิดหรือเป็นผลจากโครงสร้างภายในตัวบุคคลหรือบุคลิกภาวะ เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกันเจตคติเป็นสิ่งที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วอาจจะเป็นสิ่งถาวรตลอดไปหรือชั่วคราวก็ได้ เจตคติที่มั่นคงถาวรย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคลมาก และการเปลี่ยนแปลงย่อมมีได้ยาก ส่วนเจตคติบางอย่างที่อยู่ในสภาพที่ไม่มั่นคงก็พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่ง Kalman (1965, pp. 469-471) ได้อธิบายการเปลี่ยนแปลงเจตคติว่า เป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการดังต่อไปนี้ คือ การยินยอมเป็นการยอมรับอิทธิพลจาก

ผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ การเปลี่ยนแปลงคือ การแสดงพฤติกรรม เพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม เพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเองเป็นคนเก่งหรือสัมพันธ์ภาพอันดีกับผู้อื่น และการยอมรับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่อยู่ในตัวบุคคลเอง

จากข้อความที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า เจตคติ เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้เป็นสถานการณ์ทางจิตที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำเป็นสถานการณ์ทางจิตที่เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ และเจตคติประกอบด้วย ด้านสติปัญญา ด้านการปฏิบัติ และด้านความรู้สึก ซึ่งมีทั้งเจตคติเชิงปริมาณ เชิงนิเสธและเจตคติที่เป็นกลาง

ความคาดหวังในการศึกษาต่อ

ประภาส ศิลปรัศมี (2530, หน้า 17) ได้ให้ความหมายของคำว่า “ความคาดหวัง” ว่าหมายถึง ระดับผลงานที่บุคคลกำหนดหรือคาดหมายว่าจะทำได้เพื่อให้บุคคลทำงานที่ตนเคยทำ และความคาดหวังนั้นเป็นระดับที่บุคคลปรารถนาจะนำไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดไว้ในการทำงานแต่ละครั้ง

สุชา จันทรธอม และสุรางค์ จันทรธอม (2518, หน้า 126) กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ อันดับของจุดหมายที่บุคคลตั้งไว้เป็นความคาดหวังที่จะเป็นไปได้ ชีวิตของคนเราทุกคนต้องขึ้นอยู่กับความคาดหวังด้วยกันทั้งสิ้น พฤติกรรมที่บุคคลแสดงออกในปัจจุบัน เราขอมคาดหวังผลในอนาคต ฉะนั้น ความคาดหวังจึงเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีตของบุคคล

อุดมพร ต้นตะนระรัตน์ (2531, หน้า 9) ได้เสนอแนะข้อควรพิจารณาในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังไว้ 2 ประการ คือ

1. พิจารณาว่าเป้าหมายที่จะไปสู่มีคุณค่ามากน้อยเพียงไร
2. พิจารณาว่าสิ่งที่กระทำนั้นสามารถคาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงไร

ความสัมพันธ์ทั้ง 2 ประการดังกล่าวนี้จะเป็นองค์ประกอบหรือตัวชี้แห่งความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจของแต่ละคนในการเลือกกระทำหรือไม่กระทำในสิ่งที่คาดหวังเอาไว้ ในการกระทำต่าง ๆ บุคคลจะมีการตั้งจุดหมายหรือคาดหวังเพื่อจะไปสู่ความสำเร็จตามที่บุคคลคาดหวังเอาไว้ ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของแต่ละบุคคล และสภาพแวดล้อมที่เป็นองค์ประกอบที่สำคัญไม่น้อยที่จะทำให้ความคาดหวังนั้นเป็นจริงขึ้นมา

สรุปได้ว่า ความคาดหวังในการศึกษาของนักเรียน หมายถึง ความปรารถนาในการศึกษาต่อ ในชั้นเตรียมอุดมศึกษา ในสายอาชีพหรือสายสามัญ ซึ่งในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการศึกษเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้น การศึกษาถึงความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนจึงเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกันที่จะส่งผลโดยตรง หากนักเรียนมีความคิดที่จะศึกษาต่อแล้วขอมแสดงให้เห็นถึงอนาคตของประเทศ

อย่างแน่นอน และจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แสดงให้เห็นว่าความคาดหวังในการศึกษาต่อ เป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นของนักเรียนได้

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Good (1973, p. 354) ได้ให้ความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นความปรารถนาและความพยายามอย่างสูงสุดของนักเรียนที่จะศึกษาให้บรรลุสัมฤทธิ์ผล ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั่วไปของการศึกษา

MaClelland (1953, pp. 110-111) ให้คำจำกัดความของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยพยายามแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเลิศ หรือพยายามทำดีกว่าบุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจ เมื่อประสบผลสำเร็จและความวิตกกังวลเมื่อพบความล้มเหลวซึ่งอาจกล่าวได้ว่า แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ คือ กระบวนการวางแผนของการกระทำและความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับการพยายามต่อสู้ เพื่อความสำเร็จในการบรรลุถึงมาตรฐานอันดีเลิศซึ่งบุคคลได้ตั้งเอาไว้

ลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

Guilford (1959, pp. 437-439) กล่าวถึง ลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย ความทะเยอทะยาน คือความปรารถนาจะทำกิจกรรมนั้นให้สำเร็จ ความเพียรพยายาม คือ ความพยายามทำงานให้เป็นผลสำเร็จ ความอดทนเต็มใจที่จำลำบาก คือมุ่งทำกิจกรรมเพื่อให้เกิด ความสำเร็จแม้จะยากเย็นแสนเข็ญ

Hermans (1970, p. 354) ได้รวบรวมลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 10 ประการ ดังนี้

1. ระดับความทะเยอทะยาน
2. มีความหวังอย่างมากว่าตนจะประสบความสำเร็จ
3. มีความพยายามไปสู่สถานะที่สูงขึ้น
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นเวลานาน
5. เมื่องานที่ทำอยู่ถูกรบกวนก็พยายามที่จะทำต่อไปเพื่อให้เกิดความสำเร็จ
6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่มีความค่า และสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. นึกถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. เลือกร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับหนึ่ง
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักของผู้อื่น โดยพยายามทำงานตนเองให้ดี
10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้เสมอ

ในการเรียนรู้จำเป็นต้องมีพฤติกรรมพื้นฐานความรู้เดิมก่อนที่จำเป็นต่อการเรียน
สิ่งใหม่ การให้ผู้เรียนทราบเป้าหมายของบทเรียน หรือรู้เรื่องคร่าว ๆ ของบทเรียน สิ่งเหล่านี้
ล้วนแต่มีผลต่อการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น (สันต์ ธรรมบำรุง, 2524, หน้า 37-40)

6. ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 3) ได้ให้ความหมายกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนไว้ว่า
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่จัดอย่างเป็นกระบวนการด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย
ในการพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปลูกฝังคุณธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ส่งเสริมให้
ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง สร้างจิตสำนึกในธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับตัวและปฏิบัติตน
ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาในด้านการพัฒนาตนเอง
ซึ่งในการพัฒนาทางกาย อารมณ์ สังคม ละด้านสติปัญญา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น
สองลักษณะ ได้แก่ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน

กรมวิชาการ (2545, หน้า 14) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งพัฒนาความสามารถของผู้เรียน
อย่างเต็มตามศักยภาพและเป็นไปตามธรรมชาติ ดังนั้นบทบาทของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายไม่ว่า
จะเป็นผู้เรียน ผู้สอน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ฯลฯ ต้องเปลี่ยนไปโดยเฉพาะผู้เรียนจะต้องทราบถึง
ความสามารถความถนัด ความสนใจของตนเอง มีความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา กำหนดเป้าหมายและวางแผนการเรียนของตนเองได้
เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถที่มีอยู่ รู้วิธีและแหล่งการเรียนรู้ พัฒนาตนเองให้เจริญก้าวหน้า
อยู่เสมอ

กิจกรรมนักเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของกิจกรรมนักเรียนไว้ว่า
กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษาวิเคราะห์
วางแผนปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น
ลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ (2544, หน้า 146) ได้กล่าวว่า ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พ.ศ. 2544 กำหนดงานกิจกรรมนักเรียน ไว้ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นกิจกรรมที่เน้นผู้เรียน
ได้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน
และปรับปรุงการทำงาน ใช้กระบวนการทำงานกลุ่มเป็นกิจกรรมที่เกิดจากความสมัครใจของผู้เรียน
โดยมุ่งเน้นพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมจากกิจกรรมในกลุ่ม สาระการเรียนรู้แบ่งตาม
ความแตกต่างของกิจกรรมได้ 2 ลักษณะ คือ

1. กิจกรรมพัฒนาความถนัดความสนใจ ความต้องการของนักเรียนนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นเติมเต็มความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ของผู้เรียนให้กว้างยิ่งขึ้น เพื่อค้นพบความถนัด ความสนใจของตนเอง และพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนการพัฒนาทักษะทางสังคม และปลูกฝังจิตสำนึกของการทำประโยชน์ต่อสังคม

2. กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ อันเป็นการนำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ส่วนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526, หน้า 7) ได้ให้ความหมายคำว่ากิจกรรมนักเรียนไว้ว่า คำว่า “กิจกรรมนักเรียน” นี้มีผู้เรียกแตกต่างกันทั้งในภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะยังไม่มีผู้ใดบัญญัติชื่อกิจกรรมประเภทนี้ให้เป็นคำสากลขึ้นมา แต่สำหรับประเทศไทยนั้น เดิมเรียกคำประเภทนี้ว่า “กิจกรรมนอกหลักสูตร” ต่อมาเรียกชื่อว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตร” ปัจจุบันนี้เรียกว่า “กิจกรรมนักเรียน”

กิจกรรมนักเรียนตามแนวคิดของ Frederick (1959, p. 6) หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นโดยนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมดำเนินการเอง โดยความเห็นชอบและได้รับการสนับสนุนจากครู ในโรงเรียน แต่ไม่มีการให้คะแนนใด ๆ ที่จะช่วยให้นักเรียนเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา ส่วน ชีรวุฒิ ประทุมณพรัตน์ (2526, หน้า 72) ให้ความหมายว่า กิจกรรมนักเรียนคือประสบการณ์ชุดหนึ่งที่เกิดขึ้นในโรงเรียนใด โรงเรียนหนึ่งเพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองทางด้านสังคมสัมพันธ์ ด้านระเบียบวินัย ด้านความรักในชื่อเสียง และเกียรติคุณของโรงเรียน และด้านการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นอกจากนี้กิจกรรมนักเรียนยังช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง และรู้จักผู้อื่น ทั้งยังช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาความเป็นผู้นำของตนเองรู้จักนับถือผู้อื่น ละมึสุขภาพอนามัยดีขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้สำคัญเพราะช่วยให้นักเรียนอยู่ด้วยกันและทำงานด้วยกันอย่างมีความสุข สอดคล้องกับทัศนะของนันทนา เทพบริรักษ์ (2526, หน้า 3) ที่เสนอว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึง การให้บริการหรือปรับการณต่าง ๆ ที่จัดให้นักเรียนนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน โดยนักเรียนสมัครใจเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด การดำเนินการโดยความเห็นชอบสนับสนุนจากคณาจารย์ และเป็นไปตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่โรงเรียนกำหนดไว้และไม่มีการให้คะแนนใด ๆ อันจะมีผลให้นักเรียนเลื่อนชั้นหรือสำเร็จการศึกษา แต่จะส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้ได้ผลสมบูรณ์ขึ้น ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา (2528, หน้า 5) อธิบายว่า กิจกรรมนักเรียน คือ กิจกรรมที่สถานศึกษาจัดและสนับสนุนให้ผู้เรียนจัดขึ้น เพื่อสนองความสนใจ และส่งเสริมพัฒนาของผู้เรียนนอกเหนือจากหลักสูตรปกติ ไม่มีการให้คะแนนทางวิชาการ และผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมนั้นด้วยความสมัครใจ และ ปกรณ์ ศรีคอนไผ่

(2530, หน้า 136) กล่าวว่า กิจกรรมนักเรียน หมายถึงกิจกรรมทั้งหลายที่โรงเรียนจัดขึ้น นอกเหนือจากกิจกรรมในเวลาเรียนตามปกติ ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความเจริญงอกงามของนักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียนที่ดีจะต้องจัดให้ตรงกับความต้องการความสนใจของนักเรียนและกิจกรรมที่จัดขึ้นนี้นักเรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

จากความหมายของกิจกรรมนักเรียนที่กล่าวมาแล้วข้างต้น พอสรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียนเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อพัฒนาตนเองให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความรู้ทั้งด้านวิชาการและมีคุณธรรมจริยธรรมอันพึงประสงค์ของสังคม

สุรพันธ์ ยันต์ทอง (2525, หน้า 247) ได้กล่าวไว้ว่า การดำเนินงานเกี่ยวกับงานกิจการนักเรียน มีหลักการจัดกิจการนักเรียนดังนี้

1. โรงเรียนควรพยายามให้เด็กที่อยู่ในวัยเรียนทุกคน ได้มีโอกาสเข้ามาเป็นนักเรียนอย่างเสมอภาคและยุติธรรม เพราะการศึกษาช่วยให้เด็กเติบโตขึ้นมาเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ
2. การให้บริการต่าง ๆ แก่นักเรียน โรงเรียนจะต้องถือนโยบายว่าช่วยเหลือเขาเพื่อให้เขาช่วยตนเองไม่ควรมุ่งเพื่อความสะดวกสบายเพียงอย่างเดียวเพราะการให้บริการใด ๆ ในสถานบริการศึกษา คือการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนนั่นเอง จึงมุ่งจัดบริการให้มีลักษณะเป็นวิชาการให้ผู้บริการเพื่อช่วยให้เขาช่วยเหลือตนเองได้
3. สถานศึกษารับผิดชอบในด้านการปกครองดูแลนักเรียนให้อยู่ในระเบียบวินัยตามที่สถาบันกำหนด
4. โรงเรียนให้การอบรมเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีจริยธรรม คุณธรรม จรรยา มารยาท อันดีงามและส่งเสริมให้เกิดความสามัคคี มีความรักใคร่ในหมู่คณะตลอดจนถึงปัจจุบัน
5. ควบคุมดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับสวัสดิการของนักเรียน เพื่อให้ได้รับความอบอุ่น มีความสุขสบาย ซึ่งจะก่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อกัน
6. ส่งเสริมและพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน ตลอดจนถึงส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้เทคนิคในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม
7. กิจการนักเรียน เป็นสื่อกลางทำหน้าที่ประสานสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
8. โรงเรียนควรส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามนโยบายของสถานศึกษา
9. ประสานงานด้านกิจการนักเรียนกับหน่วยงานต่าง ๆ
10. ปลูกฝังความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน เพื่อเป็นคนดีและสามารถอยู่ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างปกติสุข

ประดิษฐ์ ฮวบเจริญ (2527, หน้า 165) กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

1. ต้องยึดหลักประชาธิปไตย คือต้องเคารพและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นครูไม่ควรตั้งการบังคับนักเรียนตามใจตัวเอง
2. นักเรียนแต่ละคนควรทำกิจกรรมที่ตนเองสนใจ และถนัดที่สุดเท่านั้น ไม่ควรทำกิจกรรมหลายอย่าง
3. การทำกิจกรรมควรจะยึดถือ การพัฒนาการของผู้จัดการมากกว่าที่จะยึดถือผลงานที่เสนอออกมา
4. กิจกรรมไม่เน้นที่ระเบียบข้อบังคับมากเกินไป ควรยึดถือวินัยทางจิตใจมากกว่า
5. นักเรียนควรจะมีบทบาทในกิจกรรมมากที่สุด เพราะเป็นงานที่เด็กคิดริเริ่มขึ้นมาเอง
6. ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้รับมากที่สุด เพราะกิจกรรมบางอย่างผลได้ไม่เท่าผลเสีย เป็นการสิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและทรัพย์สิน

ประดับ นิลพังกา (2524, หน้า 68-67) กล่าวถึงหลักการจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เด็กควรเป็นผู้วางโครงการดำเนินการจัดกิจกรรมด้วยตนเอง ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ ผู้เข้าร่วมควรเป็นนักเรียนในสถาบันนั้น ๆ และสถาบันการศึกษาจะต้องรับผิดชอบและให้ความช่วยเหลือ
2. สถาบันการศึกษาควรมีการวางแผนและพิจารณาให้เกิดประโยชน์ต่อเด็กอย่างแท้จริง
3. การสมัครเข้าร่วมกิจกรรม ควรเป็นแบบประชาธิปไตย ไม่ควรกีดกันเด็กถือความสนใจเป็นสำคัญ ให้โอกาสเด็กเข้าร่วมกิจกรรมอย่างเสรีตามความถนัดเพื่อจะได้แสดงออกตามสมรรถภาพของเขา
4. การจัดกิจกรรมจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และเมื่อจัดกิจกรรมแล้วต้องมีการประเมินทุกครั้ง
5. โครงการจัดกิจกรรม ควรเปิดโอกาสให้เด็กดำเนินงานอย่างประชาธิปไตย คือ เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น ให้โอกาสทุกคนแสดงความคิดเห็นและถ้อยคำของส่วนรวมเป็นสำคัญ
6. การจัดกิจกรรมควรจัดในเวลาเรียน จะทำให้เกิดความสะดวกต่อการปฏิบัติงานและควรจัดอย่างสม่ำเสมอ
7. กิจกรรมทุกอย่างที่จัด จะต้องมียุทธประสงค์ที่จะเสริมสร้างความเจริญแก่ผู้เรียน ในด้านการสังคม และคุณธรรม และมุ่งสอดคล้องกับจุดประสงค์ของสถาบันการศึกษา
8. จำนวนประเภทของกิจกรรม จะต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถาบันควรพร้อมที่จะจัดให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมนักเรียน

9. กิจกรรมทุกประเภทจะต้องอยู่ภายใต้ความควบคุมของสถาบัน
10. ควรให้ผู้เรียนมีอิสระในการสมัครเข้าร่วม แต่ควรคำนึงถึงขอบเขตของความถนัดของตนเอง ไม่ควรเข้าร่วมกิจกรรมหลาย ๆ อย่างเกินไป และผู้ที่จบสถาบันการศึกษาแล้วไม่ควรเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมบางอย่างนอกจากในนามของสมาคมศิษย์เก่า
11. ไม่ควรใช้สิทธิพิเศษที่จะไม่ต้องเรียนหนังสือเพื่อเข้าไปร่วมกิจกรรมสถาบันควรให้เด็กได้เรียนและร่วมกิจกรรมทั้งสองอย่าง
12. สถาบันควรจัดกิจกรรม โดยเริ่มต้นทำแต่น้อยก่อนแล้วค่อยขยายมากขึ้น
13. สถาบันควรจัดให้มีการแนะนำแก่เด็กในการเลือกเข้าร่วมกิจกรรม เพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถความสนใจ และควรจัดกิจกรรมหลายประเภทเพื่อสนองความสนใจของเด็ก
14. การจัดกิจกรรมควรมีด้วยความพึงพอใจเพราะห้ ก่อนจัดควรมีการวางแผนการดำเนินงานอย่างรอบคอบ
15. การจัดกิจกรรม ควรถือว่ากระบวนการปฏิบัติงานมีความสำคัญกว่าผลงานที่ได้รับ เช่น การแข่งกีฬา การแสดงต่าง ๆ ความสำคัญอยู่ที่การฝึกซ้อม ฝึกความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ
16. เมื่อจัดกิจกรรมใด จะต้องมอบความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้เกี่ยวข้องพร้อม ๆ กัน และบอกขอบเขตของอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน
17. จะต้องมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ
18. การจัดกิจกรรมควรจะสอดคล้องกับบทเรียนที่เรียนในห้องเรียนควรพยายามในกิจกรรมต่าง ๆ เป็นแรงจูงใจที่จะเรียนในห้องเรียน และการเรียนในห้องเรียนส่งเสริมให้มีความสนใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรม
19. ควรถือว่ากิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการเรียนการสอน ไม่ถือว่าเป็นกิจกรรมพิเศษ
20. ผู้บริหารควรมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดกิจกรรมนักเรียนและควรให้การสนับสนุนเต็มที่
21. การใช้สถานที่สำหรับกิจกรรมต่าง ๆ จะต้องกำหนดให้แน่นอน
22. อุปกรณ์ที่จำเป็นในการจัดทำกิจกรรม ต้องมีการเตรียมให้พร้อมและสถาบันการศึกษาควรจัดมาให้แก่นักเรียน และอำนวยความสะดวกด้านอื่น ๆ อันจะทำให้เด็กมีกำลังใจทำงาน
23. เกี่ยวกับเรื่องการเงินหรืองบประมาณในการจัดกิจกรรม ควรทำอย่างรอบคอบ ยุติธรรม และเชื่อถือได้
24. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมควรจะรู้เรื่องเกี่ยวกับกิจกรรมนั้น ๆ เป็นอย่างดี เช่น รู้ถึงวิธีการจัดการความมุ่งหมายของกิจกรรม เป็นต้น

25. กิจกรรมแต่ละประเภทควรมีระเบียบการทำงานของตนไว้เพื่อประโยชน์ของผู้ที่จะเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

จากแนวคิดเกี่ยวกับหลักการในการจัดกิจกรรมนักเรียนที่นักการศึกษาหลายท่านกล่าวไว้ ผู้วิจัยขอสรุปหลักการจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นข้อ ๆ ดังนี้ คือ

1. การจัดกิจกรรมนักเรียนควรมีหลักการของประชาธิปไตย ทั้งในด้านวิธีการจัดและโอกาสในการเข้าร่วมของนักเรียน กล่าวคือ นักเรียนควรมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ตนเองถนัด และมีความสนใจ และมีโอกาสแสดงความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. การจัดกิจกรรมควรเป็นเรื่องของนักเรียนอย่างแท้จริงคือ นักเรียนเป็นผู้วางแผนและเขียนโครงการ เพื่อดำเนินการด้วยตนเอง ครูที่ปรึกษาและสถาบันการศึกษาควรเป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน และควบคุมเพื่อกำหนดแนวทางให้คล้องกับจุดมุ่งหมายของสถาบันเท่านั้น
3. การจัดกิจกรรมทุกประเภทควรมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และมีกติกาหรือระเบียบข้อบังคับ เพื่อเป็นแนวทางให้นักเรียนดำเนินการได้ถูกต้องไม่ออกนอกกลุ่มนอกทางและมีการประเมินผลทุกครั้ง
4. การจัดกิจกรรมควรเน้นที่กระบวนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและพัฒนาการของนักเรียนในการเสริมสร้างลักษณะนิสัยอันพึงประสงค์ของสังคมมากกว่าที่จะเน้นหรือยึดถือผลงานที่เสนอกออกมา

ประดิษฐ์ ฮวบเจริญ (2527, หน้า 24) อธิบายภาระงานของกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้ คือ

1. สภานักเรียน (Student council) เป็นคณะกรรมการนักเรียนที่จะช่วยเหลือโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
 2. ชุมนุมต่าง ๆ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ ชุมนุมทางวิชาการ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมภาษาอังกฤษ เป็นต้น และชุมนุมกึ่งวิชาการซึ่งเป็นไปตามความสนใจ เช่น ชุมนุมถ่ายภาพ ชุมนุมสะสมแสตมป์ เป็นต้น
 3. กิจกรรมเกี่ยวกับการกีฬา เช่น กิจกรรมแข่งขันกีฬาภายในและภายนอกโรงเรียน เป็นต้น
 4. กิจกรรมเกี่ยวกับการบำเพ็ญประโยชน์ เช่น กิจกรรมลูกเสือ อนุกาชาด เป็นต้น
 5. กิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงเช่น การจัดแสดงละคร การโต้วาที การอภิปรายต่าง ๆ เป็นต้น
- ส่วน เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527, หน้า 25) ได้แบ่งกิจกรรมนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาไว้ 7 ด้านดังนี้

1. ด้านวิชาการ ได้แก่ กิจกรรมเสริมหลักสูตรของชุมนุมวิชาการต่าง ๆ เช่น ชุมนุมภาษาไทย ชุมนุมคณิตศาสตร์ ชุมนุมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่จะมีส่วนเสริมสร้างเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ขึ้น

2. ด้านกีฬา ได้แก่ ชุมนุมกีฬาต่าง ๆ เช่น ชุมนุมฟุตบอล ชุมนุมแบดมินตัน เป็นต้น ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีส่วนสำคัญในการปลูกฝังความสามัคคี ความรู้จักรักการเสียสละ ความมีน้ำใจ เป็นนักกีฬา
 3. ด้านบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม ได้แก่ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น การทำความสะอาดในโรงเรียน หรือชุมชนตามโอกาสต่าง ๆ เป็นต้น
 4. ด้านนันทนาการหรือด้านสันทนาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการสังคม การพบปะสังสรรค์ ได้แก่ การจัดงานรื่นเริงต่าง ๆ
 5. ด้านศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมด้านนี้มีส่วนช่วยในการปลูกฝัง สืบทอดศิลปวัฒนธรรมประจำชาติ เพื่อคงความเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยไว้ เช่น กิจกรรมจัดไหว้ครู กิจกรรมเนื่องในวันประเพณีต่าง ๆ ของไทย เป็นต้น
 6. ด้านพิมพ์ ได้แก่ สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่นักเรียนเป็นฝ่ายผลิตขึ้นมาเอง เช่น หนังสือรุ่น ประจำปีของนักเรียน สารสารหรือจดสารของชุมนุมต่าง ๆ เป็นต้น
 7. ด้านการบริหารหรือปกครอง กิจกรรมด้านนี้เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการบริหาร ฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นหมู่คณะซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานของโรงเรียนด้วย ได้แก่ สภานักเรียน หรือคณะกรรมการนักเรียน
- กระทรวงศึกษาธิการ (2544, หน้า 4-6) ได้กล่าวถึง ได้เสนอแนะขอขยายของการจัดกิจกรรมนักเรียนไว้ดังนี้

1. กิจกรรมสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริมความรู้สึกรักและเห็นคุณค่าในตนเอง เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสำรวจ วิเคราะห์ประเมินตนเองตามความเป็นจริง จนกระทั่งรู้จัก เข้าใจ ยอมรับ ควบคุมและพัฒนาตนเอง มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และผู้อื่น รู้ว่าตนมีความสามารถ มีคุณค่า สามารถสร้างสิ่งดีงามให้แก่ตนเอง ครอบครัวยุคนั้น และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข
2. กิจกรรมพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ ศิลปธรรม และจริยธรรม เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ เขาวนปัญญาในการแก้ปัญหา เขาวนปัญญาทางด้านศิลปธรรม และจริยธรรม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมีความสมดุลทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย อารมณ์และสังคม ทำให้ดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ และมีความสุข ประสบความสำเร็จในชีวิต เป็นคนดี มีปัญญาและมีความสุข
3. กิจกรรมพัฒนาทักษะชีวิต เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะด้านรู้จักตนเอง ทักษะการแสวงหาและใช้ข้อมูล ทักษะการคิด การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหาทักษะการวางแผนและการจัดการ ทักษะการมีวิสัยทัศน์ ทักษะการกล้าเสี่ยงอย่างมีเป้าหมายและคุณธรรม ทักษะการสื่อสารและการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทักษะการปรับตัว ทักษะการทำงานเป็นทีม

เพื่อสร้างเสริมความสามารถในการปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้คนในสังคมได้อย่างมีความสุขเพื่อช่วยให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์สามารถจัดการกับความต้อการ ความขัดแย้ง อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนสร้างสรรค์เปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ ให้ดีขึ้นได้

4. กิจกรรมสร้างเสริมประสิทธิภาพในการเรียน เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริมประสิทธิภาพในการเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้เต็มตามศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อการเรียน เห็นคุณค่าของการแสวงหาความรู้ มีเทคนิคและวิธีการเรียนที่ดี รู้ว่าปัจจัยส่งเสริมการเรียนที่ดี และวางแผนการศึกษา และอนาคตของตนได้

5. กิจกรรมสร้างเสริมนิสัยรักการทำงาน เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างนิสัยรักการทำงาน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจในตนเอง ปลูกฝังค่านิยมนิสัยรักการทำงาน แสดงถึงความพึงพอใจที่จะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ และมีความภาคภูมิใจในผลงานของตน

6. กิจกรรมฉลาดกินฉลาดใช้ เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริม พัฒนาการคิด วิเคราะห์ ตัดสินใจเลือกบริโภค โดยยึดหลักประโยชน์ ประหยัด และปลอดภัยเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการบริโภคในชีวิตประจำวันได้

7. กิจกรรมศิลปินนักอ่าน เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริมพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง ร้อยแก้วหรือร้อยกรองตามความสนใจของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน

8. กิจกรรมเพื่อนที่แสนดี เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริม พัฒนาให้มีความสามารถปรับปรุงตนเองในการปฏิบัติต่อผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตนช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อนได้

9. กิจกรรมสร้างนิสัยการทำประโยชน์เพื่อสังคม เป็นกิจกรรมที่มุ่งเสริมสร้างนิสัยการทำประโยชน์เพื่อสังคม เพื่อช่วยให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจในตนเอง ปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่เอื้อต่อการทำประโยชน์เพื่อสังคม เห็นแนวทางที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคม และสามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

10. กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และรักษาดินแดน เป็นกิจกรรมที่มุ่งจัดอบรมบ่มนิสัย ให้เป็นพลเมืองดีตามจารีตประเพณีของชาติบ้านเมืองและตามอุดมคติ อุดมการณ์ของลูกเสือเนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์และรักษาดินแดน โดยดำเนินการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการลูกเสือแห่งชาติ ยุวกาชาด สมาคมผู้บำเพ็ญประโยชน์และกรรมการรักษาดินแดน

11. กิจกรรมพิทักษ์ป่า เป็นกิจกรรมที่มุ่งสร้างเสริมกระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาป่า โดยการเข้าค่ายในป่ามีการออกกระเปียบกฏเกณฑ์ของการอยู่ร่วมกันในค่าย การเดินทางไกลพัฒนาทักษะการสังเกต คิด ตัดสินใจแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ในการอนุรักษ์และพัฒนาป่า

12. กิจกรรมเรียนรู้ร่วมกัน เป็นกิจกรรมที่สร้างเสริม สนับสนุนให้เยาวชนได้เรียนรู้ร่วมกันและฝึกทักษะในการเป็นผู้ช่วยเหลือ แสดงความเมตตา กรุณา ทุกคนร่วมกันปฏิญาณตน เพื่อปฏิบัติตามกฎผู้บำเพ็ญประโยชน์ ได้เรียนรู้กระบวนการกลุ่มในการอยู่ร่วมกัน สามารถค้นพบความสามารถ สนใจ และเรียนรู้ทักษะใหม่ ๆ

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมนักเรียน มีความสำคัญและเป็นภารกิจสำคัญที่จะใช้พัฒนาการเรียนให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ เพื่อให้มีความสามารถในการทำงานทางวิชาชีพ มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ด้วยกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น เช่น การเข้าค่ายพักแรมลูกเสือ การสอบวิชาพิเศษของลูกเสือ การจัดสหกรณ์ออมทรัพย์ของนักเรียน กิจกรรมห้องสมุด การจัดตั้งคณะกรรมการนักเรียน การจัดงานวิชาการ การร่วมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา การจัดงานวันเยาวชน การฝึกทักษะทางด้านกีฬา การจัดทัศนศึกษา เป็นต้น

7. ด้านสื่อ/ เทคโนโลยี

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษา (ICT)

ความหมายของ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารการศึกษา (ICT)

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาจากภาษาอังกฤษว่า Information and communication technology หรือที่เรียกว่า “ไอซีที” สามารถแยกศัพท์ได้ดังนี้คือ คำว่า Information หมายถึง ข่าวสาร ข้อมูล สารสนเทศหรือสารสนเทศ คำว่า Communication ซึ่งหมายความว่า การติดต่อหรือการสื่อสาร และคำว่า Technology ซึ่งหมายถึง เทคโนโลยีหรือเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ทันสมัย

เมื่อนำมารวมกันจึงหมายความว่า “เทคโนโลยีที่ใช้จัดการข้อมูลให้เป็นสารสนเทศและเชื่อมโยงหรือส่งผ่านข้อมูลนั้นไปยังผู้ที่ต้องการ ไปใช้ประโยชน์ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างงาน ส่งผ่านและแลกเปลี่ยนข้อมูล เป็นต้น ซึ่งรวมไปถึงการให้บริการ การใช้และการดูแลข้อมูล” (มณีรัตน์ สิทธิโชค, 2546)

Glazer (2002 อ้างถึงใน พัชรฉินทร์ คงเมือง, 2554) กล่าวว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การรวมเอาเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งรวมเอาทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งแบบมีสายและไร้สาย” Melzer et al. (2004 อ้างถึงใน พัชรฉินทร์ คงเมือง, 2554) สรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การผสมผสานระหว่างคอมพิวเตอร์ ฐานข้อมูล และเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทต่าง ๆ

สถาบันราชภัฏพระนคร (2546) ได้ระบุไว้ว่า “เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คือ การผสมผสานเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ากับระบบสื่อสาร โทรคมนาคมที่ครอบคลุมระบบสื่อสาร

อันได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ โทรศัพท์ เครื่องมือการสื่อสารอื่น ๆ กับระบบคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูลและบริการสารสนเทศ ตลอดจนระบบเครือข่ายโทรคมนาคมจำนวนมากที่เชื่อมโยงติดต่อกันและใช้ร่วมกันได้”

วิญญูณ์ อยู่ในศีล (2546) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า “เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการจัดประมวลผล การจัดเก็บ การเรียกใช้ แลกเปลี่ยนหรือเผยแพร่สารสนเทศด้วยเทคโนโลยีด้วย เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ การนำสารสนเทศหรือข้อมูลไปปฏิบัติเพื่อการบรรลุเป้าหมาย เทคโนโลยีสารสนเทศจึงครอบคลุมถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีคมนาคม”

ธนารัตน์ จิระอรุณ และมลฤดี พรโชคชัย (2546) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้ว่า “หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่มีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีการสื่อสารอย่างเหมาะสม เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ” โดยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information technology) หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ กระบวนการเข้าถึงข้อมูลจนถึงการสร้างข้อมูลขึ้นมาใหม่ เป็นการรวมระหว่างเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ส่วนเทคโนโลยีการสื่อสาร (Communication technology) หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้ติดต่อสื่อสารรวมกันเชื่อมโยงเป็นเครือข่าย เช่น โทรคมนาคม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

กิดานันท์ มลิทอง (2548) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้ว่า “การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการจัดการอย่างเป็นระบบ สามารถเข้าถึงและสืบค้นนำมาใช้ได้อย่างสะดวก เป็นสื่อกลางในการนำเสนอสารสนเทศรวมถึงการรับส่งสารสนเทศด้วยเทคโนโลยีสื่อสารความเร็วสูงเพื่อส่งผ่านสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว”

ICT-ตามทฤษฎีคอนสตรัคชันนิสซึม (Constructivism) ของ Alan Shaw คือ รูปแบบที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ไม่ใช่เป็นผู้รับอย่างเดียว ดังนั้นผู้เรียนก็คือผู้สอนนั่นเองแต่ในระบบการศึกษาทุกวันนี้รูปแบบโครงสร้างจะตรงกันข้ามกับความคิดดังกล่าวโดยครูเป็นผู้หยิบยื่นความรู้ให้แล้วกำหนดให้ นักเรียนเป็นผู้รับความรู้ นั่น ครูต้องเข้าใจธรรมชาติ ของกระบวนการเรียนรู้ นั่น ให้เป็นไปได้ดีขึ้นตามธรรมชาติของเด็กแต่ละคน ครูควรพัฒนาความคิดอื่น ๆ ด้วย เช่น คิดค้นว่า จะให้โอกาสแก่ผู้เรียนอย่างไรจึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ขึ้นเองได้ ถ้าเราให้ความสนใจ เช่นนี้เราก็จะหาทางพัฒนาและสร้างวัสดุอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนใหม่ ๆ หรือหาวิธีที่จะใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนที่มีอยู่ให้เป็นประโยชน์ด้วยวิธีการเรียนแบบใหม่ คือ การสร้างให้ผู้เรียน สร้างโครงสร้างของความรู้ขึ้นเอง (นุชรรัตน์ ประสิทธิ์ศิลป์ชัย, 2548) ดังนั้นการใช้ ICT น่าจะช่วยพัฒนาและปรับปรุงองค์ความรู้ของพวกเขา เพราะว่าพวกเขาจำเป็นต้องเรียนรู้และค้นหา

ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตเพื่อทำภารกิจของพวกเขา กิจกรรมหาความรู้ส่วนใหญ่นักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติหาใช่อาจารย์ไม่ ซึ่งแตกต่างจากวิธีการของครูยุคเก่า อย่างไรก็ตามคิดว่าเป็นเรื่องยากที่จะปฏิรูปครูยุคเก่าให้หันมาเรียนรู้หรือใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้เพราะส่วนใหญ่ของครูเหล่านั้นมักขาดความคุ้นเคยในการใช้คอมพิวเตอร์มาก่อน ในการที่จะทำให้ ICT ประสบความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษาเราควรเพิ่มทักษะด้าน ICT ให้กับครูอาจารย์เพื่อตระหนักและยอมรับในความจำเป็นที่พวกเขาจะต้องมีความรู้ในเรื่อง ICT

สรุปได้ว่า ICT ความหมายโดยรวม หมายถึง เทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวมการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ

ประเภทของเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา (ICT)

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communications technology ย่อว่า ICT) เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่รวบรวมการจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ เทคโนโลยีสารสนเทศจะรวมไปถึงเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดระบบการให้บริการ การใช้ และการดูแลข้อมูล เทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีความหมายกว้างมาก ซึ่งอาจจะแบ่งประเภทของ ICT ตามลักษณะการใช้งานได้ดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลเข้าสู่ระบบ เช่น เราอาจเห็นพนักงานการไฟฟ้าไปที่บ้านพร้อมเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดเล็กเพื่อบันทึกข้อมูลการใช้ไฟฟ้าในการสอบแข่งขันที่มีผู้สอบจำนวนมาก ก็มีการใช้ดินสอระบายตามช่องที่เลือกตอบ เพื่อให้เครื่องอ่านเก็บรวบรวมข้อมูลได้ เมื่อไปซื้อสินค้าที่ห้างสรรพสินค้าก็มีการใช้รหัสแท่ง (Bar code) พนักงานจะนำสินค้าผ่านการตรวจของเครื่องเพื่ออ่านข้อมูลการซื้อสินค้าที่บรรจุในรหัสแท่ง เมื่อไปที่ห้องสมุดก็พบว่า หนังสือมีรหัสแท่งเช่นเดียวกัน การใช้รหัสแท่งนี้เพื่อให้ง่ายต่อการเก็บรวบรวม

การประมวลผลข้อมูลที่เก็บมาได้มักจะเก็บในสื่อต่าง ๆ เช่น แผ่นบันทึก แผ่นซีดี หรือเทป เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะถูกนำมาประมวลผลตามต้องการ เช่น แยกแยะข้อมูลเป็นกลุ่ม เรียงลำดับข้อมูล คำนวณ หรือจัดการคัดแยกข้อมูลที่จัดเก็บนั้น

การแสดงผลพัทธ์อุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีในการแสดงผลพัทธ์มีมาก สามารถแสดงเป็นตัวหนังสือ เป็นรูปภาพ ตลอดจนพิมพ์ออกมาที่กระดาษ การแสดงผลพัทธ์มีทั้งที่แสดงเป็นภาพ เป็นเสียง เป็นวีดิทัศน์ เป็นต้น

การทำสำเนาเมื่อมีข้อมูลที่จัดเก็บในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ การทำสำเนาจะทำได้ง่าย และทำได้เป็นจำนวนมาก ดังนั้นอุปกรณ์ช่วยในการทำสำเนา จัดได้ว่าเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องถ่ายเอกสาร อุปกรณ์การเก็บข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น จานบันทึก ซีดีรอม ซึ่งสามารถทำสำเนาได้เป็นจำนวนมาก

การสื่อสารโทรคมนาคมเป็นวิธีการที่จะส่งอีกที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งหรือกระจายออกไป ยังปลายทางครั้งละมาก ๆ ปัจจุบันมีอุปกรณ์ระบบสื่อสารโทรคมนาคมหลายประเภท เช่น โทรเลข โทรศัพท์ เส้นใยนำแสง เคเบิลใต้น้ำ คลื่นวิทยุไมโครเวฟ ดาวเทียม เป็นต้น

สรุปได้ว่า ประเภทของ ICT นั้นแบ่งได้หลากหลายประเภท โดยแบ่งออกตามลักษณะการใช้งาน ความสำคัญจึงขึ้นอยู่กับว่าผู้ใช้งานนำไปใช้กับงานลักษณะใด ต้องการใช้งานในรูปแบบไหน และสะดวกกับการใช้งานในด้านใดมากที่สุด

บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารการศึกษา (ICT) ในประเทศไทย

โครงสร้างของเศรษฐกิจและสังคมไทยในระยะ 10 ปี (พ.ศ. 2541-2551) ที่ผ่านมา มีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ภาคเศรษฐกิจที่ทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ได้แก่ ภาคบริการ ซึ่งเป็นภาคที่มี มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GDP) สูงที่สุด และก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม มากที่สุดเช่นกัน รองลงมาเป็นภาคอุตสาหกรรมและภาคการเกษตร ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการคาดการณ์กันว่าภาวะเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2551 จะมีแนวโน้มการขยายที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา แต่การเพิ่มขึ้นของราคาน้ำมันที่สูงมาก เป็นประวัติการณ์ ส่งผลให้ต้นทุนของภาคการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นไปด้วย นอกจากนี้ ยังมีภาวะความผันผวนของสภาพภูมิอากาศโลก ทำให้หลายประเทศประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ส่งผลให้ราคาสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ปรับตัวสูงขึ้นอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนสำหรับสถานะด้านสังคม มีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านเกิดขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบัน เช่น การก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย (Aging society) สัดส่วนของประชากรที่อายุมากกว่า 60 ปี มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นตามลำดับ และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น 5 จากร้อยละ 10.8 ในปี พ.ศ. 2550 เป็นร้อยละ 25.1 ในปี พ.ศ. 2551

นอกจากนั้นวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และสถาบันศาสนา มีบทบาทในการให้ความรู้ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยและเยาวชนไทย ลดน้อยลง คนไทยมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่คุณภาพการศึกษายังไม่เพียงพอต่อการปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสู่สังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี โดยภาพรวมคนไทยมีการใช้และพึ่งพาเทคโนโลยี เพื่อความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันมากขึ้นตามลำดับ เห็นได้จากจำนวนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือที่เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน โดยในปี พ.ศ. 2550 มีคนไทยถึงร้อยละ 47.2 หรือ 28.3 ล้านคนใช้โทรศัพท์มือถือ และ 9.3 ล้านคน ใช้อินเทอร์เน็ตการใช้เทคโนโลยีถือเป็นทั้งโอกาสและภัยคุกคามของสังคมไทย การใช้เทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้นเป็นโอกาสอันดีที่จะทำให้ประชาชนได้รับข่าวสารใหม่ ๆ ได้รับทราบความรู้ได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้นการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแต่ในทางกลับกัน ก็อาจจะเป็นภัยคุกคามอันเกิดจากการใช้เทคโนโลยี

ที่ไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นด้วย เช่น เกิดปัญหาอาชญากรรมรูปแบบใหม่ และการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาเพิ่มขึ้น เทคโนโลยีอาจทำให้คนมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางสังคม การละเมิดข้อมูลส่วนบุคคลการนำข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นไปหาประโยชน์ การเข้าถึงสื่อลามกของเด็กมากขึ้น และป้องกันยากขึ้น เป็นต้น ซึ่งจากผลการสำรวจของโครงการ Child Watch 2 พบว่า ปัจจุบันเด็กและเยาวชนไทยร้อยละ 23.0 มีโทรศัพท์มือถือ ร้อยละ 16.0 ส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือ (SMS) ทุกวันร้อยละ 34.0 เล่นเกมส์คอมพิวเตอร์หรือเกมส์ออนไลน์เป็นประจำร้อยละ 56.0 เล่นอินเทอร์เน็ตทุกวันเฉลี่ยวันละ 105 นาที ในขณะที่อ่านหนังสือเฉลี่ยน้อยกว่ามาก คือ 81 นาทีต่อวัน ซึ่งจะเห็นได้ว่ามีพฤติกรรมหลายประการที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยี และมีแนวโน้มที่จะเป็นการใช้แบบไม่เหมาะสม (คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2552)

สรุปได้ว่า บทบาทของ ICT ในประเทศไทยตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จนปัจจุบัน ไม่มีใครปฏิเสธได้เลยว่า ICT นั้นเข้ามามีบทบาทกับกิจการงานทุกด้าน และเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนไทยแต่ ICT นั้นก็เปรียบเสมือนดาบสองคมหากนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ทุก ๆ ฝ่ายต้องช่วยกันป้องกันและส่งเสริมการใช้ ICT ในทางที่ถูกต้อง

สื่อเพื่อการเรียนรู้

ความหมายของสื่อ

“เมื่อพิจารณาสื่อ” ในภาษาไทยกับคำในภาษาอังกฤษ พบว่ามีความหมายตรงกับคำว่า “Media” (ในกรณีที่มีความหมายเป็นเอกพจน์จะใช้คำว่า “Medium”) คำว่า “สื่อ” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำนี้ไว้ดังนี้ สื่อ (กริยา) หมายถึง ติดต่อให้ถึงกัน เช่น สื่อความหมาย ชักนำให้รู้จักกัน สื่อ (นาม) หมายถึง ผู้หรือสิ่งที่ติดต่อให้ถึงกัน หรือชักนำให้รู้จักกัน เช่น เขาใช้จดหมายเป็นสื่อติดต่อกัน เรียกผู้ที่ทำหน้าที่ชักนำให้ชายหญิงได้แต่งงานกันว่า พ่อสื่อหรือแม่สื่อ (ศิลปะ) วัสดุต่าง ๆ ที่นำมาสร้างสรรค์งานศิลปกรรมให้ความหมายตามแนวคิด ซึ่งศิลปินประสงค์แสดงออกเช่นนั้น เช่น สื่อผสม

นักเทคโนโลยีการศึกษาได้มีการนิยามความหมายของคำว่าสื่อไว้ดังต่อไปนี้ Heinich, Molenda, Russell and Smaldino (1996) เป็นศาสตราจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยอินเดียนา (Indiana University) ให้คำจำกัดความหมายว่า “Media” ไว้ดังนี้ “Media is a channel of communication” ซึ่งสรุปความเป็นภาษาไทยได้ดังนี้ “สื่อ คือ ช่องทางในการติดต่อสื่อสาร” Heinich et al. ยังได้ขยายความเพิ่มเติมอีกว่า “Media มีรากศัพท์มาจากภาษาละติน มีความหมายว่า ระหว่าง (Between) หมายถึง อะไรก็ตามซึ่งทำการบรรทุกหรือนำพาข้อมูลหรือสารสนเทศ สื่อเป็นสิ่งที่อยู่ระหว่างแหล่งกำเนิดสารกับผู้รับสาร”

Romiszowski (1992) ศาสตราจารย์ทางด้านกรออกแบบการพัฒนาและการประเมินผล
 สื่อการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยซีราคิวส์ (Syracuse University) ให้คำจำกัดความหมายว่า
 “Media” ไว้ดังนี้ “The carriers of messenger, from some transmitting source (Which may be a
 human being or an inanimate objec) to the receiver of the message (which in our case is the
 learner)” ซึ่งสรุปความเป็นภาษาไทยได้ดังนี้ (ตัวนำสารจากแหล่งกำเนิดของการสื่อสาร (ซึ่งอาจจะ
 เป็นมนุษย์หรือวัตถุที่ไม่มีชีวิต) ไปยังผู้รับสาร (ซึ่งในกรณีของการเรียนการสอนก็คือ ผู้เรียน)
 ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าสื่อ หมายถึง สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เป็นตัวกลางระหว่างต้นของสารกับ
 ผู้รับสาร เป็นสิ่งที่พาสารจากต้นไปยังผู้รับสารเพื่อให้เกิดผลใด ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร
 สื่อการเรียนรู

คำว่า “สื่อ” (Media) เป็นคำที่มาจากภาษาลาติน ว่า “Medium” แปลว่า “ระหว่าง”
 หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่บรรจุข้อมูลเพื่อให้ผู้ส่งและผู้รับสามารถสื่อสารกันได้ตรงตามวัตถุประสงค์
 เมื่อมีการนำสื่อมาใช้ในกระบวนการเรียน การสอนก็เรียกสื่อชิ้นนั้นว่า “สื่อการเรียนการสอน”
 (Instruction media) หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามที่บรรจุเนื้อหา หรือสาระการเรียนรู้ซึ่งผู้สอนและ
 ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้เนื้อหา หรือสาระนั้น ๆ การเรียนการสอนในภาพลักษณ์
 เดิม ๆ มักจะเป็นการถ่ายทอดสาระความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยใช้สื่อการเรียนการสอน
 ตัวกลางในการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทักษะและประสบการณ์ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ปัจจุบัน
 เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าการเรียนรู้ไม่ได้จำกัด อยู่เฉพาะในห้องเรียน หรือในโรงเรียน
 ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเรียนรู้จากสื่อต่าง ๆ อย่างหลากหลาย สามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลาและ
 ทุกสถานที่ สื่อที่นำมาใช้เพื่อการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงเรียกว่า “สื่อการเรียนรู้”
 ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่รอบตัวไม่ว่าจะเป็นวัตถุ ของจริง บุคคล สถานที่ เหตุการณ์
 หรือความคิดก็ตาม ถือเป็นสื่อการเรียนรู้ทั้งสิ้น ขึ้นอยู่กับว่าเราเรียนรู้จากสิ่งนั้น ๆ หรือนำสิ่งนั้น ๆ
 เข้ามาสู่การเรียนรู้ของเราหรือไม่

สิ่งที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ คือ การให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุก มีความสุขในการเรียน
 ซึ่งการใช้เทคโนโลยีสามารถช่วยให้ผู้เรียนกระหายในการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ได้
 โดยทั่วไปแล้วเทคโนโลยีจะใช้ในการเรียนการสอนใน 3 ลักษณะ ได้แก่ 1) การเรียนรู้เกี่ยวกับ
 เทคโนโลยี (Learning about technology) เช่น การเรียนรู้เกี่ยวกับระบบการทำงานของคอมพิวเตอร์
 เรียนรู้ว่าการใช้คอมพิวเตอร์ใช้เพื่อการประมวลผล เก็บบันทึก ค้นคืนสารสนเทศได้อย่างไร วิชาเพื่อการเรียน
 การสอนเกี่ยวกับเทคโนโลยีหลายวิชา เช่น วิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น หรืออาจเรียนรู้จากเว็บไซต์
 เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในลักษณะมัลติมีเดีย 2) การเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี (Learning by technology)
 เป็นการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือเพื่อการเรียนรู้ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ เพื่อการประมวลผล

การใช้ซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ในการสร้างบทเรียน การใช้อินเทอร์เน็ต เพื่อการค้นคว้า หรือสื่อสารข้อมูลทางไกลผ่าน Email และ Internet ได้ 3) การเรียนรู้ไปกับเทคโนโลยี (Learning with technology) เป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี เรียนรู้ว่าจะขณะนี้เทคโนโลยีมีความก้าวไกลไปถึงไหนบ้างแล้ว ทั้งทางด้านวัสดุอุปกรณ์ และวิธีการ เช่น ซอฟต์แวร์ใหม่ ๆ เครื่อง Tab Let Pc ซึ่งเป็นคอมพิวเตอร์ไร้สายที่ผู้ใช้สามารถเขียนลงบนจอภาพเมื่อเรียนรู้ถึงความใหม่ ทันสมัยของเทคโนโลยีแล้วจะนำมาประยุกต์ใช้ในวงการต่าง ๆ ได้อย่างไรบ้าง เช่น การใช้กล้องวิดีโอ ถ่ายการสอนส่งไปบนอินเทอร์เน็ต ให้ผู้เรียนในสถาบันการศึกษาอื่นเห็นภาพ และได้ยินเสียงการสอน การเรียนรู้เทคโนโลยีซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่บุคคลในยุคสังคมแห่งความรู้ จะต้องศึกษาเพื่อก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและใช้เทคโนโลยีอย่างชาญฉลาดเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำรงชีวิต การเรียนรู้ตลอดชีวิตและการทำงานซึ่งไอซีที นับเป็นเทคโนโลยีหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชีวิตของคนเราในปัจจุบันเป็นอย่างมากและเป็นเทคโนโลยีสำคัญที่ต้องเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีนั้นมาใช้ในวงการต่าง ๆ รวมถึงประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อรเกษม จันทรสมุทร, 2552 อ้างถึงใน พัชรฉนิทร์ คงเมือง, 2554)

สรุปได้ว่า “สื่อเพื่อการเรียนรู้” ในงานวิจัยฉบับนี้ หมายถึง เอกสาร ตำรา ต่าง ๆ หรือแม้แต่วิดีโอ ภาพนิ่ง ภาพเสียง วิดีโอ ฯลฯ ที่ทำขึ้นจากการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ สร้างขึ้นเพื่อการศึกษาหาความรู้โดยแท้จริง ไม่ได้เป็นเพียงเพื่อไว้สอนในห้องเรียนเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมไปถึง การให้นักเรียนไปศึกษาต่อที่บ้าน การศึกษานอกสถานที่ การศึกษาทางไกล สำหรับครูอาจารย์ที่ต้องการนำมาใช้ในการเตรียมการเรียนการสอน รวมไปถึงการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ มาเพิ่มเติมอีกด้วย

ประเภทของสื่อเพื่อการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2545) ได้จำแนกประเภทของสื่อการเรียนรู้ ไว้ดังนี้

1. สื่อสิ่งพิมพ์

- เอกสาร หนังสือ ตำรา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร จุลสาร ฯลฯ

2. สื่อเทคโนโลยี

- แดบบันท์ภาพ วิดีทัศน์ เทปเสียง สไลด์
- คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer-assisted instruction)
- สื่อบนเครือข่าย (Web-based learning)
- การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการเรียนการสอน
- การศึกษาผ่านดาวเทียม

3. สื่อที่เป็นกิจกรรม/ กระบวนการ

- กิจกรรมที่จัดเพื่อฝึกกระบวนการคิดและปฏิบัติ การแสดงละคร
- บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง การทำโครงการงาน ฯลฯ

4. สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น

5. สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

6. สื่อวัสดุอุปกรณ์ (หุ่นจำลอง แผนภูมิ แผนที่ รวมถึงเครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง

วิทยาศาสตร์)

ความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน

1. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสร้างความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียนได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

2. ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

3. ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่

5. ส่งเสริมการมีกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน

6. เกื้อหนุนผู้เรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันให้สามารถเรียนรู้ได้ทัดเทียมกัน

7. ช่วยเชื่อมโยงสิ่งที่ใกล้ตัวผู้เรียนให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน

8. ช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิธีการแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

9. ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการเรียนรู้ในหลายมิติจากสื่อที่หลากหลาย

10. ช่วยกระตุ้นให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในเชิงเนื้อหา กระบวนการ และความรู้เชิงประจักษ์

11. ส่งเสริมให้เกิดทักษะ ได้แก่ ทักษะการคิด ทักษะการสื่อสาร (ฝ่ายสารสนเทศ, 2551 อ้างถึงใน พัชรฉินทร์ คงเมือง, 2554)

การพัฒนาและใช้สื่อเพื่อการเรียนรู้

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ประสบผลสำเร็จนั้น ครูผู้สอนจะต้องทำการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนรู้ แนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ มีดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ เนื้อหา

2. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เนื้อหา

3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ควรพิจารณาลักษณะของกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- ผู้เรียนต้องลงปฏิบัติอย่างเต็มที่
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษา ค้นคว้าจากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีอิสระในการคิดแก้ปัญหา หรือพัฒนาชิ้นงาน หรือโครงการ

ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

- ต้องคำนึงให้ผู้เรียนร่วมเรียนรู้ หรือทำงานเป็นกลุ่ม

4. วิเคราะห์กิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวข้างต้น จะต้องสื่อการเรียนรู้ประเภทใด ที่ช่วยสร้างความเข้าใจในความคิดรวบยอดนั้น ได้ดียิ่งขึ้น โดยเน้นกิจกรรมที่ผ่านกระบวนการ ที่ผู้เรียนต้องลงมือค้นหาคำตอบ ทำความเข้าใจด้วยตนเอง หรือสะท้อนการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

5. จัดเตรียม สื่อการเรียนรู้ อาจจะผลิตขึ้นมาใหม่ หรือปรับปรุงจากของเดิม อาจจะอยู่ในรูปของ

- ชุดการทดลอง
- ชุดกิจกรรม
- สิ่งตีพิมพ์ เช่น เอกสาร ตำรา วารสาร
- เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต E-Learning มัลติมีเดีย Web-based

learning

- แหล่งตามธรรมชาติ
- แหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ

6. นำไปใช้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ

- ความพร้อมของผู้เรียน
- ความพร้อมของครูผู้สอน
- ความพร้อมของสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก

7. ประเมินผลสื่อ โดยพิจารณาจาก

- ประเมินผลผลิต คือ ประเมินคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ โดยผ่านผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านสื่อ และด้านประเมินผล
- ประเมินบริบทการใช้ เพื่อบริบทที่เหมาะสมในกาใช้สื่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ ในสภาพจริง เช่น การจัดจำนวนสมาชิกในกลุ่ม ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด ในกิจกรรมการแก้ปัญหาที่ใช้ Web-based learning

- ประเมินด้านความคิดเห็น เจตคติที่มีต่อการเรียนจากสื่อการเรียนรู้

- ประเมินด้านความสามารถ (Performance) ของผู้เรียน ความสามารถของผู้เรียน ประเมินได้

จากการกระทำที่แสดงออกโดยตรงจากการทำงานด้านต่าง ๆ ตัวอย่างเช่น สถานการณ์ที่กำหนดให้ ที่เป็นสภาพจริงหรือใกล้เคียงกับสภาพจริง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแก้ปัญหาหรือปฏิบัติงานจริง อาจประเมินได้จาก กระบวนการทำงาน กระบวนการคิด (Cognitive process) โดยเฉพาะการคิดในระดับสูง (Higher-order thinking) ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ การคิดวิพากษ์วิจารณ์ การคิดแบบสร้างสรรค์ การคิดเชิงเหตุผล เป็นต้น นอกจากนี้ อาจ ประเมินเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน เช่น กระบวนการแก้ปัญหา

- ประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ฝ่ายสารสนเทศ, 2551 อ้างถึงใน พัทธฉัตร คงเมือง, 2554)

สาโรจน์ สะอาดเอี่ยม (2552 อ้างถึงใน พัทธฉัตร คงเมือง, 2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ICT (Information and communication) ของครูและบุคลากรของโรงเรียนในฝัน เขตตรวจราชการที่ 1 ได้ศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานทางการศึกษาของครู บุคลากรทางการศึกษาว่า วัสดุที่ครูหรือบุคลากรทางการศึกษานำไปใช้สูงสุดคือ โปรแกรม Word processing โปรแกรม Internet แผ่นดิสก์ แผ่นคอมแพคดิสก์ (Compact disc recordable: CD-R) เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่นำไปใช้สูงสุดคือเครื่องพิมพ์ (Printer) เครื่องคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ กล้องดิจิทัลหรือกล้องจับภาพและเทคนิควิธีการที่นำมาใช้สูงสุดคือ การค้นหาข้อมูลเพื่อดาวน์โหลดข้อมูล ซึ่งครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนเห็นว่ามีจำนวนมากที่ต้องนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงานทางการศึกษาอย่างมาก และปัญหาที่พบ คือ ในโรงเรียนมีปัญหาด้านงบประมาณไม่เพียงพอและมีความล่าช้า วัสดุ เครื่องมืออุปกรณ์ไม่เพียงพอ ด้านการขาดบุคลากรที่มีความรู้และคำแนะนำในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง ด้านการขาดประสานงานกันในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน ด้านขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ ส่วนในด้านความต้องการ คือ ส่วนใหญ่การใช้วัสดุ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ และเทคนิควิธีการ เพื่อการปฏิบัติงานทางการศึกษาของครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนมีความต้องการด้านการจัดสรรงบประมาณในการผลิต จัดหา และซ่อมแซม ไม่เพียงพอ ต้องการสิ่งอำนวยความสะดวก การอบรมความรู้ มีผู้ให้คำแนะนำปรึกษาและยังมีความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเร่งด่วน ประเภทวัสดุเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ต้องการ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพและเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับระบบเครือข่ายและโปรแกรมระบบเครือข่าย

8. ด้านครอบครัว

ความหมายของครอบครัว

ทรงพล ภูมิพัฒน์ (2541, หน้า 54) ได้กล่าวถึง บ้านหมายถึงครอบครัว (Family) ได้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง เครือญาติปู่ย่า ตายาย พี่น้องนับเป็นบุคคลกลุ่มแรกเป็นสถาบันสำคัญที่เป็นตัวแทนผู้ให้การอบรมสั่งสอนสมาชิกใหม่ตั้งแต่เริ่มเกิดจนเติบโตใหญ่ทั้งใกล้ชิดและยาวนานนับปี บ้านเป็นสถาบันที่สำคัญที่สุดและเป็นหลักสำคัญในการถ่ายทอดหล่อหลอมความรู้สึกรู้สึกดี อุดมคติความเชื่ออารมณ์และแนวทางในการดำเนินชีวิตตามปกติให้แก่เด็ก บุคคลจะพัฒนาไปเป็นผู้ใหญ่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับครอบครัวเลี้ยงดูในระยะแรก ๆ คือ วิทยาทกรเรือมา

ความสำคัญของครอบครัว

จากการศึกษามีผู้กล่าวถึงความสำคัญของครอบครัว ดังนี้

Maykut (1984, p. 1366-A) ได้ศึกษาสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทางครอบครัวกับการแสดงออกถึงพัฒนาการของนักเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะหาความสัมพันธ์ตัวแปรทางกายภาพ สังคมและจิตวิทยาของสภาพแวดล้อมทางครอบครัวกับการแสดงออกถึงพัฒนาการของนักเรียน ในการวัดด้านพุทธิพิสัยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและลักษณะทางจิตคติสภาพแวดล้อมทางครอบครัว ได้แก่ ภาวะดีสุขภาพอนามัยของครอบครัว ความมั่นคงของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน โดยมีนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง 182 คน จาก 69 ครอบครัวพบว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่สภาพแวดล้อมไม่ดีแสดงออกถึงพัฒนาการต่ำกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวที่มีสภาพแวดล้อมทางครอบครัวที่ดี

Cole (1993 อ้างถึง ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2540, หน้า 115) กล่าวถึงการขาดความอบอุ่นจากครอบครัวทำให้เด็กสุขภาพจิตไม่ดี ไม่ตั้งใจเรียน ผลการเรียนตกต่ำไปคบ เพื่อนชั่วและชวนกันไปทำความผิดซึ่งการคบเพื่อนชั่วเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญมากในช่วงที่บุคคลเป็นวัยรุ่น

เจษฎา แซ่มประเสริฐ (2545, หน้า 53) ได้กล่าวไว้ในเรื่องโรงเรียนเพื่อนเด็กถึงบทบาทของผู้ปกครองดังนี้

1. ให้ความร่วมมือในการประชุมสัมมนาทำความเข้าใจและรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหว สิทธิเด็ก
2. ร่วมสร้างเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนเพื่อสิทธิเด็กและดำเนินกิจกรรมสม่ำเสมอ
3. มีส่วนร่วมกับโรงเรียนและนักเรียนในการทำกำหนดสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียน
4. ให้ความคุ้มครองช่วยเหลือนักเรียนให้ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพตามอัตภาพ

5. มีส่วนร่วมในการจัดหาทรัพยากรที่เป็นปัจจัยที่สำคัญในการเรียนรู้
6. ร่วมมือสนับสนุน กำกับ ติดตาม ดูแลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้กับโรงเรียน และชุมชน
7. ให้ความช่วยเหลือนักเรียนในความปกครองเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี
8. เป็นแบบอย่างที่ดีในการเรียนรู้โดยเฉพาะการอนุรักษ์ทรัพยากร ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น
9. เป็นแบบอย่างที่ดีในเรื่องการพิทักษ์สิทธิเด็ก
10. รับฟังความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรค ความคับข้องใจของนักเรียนด้วยการเอาใจใส่ และให้ความเห็นใจ

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2546, หน้า 10) ได้กล่าวถึงกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับครอบครัวเป็นอันมากได้จากเป้าหมายและมาตรการของนโยบายของการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการทั้ง 3 ข้อ จะเห็นว่านอกจากผู้บริหารการศึกษาครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาและบทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาแล้วยังให้ความสำคัญกับครอบครัวและชุมชนที่จะมาร่วมพัฒนาการศึกษาโดยมีส่วนร่วมพอสรุปได้ดังนี้

1. ร่วมสนับสนุนให้บุตรหลานได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นโยบายข้อที่ 1 มาตรการที่ 1)
2. อบรมให้ความรู้เด็กส่งเสริมพัฒนาการเด็กอย่างถูกต้อง (นโยบายข้อที่ 1 มาตรการที่ 7)
3. ร่วมจัดการศึกษาและบริการความรู้ที่หลากหลายแก่นักเรียน (นโยบายข้อที่ 5 มาตรการที่ 5)
4. ร่วมอนุรักษ์ฟื้นฟูธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นโยบายข้อที่ 5 มาตรการที่ 17)
5. ร่วมในการป้องกันภัยจากสารเสพติดและโรคเอดส์ (นโยบายข้อที่ 5 มาตรการที่ 14)

นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งพระราชบัญญัติฉบับนี้จะให้ความสำคัญกับพ่อแม่ผู้ปกครองและครอบครัวเป็นอย่างมากในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาพอสรุปดังนี้

1. มีส่วนร่วมในการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา (มาตรา 9(6) และมาตรา 12)
2. ร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ (มาตรา 24 (6))
3. ร่วมระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา (มาตรา 52(2))

ประเทศนิวซีแลนด์พบว่าภูมิหลังของครอบครัวมีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักเรียนไม่ว่าจะเป็นชนชั้นทางอาชีพหรือระดับการศึกษาของผู้ปกครอง

โครงสร้างของครอบครัวเชื้อชาติระดับรายได้ นอกจากนั้นการมีโอกาสได้เลือกโรงเรียนให้แก่ลูก ให้ได้เข้าเรียนในโรงเรียนที่พึงพอใจช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนและครอบครัว ประเทศนิวซีแลนด์ได้พยายามเสริมสร้างบทบาทของครอบครัวที่มีต่อกระบวนการเรียนรู้ของเด็ก ด้วยการให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุขการศึกษาสวัสดิการสังคม รัฐบาลท้องถิ่น ชุมชน ร่วมกันพัฒนาและเชื่อมโยงนโยบายและโครงการต่าง ๆ ทั้งในด้านการลงทุนการจัดซื้อและการให้บริการเพื่อบรรเทาปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ของเด็ก เช่น สภาพที่อยู่อาศัยที่ไม่ดี การมีรายได้ต่ำอย่างต่อเนื่องการมีครอบครัวแตกแยก

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ตระหนักถึงความสำคัญของบทบาทของครอบครัวที่มีผลต่อ คุณภาพการเรียนรู้ของเด็กหนึ่งในเป้าหมาย 8 ประการของการปฏิรูปการศึกษาของสหรัฐอเมริกา คือการสร้างความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียน โดยเน้นความร่วมมือนั้นจะต้องถึงระดับ ความรับผิดชอบร่วมกันและมีกิจกรรมโครงการมากมายที่ได้รับการสนับสนุนการพัฒนา เพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวและโรงเรียนให้มีความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่อยู่ใน กลุ่มเป้าหมายว่าเป็นเด็กกลุ่มที่เสี่ยงคือกลุ่มที่มีผลการเรียนต่ำเด็กที่ปัญหาด้านพฤติกรรมกลุ่ม ที่ครอบครัวมีรายได้น้อย โรงเรียนที่มีความหลากหลายทางด้านวัฒนธรรมในประเทศเกาหลี กฎหมายปฐมนิเทศศึกษาและมัธยมศึกษาประกันถึงสิทธิผู้ปกครองและส่งเสริมให้เข้ามามีส่วนร่วม ในสภาโรงเรียนเพื่อจัดตั้งประชาคมโรงเรียนและเสนอความเห็นของตนเองเกี่ยวกับการศึกษา ของบุตรและผู้อยู่ในความดูแล

การุณันท์ รัตนแสนวงษ์ (2546, หน้า 51) ได้พูดถึงความสำคัญของสถาบันครอบครัวกับการหล่อหลอมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่านซึ่งเป็นการนำไปสู่การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองโดยกล่าวว่าครอบครัวเป็นองค์กรสถาบันที่เด็กที่สุดและมีความสำคัญมากที่สุดเพราะครอบครัวจะมีบทบาท ในการหล่อหลอมเยาวชนให้เป็นคนมีนิสัยรักการอ่านญาติผู้ใหญ่ในครอบครัวจะเป็นตัวอย่างที่ดี ในการนำบุตรหลานของตนได้รับการอ่านแนะนำดูแลเอาใจใส่เรื่องการสะกดคำออกเสียงอย่าง ถูกต้องจัดหาหนังสือที่มีความเหมาะสมกับเยาวชนดูใจให้เด็กอยากอ่านหนังสือ

นิสากกร สนามเขต (2550, หน้า 21 อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธุมนาวิน และคณะ, 2538, หน้า 3-15) ได้กล่าวว่า ครอบครัวเป็นสถาบันสังคมสถาบันแรกที่เกิดเกี่ยวข้องและมีความสำคัญ ต่อเด็กมากที่สุดเพราะนอกจากเป็นแหล่งให้กำเนิดมนุษย์แล้วยังต้องหล่อหลอมชีวิตที่เกิดมาให้ สามารถดำรงอยู่ในสังคมต่อไปได้ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อการถ่ายทอดทางความคิดทัศนคติ รวมทั้ง สร้างบุคลิกภาพของบุคคลในสังคมเพราะการที่เด็กต้องอาศัยการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวจาก ญาติพี่น้องที่ใกล้ชิดนานมากเท่าใดเด็กก็ย่อมรับเอาลักษณะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใกล้ชิดกับตนมากขึ้น เท่านั้น

การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้ปกครองการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กนั้นมีการพัฒนาอย่างรวดเร็วมาก การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาพ่อแม่ ผู้ปกครองควรปฏิบัติดังนี้ (อารี รังสินันท์, 2524, หน้า 165-170)

1. ส่งเสริมให้มีการฝึกและการใช้สติปัญญาให้เป็นประโยชน์ โดยเฉพาะการใช้ความคิดให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน
2. ส่งเสริมให้มีการฝึกสมาธิ เช่น ฝึกสมาธิในการเรียน การศึกษาค้นคว้าการทำงาน และการใช้สมาธิควบคุมอารมณ์ของตนเอง เป็นต้น
3. ส่งเสริมให้เด็กมีความคิดก้าวหน้า พยายามแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพูนความสามารถของตนเอง
4. ส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถใช้สติปัญญาแก้ไขสถานการณ์ต่าง ๆ ได้
5. ส่งเสริมให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยการให้เด็กแสดงความสามารถ
6. ส่งเสริมให้เด็กมีโอกาสดำเนินการรับผิดชอบในการทำงานส่วนรวม
7. ส่งเสริมให้เด็กเรียนตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ เพื่อที่จะได้ออกไปปฏิบัติงานตามที่เขาชอบโดยมีโอกาสดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ

สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของบ้าน สิ่งแวดล้อมทางบ้านมีอำนาจใหญ่หลวงต่อความพร้อมในการเรียนของเด็ก ดังนั้น การจัดสิ่งแวดล้อมทางบ้านให้ดีจึงจำเป็นต่อการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้บรรยากาศอารมณ์ของทางบ้านก็สำคัญเหนืออื่นใดทั้งหมด เด็กจะพร้อมในการเรียนถ้าบ้านมีบรรยากาศส่งเสริมให้เขาเรียน คือ มีความเข้าใจดีต่อกันในครอบครัว ไม่สร้างความหวาดหวั่นหรือความวิตกกังวลให้เกิดอารมณ์ของเด็ก เรื่องนี้บิดามารดาหรือผู้ปกครองหรือผู้ใหญ่ทางบ้านจะต้องเข้าใจและพยายามส่งเสริม อย่างน้อยก็ช่วยให้เด็กมีอารมณ์ดี จิตใจเบิกบานในการเรียน และพร้อมที่จะเรียนต่อไป หลักเกณฑ์ที่กล่าวมานี้จะเห็นว่าเกี่ยวข้องกับตัวเด็ก ดังนั้นผู้ปกครองหรือบิดามารดาควรได้ช่วยพัฒนาความพร้อมในการเรียนของเด็กให้เกิดขึ้น โดยการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศทางบ้านให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียนเพื่อสร้างความพร้อมในการเรียนให้เกิดขึ้นกับตัวเด็ก อันที่จะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนดีขึ้นตามไปด้วย (สุโท เจริญสุข, 2518, หน้า 132)

การส่งเสริมพัฒนาการและความเจริญงอกงามของผู้เรียนและผู้ปกครอง การส่งเสริมพัฒนาการและความเจริญงอกงามของผู้เรียน พ่อแม่ผู้ปกครองควรเอาใจใส่ดูแลอบรมบุตรหลานของตน เพื่อที่เด็กจะได้มีพัฒนาการความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ เป็นโดยพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีส่วนส่งเสริมพัฒนาการและความเจริญงอกงามของเด็กได้ ดังต่อไปนี้ (สุวัฒน์ มุททเมธา, 2524, หน้า 34-36)

1. เอาใจใส่ดูแลความประพฤติของนักเรียนให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมายของโรงเรียน
2. ให้การสนับสนุนส่งเสริมดูแลเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนของเด็ก
3. ให้ความรัก ความอบอุ่น และเอาใจใส่ดูแลและให้คำแนะนำที่ดีแก่เด็กเมื่อเด็กประสบ

ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ

4. ปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของโรงเรียน และสังคม
5. เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก
6. ส่งเสริมให้เด็กใช้ชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม

จากสิ่งที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า บ้านหรือครอบครัวของเด็ก อันประกอบไปด้วยบิดามารดา ผู้ปกครองและทุกคนในบ้านมีส่วนช่วยในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองบทบาทหน้าที่ผู้ปกครองมีต่อนักเรียนนั้น หมายถึง ภาระหน้าที่ในการให้เลี้ยงดู อบรมสั่งสอนและให้การศึกษาแก่นักเรียน ซึ่งหน้าที่สำคัญอันที่จะส่งเสริมให้นักเรียนก้าวไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ก็คือ การให้การศึกษาแก่นักเรียน ดังนั้นผู้ปกครองต้องใส่ใจอย่างจริงจังเป็นพิเศษที่จะส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้เต็มความสามารถด้วยความเต็มใจ และพอใจของนักเรียนเอง นอกจากนี้ความเชื่อถือในตัวนักเรียนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ก็มีได้ ถ้าอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม โดยผู้ปกครองต้องมีเวลาดูแลช่วยเหลือและเอาใจใส่นักเรียนเพื่อช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการเรียน

ในการแก้ปัญหาทางด้านความสามารถทางวิชาการหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น บทบาทหน้าที่สำคัญของผู้ปกครองที่จะช่วยเหลือนักเรียน ก็คือ

1. เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เป็นตัวของตัวเอง
2. ผู้ปกครองควรให้คำตอบต่อคำถามของนักเรียน
3. ให้ความรัก ความอบอุ่น คอยดูแล เอาใจใส่และช่วยเหลือนักเรียน
4. สนับสนุนนักเรียนในด้านต่าง ๆ
5. ให้ความเวลาในการทำกิจกรรมกับนักเรียนที่ได้รับมอบหมายจากโรงเรียน
6. ให้ความสนใจและเอาใจใส่ในการเรียนของนักเรียน
7. มีการลงโทษและให้รางวัลอย่างเหมาะสมเพื่อให้เกิดความสนใจในการเรียน

นอกจากนี้ผู้ปกครองจะช่วยให้นักเรียนเรียนดีขึ้นได้ตามข้อเสนอแนะของสม โภชน์ เอี่ยมสุภานิต (2528, หน้า 40-42) มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียน โดยพูดคุยเพื่อหาข้อมูลกับนักเรียน
2. พบครูเพื่อที่จะช่วยกันแก้ปัญหา

3. จัดสิ่งแวดล้อมที่บ้านให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนของนักเรียน
4. จัดแบ่งเวลาให้เด็กอย่างถูกต้อง
5. ให้รางวัลเมื่อเด็กทำได้ตามเงื่อนไข
6. ทบทวนความรู้ของนักเรียนที่ได้เรียนมา

โดยสรุปแล้ว ผู้ปกครองสามารถช่วยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

โดยการส่งเสริมการเรียนของนักเรียนด้วยกลและวิธีต่าง ๆ เพื่อเอื้ออำนวยต่อการเรียนของนักเรียน รวมทั้งจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ให้เหมาะสมพร้อมทั้งมีการติดต่อกับทางโรงเรียนอยู่เสมอ (สายสุณีย์ สว่างทรัพย์, 2540, หน้า 65-67)

โดยสรุปครอบครัวได้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองมีความสำคัญต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนผู้ที่ช่วยเหลือดูแลนักเรียนมีอิทธิพลต่อนักเรียนในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมส่งเสริมให้นักเรียนต้องการเรียนรู้มีพฤติกรรมสนับสนุนการเรียนเป็นกำลังใจสำคัญเกื้อหนุนในการกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาความรู้บุคลิกภาพคุณธรรมเป็นผู้แสดงการยอมรับและชมเชยเอาใจใส่ตามบทบาทและหน้าที่ต่อการเรียนรู้และพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน

ครูผู้สอนภาษาจีน

ครูผู้สอนที่สอนในโรงเรียนมัธยมต้นนั้นมียู่ 2 ประเภทด้วยกัน คือครูที่เป็นเจ้าของภาษาที่มาจากประเทศจีนโดยตรงและครูคนไทยที่เรียนภาษาจีนมา ซึ่งข้อดีของครูคนจีนคือ การออกเสียงภาษาได้ถูกต้องและชัดเจน ส่วนครูคนไทยจะสามารถอธิบายเรื่องราวต่าง ๆ ให้นักเรียนเข้าใจได้มากกว่าปัญหาที่พบจากครูผู้สอนมี 4 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างของครูผู้สอนไม่มีระบบที่ดี คือ ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันของครูผู้สอน
2. ครูผู้สอนไม่ได้สอนประจำที่โรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งตลอด แต่มักจะมีการโยกย้ายไปยังที่ต่าง ๆ เสมอ
3. ครูผู้สอนบางคนออกเสียงไม่ชัด ทำให้ผลการออกเสียงที่ตามมาไม่ดีเท่าที่ควร
4. ครูผู้สอนยังไม่ทุ่มเทหรือให้ความสำคัญกับการออกเสียงเท่าที่ควร

จากการสำรวจวิจัยต่าง ๆ นักวิจัยโดยส่วนใหญ่กล่าวถึงความแตกต่างของภาษาจีนและในภาษาไทยส่วนมากมักไม่ค่อยให้ความสำคัญกับเรื่องการออกเสียงมากนักแต่มักเป็นเรื่องการออกเสียงพื้นฐานไม่ได้เฉพาะเจาะจงในเรื่องใดเรื่องการออกเสียงในการเรียนการสอน ทางผู้เขียนจึงตระหนักถึงความสำคัญอีกอย่างหนึ่งเช่นกันที่จะจำเป็นจะต้องนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่ดีได้ด้วย (Tao, 1998)

สัญชาติของครูผู้สอน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตัวแปรสัญชาติของครูผู้สอนแบ่งออกเป็นสัญชาติจีนและสัญชาติไทย คนแต่ละชาติมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน มีลักษณะเฉพาะของตัวเอง วิธีคิดและการทำงานมักไม่เหมือนกัน จึงส่งผลกระทบต่อการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งคนจีนส่วนใหญ่ก็น้ำใจงาม ตั้งใจทำงาน ชอบพูดคุยเล็ก ๆ น้อย ๆ และสร้างความคุ้นเคยก่อน พูดซ้ำ ๆ และชัดเจน เน้นหลักอาวุโสเป็นหลัก นี่เป็นการให้เกียรติคนอื่น แต่คนจีนทำงานหามรุ่งหามค่ำเอาจำนวนเข้านอนน้อยทำงานเยอะ (เคล็ดลับการทำงาน อย่างชาวจีนที่คุณเลียนแบบได้, 2552) และคนไทยส่วนใหญ่เชื่อว่า นิสัยในการทำงานที่พึงประสงค์ คือ 1) มาทำงานทันเวลา 2) ความเป็นระเบียบและความเรียบร้อย และระมัดระวังเครื่องมือเครื่องใช้ 3) ความแม่นยำ 4) ตรวจสอบจะให้ผ่านไป 5) ทำงานให้เสร็จทันกำหนด 6) ทำงานที่ควรทำก่อน ต้องทำก่อน 7) ประหยัดเวลาและวัสดุ 8) รายงาน และแก้ไขข้อผิดพลาด แทนที่จะปิดบังอำพราง 9) ถามและตอบอย่างชัดเจน (การปรับปรุงตนเองเพื่อสร้างมนุษยสัมพันธ์, ม.ม.ป.) แต่นิสัยทำงานของคนไทยในมุมมองต่างชาติ จะเป็น 1) คนไทยมักยึดติดกับความเคยชินแบบเดิม ๆ เคยทำมาอย่างไรก็จะทำอยู่อย่างนั้น ไม่ค่อยมีความคิดที่จะเปลี่ยนแปลง 2) เมื่อมีการเจรจา คนไทยมักจะไม่กล้าโต้แย้งทั้ง ๆ ที่ตัวเองกำลังเสียเปรียบ 3) ไม่พูดสิ่งที่ไม่ควรพูด ไม่ค่อยกล้าบอกความคิดของตัวเองออกมา 4) ไม่ค่อยกำหนดระยะเวลาในการทำงานไว้ล่วงหน้า 5) ไม่ค่อยมีแผนการรองรับเวลาเกิดปัญหา 6) บอกแต่ข่าวดี 7) ไม่สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีมได้ 8) แยกไม่ออกระหว่างเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว 9) นับถือแบบอาวุโส (ชเนศ ข้าเกิด, 2551)

นอกจากนี้ การเรียนภาษากับครูจะเป็นการเรียนแบบธรรมชาติที่น่าสนใจ โดยเฉพาะการเรียนกับเจ้าของภาษาโดยตรง ผู้เรียนจะได้รู้ ลีลา และวัฒนธรรมของภาษา (โรงเรียนบ้านคลองสำโรง, 2553) และ สิริวรรณ มณีโชติ (2550) ได้กล่าวว่า ครูผู้สอนภาษาที่ไม่ใช่เจ้าของภาษา บางทีก็ยังไม่เข้าใจถึงความลึกซึ้งของภาษาด้วยซ้ำ เพราะครูเองไม่ใช่เจ้าของภาษา และบางครั้งครูเองไม่มีจิตวิทยาในด้านการสอนนั้น ไม่มีแรงจูงใจให้เด็กรักการเรียนภาษา ส่วน กนกพร พุ่มทอง (2548) ได้กล่าวว่า เนื่องจากครูจีนจะช่วยเสริมทักษะบางอย่างได้เท่านั้น แต่การไม่รู้ภาษาไทยเพียงพอทำให้บางครั้งไม่สามารถอธิบายเชิงเนื้อหา จึงควรมีครูไทยเป็นหลัก โดยเฉพาะในระดับพื้นฐาน เพราะถ้าขาดพื้นฐานที่ดี เด็กจะไม่เข้าใจไปตลอด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของซุน เหลย (2550) พบว่า ครูผู้สอนชาวจีนไม่สามารถสื่อสารในภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ นักเรียนจึงขาดความเข้าใจในการเรียน

จากเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่า สัญชาติของครูผู้สอนย่อมมีผลต่อการจัดการเรียนการสอน สัญชาติของครูผู้สอนแตกต่างกันทำให้ผลการเรียนการสอนแตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรสัญชาติของครูผู้สอนมาทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

ประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ตัวแปรประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอนแบ่งออกเป็น ประสบการณ์มากและประสบการณ์น้อย ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานเป็นระยะเวลา ที่ต่างกัน ย่อมมีทัศนคติ มีการเรียนหรือได้รับการอบรมแตกต่างกัน และส่งผลให้มีความคิดเห็นต่อ การจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน

การจัดการเรียนการสอนของครูจะมีประสิทธิภาพได้ ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของครูด้วย ทั้งนี้ประสบการณ์ของครูทำให้เกิดทักษะในการเรียนการสอน การใช้สื่อ และการวัดและประเมินผล (ดำรง มุจรินทร์, 2542, หน้า 30) ซึ่งสอดคล้องกับกันยา สุวรรณแสง (2536, หน้า 81) ที่กล่าวว่า ประสบการณ์เป็นเครื่องมือที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ และในเวลาเดียวกันนั้นผลจากการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ การกระทำต่างกัน จึงต้องอาศัยการจัดการประสบการณ์ที่ดีพอซึ่งจะทำให้ได้เรียนรู้เป็นผลสำเร็จ แต่ทุกคนได้รับประสบการณ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน สิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน จึงมีโอกาสรู้ต่างกัน และเกื้อกูล สงพริ้ง (2541, หน้า 155) กล่าวว่า ประสบการณ์จะช่วยให้เข้าใจปัญหาและสถานการณ์ ตามความเป็นจริงดีขึ้น การได้ผ่านงานมาย่อมมีความรอบรู้มากกว่าคนที่ไม่เคยผ่านงานนั้น ๆ มาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจุฑามาศ มุสิกเกิด (2548) พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานสูง ทำให้มีความสามารถในการเลือกปฏิบัติได้อย่างเหมาะสมและรวดเร็วกว่าบุคคลที่มีประสบการณ์ การทำงานต่ำ และรสริน เขียวแสง (2542, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการสอนและ ความต้องการนิเทศการสอนของครูในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อยกว่าครูที่มีประสบการณ์มาก นอกจากนี้ สุพิณ นาคศรี (2536, หน้า 36) กล่าวว่า ครูที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน จะมีปัญหาด้านการจัดการเรียน การสอนต่างกัน

จากทฤษฎีและผลงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จึงคิดได้ว่าประสบการณ์การทำงานของ ครูผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอน ประสบการณ์น่าจะทำให้ครูผู้สอน มีปัญหาและแนวทางการพัฒนาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรมาทำการศึกษาในการวิจัยครั้งนี้

หนังสือเรียนภาษาจีน

หนังสือเรียนสำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของไทย กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ได้กำหนดหนังสือที่จะนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้ ทำให้ในแต่ละโรงเรียนเลือกใช้ หนังสือที่แตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน และหนังสือที่นำมาสอนการออกเสียงภาษาจีนส่วนใหญ่ เป็นหนังสือที่เป็นภาษาจีนพื้นฐานหรือหลักของภาษาจีน หรือในบางหนังสือที่ใช้หนังสือที่เลือก โดยครูภาษาจีนเองโดยตรง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการบ่งชี้ระดับความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด โดยมีนักการศึกษา และนักจิตวิทยาได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอน ไว้คล้ายคลึงกันหลายท่านดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ความสามารถการเข้าถึงความรู้ (Knowledge attain) การพัฒนาทักษะในการเรียนโดยอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งและแสดงออกในรูปความสำเร็จซึ่งสามารถสังเกตและวัดได้ด้วยเครื่องมือทางจิตวิทยาหรือแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทั่วไป (Good, 1973 อ้างถึงใน อเนก เศษะสุข, 2542) ซึ่งมีนักการศึกษาอีกกลุ่มหนึ่งให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างออกไป คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอน หมายถึง ผลที่เกิดจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์การต่าง ๆ ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้านและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ แต่คนส่วนมากเข้าใจว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเกิดจากการเรียนการสอนภายในโรงเรียน และมองในแง่ความรู้ความสามารถทางสมองเท่านั้น ความจริงแล้วความรู้สึก ค่านิยมและจริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลจากการฝึกสอน นับเป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วย (อารมณั์ เพชรชื่น, ม.ป.ป. อ้างถึงใน สมบูรณ์ ภูสณิท, 2551, หน้า 39) ซึ่งสอดคล้องกับพวงรัตน์ ทวีรัตน์ (ม.ป.ป. อ้างถึงใน สมบูรณ์ ภูสณิท, 2551, หน้า 39) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียน การสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง หลังจากเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้วผู้เรียนมีความสามารถในวิชาที่เรียนมากขึ้นเพียงใดมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้น ๆ เพียงใดจุดมุ่งหมายของการวัดผลสัมฤทธิ์ตามแนวคิดของพวงรัตน์ ทวีรัตน์เป็นการตรวจสอบความสามารถของสมรรถภาพทางสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้างและมีความสามารถด้านใดมากน้อยเพียงใด เช่น พฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์การสังเคราะห์ และการประเมินค่ามากน้อยอยู่ในระดับใด นั่นคือ การวัดผลสัมฤทธิ์เป็นการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียนในด้านพุทธิพิสัย ซึ่งเป็นการวัด 2 องค์ประกอบตามจุดมุ่งหมายละลักษณะของวิชาที่เรียน คือ

1. การวัดด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถทางการปฏิบัติ โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นผลงานปรากฏออกมา ให้ทำการสังเกตและวัดได้ เช่น วิชาศิลปศึกษา พลศึกษา งานช่าง การวัดแบบนี้จึงต้องวัดโดยใช้ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance test) ซึ่งการประเมินผลจะพิจารณาที่วิธีปฏิบัติ (Procedure) และผลงานที่ปฏิบัติ
2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา รวมถึงพฤติกรรม ความสามารถในด้านต่าง ๆ อันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน มีวิธีการสอบวัดได้ 2 ลักษณะ คือ

2.1 การสอบปากเปล่า การสอบแบบนี้มักกระทำเป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการสอบที่ต้องการการดูแลเฉพาะอย่าง เช่นการสอบอ่านฟังเสียง การสอบสัมภาษณ์ ซึ่งต้องการดูการใช้ถ้อยคำในการตอบคำถาม รวมทั้งการแสดงความคิดเห็น

2.2 การสอบแบบให้เขียนความเป็นการสอบวัดที่ให้ผู้สอบเขียนเป็นตัวหนังสือตอบ ซึ่งมีการตอบอยู่ 2 รูปแบบ คือ

2.2.1 แบบไม่จำกัดคำตอบ ได้แก่ การสอบวัดที่ใช้ข้อสอบแบบอัตนัยหรือความเรียง

2.2.2 แบบจำกัดคำตอบ เป็นการสอบที่กำหนดขอบเขตของคำถามที่จะให้ตอบ หรือกำหนดคำตอบออกมาให้เลือก ซึ่งมีรูปแบบของคำถามคำตอบ 4 รูปแบบ คือ แบบเลือกทางใดทางหนึ่ง แบบจับคู่ แบบเติมคำ และแบบเลือกตอบ

นอกจากที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอน หมายถึง คุณลักษณะรวมถึงความรู้ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ที่บุคคลได้รับ ทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง หลังจากเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ แล้วผู้เรียนมีความสามารถในวิชาที่เรียนมากขึ้นเพียงใดมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายของหลักสูตรในวิชานั้นสามารถวัดได้ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การสังเกต หรือการตรวจผลงานตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และนำไปพัฒนาการสอนให้ดียิ่งขึ้น

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในทางการศึกษา การทดสอบเป็นกระบวนการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญ ซึ่งการทดสอบมีหลายลักษณะ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และเป้าหมายของผู้สอน (Blom, n.d. cited in Hulpke & Kell, 2005) ให้ความเห็นว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นเรื่องของศิลป์มากกว่าวิทยาศาสตร์ การทดสอบแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. การทดสอบก่อนหรือทดสอบเพื่อจัดตำแหน่ง เป็นการทดสอบก่อนที่จะดำเนินการสอนเพื่อสำรวจความพร้อม หรือเพื่อวัดความรู้พื้นฐานเดิมของผู้เรียน

2. การทดสอบย่อยเป็นการทดสอบระหว่างที่ดำเนินการสอน โดยทดสอบตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่กำหนดขึ้น เพื่อสำรวจความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่า มีความรู้ความสามารถพอที่จะเรียนในหน่วยการเรียนต่อไปหรือไม่

3. การทดสอบรวม หรือการทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียน เป็นการทดสอบหลังการสอนสุดการเรียนการสอน เพื่อประเมินผลการเรียนหรือสรุปผลการเรียน

องค์ประกอบที่วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในกระบวนการเรียนรู้ การที่ผู้เรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงหรือต่ำเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ ดังมีนักการศึกษาได้กล่าวไว้ดังนี้

Klaumeir (1971) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. คุณลักษณะของผู้เรียน ได้แก่ ความพร้อมทางด้านสมอง สติปัญญา ร่างกายและความสามารถทางด้านทักษะร่างกาย
 2. คุณลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ ความสนใจ แรงจูงใจ เจตคติและค่านิยม ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ เพศ
 3. คุณลักษณะของผู้สอน ได้แก่ สติปัญญา ความรู้ในวิชาที่สอน การพัฒนาความรู้ ทักษะทางร่างกาย ลักษณะจิตใจ สุขภาพ ความเข้าใจเกี่ยวกับตนเอง ความเข้าใจในสถานการณ์ อายุ และเพศ
 4. พฤติกรรมระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการเรียนการสอน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความคิด วิธีการที่ครูนำมาสอน คุณลักษณะของกลุ่ม ได้แก่ โครงสร้าง เจตคติ ความสามัคคี การเป็นผู้นำ
 5. คุณลักษณะของพฤติกรรมเฉพาะตัว ได้แก่ การตอบสนอง เครื่องมือและอุปกรณ์
 6. แรงผลักดันภายนอก ได้แก่ ครอบครัว สิ่งแวดล้อม และอิทธิพลทางศิลปวัฒนธรรม
- Bloom (1976) กล่าวว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปร 3 ตัวแปร คือ

1. พฤติกรรมด้านความรู้ความคิด (Cognitive entry behaviors) หมายถึง ความรู้ความสามารถและทักษะต่าง ๆ ที่ผู้เรียนมีมาก่อน
2. คุณลักษณะทางจิตใจ (Affective entry characteristics) หมายถึง แรงจูงใจที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียนในสิ่งใหม่ ๆ ได้แก่ ความสนใจ ในวิชาที่เรียน เจตคติต่อเนื้อหาวิชาสถาบัน และการยอมรับความสามารถของตน เป็นต้น
3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพการเรียนการสอนที่นักเรียนจะได้รับ ได้แก่ คำแนะนำการปฏิบัติ และแรงเสริมของผู้สอนที่มีต่อผู้เรียน เป็นต้น

Davis (1977) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสิ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้

1. บรรยากาศในชั้นเรียน ได้แก่ รูปแบบการจัดชั้นเรียน ความพึงพอใจต่อห้องเรียน ความพึงพอใจต่อครูผู้สอน

2. วิธีการหรือลักษณะของครู ได้แก่ วิธีการสอนของครูมีลักษณะท่าทางบุคลิกภาพของครู ทักษะคิดต่อการทำงาน

3. การคาดหวังของครู ครูที่มีการคาดหวังสูง จะทำให้เขามีความตั้งใจต่อการทำงานสูง แสวงวิธีการใหม่ ๆ มาให้นักเรียนอยู่เสมอ และทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนได้

4. การใช้เวลาเรียนของนักเรียน นักเรียนที่ทุ่มเทและใช้เวลาเรียนอย่างเต็มที่ที่มีความสนใจอยากเรียนรู้ เมื่อหาการเรียน การเรียนก็จะดีขึ้น

อารีย์ พงษ์สวัสดิ์ (2544, หน้า 25) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีองค์ประกอบมากมายหลายอย่าง ดังต่อไปนี้ คือ

1. ด้านคุณลักษณะการจัดระบบในโรงเรียน ตัวแปรด้านนี้จะประกอบด้วย ขนาดของโรงเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อครู อัตราส่วนของนักเรียนต่อห้องซึ่งตัวแปรเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2. ด้านคุณลักษณะของครู ตัวแปรด้านคุณลักษณะของครูประกอบด้วย อายุ วุฒิครู ประสบการณ์ของครู การฝึกอบรมของครู จำนวนวันลาของครู จำนวนคาบที่สอนในหนึ่งสัปดาห์ของครู ความเอาใจใส่หน้าที่ ซึ่งตัวแปรเหล่านี้ล้วนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. ด้านคุณลักษณะของผู้เรียน ประกอบด้วยตัวแปรเกี่ยวกับตัวนักเรียน เช่น เพศ อายุ สติปัญญา การเรียนพิเศษ การได้รับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการเรียน สมาชิกในครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพของผู้ปกครอง ความพร้อมในเรื่องอุปกรณ์การเรียน ระยะเวลาไปโรงเรียน การมีอาหารกลางวันรับประทาน ความเอาใจใส่ในการเรียน ทักษะคิดเกี่ยวกับการเรียน การสอน ฐานะครอบครัว การขาดเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ตัวแปรเหล่านี้ก็มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. ด้านภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของผู้เรียน การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางเศรษฐกิจสังคมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาในต่างประเทศซึ่งประกอบด้วย ขนาดของครอบครัว ภาษาพูดในบ้าน ถิ่นที่ตั้งบ้าน การมีสื่อทางการศึกษาต่าง ๆ ระดับการศึกษาของบิดามารดา ฯลฯ ผลการศึกษาค้นคว้าที่ผ่านมาพบความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ธนาศักดิ์ กุ์สุจริต (2545, หน้า 3) กล่าวว่าปัจจัยที่เป็นตัวตัดสินระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

1. ความสามารถที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ชีวิตและการอบรมในครอบครัว

3. คุณภาพในการจัดการศึกษาในโรงเรียน

4. มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเองและความมุ่งหวังในครอบครัว

อัญชญา โปธิพลาการ (2545, หน้า 95) กล่าวว่า มีองค์ประกอบหลายประการที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ ด้านตัวนักเรียน เช่น สติปัญญา อารมณ์ ความสนใจ เจตคติต่อการเรียน ด้านตัวครู เช่น คุณภาพของครู การจัดระบบ การบริหารของผู้บริหาร ด้านสังคม เช่น สภาพเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวของนักเรียน เป็นต้น แต่ปัจจัยที่มีผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก็คือ การสอนของครู นอกจากนั้น เสาวลักษณ์ ยงวานิชจิต (2539) ได้กล่าวถึง สภาพทั่วไปของตัวผู้เรียนที่ส่งผลต่อการเรียน ไว้ดังนี้

1. พฤติกรรมขณะเรียนในห้องเรียน ประกอบด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้

- 1.1 การเข้าเรียนในห้องเรียนตรงต่อเวลาอย่างสม่ำเสมอ
- 1.2 การมีอุปกรณ์การเรียน ตำราเรียนทุกวัน
- 1.3 การเรียนด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ และด้วยความเข้าใจ
- 1.4 การจดคำบรรยายอย่างมีระเบียบเรียบร้อยสวยงาม
- 1.5 การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- 1.6 การไม่พูดคุย ไม่ทำงานอื่น ขณะเรียนในห้องเรียน

2. พฤติกรรมภายหลังการเรียนแต่ละวัน ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

- 2.1 ทบทวนเนื้อหาวิชาที่เรียนในแต่ละวัน อย่างสม่ำเสมอ
- 2.2 การทำโน้ตย่อของวิชาที่เรียนในแต่ละวันด้วยตนเอง
- 2.3 การทำแบบฝึกหัด รายงาน สำเร็จตามกำหนด
- 2.4 การอ่านเนื้อหาวิชาล่วงหน้า
- 2.5 การศึกษาสาเหตุแก้ไขให้ถูกต้องเมื่อแบบฝึกหัดที่ทำไปแล้วไม่ถูกต้อง

3. พฤติกรรมก่อนสอบ ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

- 3.1 การทำตารางเวลาสำหรับทบทวน
- 3.2 การทบทวน ท่องหนังสือตามเวลาในเวลาที่ท่องแล้วจำได้ดี
- 3.3 การประเมินผลการเรียนเป็นประจำเพื่อดูความก้าวหน้า เพื่อหาข้อบกพร่องที่

ควรแก้ไข แล้วปรับปรุงการเรียนการสอน

- 3.4 การจัดการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อาหาร

การกิน การแต่งกาย การออกกำลังกาย การรักษาสุขภาพ

- 3.5 การรู้จักแก้ปัญหาให้เสร็จอย่างรวดเร็ว

- 3.6 การทราบขอบเขต ลักษณะ และวิธีตอบคำถาม

4. พฤติกรรมขณะสอบ ประกอบด้วยพฤติกรรมต่อไปนี้

- 4.1 การไปถึงสถานที่สอบก่อนเวลา
- 4.2 การอ่านคำถามแต่ละข้ออย่างรอบคอบ
- 4.3 การวางแผนแก้โจทย์ปัญหา
- 4.4 การทำข้อสอบด้วยความมั่นใจ
- 4.5 การทบทวนก่อนส่งกระดาษคำตอบ
- 4.6 การทำข้อสอบด้วยความมีสมาธิ

ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนไทย

ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนไทย สามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ 5 ประเด็น คือ

1. ปัญหาการออกเสียง
2. ปัญหาการฟัง
3. ปัญหาการสนทนา
4. ปัญหาการเขียน
5. ปัญหาไวยากรณ์

1. ปัญหาการออกเสียง

1.1 เสียงพยัญชนะ / q/ กับเสียง / x/ , / ch/ กับ / s/ เนื่องจากในภาษาไทยไม่มีการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเสียง / ʃ/ กับเสียง / ʒ/ เสียงในภาษาไทยที่ออกเสียง / ʃ/ ภาษาไทยจะออกเสียงเป็น / ʒ/ แต่ภาษาจีนมีความแตกต่างกันระหว่างเสียง / q/ กับเสียง / x/ มักพบว่า นักศึกษาออกเสียงสองเสียงนี้สับสนกัน บางครั้งรวมเป็นเสียงเดียวคือเสียง / x/ เลยก็มี เช่นออกเสียง 七情亲 เป็น Xi Xīn Xīng ตามลำดับ เมื่อออกเสียงผิดเช่นนี้ กลับไปพ้องกับคำว่า 西醒新 หรือออกเสียงเป็น 吃川出 เป็น sī suān sū กลับไปพ้องกับคำว่า 丝酸苏

1.2 เสียงพยัญชนะในชุด / zh ch sh, z c s, j q x/ เสียงในภาษาไทยมีเสียง จ ช ซ อย่างละ 1 เสียง แต่ในภาษาจีนกลับมีความแตกต่างของเสียงที่คล้ายกับเสียง จ อยู่ 3 เสียง คือ zh z j มีความแตกต่างของเสียงที่คล้ายกับเสียง ช อยู่ 3 เสียง มีความแตกต่างของเสียงที่คล้ายกับเสียง ซ อยู่ 3 เสียง ในการออกเสียงที่คล้ายคลึงกับเสียงในภาษาแม่ นั้น นักศึกษาจำเป็นต้องออกเสียงที่มีในภาษาตนอย่างไม่มีทางเลือก แล้วค่อย ๆ ปรับเปลี่ยนเสียงไปหาเสียงที่ถูกต้อง แต่หากผู้สอนไม่ชัดเจน ไม่ใส่ใจแก้ไข เสียงเหล่านี้จะติดตัวไปตลอด แม้จะรู้ว่าออกเสียงอย่างไรในภายหลัง แต่ก็ยากที่จะแก้ไข ดังนั้นพึงระลึกไว้เสมอว่า

- เสียง zh z j ในภาษาจีน อาจเทียบได้คล้ายกับเสียง จ ในภาษาไทย แต่วิธีการออกเสียง ทั้งสามตัวต่างกันกับ จ และในจำนวน 3 ตัวนั้นยังแตกต่างซึ่งกันและกันอีกด้วย เสียงของคำอ่าน 只资鸡 ไม่ใช่ จื่อ จื่อ จี แต่เป็น zhī zī jī

- เสียง ch c q ในภาษาจีน อาจเทียบได้คล้ายกับเสียง ช ในภาษาไทย แต่วิธีการออกเสียง ทั้งสามตัวต่างกันกับ ช และในจำนวน 3 ตัวนั้นยังเปรียบเทียบต่างซึ่งกันและกันอีกด้วย

- เสียง sh s x ในภาษาจีน อาจเทียบได้คล้ายกับเสียง ช หรือ ส ในภาษาไทย แต่วิธีการออกเสียงทั้งสามตัวต่างกันกับ ช และในจำนวน 3 ตัวนั้นยังเปรียบเทียบต่างซึ่งกันและกัน อีกด้วย

1.3 เสียงสระ/ ie/ และ/ ia/ เมื่อเปรียบเทียบสระประสมสองเสียงนี้คล้ายกับ สระประสมเสียง/ เอีย/ ในภาษาไทย แต่ในสระภาษาจีนทั้งสองเสียงนี้ไม่มีตัวใดออกเสียงเหมือน สระ/ เอีย/ เพียงแต่ใกล้เคียงกันเท่านั้น เช่น คำว่า 下 กับ 谢 ในภาษาจีนกับคำว่า เสีย ในภาษาไทย เสียงสระของคำสามคำนี้ออกเสียงต่างกัน คำว่า 下 ไม่ได้อ่านว่า/ เซีย/ แต่อ่านว่า xià คำว่า 下 ก็ไม่ได้อ่านว่า/ เซีย/ แต่อ่านว่า xiè ดังนั้นพึงจดจำว่าเสียงสระ/ ie/ จะออกเสียงสระ/ อี+เอ/ แต่เสียงสระ/ ia/ คือ เสียงสระ/ อี+อา/ (เมฆม สอดส่องกฤษม, 2553)

สรุปปัญหาการออกเสียง

ปัญหาการเรียนออกเสียง หรือพูดตามผู้สอนด้วยวิธีการหรือรูปแบบของคำหรือวลี ในภาษาที่ถูกพูดหรือเปล่งเสียงออกมา ประกอบด้วย การออกเสียงลิ้นตรง (z, c, s) การออกเสียง ม้วนลิ้น (zh, ch, sh, r) และการออกเสียงหน้าลิ้น (j q x)

2. ปัญหาการฟัง

กิตติวดี บุญซื่อ (2550, หน้า 70) กล่าวว่า การฟังมีความหมายแตกต่างจากการได้ยิน การได้ยิน เกิดขึ้นจากมีเสียงมากระทบหูเอง โดยไม่ได้ตั้งใจ คนหลายคนจึงได้ยิน โดยมิทันได้ฟัง ส่วนการฟัง หมายถึง การใช้สมาธิความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่งที่ได้ยินว่าที่สิ่งที่พูดนั้น หมายความว่าอย่างไร ปัญหาด้านการฟังของผู้เรียนภาษาจีนในไทยคือ ผู้เรียนส่วนใหญ่เรียน การเขียนการอ่านมาก่อน โดยได้รับการสอนการออกเสียงหรือสำเนียงแบบไทย เมื่อฟังสำเนียง จากเจ้าของภาษาจริง ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจความหมายได้ เพราะสมองของผู้เรียนไปค้นหา คำศัพท์ที่เคยเรียนตรงกับสำเนียงแบบไทย ทำให้ไม่เข้าใจความหมาย เช่น คำว่า xi gua ซี กัว (แตโม) แต่ผู้เรียนฟังเป็น si gua ซี กัว (บวบ) ซึ่งสำเนียงในการออกเสียงคล้ายกันแต่ไม่เหมือนกัน ปัญหา ต่อมาของการฟังคือ ผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการฟังน้อย จำคำศัพท์ภาษาจีนและรูปประโยคไม่ได้ เมื่อได้รับการฟังจึงเกิดปัญหาในการเรียบเรียงและไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ที่ได้ยินมา

สรุปปัญหาการฟัง

ผู้เรียนมีพื้นฐานการฟังที่น้อย จำคำศัพท์และรูปประโยคไม่ได้ มีพื้นฐานการเรียนไม่ได้ เรียนจากเจ้าของภาษาหรือผู้เชี่ยวชาญโดยตรง ทำให้ไม่สามารถเข้าใจคำศัพท์และประโยคคำพูดต่าง ๆ ได้

3. ปัญหาการสนทนา

การสนทนาเป็นปัญหาของคนไทยอย่างหนึ่งของผู้เรียนภาษาจีนในประเทศไทย เนื่องจากผู้เรียนภาษาจีนในประเทศไทยไม่กล้าสนทนาเพราะเกรงว่าตนจะพูดไม่ถูกต้อง มีความกังวลว่าจะถูกหัวเราะเยาะอาย ขาดความมั่นใจในการพูด ทำให้เป็นปัญหาเรื่องความชำนาญในการพูด (อัจฉรา วงศ์โสธร, 2527, หน้า 127) กล่าวว่า ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสื่อสารนั้น จะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษา 3 ด้าน หนึ่งในนั้นก็คือ สมรรถภาพทางภาษา หมายถึง ความสามารถในการสื่อสารโดยอาศัยพื้นฐานทางด้านภาษาศาสตร์ ประกอบด้วย เสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ ในการสนทนาภาษาจีนนั้น ผู้สนทนาต้องมีความเข้าใจ จดจำคำศัพท์ รูปแบบกฎเกณฑ์ของไวยากรณ์ เพื่อสามารถนำความรู้มาเรียบเรียงเป็นภาษาพูดที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเจ้าของภาษามากที่สุด การสนทนากับผู้ที่มีความรู้น้อยกว่า หากผู้สนทนาพูดผิดอีกฝ่ายไม่สามารถแก้ไขได้ทันที ทำให้ไม่สามารถแนะนำคำศัพท์และสำนวนที่ถูกต้องได้ ขาดความมั่นใจในความรู้พื้นฐานของตนเอง มีพื้นฐานมาจากการฟังที่ไม่สามารถจำความหมายได้ หรือนักเรียนไม่เข้าใจ ประโยคและคำศัพท์ การสนทนาที่ยาก ใช้ในชีวิตประจำวันไม่ได้ พร้อมกับฟังแล้วเลือกคำตอบเกี่ยวกับเนื้อเรื่องพูดสนทนากันไม่ได้

สรุปปัญหาการสนทนา

ผู้เรียนภาษาจีนขาดทักษะทางด้านภาษาศาสตร์ ไม่สามารถจดจำคำศัพท์ รูปแบบกฎเกณฑ์ของไวยากรณ์ได้ ทำให้ขาดความมั่นใจในการสนทนา กลัวว่าตนจะพูดไม่ถูกต้อง ขาดการฝึกฝนด้านการพูด ขาดผู้สอนที่ดี ไม่สามารถแนะนำความหมายและสำนวนที่ถูกต้องได้ เป็นปัญหาในการสนทนาภาษาจีน

4. ปัญหาการเขียน

การเขียนนับเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งทักษะหนึ่ง เพราะการเขียนจะช่วยให้สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ ช่วยจดบันทึกสิ่งต่าง ๆ ที่เรียนหรือทราบมาและยังสามารถถ่ายทอดความรู้ของตนให้ทราบด้วย (Oleva, 1969, p. 152) การเขียนเป็นภาษาของผู้พูดในการสื่อสารที่จะสื่อความคิดของเขาไปสู่คนอื่นซึ่งพูดภาษาเดียวกัน ในการสื่อความหมายนี้จะขึ้นอยู่กับสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียน ปัญหาการเขียนจึงเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้เรียนภาษาจีนในไทย สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

4.1 การเขียนอักษรจีนผิด ลำดับผิดระเบียบกฎเกณฑ์ในการเขียนตัวอักษรจีน เช่น
เส้นขวางก่อนเส้นตั้ง แต่นักเรียนชอบเขียนเส้นตั้งก่อน

4.2 การเขียนสัญลักษณ์เสียงวรรณยุกต์ผิด เช่น เสียงที่ 2 เขียนเป็นเสียงที่ 4

4.3 การเขียนพินอินผิดเขียนเป็น u

4.4 จำอักษรไม่ได้ หรือเข้าใจความหมายผิด การเขียนอักษรจีนผิด

สรุปปัญหาการเขียน

จากที่กล่าวมานี้พอสรุปได้ว่า ปัญหาการเขียนของผู้เรียนภาษาจีนในประเทศไทย
มีการลำดับความสำคัญของการเขียนผิดตำแหน่ง จำตัวอักษรไม่ได้ ทำให้เขียนแล้วความหมาย
ผิดไปจากเดิม

5. ปัญหาไวยากรณ์

ความผิดพลาดทางไวยากรณ์ส่วนมากเกิดจากการคิดเป็นภาษาแม่ก่อนแล้วแปลไปเป็น
ภาษาจีน ซึ่งการใช้ภาษาต่างประเทศที่ถูกต้องนั้นควรที่จะคิดและใช้เป็นภาษาต่างประเทศโดยตรง
จึงจะเกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด จากการสังเกตพบว่า นักศึกษามักพูดภาษาจีนด้วยไวยากรณ์ไทย เช่น
ประโยคที่ถูก มักพูดผิดเป็น ความหมาย

他大声地说

Tādàshēngdīshuō 她说大声。 เขาพูดเสียงดัง

那本红色的。

汉语书。

nà ben hòng sè de

hàn yǔ shū 汉语书红色那本。 หนังสือภาษาจีนสีแดงเล่มนั้น

ข้อผิดพลาดเหล่านี้เกิดจากการไม่เข้าใจการวางตำแหน่งส่วนขยายและส่วนที่ถูกขยาย
ส่วนขยายประโยคที่ถูก มักพูดผิดเป็น ความหมาย

我的爸爸

Wo de bàba 我的爸爸。 พ่อของฉัน

我的书

Wo de shū 书的我的。 หนังสือของฉัน

ข้อผิดพลาดข้างต้นเกิดจากความไม่เข้าใจรูปแบบไวยากรณ์ของการแสดงความเป็น
เจ้าของในภาษาจีน ซึ่งภาษาจีนวางผู้ที่เป็นเจ้าของจะอยู่หน้าประโยค ผู้ถูกเป็นเจ้าของไว้ท้าย
ประโยค ซึ่งต่างจากภาษาไทยที่ผู้ถูกเป็นเจ้าของจะอยู่หน้าประโยคและผู้เป็นเจ้าของอยู่ท้ายประโยค

ตัวอย่างข้อผิดพลาดประโยคที่มีคำลักษณนาม

ประโยคที่ถูก มักพูดผิดเป็น ความหมาย

一辆汽车

Yí liàng qì chē

汽车一辆 รถยนต์ 1 คัน

一个苹果

Yí gè píng guo 苹果一个 แอปเปิ้ล 1 ลูก

ข้อผิดพลาดนี้เกิดจากความไม่เข้าใจตำแหน่งของคำลักษณนาม ซึ่งในภาษาไทย คือ (นาม + จำนวน + ลักษณนาม) ซึ่งต่างจากภาษาจีนคือ (จำนวน + ลักษณนาม + นาม)

ตัวอย่างข้อผิดพลาดการใช้คำกรรมากริยา สกรรมกริยา และกริยาต้องการกรรมสองตัว
ประโยคที่ถูก มักพูดผิดเป็น ความหมาย

爸爸给我书

bàba gei wo shū 爸爸给书我 พ่อให้หนังสือฉัน

他给我钱

tā gei wo qián 他给钱我 เขาให้เงินฉัน

ข้อผิดพลาดนี้เกิดจากการไม่เข้าใจลักษณะการใช้คำกริยาที่ต้องการกรรมมารับสองตัว ในภาษาจีนจะวางกรรมรองต่อจากกริยาและกรรมตรงตามมา ซึ่งสลับกับภาษาไทยที่วางกรรมตรงต่อกริยาและกรรมรองตามมา

ตัวอย่างข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นเป็นรูปแบบไวยากรณ์ที่นักศึกษา มักใช้ผิดอยู่เป็นประจำ ผู้สอนจึงต้องใส่ใจ เน้นย้ำการสอนที่มีไวยากรณ์ที่มีข้อแตกต่างกันให้มาก โดยการเปรียบเทียบกับไวยากรณ์ไทยเพื่อให้ผู้เรียนเห็นภาพชัดเจน ไม่ใช่ผิดพลาด

นักเรียนใช้คำบอกจำนวนไม่ได้ เช่น “一件衣服” (เสื้อผ้าหนึ่งตัว) “件(ตัว) ก็เรียกว่าคำบอกจำนวน เช่น “只, 双, 杯, 把” เป็นต้น นักเรียนใช้ผิด เช่น “一件衣服” ใช้คำบอกจำนวน “一双衣服” เป็นต้น

สรุปปัญหาไวยากรณ์

เกิดจากการไม่เข้าใจในหลักของไวยากรณ์ ภาษาจีนมีการวางส่วนขยายและส่วนที่ถูกขยายที่ผิด ทำให้ไม่เข้าใจความหมายของประโยค ใช้คำจำนวนไม่ถูกต้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

เด่นชัย มากมนต์ (2542) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านตัวนักเรียน ความสามารถทางวิชาการ ของครูและส่งเสริมความรู้ของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว ด้านตัวนักเรียน ด้านความสามารถทางวิชาการของครู และด้านการส่งเสริมของ ผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง

แก้ว เจียเจีย (2558) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า

1. ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมาก ไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ปัญหาการออกเสียง ร่องลงมา ปัญหาการสนทนา และปัญหาไวยากรณ์ ตามลำดับ

1.1 ด้านการออกเสียง พบปัญหาการออกเสียงหน้าลิ้น j, q, x สระ ie กับ ia รวบรวมทั้ง สองเสียง และการออกเสียงม้วนลิ้น zh, ch, sh, r

1.2 ด้านการฟังประโยค พบปัญหาการฟังประโยค “我会游泳” คำ “厨房” ที่ครูออกเสียงแล้วได้ทราบความหมาย และฟังเสียง ch แล้วออกเสียงเลียนแบบได้ ถูกต้องตามลำดับ

1.3 ด้านการสนทนา พบปัญหาการสนทนาเรื่อง “爱好” เรื่อง “我的生日” สนทนาเรื่อง “你住哪里?” ตามลำดับ

1.4 ด้านการเขียนพินอิน พบปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการเขียน เช่น dazi zuo fan ร่องลงมาคือการเขียนอักษรจีน “风” และการเขียนอักษรจีน “飞” ตามลำดับ

1.5 ด้านไวยากรณ์ พบปัญหาการเรียนเรื่องคำกริยาการแสดงความสามารถ “想” และใช้คำกริยาเหล่านี้ ร่องลงมาการเรียนเรื่อง “哪儿” แล้วเข้าใจและสรุป ประโยคความหมายได้ และเรียนเรื่องใช้คำ “年, 月, 日” และใช้ถูกต้องตามลำดับ

2. ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต

“พิบูลบำเพ็ญ” มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามผลระการเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้นด้านปัญหาการฟังและปัญหาไวยากรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

หลี่ จวน (2557) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาศักยภาพของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในโรงเรียนจังหวัดชลบุรี พบว่า กลุ่มตัวอย่างครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนในโรงเรียนจังหวัดชลบุรี ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 81.4) มีอายุระหว่าง 20-25 ปี (ร้อยละ 65.1) จบปริญญาตรีหรือโททางสาขาอื่นที่ไม่ใช่วิชาชีพครู (ร้อยละ 58.1) มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 1 ปี (ร้อยละ 65.1) สอนในระดับชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 43.0) ครูชาวจีนมีความต้องการพัฒนาศักยภาพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79, SD = 0.54$) เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า ด้านที่มีความต้องการสูงเป็นอันดับหนึ่ง คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ ($\bar{X} = 4.13, SD = 0.76$) รองลงมาคือการใช้ภาษาไทย ($\bar{X} = 3.99, SD = 0.82$) และอันดับที่สามคือด้านวัฒนธรรมไทย ($\bar{X} = 3.93, SD = 0.88$) ผลทดสอบสมมติฐาน พบว่า ครูชาวจีนที่เป็นเพศหญิงมีอายุในช่วง 20-25 ปี และมีประสบการณ์ในการสอนในประเทศไทยต่ำกว่า 1 ปี มีความต้องการพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาไทยมากกว่าครูในกลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

ชินหยวน หลิว (2555) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัญหาการจัดการเรียนการสอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย

2. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการสอนวิชาภาษาจีน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสบการณ์การทำงานของครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น จำแนกตามเขตพื้นที่สัญชาติของครูผู้สอน ด้านคุณลักษณะของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเปรียบเทียบสภาพ จำแนกตามสัญชาติของครูผู้สอนด้านบทบาทของครู แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ทั้ง 6 ด้าน ควรจัดอบรมเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมจีนอย่างเป็นระบบ ควรมีหลักสูตรภาษาจีนที่เป็นกลาง ควรให้ครูคนไทยเป็นแบบอย่างในการพูดภาษาจีนที่ถูกต้องตามหลักภาษา ควรอบรมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาจีน ควรจัดอบรมทำสื่อและใช้สื่อประกอบการสอนอย่างหลากหลาย และควรมีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง

จาง ชิง หลิง (2556) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองค้อ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว พบว่า รายได้ของผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ 10,001-15,000 บาท การส่งเสริมการเรียนของผู้ปกครองนักเรียนอยู่ในระดับกลาง ปัจจัยด้านตัวนักเรียน พบว่า เจตคติต่อวิชาภาษาจีน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาภาษาจีนอยู่ในระดับมาก และความรู้พื้นฐานของภาษาจีนส่วนใหญ่มีเกรดอยู่ระหว่าง 0-1.00 ปัจจัยด้านโรงเรียน พบว่า คุณภาพการสอนของครูสอนภาษาจีน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่เรียนภาษาจีน และความเป็นผู้นำด้านวิชาการของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีนของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 0-1.00

ธีรพันธ์ อิมอุไร (2548) ได้ทำการศึกษาปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า ศักยภาพของปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า เจตคติต่อวิชาคอมพิวเตอร์ ความคาดหวังในการศึกษาต่อ และเจตคติต่อครูผู้สอนวิชาคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษ ความรู้พื้นฐานคอมพิวเตอร์ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อยู่ในระดับปานกลาง

อภิญา นัยวิรัตน์ (2542, หน้า 152) ได้ทำการศึกษาการนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนทางไกลในโครงการการศึกษาสายสามัญด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนปลายทางพบว่า ครูผู้สอนปลายทางมีการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 52 และไม่จัดการสอนเสริมในแต่ละรายวิชาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 67

ประ โยชน์ คุปกาญจนากุล (2532, หน้า 131) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงเหตุของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู พบว่า บรรยากาศในชั้นเรียนเป็นตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุทางตรงต่อประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ วิทยาลัยครู และผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

พรทิพย์ สระบงกช (2544) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นภาพร นิตภิรมณ์ (2549) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาการบัญชี พบว่า ความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรฉนิทร์ คงเมือง (2554) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 4 พบว่า ความพร้อมของครูและบุคลากร ด้านการพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ในช่วงชั้นที่ 4 ภาปรวมทั่วประเทศ พบว่า อยู่ในระดับพร้อมปานกลาง ครูและบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยโปรแกรม Microsoft word มากที่สุด รองลงมา คือ Microsoft PowerPoint และนำความรู้ความสามารถมาพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ได้น้อยที่สุด คือ Camtasia และเมื่อพิจารณาตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพฯ/ ปริมณฑล, ภาคกลาง, ภาคเหนือ, ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ภาคตะวันออก และภาคใต้ อยู่ในระดับพร้อมปานกลาง

สื่อการเรียนรู้ที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาขึ้นมาใช้ในการเรียนการสอน ช่วงชั้นที่ 4 นั้นภาปรวมทั่วประเทศ พบว่า ส่วนใหญ่ใช้พิมพ์เอกสารไปงานด้วยโปรแกรม Microsoft Word มากที่สุด รองลงมา คือ Microsoft PowerPoint และพัฒนาขึ้นมาใช้น้อยที่สุด คือ สร้างเว็บไซต์ด้วยตนเอง

ความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อเพื่อการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 4 ภาปรวมทั่วประเทศ พบว่า ครูและบุคลากรมีทักษะการใช้ อยู่ในระดับพร้อมปานกลาง ส่วนใหญ่ใช้ในด้านการใช้งานให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ การจัดทำข้อสอบ และน้อยที่สุดคือ การนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มาใช้ในการเรียนการสอน และเมื่อพิจารณาตามภูมิภาค พบว่า กรุงเทพฯ/ ปริมณฑล, ภาคตะวันออก, ภาคกลาง และภาคใต้ อยู่ในระดับพร้อมปานกลาง ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อยู่ในระดับพร้อมมาก

นันทพร ศรีปลั่ง (2547) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยของสื่อการสอน โดยศึกษาเนื้อหาของสื่อการสอนจากผลงานวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์ระดับ ได้แก่ สื่อของสื่อการสอนประเภทตัวอักษร และสื่อของสื่อการสอนประเภทรูปภาพ ในผู้เรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา รวมถึงการศึกษาการใช้สื่อการเรียนการสอนในสภาพจริงของสถาบันการศึกษา ในจังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า ในระดับประถมศึกษาเนื้อหาจากเอกสารงานวิจัย สื่อของสื่อการสอนประเภทตัวอักษร ที่มีมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง สีตัวอักษรกับสีพื้นหลังตัดกัน (Contrast) มีใช้ในสภาพการเรียนการสอนจริงเป็นอันดับสอง ให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง อันดับสอง คือ

ใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย มีใช้มากเป็นอันดับหนึ่งให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง เนื้อหาที่พบเป็นอันดับสาม คือ ขนาดตัวอักษรเหมาะสมมีใช้ในสภาพจริงเป็นอันดับหนึ่งเท่ากับใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย และให้ผลการเรียนรู้มาก ส่วนที่เป็นสื่อการสอนประเภทสีของภาพ พบว่าเนื้อหาที่มากที่สุด คือ ภาพประกอบมีสีสันสดใส แต่มีใช้เป็นอันดับที่สี่ ให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง อันดับสอง คือ ภาพที่มีสีตรงกับความจริง (สีธรรมชาติ) มีใช้มากเป็นอันดับสามให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง อันดับสาม คือ ภาพประกอบที่มีสัดส่วนเหมาะสม มีใช้มากเป็นอันดับสามและให้ผลการเรียนรู้ปานกลางเช่นกัน

ในระดับมัธยมศึกษาเนื้อหาจากเอกสารงานวิจัย ที่เกี่ยวกับสื่อการสอนประเภทตัวอักษร เป็นเนื้อหาของรูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย มีใช้ในสภาพการเรียนการสอนจริงมากที่สุดและให้ผลการเรียนรู้มาก อันดับสอง คือ ขนาดตัวอักษรเหมาะสม สื่อการสอนที่สีตัวอักษรกับสีพื้นหลังตัดกัน (Contrast) มีใช้มากเป็นอันดับสองและสามตามลำดับ ทั้งสองให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง เนื้อหาเกี่ยวกับสื่อการสอนประเภทสีภาพในระดับมัธยมศึกษาพบว่า ภาพประกอบที่มีสีตรงกับความเป็นจริง (สีธรรมชาติ) มีมากที่สุด มีใช้มากเป็นอันดับสามและให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง เนื้อหาที่พบมากเป็นอันดับสอง คือ ภาพประกอบสีสดใส มีใช้มากเป็นอันดับสี่ให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง และอันดับสาม ภาพประกอบที่มีสีตัดกันและมีความคมชัด (Good contrast and sharpness) มีใช้มากเป็นอันดับสามเท่ากัน ให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง

ระดับอุดมศึกษา เนื้อหาที่พบมากที่สุด คือ สื่อการสอนที่สีตัวอักษรกับสีพื้นหลังตัดกัน (Contrast) มีใช้มากเป็นอันดับสี่ และให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง เนื้อหาที่พบเป็นอันดับสอง คือ ใช้รูปแบบตัวอักษรที่อ่านง่าย มีใช้มากเป็นอันดับหนึ่ง ให้ผลการเรียนรู้มาก อันดับสามเป็นเนื้อหาของขนาดตัวอักษรเหมาะสม มีใช้มากเป็นอันดับสี่ให้ผลการเรียนรู้มาก ส่วนสีของภาพ พบว่าเนื้อหาในงานวิจัยในระดับอุดมศึกษา พบมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ ภาพประกอบมีสัดส่วนเหมาะสม มีใช้ในสภาพจริง มากเป็นอันดับสอง และให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง อันดับสอง คือ ภาพประกอบมีรายละเอียดน้อยเข้าใจง่าย มีใช้มากเป็นอันดับหนึ่ง ให้ผลการเรียนรู้ปานกลาง และเนื้อหาที่พบเป็นอันดับสาม คือ ภาพประกอบที่มีสีตัดกันและมีความคมชัด (Good contrast and sharpness) มีใช้มากเป็นอันดับสามและให้ผลการเรียนรู้ปานกลางเช่นกัน

วริศรา วชิศักดิ์สิทธิ์ (2558) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การศึกษาและเปรียบเทียบและหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาจีนสำหรับนักเรียนแรกโรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า

1. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนสำหรับนักเรียนแรกเรียน โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่

ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านหลักสูตรสาระการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนสำหรับนักเรียนแรกเรียน โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ จำแนกตามเพศและประสบการณ์การเรียนภาษาจีน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 โดยเพศชายมีปัญหามากกว่าเพศหญิง และนักเรียนที่ไม่มีประสบการณ์เรียนภาษาจีน มีปัญหามากกว่านักเรียนที่มีประสบการณ์เรียนภาษาจีน

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนสำหรับนักเรียน โรงเรียนราชวินิตบางแคปานขำ ด้านหลักสูตรควรมีการจัดทำหลักสูตรการเรียนภาษาจีนที่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอนควรจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งด้านทักษะ การฟัง พูด อ่าน เขียน เน้นการสนทนา ด้านการใช้สื่อการเรียน ควรคัดเลือกสื่อที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ ใช้สื่อภาพหรือหนังสือที่มีสีสัน และต้องมีเนื้อหาที่ไม่ยากจนเกินไป และด้านวัดประเมินผลตามสภาพจริง และเกณฑ์การให้คะแนนที่เป็นมาตรฐาน

ชูศรี ถนอมกิจ (2550) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี พบว่า

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและ ด้านงานนิเทศการศึกษา ด้านงานวัดและประเมินผล ด้านงานวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านงานส่งเสริมประสานงานวิชาการกับชุมชน องค์กรและสถาบันอื่น และด้านงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. การเปรียบเทียบประสิทธิผลของสถานศึกษา จำแนกตามเพศ และเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามวุฒิการศึกษาของผู้บริหาร โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดของ

สถานศึกษา โดยรวมและด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ได้เป็นอย่างดี ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี จำแนกตามเพศ วุฒิกการศึกษา ขนาดสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันในระดับมาก ยกเว้น งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้สัมพันธ์กับโรงเรียนขนาดเล็กในระดับปานกลาง

ฝิ่ง บิน บิน (2554) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ ปัญหาและข้อเสนอแนะการเรียนการสอนภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า

1. ปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับได้ดังนี้ คือ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านหลักสูตร

2. เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทย โดยจำแนกตามสังกัด โรงเรียน เพศ และประสบการณ์ในการสอนของครูผู้สอน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางแก้ไขปัญหของครูผู้สอนวิชาภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทย ได้แก่ ประชุมชี้แจง รับฟัง และอภิปรายปัญหาต่าง ๆ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมสนับสนุน วิจัยศึกษาพัฒนาให้ครูผู้สอนภาษาจีนมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์

จารุกร จรดล (2558) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า

1. สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับน้อย ยกเว้น ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง

3. เปรียบเทียบสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน จำแนกตามสัญชาติของครูผู้สอน และระดับการจัดการศึกษาโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มี

นัยสำคัญทางสถิติ จำแนกตามประสบการณ์ของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจำแนกที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน 1) ควรบูรณาการหลักสูตรภาษาจีนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน 2) ควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความแตกต่างของผู้เรียน 3) ควรส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นให้เกิดความรู้ที่หลากหลาย และ 4) ควรให้ครูมีการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

ศักดิ์ ทรัพย์ขวัญเมือง (2543) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ การบริหารการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมศึกษา จังหวัดปทุมธานี โดยใช้ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาการเป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานมีการวางแผน โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและบุคลากร ตลอดจนการนิเทศติดตาม มีการสนับสนุนให้ผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วมต่อการเรียนการสอน บรรยากาศการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล การวิเคราะห์ที่ความก้าวหน้าของผู้เรียน แต่สภาพการบริหารงานน้อย การอบรมให้ความรู้ การสนับสนุนการนิเทศติดตาม การประเมินผล เพื่อให้เกิดการปรับปรุงแก้ไขและปัญหาการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลางมีแนวโน้มไปทางมาก และสอดคล้องกับสภาพการบริหารงานน้อย

สุภัค มั่นศรี (2557) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18 (ระยอง) พบว่า

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18 (ระยอง) โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18 (ระยอง) จำแนกตามเพศและขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

Khal (1988, pp. 6-8) ได้กล่าวถึงแนวทางที่ทำให้ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ประสบผลสำเร็จในการสอนว่าต้องยึดแนวปฏิบัติดังนี้

1. ปรับตัวกับภูมิและระดับสติปัญญาของผู้เรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดความอ่อนล้า น้อยที่สุด และเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาภาษาอังกฤษ
2. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด
3. ต้องเลือกที่จะเสนออุปกรณ์การสอนภาษาแบบใหม่
4. ไม่บังคับให้ผู้เรียน ได้ตอบอย่างรวดเร็ว ควรให้เวลาสำหรับคิดแก่นักเรียน
5. ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมการเรียนหลาย ๆ อย่าง โดยกิจกรรมที่ยากควรค่อยแนะนำ และให้ความช่วยเหลือเพื่อให้เด็กได้ทำกิจกรรมนั้นด้วยความสบายไม่ว่าจะเป็นการอ่าน การฟัง การทำแบบฝึกหัด เป็นต้น

Johnson (1970, p. 2387-A) ได้ทำการศึกษาเรื่องกิจกรรมนอกห้องเรียน ในโรงเรียน ประถมศึกษาขนาดเล็กและขนาดกลาง รัฐเพนซิลวาเนีย พบว่า

1. ไม่เปิดโอกาสให้นักเรียน ครู หรือผู้ปกครอง เข้าร่วมในกระบวนการพัฒนาปรัชญา และนโยบายในการจัดกิจกรรมนักเรียน
2. มีการชี้แจงปรัชญา และนโยบาย เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมนักเรียนเป็นลายลักษณ์อักษร
3. ไม่เปิดโอกาสให้มีการฝึกอบรมครูฝ่ายกิจกรรมนักเรียนอย่างกว้างขวางประสิทธิภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการขจัดปัญหาทางวินัยของนักเรียนในทัศนะของครู ผลพบว่า
 - 3.1 วิธีการที่มีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้บริหาร โรงเรียน
 - 3.2 การขจัดปัญหาทางวินัยของนักเรียนด้านการลงโทษทางกายภาพน้อยกว่า การแก้ปัญหาาร่วมกัน
 - 3.3 การขจัดปัญหาทางวินัยด้านการพูดคุยกับนักเรียนเป็นส่วนตัว เป็นวิธีการที่มี ประสิทธิภาพน้อยที่สุด
4. เมื่อใช้การร่วมกันแก้ปัญหาแล้ว ต้องมีการติดตามผลอย่างใกล้ชิดและต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนด้วย

Bloom (1976, pp. 167-169) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของผู้เรียนและการเรียน สรุปได้ว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมี 3 ตัวแปร คือ

1. ตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความรู้ความคิดก่อนเรียน (Cognitive entry behaviors) หมายถึง การเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการเรียน และมีมาก่อนการเรียน เช่น ความถนัด พื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน เป็นต้น
2. ตัวแปรที่เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านอารมณ์ จิตใจก่อนเรียน (Affective entry characteristics) หมายถึง สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะแสดงออก เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ ได้แก่ ความสนใจ

และเจตคติต่อเนื้อหาที่เรียนในโรงเรียน แรงจูงใจ มโนภาพเกี่ยวกับตนเอง การยอมรับความสามารถ และบุคลิกภาพ

3. คุณภาพการเรียนการสอน (Quality of instruction) หมายถึง ประสิทธิภาพซึ่งผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ ซึ่งได้รับคำแนะนำ การมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเสริมแรง จากครู การแก้ไขข้อผิดพลาด และการรู้ผลสะท้อนกลับของการกระทำว่าถูกต้องหรือไม่

Buzzi (1991) พบว่า องค์ประกอบความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับควมมีคุณภาพของโรงเรียน และเป็นตัวทำนายควมมีคุณภาพของโรงเรียน อีกด้วย

Egan (2001, p. 8-A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ แรงจูงใจและความพึงพอใจของครูที่สอน ในโรงเรียนชิคาโก โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 500 คน พบว่า ลักษณะของงาน ความสำเร็จและความรับผิดชอบ มีระดับของความพึงพอใจในระดับสูง และยังพบว่า ขนาดโรงเรียนที่ต่างกัน เพศ ระดับการศึกษา เชื้อชาติ และอายุของการสอนที่แตกต่างกัน มีแรงจูงใจในการทำงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

Downes et al. (2003) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการศึกษาของประเทศในกลุ่ม SEAMEO (South east Asian ministers of education) คือ ประเทศไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และเวียดนาม พบว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนในประเทศไทยส่วนใหญ่ในด้านฮาร์ดแวร์ มีอัตราส่วนคอมพิวเตอร์ต่อนักเรียน เป็นสัดส่วน 1:62 และมีคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 30 ที่เชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตในโรงเรียน และโรงเรียนที่ไม่มีโครงการที่จะเชื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตมี ร้อยละ 39 นอกจากนี้โรงเรียน ร้อยละ 10 ที่มีโฮมเพจของโรงเรียน ซึ่งส่วนใหญ่มีเนื้อหาในโฮมเพจเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน สำหรับด้านซอฟต์แวร์ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีซอฟต์แวร์ประยุกต์ที่ใช้งานกันทั่วไป เช่น ซอฟต์แวร์ประมวลคำ ซอฟต์แวร์ตารางการทำงาน ซอฟต์แวร์จัดการฐานข้อมูล ซอฟต์แวร์นำเสนอ ซอฟต์แวร์นำเสนอ ซอฟต์แวร์เกมเพื่อการศึกษา แต่การมีซอฟต์แวร์เฉพาะแต่ละวิชามีน้อยมาก ส่วนในด้านการพัฒนาครู พบว่า ครูในโรงเรียนส่วนใหญ่ขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และขาดผู้ช่วยเหลือแนะนำการในด้านเทคนิคการใช้ในโรงเรียน และในด้านการบริหาร การจัดการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ นำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการด้านบริหารและการเงิน แต่มีโรงเรียน ร้อยละ 32 ระบุว่าไม่เคยนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังพบว่า โรงเรียน ร้อยละ 50 มีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเวลาการใช้ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ และเวลาในการเตรียมบทเรียนที่มีการใช้คอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน

Chang (2010) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบใหม่โดยใช้สื่อการสอน ในการสอนแบบเรียนร่วมซึ่งพัฒนาจัดการสอนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายโดยใช้ วิธีครูผู้สอนบรรยายและมีการโต้ตอบบทสนทนาร่วมกันระหว่างครูกับนักเรียนและกิจกรรมที่ใช้ ในห้อง โดยการใช้สื่อ โปรแกรมการเรียนการสอนผ่าน CAI ในห้องเรียนโดยใช้ผ่านคอมพิวเตอร์ และบรรยายผ่านจอ LCD โปรเจกเตอร์และนักเรียนใช้คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก มีการทดสอบและ สัมภาษณ์พฤติกรรมก่อนเรียนและหลังเรียน ผลปรากฏว่าการเรียนโดยใช้ CAI ช่วยพัฒนานักเรียนให้ มีความรู้ความเข้าใจในรายวิชาโลกวิทยาศาสตร์ดีขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยมีวิธีการค้นคว้า และดำเนินการตาม ขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. ประเภทของงานวิจัย
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูสอน ภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 ทั้งหมด จำนวน 107 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 37 คน และครูสอนภาษาจีน 70 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 6 โดยใช้กำหนดตามตารางอัตราส่วนของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ทั้งหมดจำนวน 101 คน แบ่งออกเป็น คือ ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ 32 คน และครูสอนภาษาจีน 69 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อมูลแนวทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกจาก ผู้มีความเข้าใจและเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน (เซียน เซียว ตัน, 2555, หน้า 51) ผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และครูคนจีนที่สอนภาษาจีน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผู้เชี่ยวชาญแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูคนไทย

ที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 9 คน ตามคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญมีดังต่อไปนี้

- 3.1 มีความเชี่ยวชาญทางด้านการศึกษา หรือมีความสามารถทางด้านภาษา ทั้งด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เป็นภาษาจีนอย่างดี
- 3.2 จบปริญญาในสาขาการศึกษา หรือสาขาภาษาจีน
- 3.3 เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับจากผู้ร่วมงาน และบุคคลภายนอกว่ามีความสามารถทางด้านการศึกษา หรือมีความสามารถทางด้านภาษาจีน

เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล

เทคนิคการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ซึ่งเทคนิคการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) คือ การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ที่มีจุดประสงค์เชิญผู้เชี่ยวชาญมาประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เพื่อแสดงความคิดเห็น วิพากษ์ ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ และยืนยันผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของ นักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ ภาษาจีน และรายละเอียดต่าง ๆ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ฉบับ ประกอบด้วย

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาจีนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มี 2 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อจำแนกตามตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามว่าเป็นผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หรือครูสอนภาษาจีน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการดังต่อไปนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 10 ข้อ
2. ภาษาและวัฒนธรรม จำนวน 10 ข้อ
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จำนวน 10 ข้อ
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก จำนวน 10 ข้อ

โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 4 ระดับ คือ

- 4 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับมาก
- 2 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลงความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2546,

หน้า 162)

$$\text{สูตรอัตราภาคขั้น} = \frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนขั้น}} = \frac{(4 - 1)}{4} = 0.75$$

ค่าเฉลี่ย 3.26-4.00 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.25 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.76-2.50 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.75 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน

ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใช้ในเทคนิค

การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน จากการจัดการเรียน

การสอนภาษาจีน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สำนักวิชาการ และมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการดังต่อไปนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร จำนวน 3 ข้อ
2. ภาษาและวัฒนธรรม จำนวน 3 ข้อ
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จำนวน 3 ข้อ
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก จำนวน 3 ข้อ

โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า(Rating scale) 2 ระดับ คือ

2 หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาสามารถปฏิบัติตามตามมาตรฐานการเรียนรู้
ภาษาจีนได้ (ทำได้)

1 หมายถึง นักเรียนมัธยมศึกษาไม่สามารถปฏิบัติตามตามมาตรฐานการเรียนรู้
ภาษาจีนได้ (ทำไม่ได้)

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน
ภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 จากเอกสาร
ตำรา การลงพื้นที่ และงานวิจัย

2. กำหนดขอบเขตของตัวแปรที่จะวิจัยโดยจำแนกมาตรฐาน 4 มาตรฐาน คือ
มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟัง และอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็น
อย่างมีเหตุผล มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร
แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ค 1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร
ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูดและการเขียน มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจ
ความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับ
กาลเทศะ มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของ
เจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มาตรฐาน ค 3.1
ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา
แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน มาตรฐาน ค 4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ
ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม มาตรฐาน ค 4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐาน
ในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

3. นำแนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลต่าง ๆ ทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบสอบถาม เพื่อวัดการจัด
การเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6

การหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยหาคุณภาพของแบบสอบถามในการวิจัย โดยดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม และการจัดการเรียน
การสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

โดยจำแนกตามตำแหน่ง ประกอบด้วย ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาจีนในโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

1. ยื่นหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาแบบสอบถาม ตลอดจนความชัดเจน
และความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ดังนี้

1.1 ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ

1.2 ดร.บงกชกร วิทยานุกรณ์

1.3 ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ

2. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำเสนอต่อ
ประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นครั้งสุดท้าย

3. นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาจีนที่ไม่ใช่
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่น
เท่ากับ .98

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใช้ในเทคนิค
การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน

1. ผู้วิจัยกำหนดประเด็นปัญหาการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6 ให้ครอบคลุมองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อมาปรับปรุง
แก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ยื่นหนังสือจากภาควิชาการบริการการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
เพื่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ถึงกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2, ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ อีเมลล์ ผู้ใส่เอกสารของแต่ละโรงเรียน ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ทั้งจังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดฉะเชิงเทรา อีกทั้งบางโรงเรียนผู้วิจัยไปส่ง และรับกลับ ด้วยตนเอง รวมทั้งหมด จำนวน 101 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 101 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ผู้วิจัย ดำเนินตามขั้นตอน ดังนี้

1. เตรียมสถานที่ และบุคลากรในการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ดำเนินการสนทนา ผู้จัดบันทึกการสนทนา ผู้สังเกตการณ์ และผู้ให้บริการ
2. จัดทำเอกสารประกอบการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
3. กำหนดการ เวลา และสถานที่นัดหมายในการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
4. แจกกำหนดการ เวลา และสถานที่นัดหมายในการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ กับผู้เชี่ยวชาญ และบุคลากรในการจัดประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ผู้เชี่ยวชาญ มี 9 คน ดังนี้
 - 4.1 นายขงศักดิ์ ศฤงคารนนท์ ประธานประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ
 - 4.2 นายวุฒิศักดิ์ แดงสกุล
 - 4.3 นายศราวุธ โหน่งบัณฑิต
 - 4.4 นางปวรินทร์ ปรางทอง
 - 4.5 นางสาวภัททิยานิชฐ์ ชะนะภักย์
 - 4.6 นางสาวศุภัญญา หลี
 - 4.7 Miss Li Xin Yan
 - 4.8 Miss Luo Jing
 - 4.9 Mr. Li Lin
5. วันประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ ประธานประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ เป็นผู้ดำเนินการ และเป็นผู้สรุปประเด็นปัญหาในการประชุม ส่วนผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นผู้จัดบันทึกการสนทนา การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และสรุปข้อมูลตามจุดประสงค์เพื่อยืนยันผลการวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

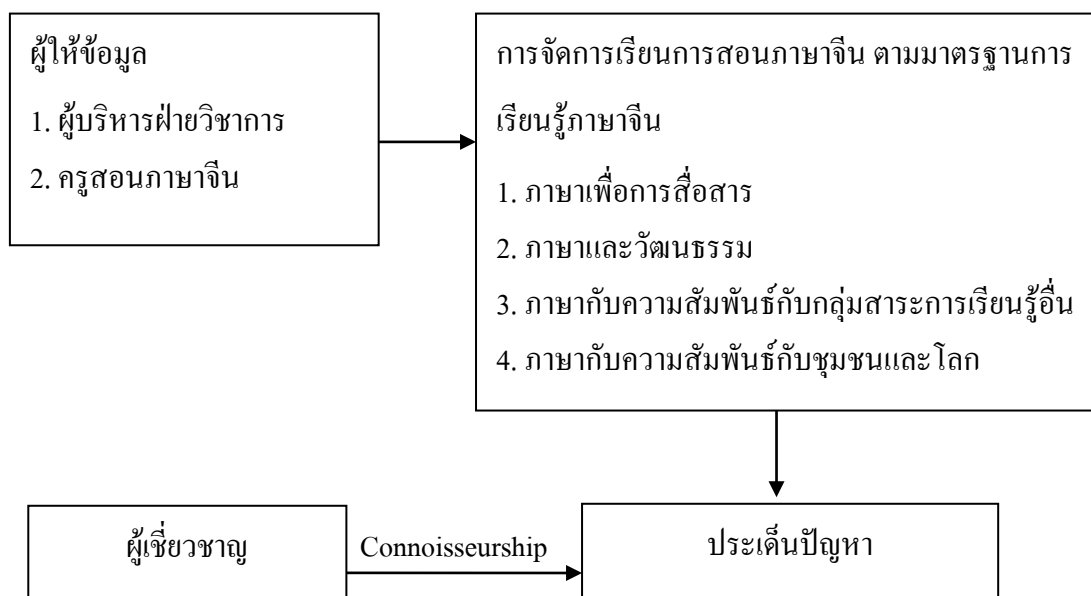
ประเภทของงานวิจัย

วิจัยเล่มนี้เป็นวิจัยแบบผสม (วิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ) คือ การวิจัยเชิงปริมาณ นั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และสถิติการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เทคนิคการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามประเด็นปัญหา และการบันทึกบทสนทนาในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย (Mean)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
4. ค่าสถิติการแจกแจงแบบที (*t*-test for dependent sample)
5. ค่าความน่าจะเป็น (P-value)

จากขั้นตอนเนื้อหาข้างต้นสามารถสรุปขั้นตอนเป็นกรอบดังต่อไปนี้

ภาพที่ 3-1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ครั้งนี้ เป็นการศึกษาการวิจัยการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติทางคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของการวิเคราะห์ในครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
%	แทน	ค่าร้อยละ
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติการแจกแจงแบบ t -test for dependent sample
p	แทน	ค่าความน่าจะเป็น
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ลำดับขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยจำแนกตามตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐาน

การเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านภาษาและวัฒนธรรม ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยจำแนกตามตำแหน่ง ด้วยวิธีการหาค่าร้อยละดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4-1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยจำแนกตามตำแหน่ง

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ	32	31.68
2. ครูสอนภาษาจีน	69	68.32
รวม	101	100.00

จากตารางที่ 4-1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยจำแนกตามตำแหน่ง คือ ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 31.68 และครูสอนภาษาจีน จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 68.32

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน
ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐาน
การเรียนรู้ภาษาจีน

ตารางที่ 4-2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน
วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวมและรายด้าน

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.79	0.08	มาก	3
2. ภาษาและวัฒนธรรม	2.89	0.08	มาก	1
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	2.89	0.07	มาก	2
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก	2.79	0.06	มาก	4
รวม	2.84	0.09	มาก	

จากตารางที่ 4-2 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวม
อยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจาก
มากไปน้อยสามอันดับแรก คือ ภาษาและวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ภาษากับความสัมพันธ์
กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และภาษาเพื่อการสื่อสาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79

ตารางที่ 4-3 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน
 วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
 เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน รายข้อ

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายจากสื่อต่าง ๆ	3.04	0.31	มาก	5
2. นักเรียนระบุศัพท์อักษรตามระบบพินอิน อ่านออกเสียง และประสมเสียงคำต่าง ๆ ตามหลักการออกเสียง	2.98	0.37	มาก	6
3. นักเรียนอ่านออกเสียงประโยค ข้อความ บทสนทนา บทร้อยกรอง ข่าว โฆษณา ตามหลักการอ่านในระบบเสียงภาษาจีนกลาง	2.79	0.54	มาก	28
4. นักเรียนระบุภาพ สัญลักษณ์ ตรงตามความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และอธิบายหรือเขียนประโยคข้อความ ให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง รวมทั้งเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับประโยค หรือข้อความที่ฟังหรืออ่าน	2.88	0.45	มาก	21
5. นักเรียนตอบคำถาม จับใจความสำคัญ สรุป และแสดงความคิดเห็นพร้อมให้เหตุผลหรือยกตัวอย่างประกอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ดู ฟัง หรืออ่าน	2.68	0.51	มาก	34
6. นักเรียนสนทนา หรือเขียนโต้ตอบข้อมูล ข่าวสาร เรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์ และเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม	2.84	0.44	มาก	22
7. นักเรียนใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำอนุญาต คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายในสถานการณ์ต่าง ๆ	2.92	0.44	มาก	15
8. นักเรียนพูด และเขียนแสดงความต้องการขอและเสนอให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธ ในสถานการณ์ต่าง ๆ	2.83	0.45	มาก	23

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
9. นักเรียนพูด และเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย บรรยาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังและอ่าน	2.59	0.55	มาก	36
10. นักเรียนพูด และเขียนแสดงความรู้สึกและ ความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าวเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ	2.43	0.56	น้อย	40
11. นักเรียนพูด และเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว หรือเหตุการณ์ เรื่อง หรือประเด็น ต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	2.91	0.47	มาก	17
12. นักเรียนเขียนอักษรจีนตามหลักการเขียนได้ อย่างถูกต้อง	2.96	0.49	มาก	10
13. นักเรียนนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนหรือวาดภาพ เกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัวได้	2.94	0.54	มาก	11
14. นักเรียนพูด และเขียนสรุปใจความสำคัญ สาระสำคัญ หรือหัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่องข่าว หรือเหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	2.56	0.62	มาก	37
15. นักเรียนพูด และเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์และสถานการณ์ ต่าง ๆ พร้อมให้เหตุผลประกอบ	2.53	0.59	มาก	38
16. นักเรียนพูด และแสดงออกอย่างสุภาพตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมจีน	2.91	0.47	มาก	18
17. นักเรียนเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทาง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมจีน	3.05	0.43	มาก	4
18. นักเรียนบอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญเกี่ยวกับ เทศกาลและวันสำคัญจีน	3.14	0.47	มาก	2

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
19. นักเรียนบรรยาย อธิบายวันสำคัญ ความเป็นอยู่ ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีน	2.76	0.60	มาก	30
20. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ตามโอกาส ตามความสนใจและสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสม	2.97	0.64	มาก	9
21. นักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่างของ เสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาจีน กับภาษาไทย สามารถพูดออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษา	2.93	0.50	มาก	12
22. นักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่าง ระหว่างตัวอักษร การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาจีน และภาษาไทย	2.90	0.50	มาก	20
23. นักเรียนเปรียบเทียบ และอธิบายความแตกต่างระหว่าง โครงสร้างประโยค สำนวนภาษา สุภาษิต และบทกลอนของภาษาจีนและภาษาไทย	2.69	0.69	มาก	33
24. นักเรียนเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่าง เทศกาล งานฉลอง และประเพณีตามวัฒนธรรม ของจีนกับของไทย สามารถเข้าร่วมงาน พร้อมทั้ง วางตนให้สอดคล้อง	2.93	0.65	มาก	14
25. นักเรียนได้วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และอธิบาย ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ และวัฒนธรรมของจีนกับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม	2.69	0.56	มาก	32

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
26. นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่นตัวเลข สัตว์ สถานที่ท่องเที่ยว	3.16	0.52	มาก	1
27. นักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่นจากสื่อเทคโนโลยี และนำเสนอด้วยการพูดหรือเขียน	3.10	0.52	มาก	3
28. นักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดหรือเขียน	2.91	0.55	มาก	19
29. นักเรียนค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน	2.81	0.56	มาก	25
30. นักเรียนค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลาย	2.81	0.63	มาก	27
31. นักเรียนฟัง หรืออธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้	2.98	0.47	มาก	7
32. นักเรียนฟัง พูด อ่านหรือเขียนประโยคหรือบทสนทนาในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา	2.92	0.56	มาก	16
33. นักเรียนนำคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา มาประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์จริง	2.93	0.60	มาก	13
34. นักเรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษา และชุมชน	2.81	0.61	มาก	26

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
35. นักเรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	2.70	0.67	มาก	31
36. นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งใกล้ตัว สามารถนำไปใช้พูดและเขียนได้	2.97	0.61	มาก	8
37. นักเรียนใช้ภาษาจีนในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูล	2.81	0.55	มาก	24
38. นักเรียนใช้ภาษาจีนในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม นำเสนอ และสรุปความรู้ หรือข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทาง ในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ	2.79	0.62	มาก	29
39. นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียนเป็นภาษาจีน	2.61	0.60	มาก	35
40. นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมโลก เป็นภาษาจีน	2.45	0.64	น้อย	39
รวม	2.84	0.09	มาก	

จากตารางที่ 4-3 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 38 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น ตัวเลข สัตว์ สถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 นักเรียนบอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญเกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และนักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่นจากสื่อเทคโนโลยี และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย จำนวน 2 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมโลก

เป็นภาษาจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 และนักเรียนพูด และเขียนแสดงความรู้สึกรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าวเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน
ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ด้านภาษาและวัฒนธรรม ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตารางที่ 4-4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร

ภาษาเพื่อการสื่อสาร	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายจากสื่อต่าง ๆ	3.04	0.31	มาก	1
2. นักเรียนระบุสัญลักษณ์ตามระบบพินอิน อ่านออกเสียง และประสมเสียงคำต่าง ๆ ตามหลักการออกเสียง	2.98	0.37	มาก	2
3. นักเรียนอ่านออกเสียงประโยค ข้อความ บทสนทนา บทร้อยกรอง ข่าว โฆษณา ตามหลักการอ่านในระบบเสียงภาษาจีนกลาง	2.79	0.54	มาก	7
4. นักเรียนระบุภาพ สัญลักษณ์ ตรงตามความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และอธิบายหรือเขียนประโยคข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง รวมทั้งเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับประโยคหรือข้อความที่ฟังหรืออ่าน	2.88	0.45	มาก	4
5. นักเรียนตอบคำถาม จับใจความสำคัญ สรุป และแสดงความคิดเห็นพร้อมให้เหตุผลหรือยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับเรื่องที่ดู ฟัง หรืออ่าน	2.68	0.51	มาก	8

ตารางที่ 4-4 (ต่อ)

ภาษาเพื่อการสื่อสาร	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
6. นักเรียนสนทนา หรือเขียนโต้ตอบข้อมูล ข่าวสาร เรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์ และเรื่องที่อยู่ในความสนใจ ของสังคม	2.84	0.44	มาก	5
7. นักเรียนใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำอนุญาต คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายในสถานการณ์ต่าง ๆ	2.92	0.44	มาก	3
8. นักเรียนพูด และเขียนแสดงความต้องการขอและ เสนอให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธ ในสถานการณ์ต่าง ๆ	2.83	0.45	มาก	6
9. นักเรียนพูด และเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย บรรยาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังและอ่าน	2.59	0.55	มาก	9
10. นักเรียนพูด และเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าวเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ	2.43	0.56	น้อย	10
รวม	2.79	0.08	มาก	

จากตารางที่ 4-4 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษา เพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ นักเรียน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบายและคำบรรยายจากสื่อต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 นักเรียนระบุตัวอักษรตามระบบพินอิน อ่านออกเสียง และประสมเสียงคำต่าง ๆ ตามหลักการออกเสียง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และนักเรียนใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำอนุญาต คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบาย ในสถานการณ์ต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ นักเรียน พูดและเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าวเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43

ตารางที่ 4-5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน
วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาและวัฒนธรรม

ภาษาและวัฒนธรรม	n = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	SD		
1. นักเรียนพูด และเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว หรือเหตุการณ์ เรื่อง หรือประเด็น ต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	2.91	0.47	มาก	7
2. นักเรียนเขียนอักษรจีนตามหลักการเขียนได้ อย่างถูกต้อง	2.96	0.49	มาก	4
3. นักเรียนนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนหรือวาดภาพ เกี่ยวกับเรื่องใกล้ตัวได้	2.94	0.54	มาก	5
4. นักเรียนพูด และเขียนสรุปใจความสำคัญ สารสำคัญ หรือหัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่องข่าว หรือเหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	2.56	0.62	มาก	9
5. นักเรียนพูด และเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ ต่าง ๆ พร้อมให้เหตุผลประกอบ	2.53	0.59	มาก	10
6. นักเรียนพูด และแสดงออกอย่างสุภาพตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมจีน	2.91	0.47	มาก	7
7. นักเรียนเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทาง เหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมจีน	3.05	0.43	มาก	2
8. นักเรียนบอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญเกี่ยวกับ เทศกาลและวันสำคัญจีน	3.14	0.47	มาก	1
9. นักเรียนบรรยาย อธิบายวันสำคัญ ความเป็นอยู่ ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีน	2.76	0.60	มาก	8

ตารางที่ 4-5 (ต่อ)

ภาษาและวัฒนธรรม	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
10. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ตามโอกาส ตามความสนใจและสามารถปฏิบัติตน ได้เหมาะสม	2.97	0.64	มาก	3
รวม	2.89	0.08	มาก	

จากตารางที่ 4-5 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษา และวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ นักเรียน นักเรียนบอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญเกี่ยวกับเทศกาลและวันสำคัญจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 นักเรียนเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีน ตามโอกาส ตามความสนใจและสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97

ตารางที่ 4-6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน
วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระ
การเรียนรู้อื่น

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. นักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่างของ เสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาจีนกับ ภาษาไทย สามารถพูดออกเสียง ได้เหมือนเจ้าของภาษา	2.93	0.50	มาก	3
2. นักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่าง ตัวอักษร การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาจีนและภาษาไทย และสามารถเขียนได้	2.90	0.50	มาก	6
3. นักเรียนเปรียบเทียบ และอธิบายความแตกต่างระหว่าง โครงสร้างประโยค สำนวนภาษา สุภาษิต และบทกลอน ของภาษาจีนและภาษาไทย	2.69	0.69	มาก	10
4. นักเรียนเข้าใจความเหมือน หรือ ความแตกต่างระหว่าง เทศกาล งานฉลอง และประเพณีตามวัฒนธรรมของจีน กับของไทย สามารถเข้าร่วมงาน พร้อมทั้งวางแผน ให้สอดคล้อง	2.93	0.65	มาก	4
5. นักเรียนได้วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และอธิบาย ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อ และวัฒนธรรมของจีนกับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม	2.69	0.56	มาก	9
6. นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น เช่นตัวเลข สัตว์ สถานที่ท่องเที่ยว	3.16	0.52	มาก	1
7. นักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระอื่นจากสื่อเทคโนโลยี และนำเสนอ ด้วยการพูดหรือเขียน	3.10	0.52	มาก	2

ตารางที่ 4-6 (ต่อ)

ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
8. นักเรียนคิดว่า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดหรือเขียน	2.91	0.55	มาก	5
9. นักเรียนคิดว่า รวบรวม และสรุปข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดหรือเขียน	2.81	0.56	มาก	7
10. นักเรียนคิดว่า รวบรวม และสรุปข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลาย	2.81	0.63	มาก	8
รวม	2.89	0.07	มาก	

จากตารางที่ 4-6 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่น ตัวเลข สัตว์ สถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 นักเรียนคิดว่า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่นจากสื่อเทคโนโลยี และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และนักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่างของเสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาจีนกับภาษาไทย สามารถพูดออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93

ตารางที่ 4-7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ การจัดการเรียนการสอน
วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก	<i>n</i> = 101		ระดับ	อันดับ
	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. นักเรียนฟัง หรืออธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในโรงเรียนได้	2.98	0.47	มาก	1
2. นักเรียนฟัง พูด อ่านหรือเขียนประโยค หรือบทสนทนา ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา	2.92	0.56	มาก	4
3. นักเรียนนำคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนา มาประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์จริง	2.93	0.60	มาก	3
4. นักเรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา และชุมชน	2.81	0.61	มาก	5/1
5. นักเรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม	2.70	0.67	มาก	7
6. นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับ สิ่งใกล้ตัว สามารถนำไปใช้พูดและเขียนได้	2.97	0.61	มาก	2
7. นักเรียนใช้ภาษาจีนในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูล	2.81	0.55	มาก	5/2
8. นักเรียนใช้ภาษาจีนในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม นำเสนอ และสรุปความรู้ หรือข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทาง ในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ	2.79	0.62	มาก	6
9. นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียนเป็นภาษาจีน	2.61	0.60	มาก	8
10. นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและสังคมโลกเป็นภาษาจีน	2.45	0.64	น้อย	9
รวม	2.79	0.06	มาก	

จากตารางที่ 4-7 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรกคือ นักเรียนฟัง หรืออธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัว สามารถนำไปใช้พูดและเขียนได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และนักเรียนนำคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนามาประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ นักเรียนเผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมโลกเป็นภาษาจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45

ตอนที่ 4 ผลการทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

ตารางที่ 4-8 การทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีนในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวมและรายด้าน

มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	ครูสอน ภาษาจีน (n = 69)		ผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการ (n = 32)		t	p
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD		
	1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร	2.80	0.19	2.75		
2. ภาษาและวัฒนธรรม	2.91	0.19	2.83	0.25	2.72*	.02
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่น	2.92	0.15	2.82	0.15	4.75*	.00
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก	2.80	0.17	2.77	0.17	1.43	.18
รวม	2.86	0.18	2.79	0.19	5.19*	.00

จากตารางที่ 4-8 พบว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอน วิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

ตารางที่ 4-9 ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน

ผลการวิจัย	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร	9	100	-	-
2. ภาษาและวัฒนธรรม	9	100	-	-
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น	9	100	-	-
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก	9	100	-	-

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) มีจุดประสงค์ เพื่อยืนยันผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ในด้านความถูกต้องครบถ้วนของการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีนและรายละเอียดต่าง ๆ โดยผู้วิจัยได้ทำการเชิญผู้เชี่ยวชาญ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทย จำนวน 9 คน มาแสดงความคิดเห็น และวิพากษ์ผลการวิจัยจากการสัมภาษณ์ แบบกึ่ง โครงสร้าง ซึ่งมีความคิดเห็น เพิ่มเติมต่อผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร

1.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนต่อเหตุการณ์ หรือกิจกรรมได้ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนต่อเหตุการณ์ หรือกิจกรรมได้ แต่นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติได้ที่แตกต่างกันของกลุ่มการเรียน นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มแผนศิลป์จีนสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนได้แค่พื้นฐาน ส่วนกลุ่มนักเรียนที่อยู่แผนศิลป์ภาษาจีนสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนได้มากกว่านักเรียนอื่น เพราะความตั้งใจในการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน วิธีการพัฒนา คือ ปลูกฝังความสำคัญของภาษาจีนก่อนเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนภาษาจีนมากขึ้น โดยการเชิญผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับภาษาจีนมาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาจีนและความสำคัญของภาษาในอนาคต นักเรียนก็จะสามารถมีการพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาจีนมากขึ้น

1.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนฟังภาษาจีนแล้วจับใจความได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนฟัง ภาษาจีนแล้วจับใจความได้ แต่ได้ในเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่เรียนแผนศิลป์ภาษาจีนเท่านั้น เนื่องจากการจับใจความถือว่ามีความยาก เพราะต้องมีความเข้าใจในคำศัพท์แต่ละคำ แต่ละประโยคของภาษาจีน จึงสามารถจับใจความได้ นักเรียนที่เรียนอยู่แผนศิลป์ภาษาจีนได้เรียนคำศัพท์มากกว่า และได้ใช้ภาษาจีนมากกว่านักเรียนที่เรียนห้องปกติจึงทำให้ความสามารถมากกว่านักเรียนอื่น วิธีการพัฒนา คือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้นักเรียนมีการพูด การฟังภาษาจีน และคำศัพท์ภาษาจีนมากขึ้น เพื่อที่นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการฟังภาษาจีน และสามารถจับใจความในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดมากขึ้น

1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอ่านภาษาจีนถูก หรือไม่ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอ่านภาษาจีนถูก เนื่องจากในหนังสือแบบเรียนภาษาจีนนั้นมีสัญลักษณ์อื่นกำกับให้อยู่ นักเรียนที่เรียนภาษาจีนนั้นจึงสามารถอ่านภาษาจีนได้ ถ้าหนังสือไม่มีสัญลักษณ์อื่นกำกับนักเรียนก็สามารถอ่านตัวอักษรจีนได้ในตัวที่เห็นบ่อย ๆ ใช้บ่อย ๆ เท่านั้น แต่นักเรียนที่อยู่แผนศิลป์ภาษาจีนสามารถอ่านได้ เนื่องจากมีวิชาอ่าน-เขียนภาษาจีน และมีเวลาเรียนภาษาจีนมากกว่าทำให้มีความชำนาญมากกว่านักเรียนอื่น วิธีการพัฒนา คือ เพิ่มกิจกรรม หรือคาบเวลาเรียนภาษาจีนเกี่ยวกับการอ่านภาษาจีนให้มากขึ้น เพื่อที่นักเรียนมีความชำนาญในการอ่านภาษาจีนยิ่งขึ้น

2. ภาษาและวัฒนธรรม

2.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีน วิเคราะห์ข่าว หรือเหตุการณ์เป็นภาษาจีนได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีน วิเคราะห์ข่าว หรือเหตุการณ์ เป็นภาษาจีนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 กลุ่มผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับกลุ่ม ครูสอนภาษาจีนด้านภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่านักเรียนกลุ่มแผนศิลป์ภาษาจีนสามารถ ทำได้ แต่นักเรียนอื่น ไม่สามารถทำได้ ส่วนกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่ได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ มีสื่ออักษรพินอิน มีเวลาให้นักเรียนในการทำ และฝึกทำให้อยู่ขึ้น นักเรียน ก็จะสามารทำได้

2.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอธิบายความเชื่อที่มาจากขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีน เช่น ตรุษจีน แขงเม้ง ไหว้พระจันทร์ได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียน มัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอธิบายความเชื่อ ที่มาจากขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีนได้ เนื่องจากทุกโรงเรียนที่มีการจัดการสอนภาษาจีน แน่นนอนว่าครูผู้สอนมีการจัดการสอนเกี่ยวกับ ความเชื่อ ที่มาจากขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีน ดังนั้นนักเรียนสามารถอธิบายได้ แต่ความรู้และการพัฒนาการของนักเรียนนั้นแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียนขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียน สิ่งนี้ทำให้การแสดงความคิดเห็นในข้อนี้แตกต่างกันในข้อมูลเชิงปริมาณในตารางที่ 4-8

2.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเขียนข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว ข้อความสั้น ๆ หรือคำเตือนเป็นภาษาจีนได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเขียน ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว ข้อความสั้น ๆ หรือคำเตือนเป็นภาษาจีนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ผลตารางที่ 4-8 กลุ่มผู้บริหารฝ่ายวิชาการ กับกลุ่มครูสอนภาษาจีนที่สอนภาษาจีน ด้านภาษาและ วัฒนธรรมแตกต่างกันมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีน ที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนกลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าเป็นไม่ได้ เพราะทักษะการเขียนภาษาจีนนั้นเป็นทักษะที่ยาก อีกทั้ง นักเรียนต้องมีความขยัน มีความตั้งใจในการฝึกฝนมากถึงจะสามารถเขียนได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ ปลูกฝังภาษาจีนให้รู้ถึงประโยชน์ และคุณค่าของความรู้ในการเรียนภาษาจีนตั้งแต่เริ่มเรียน และระหว่างเรียน โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ รุ่นพี่ที่เรียนหรือประกอบอาชีพเกี่ยวกับภาษาจีน มาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีแรงบันดาลใจในการเรียนภาษาจีนทำให้มีความขยัน และมีความตั้งใจในการเรียนภาษาจีน

3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

2.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนประยุกต์ภาษาจีนเข้ากับชีวิตประจำวัน นักเรียนได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนประยุกต์ภาษาจีนเข้ากับชีวิตประจำวันนักเรียนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับกลุ่มครูสอนภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้ ส่วนกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นเห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทำไม่ได้ แต่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถทำได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ ให้นักเรียนเน้นและฝึกเรียนคำศัพท์ทางภาษาจีนให้มากที่สุด และนำไปเสนอหน้าชั้น หรือแสดงบทบาทสมมติ เพื่อที่นักเรียนสามารถนำคำศัพท์มาใช้ในชีวิตประจำวันได้

3.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทย เช่น การใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวอักษรการใช้เครื่องหมายได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทย เช่น การใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวอักษรการใช้เครื่องหมาย กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นเห็นว่า นักเรียนสามารถทำได้และมีนักเรียนบางคนก็ไม่สามารถทำได้ แต่มีจำนวนน้อย ส่วนตอนแรกกลุ่มผู้บริหารไม่ขอแสดงความคิดเห็นเนื่องจากไม่ทราบเนื้อหาการเรียนว่าเป็นอย่างไร หลังจากได้ฟังข้อมูลเนื้อหาการเรียนการเปรียบเทียบแล้วมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ ปูพื้นฐานภาษาจีนนักเรียนให้แน่นตั้งแต่เริ่มเรียนภาษาจีน และมีการทบทวนทุกชั่วโมงเพื่อให้นักเรียนได้มีการฝึกฝน และทบทวนในความรู้เก่า

3.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนบูรณาการวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเข้ากับภาษาจีนได้ เช่น คณิตศาสตร์ การบวก ลบ คูณหาร โดยใช้ภาษาจีนได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนบูรณาการวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเข้ากับภาษาจีนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้จากสิ่งที่มีเนื้อหาที่สอน แต่ได้ไม่ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพราะเชื่อมโยงกันยาก ส่วนกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนไม่สามารถทำได้ วิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีน คือ เพิ่มทักษะพื้นฐานให้แน่น ฝึกพื้นฐานภาษาจีนของนักเรียนให้ดี ส่วนวิธีการแก้ปัญหาของกลุ่มผู้บริหาร คือ ต้องแก้ไขในส่วนของหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา

4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

4.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีน เผยแพร่หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชนเป็นภาษาจีน ให้คนจีนทราบได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชนเป็นภาษาจีนให้คนจีนทราบไม่ได้ การที่จะสื่อสารกับเจ้าของภาษาผู้รู้เรื่อง และเข้าใจนั้น นักเรียนต้องมีการฝึกฝนในการพูดสื่อสารกับเจ้าของภาษา มีทักษะพื้นฐานในการออกเสียงที่ดี เพราะสระ พยัญชนะภาษาจีนบางเสียง ไม่มีในภาษาไทยจึงทำให้การพูดออกเสียงที่ถูกต้องในการสื่อสารเป็นไปได้ยาก วิธีการแก้ปัญหา คือ ให้ครูผู้สอนฝึกทักษะการออกเสียงพื้นฐานให้กับนักเรียนให้มากขึ้น และให้เรียนรู้สำเนียงกับเจ้าของภาษาสอนโดยสอนการออกเสียง การพูดภาษาจีนเพื่อให้นักเรียนคนไทยได้พูดสำเนียงภาษาจีนได้ถูกต้องและสามารถสื่อสารกับคนจีนเข้าใจได้

4.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถสื่อสารในสถานการณ์จริง โดยใช้ภาษาจีนได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงโดยใช้ภาษาจีนได้ นักเรียนสามารถพูดคุย สนทนาพื้นฐานเป็นภาษาจีนได้ในคำศัพท์ หรือประโยคที่ได้เรียนมา เช่น เกี่ยวกับตัวเอง หรือเรื่องใกล้ตัว วิธีการพัฒนา คือ ปรับปรุงกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันมากขึ้น เพื่อที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้มากยิ่งขึ้น

4.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีน สามารถนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของภาษาไทยเป็นภาษาจีน เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการแก้มลิง หรือข้อต่าง ๆ ได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของภาษาไทยเป็นภาษาจีน ไม่ได้ เพราะยากสำหรับนักเรียน แต่มีแนวทางในการแก้ไข หรือทำให้ดีขึ้นได้ หากให้เวลาการเรียนดังกล่าวเพิ่มมากยิ่งขึ้น และมีความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลแก่นักเรียน นอกจากนี้ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว สามารถทำได้ คือ สร้างแหล่งเรียนรู้โดยเครื่องมือเทคโนโลยีที่เป็นภาษาไทยและตัวแปลภาษาเพื่อให้นักเรียนสามารถหาความรู้และมีองค์ความรู้มากขึ้น

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้มุ่งศึกษาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาจีน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 ทั้งหมดจำนวน 107 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 37 คน ครูสอนภาษาจีน 70 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้จากการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูสอนภาษาจีนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 6 โดยใช้กำหนดตามตารางอัตราส่วนของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) และเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ทั้งหมดจำนวน 101 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ 32 คน ครูสอนภาษาจีน 69 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า 4 ระดับ (Rating scale) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .98 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเทคนิคการประชุม สัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ในมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านภาษา เพื่อการสื่อสาร ด้านภาษาและวัฒนธรรม ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ซึ่งได้มาโดยการคัดเลือกจากผู้มีความเข้าใจ และเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน ภาษาจีน ผู้เชี่ยวชาญแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนในประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 9 คน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปสาระสำคัญของผลการศึกษาค้นคว้าได้ ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มีลำดับจากมาก

ไปน้อย คือ ด้านภาษาและวัฒนธรรม ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ กับครูสอนภาษาจีน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประชุมสัมมนาของผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ได้ดังต่อไปนี้

3.1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

3.1.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนต่อเหตุการณ์ หรือกิจกรรมได้ แต่นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติได้ที่แตกต่างกันของกลุ่มการเรียน นักเรียนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มแผนศิลป์ภาษาจีนสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนได้แค่พื้นฐาน ส่วนกลุ่มนักเรียนที่อยู่แผนศิลป์ภาษาจีนสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนได้มากกว่านักเรียนอื่นเพราะความตั้งใจในการเรียนภาษาจีนแตกต่างกัน วิธีการพัฒนา คือ ปลูกฝังความสำคัญของภาษาจีนก่อนเรียนเพื่อให้นักเรียนมีความตั้งใจเรียนภาษาจีนมากขึ้น โดยการเชิญผู้ที่ประกอบอาชีพเกี่ยวกับภาษาจีนมาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญของภาษาจีนและความสำคัญของภาษาในอนาคต นักเรียนก็จะสามารถมีการพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาจีนมากขึ้น

3.1.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนฟังภาษาจีนแล้วจับใจความได้ แต่ได้ในเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่เรียนแผนศิลป์ภาษาจีนเท่านั้น เนื่องจากการจับใจความถือว่ามีความยาก เพราะต้องมีความเข้าใจในคำศัพท์แต่ละคำ แต่ละประโยคของภาษาจีนจึงสามารถจับใจความได้ นักเรียนที่เรียนอยู่แผนศิลป์ภาษาจีนได้เรียนคำศัพท์มากกว่า และได้ใช้ภาษาจีนมากกว่านักเรียนที่เรียนห้องปกติจึงทำให้ความสามารถมากกว่านักเรียนอื่น วิธีการพัฒนา คือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้นักเรียนมีการพูด การฟังภาษาจีน และคำศัพท์ภาษาจีนมากขึ้น เพื่อที่นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการฟังภาษาจีน และสามารถจับใจความในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดมากขึ้น

3.1.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอ่านภาษาจีนถูก เนื่องจากในหนังสือแบบเรียนภาษาจีนนั้นมีตัวอักษรพินอินกำกับให้อยู่ นักเรียนที่เรียนภาษาจีนนั้นจึงสามารถอ่านภาษาจีนได้ ถ้าหนังสือไม่มีตัวอักษรพินอินกำกับนักเรียนก็สามารถอ่านตัวอักษรจีนได้ในตัว

ที่เห็นบ่อย ใช้บ่อยเท่านั้น แต่นักเรียนที่อยู่แผนศิลป์ภาษาจีนสามารถอ่านได้ เนื่องจากมีวิชาอ่าน-เขียนภาษาจีน และมีเวลาเรียนภาษาจีนมากกว่าทำให้มีความชำนาญมากกว่านักเรียนอื่น
 วิธีการพัฒนา คือ เพิ่มกิจกรรม หรือคาบเวลาเรียนภาษาจีนเกี่ยวกับการอ่านภาษาจีนให้มากขึ้น
 เพื่อที่นักเรียนมีความชำนาญในการอ่านภาษาจีนมากขึ้น

3.2 ภาษาและวัฒนธรรม

3.2.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนวิเคราะห์ข่าว หรือเหตุการณ์เป็นภาษาจีน มีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีน ด้านภาษา และวัฒนธรรม แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มผู้บริหาร และครูคนไทยที่สอนภาษาจีน มีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนกลุ่มแผนศิลป์ภาษาจีนสามารถทำได้ แต่นักเรียนอื่นไม่สามารถทำได้ ส่วนกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นไม่ได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ มีสื่ออักษรพินอิน มีเวลาให้นักเรียนในการทำ และฝึกทำให้บ่อย นักเรียนก็จะสามารถทำได้

3.2.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีน อธิบายความเชื่อ ที่มาของขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีนได้ เนื่องจากทุกโรงเรียนที่มีการจัดการสอนภาษาจีน ครูผู้สอนมีการจัดการสอนเกี่ยวกับความเชื่อ ที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของจีน ดังนั้นนักเรียนสามารถอธิบายได้ แต่ความรู้ และการพัฒนาการ ของนักเรียนนั้นแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน ขึ้นอยู่กับกลุ่มผู้บริหาร และครูผู้สอนของโรงเรียน สิ่งนี้ทำให้การแสดงความคิดเห็นในข้อนี้แตกต่างกันในข้อมูลเชิงปริมาณ ในตารางที่ 4-8

3.2.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเขียนข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัว ข้อความสั้น ๆ หรือคำเตือนเป็นภาษาจีนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีน ด้านภาษาและวัฒนธรรมแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้ แต่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนกลุ่มผู้บริหารมีความคิดเห็นไม่ได้ เพราะทักษะการเขียนภาษาจีนนั้นเป็นทักษะที่ยาก อีกทั้งนักเรียนต้องมีความขยัน มีความตั้งใจในการฝึกฝนมาก ถึงจะสามารถเขียนได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ ปลูกฝังภาษาจีนให้รู้ถึงประโยชน์ และคุณค่าของ ความสำคัญในการเรียนภาษาจีนตั้งแต่เริ่มเรียน และระหว่างเรียน โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ รุ่นพี่ที่เรียน หรือประกอบอาชีพเกี่ยวกับภาษาจีนมาให้ความรู้กับนักเรียน เพื่อนักเรียนเห็นความสำคัญของ ภาษาจีน และความสำคัญของภาษาในอนาคต และเพื่อให้นักเรียนมีแรงบันดาลใจในการเรียน ภาษาจีน ทำให้มีความขยัน และมีความตั้งใจในการเรียนภาษาจีน

3.3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

3.3.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนประยุกต์ภาษาจีนเข้ากับชีวิตประจำวัน นักเรียนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการกับครูสอนภาษาจีน ด้านภาษาด้วยความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้ ส่วนกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นทำไม่ได้ แต่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายสามารถทำได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ ให้นักเรียนเน้นและฝึกเรียน คำศัพท์ทางภาษาจีนให้มากที่สุด และนำไปเสนอหน้าชั้น หรือแสดงบทบาทสมมติ เพื่อที่นักเรียนสามารถนำคำศัพท์มาใช้ในชีวิตประจำวัน ได้

3.3.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทย เช่น การใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวอักษรการใช้เครื่องหมายได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเปรียบเทียบภาษาจีน และภาษาไทย เช่น การใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวอักษรการใช้เครื่องหมาย กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีน และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นว่า นักเรียนสามารถทำได้ แต่นักเรียนบางคนก็ไม่สามารถทำได้ แต่มีจำนวนน้อย ส่วนกลุ่มผู้บริหารตอนแรกไม่ขอแสดงความคิดเห็น เนื่องจากไม่ทราบเนื้อหาการเรียนว่า เป็นอย่างไร แต่เมื่อได้ฟังข้อมูลเนื้อหาการสอนการเปรียบเทียบแล้วมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้ วิธีการแก้ปัญหา คือ ปูพื้นฐานภาษาจีนให้แน่นตั้งแต่เริ่มเรียนภาษาจีน และมีการทบทวนทุกชั่วโมงเพื่อให้นักเรียนได้มีการฝึกฝน และทบทวนในความรู้เก่า

3.3.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนบูรณาการวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เข้ากับภาษาจีนมีแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลตารางที่ 4-8 ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ กับครูสอนภาษาจีน ด้านภาษาด้วยความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 กลุ่มครูคนไทยที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนสามารถทำได้จากสิ่งที่มีเนื้อหาที่สอน แต่ได้ไม่ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้เพราะเชื่อมโยงกันยาก ส่วนกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีนมีความคิดเห็นตรงกันว่า นักเรียนไม่สามารถทำได้ วิธีการแก้ปัญหากลุ่มครูคนจีนที่สอนภาษาจีน คือ เพิ่มทักษะพื้นฐานนักเรียนให้ชำนาญมากขึ้น ฝึกพื้นฐานภาษาจีนให้มากขึ้น ส่วนวิธีการแก้ปัญหากลุ่มผู้บริหาร คือ ต้องแก้ไขในส่วนของหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหา

3.4 ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

3.4.1 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีน เผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล เกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชนเป็นภาษาจีน ให้คนจีนทราบไม่ได้ การที่จะสื่อสารกับเจ้าของภาษาให้รู้เรื่อง

และเข้าใจนั้น นักเรียนต้องมีการฝึกฝนในการพูดสื่อสารกับเจ้าของภาษา ให้มีทักษะพื้นฐานในการออกเสียงที่ดี เพราะสระ พยัญชนะภาษาจีนบางเสียงไม่มีในภาษาไทยจึงทำให้การพูดออกเสียงที่ถูกต้องในการสื่อสารเป็นไปได้ยาก วิธีการแก้ปัญหา คือ ให้ครูผู้สอนฝึกทักษะการออกเสียงพื้นฐานให้กับนักเรียนให้มาก และให้เรียนรู้สำเนียงกับเจ้าของภาษาสอนโดยการออกเสียง การพูดภาษาจีนเพื่อให้นักเรียนคนไทยได้พูดสำเนียงภาษาจีนได้ถูกต้องและสามารถสื่อสารกับคนจีนเข้าใจได้

3.4.2 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงโดยใช้ภาษาจีนได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงโดยใช้ภาษาจีนได้ นักเรียนสามารถพูดคุย สนทนาพื้นฐานเป็นภาษาจีนได้ในคำศัพท์ หรือประโยคที่ได้เรียนมา เช่น เกี่ยวกับตัวเอง หรือเรื่องใกล้ตัว วิธีการพัฒนา คือ ปรับปรุงกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนให้เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันมากขึ้น เพื่อที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้มากยิ่งขึ้น

3.4.3 นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของภาษาไทยเป็นภาษาจีน เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการแก้มลิง หรือข้อต่าง ๆ ได้ ผลจากการประชุมสรุปได้ว่า นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของภาษาไทยเป็นภาษาจีน ไม่ได้ เพราะยากสำหรับนักเรียน แต่มีแนวทางในการแก้ไขหรือทำให้ดีขึ้นได้ หากให้เวลาการเรียนดังกล่าวเพิ่มมากยิ่งขึ้น และช่วยเหลือในการให้ข้อมูลแก่นักเรียน นอกจากนี้ วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าว สามารถทำได้ คือ สร้างแหล่งเรียนรู้โดยเครื่องมือเทคโนโลยีที่เป็นภาษาไทย และตัวแปลภาษาเพื่อให้นักเรียนสามารถหาความรู้ และมีองค์ความรู้มากขึ้น

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบจากการศึกษาตามความมุ่งหมายของการวิจัย และกรอบแนวคิด ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ ด้านภาษาและวัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 ทั้งนี้การจัดการเรียนการสอนในมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนนั้นมีความพร้อม ทำให้

สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิน หยวน หลิว (2555) ที่ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนประถมศึกษา พบว่าการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 6 ปรากฏผล ดังนี้

1.1 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบายและคำบรรยายจากสื่อต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.04 นักเรียนระบุ สัทอักษรตามระบบพินอิน อ่านออกเสียง และประสมเสียงคำต่าง ๆ ตามหลักการออกเสียง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 และนักเรียนใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำอนุญาต คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบาย ในสถานการณ์ต่าง ๆ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ นักเรียน พูด และเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าวเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.43 ทั้งนี้เพราะกระบวนการจัดกิจกรรม การสอนภาษานั้น ก่อนการเรียนการสอนทุกครั้งครูผู้สอนต้องบอกผู้เรียนถึงสิ่งที่เรียน เช่น การเรียนเรื่องการขอร้อง การให้คำแนะนำ หรือการขอโทษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Scott (1981, pp. 70-77) ที่ศึกษาการพัฒนาชุดการสอนภาษาจีน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เริ่มต้นเรียนภาษาจีนในประเทศไทย ได้กล่าวถึงขั้นตอนและกระบวนการในสอนภาษา เพื่อการสื่อสาร(Communicative approach) ไว้ว่ามีขั้นตอนในการสอน 3 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) บอกวัตถุประสงค์ 2) ใช้รูปแบบภาษาในบริบท 3) ฝึกการถ่ายโอน

1.2 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาและวัฒนธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรก คือ นักเรียนบอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญเกี่ยวกับเทศกาล และวันสำคัญจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 นักเรียนเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสมกับบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.05 และนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนตามโอกาส ตามความสนใจ และสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูมีความใส่ใจในวิชา ที่รับมอบหมายในการทำการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชินหยวน หลิว (2555) ที่ศึกษา สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของโรงเรียนประถมศึกษา

พบว่า ด้านบทบาทของครู ครูเป็นแบบอย่างในการพูดภาษาจีนที่ถูกต้องตามหลักการใช้กระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ว่า “ครูต้องมีบทบาทในการถ่ายทอดภาษาและวัฒนธรรมจีนได้อย่างถูกต้อง”

1.3 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.89 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 10 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรกคือ นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่นตัวเลข สัตว์ สถานที่ท่องเที่ยว ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 นักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่นจากสื่อเทคโนโลยี และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 และนักเรียนอธิบายความเหมือนหรือความแตกต่างของเสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาจีนกับภาษาไทย สามารถพูดออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษา ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมีสื่อการเรียนการสอน และเทคโนโลยีเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฟิง บิน บิน (2554, หน้า 116) ที่ศึกษาปัญหา และข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนในประเทศไทย พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน การใช้สื่อการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันมีความสำคัญ และความจำเป็นมากในการที่จะช่วยการสอนของครูให้เป็นไปอย่างราบรื่นสมดังจุดหมาย เพราะสื่อการเรียนการสอนจะช่วยจัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมในห้องเรียน ช่วยพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนให้สมบูรณ์

1.4 การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.79 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 9 ข้อ เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยสามอันดับแรกคือ นักเรียนฟัง หรืออธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.98 นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัว สามารถนำไปใช้พูดและเขียนได้ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และนักเรียนนำคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนามาประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์จริง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย จำนวน 1 ข้อ คือ นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมโลกเป็นภาษาจีน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.45 ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารุกกร จรดล (2558) ที่ศึกษาสภาพ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 3 พบว่า ด้านหลักสูตร แนวทางการพัฒนาที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ คือ ควรมีการจัดทำหลักสูตร การเรียนการสอนวิชาภาษาจีนแบบบูรณาการในสถานศึกษา มีการบูรณาการจัดหลักสูตร ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน ตลอดจนให้ชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาภาษาจีน

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารฝ่ายวิชาการ กับครูสอนภาษาจีนเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 พบว่า การเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชน และโลก ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระ การเรียนรู้อื่นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน พิจารณารายด้าน โดยผู้วิจัย พบว่า ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร และ ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านภาษาและวัฒนธรรม และด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยวิเคราะห์ข้อมูลจาก การประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) พบว่า

3.1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร นักเรียนที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถฟัง พูด อ่าน และเขียนเป็นภาษาจีนได้แต่นักเรียนมีความสามารถปฏิบัติได้แตกต่างกัน นักเรียนอื่นทั่วไป ที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มแผนศิลป์ภาษาจีนสามารถ ฟังพูด อ่าน และเขียนเป็นภาษาจีนได้แค่พื้นฐาน ส่วนกลุ่มนักเรียนที่อยู่แผนศิลป์ภาษาจีนสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนได้มากกว่า นักเรียนอื่นทั่วไป เพราะการปรับตัว ความตั้งใจในการเรียนภาษาจีนแตกต่างกันภาษาจีนเป็นภาษา ที่สองต้องให้เวลานักเรียนปรับตัวเพื่อฝึกฝน อีกทั้งภาษาจีนเป็นภาษาที่ค่อนข้างยากในการจำ แต่ถ้าฝึกฝนให้มากก็สามารถทำได้ ทั้งนี้เนื่องจากภาษาจีนไม่ได้เป็นภาษาแม่ ทำให้ไม่เกิดความเคยชิน เท่าไรนัก จึงต้องให้นักเรียนได้มีความสัมพันธ์กับภาษาจีน เมื่อนักเรียนเริ่มคุ้นเคยกับภาษาจีน นักเรียนก็จะมีการปรับตัวทางด้านภาษาจีนมากขึ้น มีความตั้งใจ และสนใจมากขึ้นอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธราดา ด้านเจริญสุข (2551) ที่ศึกษาการปรับตัวของนักเรียนที่เรียน โรงเรียนสองภาษา: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ G.7-G.9 โรงเรียนสารสาสน์ร่วมเกล้า

เขตภาคกระบี่ กรุงเทพมหานคร พบว่า การปรับตัวด้านการเรียน นักเรียนมีความตั้งใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียน มีความพยายามที่จะเรียนให้ผลการเรียนดี มีความมุ่งมั่นจะเรียนให้สำเร็จและมีความพึงพอใจในการเรียน สามารถควบคุมภาวะเครียดและกดดันความวิตกกังวลในการเรียนได้

3.2 ภาษาและวัฒนธรรม ผู้เริ่มเรียนภาษาจีนแรก ๆ นั้นการบอกเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัวเป็นภาษาจีนถือว่าเป็นสิ่งพื้นฐานที่ต้องสามารถทำได้ แต่ภาษาจีนด้านการวิเคราะห์ข่าว เหตุการณ์ หรือสรุปใจความสำคัญเป็นภาษาจีนบางครั้งเป็นสิ่งที่ยากเกินไปในระดับมัธยมศึกษา แต่ถ้าให้เวลานักเรียนในการปฏิบัติ และฝึกฝนปฏิบัติให้บ่อย นักเรียนก็จะสามารถทำได้ นักเรียนไทยปัจจุบันส่วนใหญ่ปฏิบัติจากการท่องจำมากกว่าที่นักเรียนจะคิด วิเคราะห์ หรือสรุปสาระสำคัญด้วยตัวเองเป็นภาษาจีน ส่วนวัฒนธรรมจีนพื้นฐานที่นักเรียนได้เรียนมา นักเรียนให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรม และปฏิบัติตนได้เหมาะสมในการเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนตาม โอกาส และความสนใจของนักเรียน ทั้งนี้เนื่องจากภาษาจีนนักเรียนเรียนรู้จากการท่องจำเป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และครูผู้สอนจึงมีความสำคัญเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุกร จรดล (2558) ที่ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของ โรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ เขต 3 ทั้ง 4 ด้าน

- 1) ควรบูรณาการหลักสูตรภาษาจีนให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน
- 2) ควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความแตกต่างของผู้เรียน
- 3) ควรส่งเสริมให้ใช้สื่อการสอนที่กระตุ้นให้เกิดความรู้ที่หลากหลาย และ
- 4) ควรให้ครูมีการศึกษาและวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล

3.3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การอธิบายความเหมือนหรือความแตกต่างทางด้านภาษาระหว่างภาษาจีนกับภาษาไทยนั้น นักเรียนทำได้ดีมาก เพราะครูผู้สอนได้สอนความแตกต่างทางภาษากับตัวนักเรียนเอง นักเรียนจะรู้มากหรือน้อยนั้น ขึ้นอยู่กับครูผู้สอนและความสนใจในการเรียน ส่วนการนำภาษาจีนมาประยุกต์ให้เข้ากับชีวิตประจำวัน นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ แต่ไม่ทุกคน นักเรียนจะสามารถปฏิบัติได้มากน้อยเท่าไรขึ้นอยู่กับความรู้ของคำศัพท์ภาษาจีน แต่การนำภาษาจีนมาบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นนั้น ถ้านักเรียนมีการเตรียมตัวศึกษาค้นคว้า สิ่งที่คุณครูสอน หรือสิ่งที่นักเรียนสนใจ นักเรียนสามารถปฏิบัติได้ ทั้งนี้วิธีการแก้ปัญหา คือ เพิ่มทักษะพื้นฐานให้แน่น ฝึกพื้นฐานภาษาจีนให้ดี แก้ไขหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุกร จรดล (2558) ที่ศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีนของโรงเรียน

มัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า ด้านหลักสูตร แนวทางการพัฒนาที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ คือ ควรมีการจัดทำหลักสูตรการเรียน การสอนวิชาภาษาจีนแบบบูรณาการในสถานศึกษา มีการบูรณาการจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับ บริบทของโรงเรียน ท้องถิ่นและความต้องการของชุมชน ตลอดจนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา หลักสูตรรายวิชาภาษาจีน

3.4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ภาษาจีนนักเรียนสามารถสื่อสาร ในสถานการณ์จริง นักเรียนสามารถพูดคุย สนทนาพื้นฐานเป็นภาษาจีนในคำศัพท์ที่ได้เรียนมา เช่น การให้ข้อมูลตัวเอง หรือสิ่งใกล้ตัวนักเรียนสามารถนำมาใช้ได้จริง และสามารถทำได้ดี เนื่องจาก เป็นคำศัพท์ที่ใกล้ตัวนักเรียนจึงให้ความสนใจมากที่จะศึกษาสิ่งรอบตัว ส่วนการเผยแพร่หรือ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชนเป็นภาษาจีน ให้คนจีนทราบนั้นทำได้ยาก เพราะ การที่จะสื่อสารกับเจ้าของภาษาให้รู้เรื่อง และเข้าใจนั้น นักเรียนต้องมีการออกเสียง หรือสำเนียง ที่ถูกต้อง การที่จะทำให้นักเรียนสื่อสารกับเจ้าของภาษาเข้าใจนั้นต้องมีการฝึกพูดภาษาจีนกับ เจ้าของภาษาอีกทั้งต้องใช้ภาษาจีนในการพูดคุยบ่อย ๆ แต่ถ้าจะให้พูดก็สามารถพูดได้ในสิ่งที่นักเรียน เคยเรียนและจำได้ นักเรียนจะกล้าที่พูดเป็นภาษาจีน ทั้งนี้วิธีการแก้ปัญหา คือ การสร้างแหล่งเรียนรู้ โดยเครื่องมือเทคโนโลยีที่เป็นภาษาไทยและตัวแปลภาษา เพื่อให้นักเรียนสามารถหาความรู้และ มุ่งองค์ความรู้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเชียน เซียว ตัน (2555) ที่ศึกษาปัญหาและ แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาจีนตามโครงการความร่วมมือไตรภาคีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ด้านการใช้ภาษาในการสื่อสาร แนวทางการพัฒนา การการปฏิบัติของนักศึกษาจีน นักศึกษาควรได้รับการฝึกสอน การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับ เด็กไทย รวมไปถึงการสอนด้วยสื่อ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น รูปภาพ เทป วีดีโอต่าง ๆ เพื่อพัฒนา การสอนให้มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ในส่วนของผลวิจัย ที่พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถทำได้ตามมาตรฐาน การเรียนรู้ภาษาจีน ทั้งนี้หากต้องการพัฒนาให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้นกว่าเดิมหรือรักษามาตรฐาน ให้คงไว้นั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ควรเสริมสร้าง โดยการเชิญผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ที่ประกอบอาชีพ เกี่ยวกับภาษาจีนมาให้ความรู้ ปลูกฝังความสำคัญของภาษาจีน ก่อนเรียน เพื่อให้นักเรียน มีความตั้งใจในการเรียนภาษาจีน เนื่องจากในบางข้อนั้น ยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ถึงแม้ เมื่อมองผลการวิจัยในภาพรวมแล้ว จะอยู่ในระดับมากก็ตาม

2. ในส่วนของการพิจารณาผลการวิจัยเป็นรายชื่อ พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถทำได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ในส่วนข้อนักเรียนพูด และเขียน แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบนั้นอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่าควรพัฒนาข้อดังกล่าวให้ไปสู่อันดับในระดับที่ดีขึ้น โดยการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนให้นักเรียนมีการพูด การฟัง การเขียน แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเอง ของเพื่อนร่วมชั้นเรียนเป็นภาษาจีนมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีความคุ้นเคยกับการพูด การฟัง การเขียน แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเอง ของเพื่อนร่วมชั้นเรียน และสามารถจับใจความสำคัญในเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นภาษาจีนได้มากยิ่งขึ้น

3. เมื่อพิจารณา พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถทำได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ทางด้านภาษาจีน ด้านภาษาและวัฒนธรรม ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การรักษาคูณภาพให้อยู่ในระดับมากนั้นเป็นสิ่งสำคัญ จึงใคร่ขอเสนอแนะแนวทางในการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน โดยครูผู้สอนเพิ่มกิจกรรม คาบเวลาเรียน หรือแบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับภาษาจีนให้มากขึ้น เพื่อให้ นักเรียนมีคำศัพท์ มีความรู้ต่าง ๆ และมีความชำนาญเกี่ยวกับภาษาจีน และประเทศจีนมากขึ้น เนื่องจากในบางข้อนั้นยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ในจำนวนของคนหมู่มาก

4. ในส่วนของผลการวิจัยที่ พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถทำได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ในบางข้อนั้นยังมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่า ควรการมีการเสริมสร้างข้อดังกล่าวนั้นให้อยู่ในระดับที่ดีหรือสูงขึ้น ซึ่งข้อเสนอแนะดังกล่าว สามารถปฏิบัติได้โดยผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูแก้ไขในส่วนของหลักสูตร และแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาจีนให้มีการบูรณาการกับวิชาอื่นให้มากขึ้น อีกทั้งให้ครูเพิ่มความรู้ในด้านคำศัพท์ภาษาจีน และความรู้พื้นฐานให้นักเรียนเกิดความชำนาญมากขึ้น เพื่อให้ นักเรียนสามารถนำความรู้ด้านภาษาจีนมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้น

5. ในส่วนของรายชื่อนั้น พบว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 สามารถทำได้ตามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน ด้านภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก ในส่วนข้อนักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมโลกเป็นภาษาจีนนั้น อยู่ในระดับน้อย ผู้วิจัยเห็นว่า ควรพัฒนาในข้อดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น โดยข้อเสนอแนะได้แก่ ทางผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดสรรบุคลากรครูเจ้าของภาษา และจัดซื้อโปรแกรมแปลภาษา

ให้กับนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีทักษะในการฟัง การออกเสียงที่ดี และถูกต้องตามหลักการออกเสียง ภาษาจีน อีกทั้งทำให้นักเรียนสามารถหาความรู้ และมีองค์ความรู้เกี่ยวกับภาษาจีนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
4. ควรศึกษาสภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
5. ควรศึกษาการวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

บรรณานุกรม

- กนกพร นุ่มทอง. (2548). ปัญหาในการเรียนภาษาจีน. เข้าถึงได้จาก <http://china2learn.com/board/show.php?qID=10389>
- กมล ภูประเสริฐ. (2545). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: เมธีทิปส์.
- กรมวิชาการ. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่ง
สินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมสามัญศึกษา. (2533). ขอบข่ายและหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์กรมการศาสนา.
- กรมสามัญศึกษา. (2540). เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสามัญศึกษา. (2542). ระบบประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานและตัวชี้วัดมาตรฐาน
คุณภาพการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสามัญศึกษา ใน เอกสารชุดการประกันคุณภาพ
การศึกษา กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. (2536). ชุดการเรียนการสอน. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2538). รายงานการวิจัยเพื่อการวางแผนการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารและขอบเขตของ
การปฏิบัติหน้าที่สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล พ.ศ. 2546. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันยา สุวรรณแสง. (2536). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรพิพัฒน์.

- แก้ว เจียเจีย. (2558). ปัญหาการเรียนภาษาจีนของนักเรียน โรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ”
มหาวิทยาลัยบูรพา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- การุณันท์ รัตนแสนวงษ์. (2546). อ่านอักษรก่อนจะสาย. วารสารวิชาการ, 6(10), 51.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2548). เทคโนโลยีและการสื่อสารเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.
- กิติมา ปรีดีคิดล. (2532). การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: อักษราพิพัฒน์.
- กิตติวดี บุญชื้อ. (2520). กลุ่มทักษะภาษาไทย หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ: สารมวลชน.
- เกื้อกุล แสงพริ้ง. (2541). การศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียนกับประสิทธิผล
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขต 12. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ขวัญจิรา ศรธา. (2549). แรงจูงใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนกวดวิชา.
วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการตลาด, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- คงศักดิ์ ชาติทอง. (2543). การประยุกต์ใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. วารสารวิชาการ,
2(10), 40-48.
- คณะทำงานจัดทำแผนแม่บท เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2552). แผนแม่บทเทคโนโลยี
สารสนเทศและการสื่อสาร (ฉบับที่ 2) ของประเทศไทย (พ.ศ. 2552-พ.ศ. 2556).
กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- เคล็ดลับการทำงาน อย่างชาวจีนที่คุณเลียนแบบได้. (2552). เข้าถึงได้จาก
http://china2learnthaijobcenter.com/id_board.php?qID=472
- จรินทร์ วงษ์วิวัฒนาวุฒิ. (2543). ความคิดเห็นของการศึกษาต่อสภาพแวดล้อมวิทยาลัย สารพัดช่าง
กลุ่มภาคตะวันออก. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรัสศรี จิรภาส. (2551). จีนจ่านรจร. กรุงเทพฯ: ทฤษฎี.
- จาง ชิง หลิง. (2556). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาจีนของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหนองคือ สังกัดองค์การบริหาร
ส่วนจังหวัดชลบุรี. วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 9(1), 66-78.

- จารุกร จรตล. (2558). *สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จุฑามาศ มุสิกเกิด. (2548). *การศึกษาความสัมพันธ์ของประสพการณ์การทำงานเจตคติต่อวิชาชีพครู และความพึงพอใจในชีวิตต่อวัฒนธรรมการทำงานครู จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เจษฎา แซ่มประเสริฐ. (2545). *โรงเรียนเพื่อเด็ก*. วารสารวิชาการ, 5(8), 48-54.
- เจริญ เพ็ชรรัตน์. (2550). *สภาพการณ์การเรียนการสอนภาษาจีนในจังหวัดเชียงใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.).
- เฉลิม พรหมคุณาภรณ์. (2539). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน โรงเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา เขตการศึกษา 12 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาติชาย นิภากุล. (2545). *การใช้เวลาในการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชื่อ เหลย. (2554). *การออกแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาการออกเสียงภาษาจีนสำหรับนักเรียน ไทยที่เรียนภาษาจีนเบื้องต้น*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยี ทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชินหยวน หลิว. (2555). *สภาพ ปัญหา และแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของโรงเรียนประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุน เหลย. (2550). *สภาพและแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 ในจังหวัดนครปฐม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชู หลิน. (2553). *หลักสูตรภาษาจีนสำหรับนานาชาติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การสอนและการวิจัย นานาชาติ.

- เขียน เชี่ยว ตัน. (2555). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของนักศึกษาจีน ตามโครงการความร่วมมือไตรภาคีทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวงเดือน พันธุนาวิน. (2540). ความเชื่อ และการปฏิบัติทางพุทธศาสนาของคนไทย: การปลูกฝัง อบรมและคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ดำรง มุลรัตน์. (2542). ความต้องการการนิเทศการสอนของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เด่นชัย มากมนต์. (2542). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านนักเรียน ความสามารถ ทางวิชาการของครูและส่งเสริมความรู้ของผู้ปกครองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทรงพล ภูมิพัฒน์. (2541). จิตวิทยาสังคม (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ทันเสมอ เสนาลอย. (2541). การศึกษาคุณภาพของสารสนเทศเพื่อการบริหารตามทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 10. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธนรัตน์ จิระอรุณ และมลลณี พร โขชัย. (2546, มีนาคม-เมษายน). กรอบความรู้ความสามารถ ด้านพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. วารสารการศึกษาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และเทคโนโลยี, 123, 38-41.
- ธนาศักดิ์ กู้สุจริต. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา สาขาวิชา ช่างยนต์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคนิค สังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตการศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต, สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- ชเนศ จำเกิด. (2551). มุมมองต่างชาติกับการทำงานแบบไทย. เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/tanes/189275>

- ชารา ด้านเจริญสุข. (2551). การปรับตัวของนักเรียน โรงเรียนสองภาษา: ศึกษาเฉพาะกรณีนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ G.7-G.9 โรงเรียนสารสาสน์ร่มเกล้า เขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารสังคม, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- ธีระ สุมิตร. (2519). การศึกษานอกระบบและการขยายความของแนวความคิดร่วมในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: บรรณกิจ.
- ธีรพันธ์ อิมอุไร. (2548). ปัจจัยด้านตัวนักเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดุสิต. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ธีรวุฒิ ประทุมนพรัตน์. (2526). การบริหารกิจการนักเรียน. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- ธีรศักดิ์ พิงภักดิ์. (2544). แนวทางการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีรารัง บัวศรี. (2540). หนังสือที่ระลึกพิธีเปิดอาคาร “ธีรารัง บัวศรี” และวันคล้ายสถาปนา มหาวิทยาลัยบูรพา ครบรอบ 42 ปี มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2534). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- นภาพร นิตติกรมณ์. (2549). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สาขาการบัญชี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาและการสอน (อุดมศึกษา), คณะบริหารศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- นันทพร ศรีปลั่ง. (2547). การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยสี่ของสื่อการสอน. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นรินทร์ สังขรักษา. (2537). การบริหารจัดการ (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เอ็มพันธ์.
- นิจรินทร์ พึ่งเย็น. (2547). ความต้องการการพัฒนานุเคราะห์ด้านการฝึกอบรมของพนักงานสินเชื่อ สาขานาการอาคารสงเคราะห์ สาขาภาคตะวันออก. งานนิพนธ์การจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิพนธ์ กิณาวงศ์. (2533). หลักเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนและการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนศ.

- นิลวรรณ วรรณะสี. (2541). การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง สาขาวิชา นาฏศิลป์ไทย ของวิทยาลัยนาฏศิลป์ พุทธศักราช 2527. ปรินญาณิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการอุดมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- นิศากร สนามเขต. (2550). การมีภูมิคุ้มกันภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการคบเพื่อน อย่างเหมาะสมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นันทนา เทพบริรักษ์. (2526). กิจกรรมนักเรียนในระดับประถมศึกษา: หลักการสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นุชนรา รัตนศิริระประภา. (2543). องค์ประกอบโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน มัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา เขตศึกษา 5. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุชรรัตน์ ประสิทธิ์ศิลป์ชัย. (2548). บทวิเคราะห์ Constructivism กับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บัณฑิต แทนพิทักษ์. (2540). ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำ อำนาจ ความศรัทธา และความพึงพอใจ ในงานของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาดุขฎิบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). การพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บำรุง กลัดเจริญ และฉวีวรรณ กินาวงศ์. (2543). วิธีการสอนทั่วไป (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พัฒนาศ.
- ปกรณ์ ศรีดอนไผ่. (2530). การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: ปิ่นเกล้าพิมพ์.
- ประดับ นิลพังกา. (2524). กิจกรรมร่วมหลักสูตรการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา.
- ประดิษฐ์ ฮวบเจริญ. (2527). การบริหารกิจกรรมนักเรียน. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ประพิณ มโนมัยวิบุรณ์. (2547). คำสอนพยางค์และคำซ้อนในภาษาไทย: การสืบหาความหมาย จากภาษาจีน. วารสารอักษรศาสตร์, 33(1), 1-15.
- ประภาส ศิลปรัศมี. (2530). จิตวิทยาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพลส การพิมพ์.

- ประโยชน์ คุปกาญจนากุล. (2532). *การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงเหตุของประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ในวิทยาลัยครู*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประวิทย์ ต้องจิตต์เจริญ. (2558). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ฝ่ายสารสนเทศ. (2551). *สื่อสารการเรียนรู้*. เข้าถึงได้จาก <https://ednet.kku.ac.th/~sumcha/212300/media5.html>
- เฟิง บิน บิน. (2554). *ปัญหาและข้อเสนอแนะการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. (2540). *การศึกษาเพื่อร่างหลักสูตรการนิเทศการศึกษาภายในสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา*. นครราชสีมา: สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา.
- พรทิพย์ สระบงกช. (2544). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรสวรรค์ ดีวิจารณ์. (2551). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านห้วยอรุณหินลาด*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรณินทร์ คงเมือง. (2554). *การประเมินความพร้อมของครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนการสอนในช่วงชั้นที่ 4*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- พิทักษ์ สมาน. (2547). การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียน
เบญจมราชรังสฤษฎิ์ 2 จังหวัดฉะเชิงเทรา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พูลเกียรติ ลีนะนิธิกุล. (2539). ลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายบริการในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ตามการรับรู้ของผู้บริหารและอาจารย์ในภาคใต้. วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2545). การกวดวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในประเทศ (รายงานการวิจัย).
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี.
- ไพโรจน์ นาคะสุวรรณ และวันนอร์ มะทา. (2528). กิจกรรมเสริมหลักสูตร. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ภัสรา อินทรกำแหง. (2533). เด็กประถมศึกษา: การเรียนพิเศษ. วารสารศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 14(2), 22-25.
- มณีรัตน์ สิทธิโชค. (2546). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อความคิดเห็นในการปฏิบัติงานการใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารและครูในโรงเรียนผู้นำการใช้
เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มาริษา ธรรมมะ. (2545). ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขต
สารสนเทศสระแก้ว. งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. (2541). ความเป็นครู. กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรินติ้งเฮ้าส์.
- ยุพิน พิพิธกุล. (2524). การเรียนรู้การสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- รณพล มาสันติสุข. (2550). การเรียนการสอนภาษาจีนในประเทศไทยระดับประถม-มัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ: ศูนย์จีนศึกษา สถาบันเอเชียศึกษา.
- รสริน เขียวแสง. (2542). การศึกษาปัญหาการสอนและความต้องการการนิเทศการสอนของครู
ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุจิรี ภู่อาระ และจันทราณี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
บุ๊คพอยท์.

- โรงเรียนบ้านคลองสำอง. (2553). *โครงการ หลักสูตรส่งเสริมความเป็นเลิศด้านภาษาอังกฤษ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์*. เข้าถึงได้จาก <http://www.banklongsamang.org/inform/point3.php>
- วิบูลย์ อยู่นิลิต. (2546). *การศึกษาการพัฒนาหลักสูตรเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- วิเชียร มิ่งแก้ว. (2546). *ศึกษาความคิดเห็นของครูและนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.*
- วีณา กัญจสมบุรณ์. (2542). *การศึกษาการพัฒนาและการใช้หลักสูตรในโรงเรียนอนุบาลที่ใช้แนวคิดทางการศึกษาแบบมอนเตสซอร์รี่ และวอลดอร์ฟ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ศักดิ์ศรี ปาณะกุล, นิรมล ศตวุฒิ และระวีวรรณ ศรีศรีรามกัน. (2556). *หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- คันสนีย์ เครือชะเอม. (2546). *ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับคุณภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ศรียา นิยมธรรม และประภัสสร นิยมธรรม. (2520). *การสอนเพื่อบรรดิกการ*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- ศรีวิไล พลมณี. (2528). *ภาษาและการสอน*. เชียงใหม่: ศูนย์ไทยศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิริกาญจน์ จันทร์เรือง. (2543). *การเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน*. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สังัด อุทรานันท์. (2525). *การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันราชภัฏพระนคร. (2546). *เทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

- สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. (2528, กุมภาพันธ์). ช่วยลูกให้เรียนดีขึ้น. *แม่และเด็ก*, 8(15), 40-42.
- สมยศ เม่นแยม. (2543). *ครูไทยสอนภาษาอังกฤษ*. กรุงเทพฯ: เค็ลดีไทย.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2524). *หลักการนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- สาโรจน์ สะอาดเอี่ยม. (2552). *สภาพปัญหาและความต้องการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ICT (Information and communication technology) ของครูและบุคลากรของโรงเรียนในพื้นที่ เขตตรวจราชการที่ 1*. เข้าถึงได้จาก <https://www.inspect1.moe.go.th/saroj.htm>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6. (2557). *ข้อมูลทั่วไป*. เข้าถึงได้จาก <http://www.spm6.go.th/>
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การประกันคุณภาพการศึกษา เทคนิคการพัฒนางานเพื่อเข้าสู่มาตรฐาน เล่มที่ 6*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2546). *การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ภาษาจีนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสศ. ลาดพร้าว.
- สิริวรรณ มณีโชติ. (2550). *จัดการศึกษาอย่างไรให้เด็กไทยเก่งภาษาอังกฤษ*. เข้าถึงได้จาก <http://gotoknow.org/blog/keakim/410549>
- สุชา จันทร์เอม และสุรางค์ จันทร์เอม. (2518). *จิตวิทยาการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา.
- สุโท เจริญสุข. (2518). *เทคนิคของความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุนิรัตน์ จำเดือน. (2554). *การศึกษากระบวนการสร้างความรู้ ของอาจารย์คณะสาธารณสุขศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ*.
- สุพิณ นาคศรี. (2536). *ความต้องการการนิเทศทางด้านวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตการศึกษา 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- สุภัก มั่นศรี. (2557). *บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาภาษาจีน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 18 (ระยอง). งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา*.

- สุรพร บำรุง. (2544). การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มแรงงานและพื้นฐานอาชีพเรื่อง การทำปลาต้ม
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการประถมศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวรรณ เลียงหิรัญถาวร. (2553). รายงานผลการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน
ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของ โรงเรียนในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงราย:
กลุ่มวิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- สุรพันธ์ ยันทอง. (2525). การบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุทธิสารการพิมพ์.
- สุวัฒน์ มุทเมธา. (2524). การเรียนการสอนปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุ่ย หลิน. (2554). *Mind map ศัพท์จีนแบบเน้น ๆ*. กรุงเทพฯ: โลฟีบาลานซ์.
- สายสุนีย์ สว่างทรัพย์. (2540). ปัจจัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เสาวลักษณ์ มawang. (2544). การเรียนพิเศษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 โรงเรียน
อนุบาลเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาประถมศึกษา,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เสาวลักษณ์ ขวานิชจิต. (2539). การศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนระดับชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายที่ประสบความสำเร็จในการเรียน ตาม โครงการลงทะเบียนเรียน
ตามเวลาและความสามารถ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- เสาวลักษณ์ สงคราม. (2546). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของ โครงการ
การศึกษาสายสามัญระบบทางไกลผ่านดาวเทียม. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต,
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หลี่ จวน. (2557). ความต้องการพัฒนาศักยภาพของครูชาวจีนที่สอนภาษาจีนใน โรงเรียน
จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์,
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เหมิง ชิว. (2555). การพัฒนาชุดการสอนภาษาจีนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
ที่เริ่มต้นเรียนภาษาจีนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.

- อชิตม สวัสดิญาณ. (2539). *หัวไม้ดีก็ประสบความสำเร็จได้*. กรุงเทพฯ: สุขภาพใจ
- อนุก เตชะสุข. (2542). *ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์ เจตคติครูผู้สอน ความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ความวิตกกังวลในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และควมมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อภิชัย พันธเสน. (2530). *กวดวิชา: เหตุและผลที่จะเกิดขึ้น*. วารสารการศึกษาแห่งชาติ, 21(2), 5-6.
- อภิญญา นัยวิรัตน์. (2542). *การนำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับโรงเรียนทางในโครงการการศึกษาสายสามัญด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียม*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาโสตทัศนศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมราพร ปวบุตร. (2547). *ภาษาจีน... ภัยจากความรู้สู่โลกสื่อสารยุคใหม่*. *ทีนส์คิดส์แอนด์แพมิลี่*, 8(96), 74-79.
- อรเกษม จันทร์สมุด. (2552). *การสอนด้วยเทคโนโลยี Instructional technology and communication* เข้าถึงได้จาก <http://www.onkaseammk22.ob.tc/page2.html>
- อรุณี วิริยะจิตรา. (2532). *การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- อรุณแก้ว ลิขธรรมชโย. (2541). *การศึกษาคำเนิงานการจัดหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาเทคนิค กรมอาชีวศึกษาในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์โสธร. (2527). *การศึกษาเปรียบเทียบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับบัณฑิตศึกษาแบบเรียน โดยมีผู้สอน แบบเรียนด้วยตนเอง และแบบผู้เรียนเลือกวิธีเรียนเอง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญชญา โพธิพลากร. (2545). *การพัฒนาชุดกิจกรรมคณิตศาสตร์ที่เน้นทักษะการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ด้วยการเรียนแบบร่วมมือ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัญชลี จันทาโก. (2542). *การสร้างหลักสูตรสำหรับให้คำปรึกษาผู้ติดเชื่อเอชไอวี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและการพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อารี รังสินันท์. (2524). *การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬานไทย.
- อารีย์ พันธุ์ฉิม. (2534). *จิตวิทยาการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- อารีย์ พงษ์สวัสดิ์. (2544). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อมั่นในการเรียนคณิตศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการ โรงเรียน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- อุดมพร ตันตนะรัตน์. (2531). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพลส การพิมพ์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). *หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: เอส ดี เพลส.
- อุมาพร หล่อสมฤดี. (2545). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร โรงเรียน*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุญฎิบัณฑิต, สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักการบริหารการศึกษาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: องค์กรศิลป์การพิมพ์.
- Armstrong, D. G. (2003). *Curriculum today*. New Jersey: Merrill Prentice Hall.
- Bloom, B. S. (1976). *Handbook on formative and summative evaluation of student learning*. New York: Thomas Y. Cowell.
- Bloom, B. S. (1976). *Human characteristics and school learning*. New York: McGraw-Hill.
- Burton, N., & Middlewood, D. (2001). *Managing the curriculum*. London: Paul Chapman.
- Buzzi, M. J. (1991). The relationship of school effectiveness to selected dimension of principal's instrumental leadership in elementary school in the State of Connecticut. *Dissertation Abstracts International*, 51(12), 3071-3073.
- Caroll, J. B. (1971). A model of school learning. In. P. E. Johnson (Ed.), *Learning theory and practice*. New York: Thomas Y. Cowell.
- Carter, V. G. (1973). *Dictionary of education*. New York: McGraw-Hill.
- Chun-Yen Chang. (2010). *The impacts of an interactive whole class teaching CAI on students' earth science learning outcomes*. Department of Earth Sciences, National Taiwan Normal University.
- Cruze, W. W. (1974). *Educational psychology*. New York: The Renal Press.
- Davis, K. (1977). *Human behavior at work*. New York: McGraw-Hill.

- Downes, T. et al. (2003). *Preservice teacher training and teacher professional development in the use of ICTs in the teaching of mathematics and science in participating SEAMEO countries*. University of Western Sydney.
- Egan, S. D. (2001). Motivation and satisfaction of Chicago public school teachers: An analysis based on the Herzberg motivation theory. *Dissertation Abstracts International*, 37(7), 3862-A.
- Faber, C. F., & Shearron, G. F. (1970). *Elementary school administration: Theory and practice*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Frederick, R. W. (1959). *The third curriculum*. New York: Appleton Century Crofts.
- Gardner, R. C. (1968). *Attitudes and motivation: Theory roles in second language acquisition*. n.p.
- Glazer, E. (1992). *Information and communication*. Available from http://www.uoregon.edu/~moursund/Math/math_ed_goals.htm
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of education* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Guilford, J. P. (1959). *Personality*. New York: McGraw-Hill Book.
- Harmer, J. (1983). *The practice of English language teaching*. n.p.
- Heinrich, R., Molenda, M., Russell, J. D., & Smaldino, S. E. (1996). *Instructional media and technologies for learning*. Englewood Cliffs, NJ: Merrill.
- Hermans, H. J. M. (1970, August). A questionnaire measure of achievement motivation. *Journal of Applied Psychology*, 54, 354-355.
- Hu Xiwei. (1978). *Duan Lie Yu Ji Cheng*. Shanghai: Shanghai People Press.
- Hulpke, J. F., & Kelly, A. (2005). *Human resource management and development in a transitional economy*. n.p.
- Johnson, R. L. (1970, November). Extraclass activities in selected junior and middle high school in Pennsylvania. *Dissertation Abstracts International*, 40(5), 2387-A.
- Jiang Tao. (1998). *The relationship between phonological awareness and linguistic ability in Chinese*. Doctoral dissertation, Department of Linguistics and Applied Linguistics, Normal University.
- Klaumeir, H. J. (1971). *Learning and human ability: Educational psychology* (4th ed.). New York: Harper & Row.

- Krashen, S. D., & Terrell, T. D. (1983). *The natural approach*. Great Britain: The Alemany Press/Pergamon Press.
- Liu Xun. (2007). *Han Yu Zuo Wei Di Er Yu Yan Jiao Shi JianLun*. Beijing: Higher Education Press.
- Maykut, J. (1984). The relationship between family variables and children's developmental performance. *Dissertation Abstracts international*, 45(1), 1366-A.
- McClelland, D. C. (1953). *The achievement motive*. New York: Appleton Century-Crofts.
- Melzer, H. D. (2004). 3rd *International symposium on information and communication technologies*. Retrieved from: <http://www.cs.tcd.ie/publicationstech-reports/isict04/wshop.htm>
- Oleva, P.F. (1969). *The teaching of foreigners language*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Oliva, P. F. (1992). *Developing the curriculum* (3rd ed.). New York: Harper Collins.
- Ramseyer, J. A. (1955). *Factors affecting educational administration, (PEA series)*. Columbus Ohio: Ohio State University.
- Scott, D. (2001). *Curriculum and assessment*. London: Ablex Publishing.
- Scott, R. (1981). The four skills in communicative language teaching. In *The communicative in the classroom*. London: Longman Group.
- Shaw, M. E., & Wright, J. M. (1976). *Scales for the measurement of attitudes*. New York: McGraw-Hill Book.
- Smith, E. W. (1961). *The educational encyclopedia* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Ubben, G. G., & Hughes, L. W. (1992). *The prinapalship: Creatives leadership for effective school* (2nd ed.). Boston: Allyn and Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
- สำเนาขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน คณะศึกษาศาสตร์ ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา โทร.๒๐๕๒
 ที่ ศธ ๖๖๒๑/๑๓๗๔ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘
 เรื่อง ขอบขออนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
 เรียน ดร.ลัดดา ผลวัฒนะ

ด้วย นางสาวศิริพร แสนรวยเงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มีความประสงค์ ขอบขออนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(ลงชื่อ) **เชษฐ ศิริสวัสดิ์**
 (ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน
 คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ ๖๕๑๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำโครงการวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวติพร แสนรวยเงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร.ชร สุนทรายุทธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๓๘-๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐๓๘-๗๔๕-๘๑๑

ผู้วิจัยโทร ๐๕๗-๑๑๕-๔๑๕๘

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ ๖๕๑๑

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.บงกชกร วิทยานุกรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาวติพร แสนรวยเงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ในความควบคุมดูแลของ รองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้ คณะศึกษาศาสตร์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์นวัตกรรมกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๓๘-๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐๓๘-๗๔๕-๘๑๑

ผู้วิจัยโทร ๐๕๗-๑๑๕-๔๑๕๘

(สำเนา)

ที่ ศธ ๖๖๒๑/ ๖๑๔๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี ๒๐๑๓๑

๓ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน

ด้วย นางสาวติพร แสนรวยเงิน นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ ในความควบคุมดูแลของรองศาสตราจารย์ ดร.ธร สุนทรายุทธ เป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยบูรพา เรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

เชษฐ ศิริสวัสดิ์

(ดร.เชษฐ ศิริสวัสดิ์)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ ปฏิบัติการแทน

ผู้รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา

ศูนย์นวัตกรรมการบริหารและผู้นำทางการศึกษา

โทรศัพท์ ๐๓๘-๑๐-๒๐๕๒

โทรสาร ๐๓๘-๓๔๕-๘๑๑

ผู้วิจัยโทร ๐๕๓-๑๑๕-๔๑๕๘

ภาคผนวก ข

- แบบสอบถามการวิจัย เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6
- แบบสอบถามประเด็นปัญหาการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 เชียงคุณภาพ

แบบสอบถามการวิจัย

เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้ เป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน เพราะข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงเท่านั้นและกรุณาตอบทุกข้อ เพื่อช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง และเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงการพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

แบบสอบถามการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน แบ่งออกเป็น ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาและวัฒนธรรมภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตำแหน่ง

- ผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
- ครูสอนภาษาจีน

**ตอนที่ 2 การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6**

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ 4 ระดับ ดังนี้

- 4 หมายถึง ระดับมากที่สุด 2 หมายถึง ระดับน้อย
3 หมายถึง ระดับมาก 1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ข้อ ที่	มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	ระดับการปฏิบัติ			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
		4	3	2	1
1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร					
1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล					
1	นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่ง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายจากสื่อต่าง ๆ				
2	นักเรียนระบุตัวอักษรตามระบบพินอิน อ่านออกเสียง และประสมเสียงคำต่าง ๆ ตามหลักการออกเสียง				
3	นักเรียนอ่านออกเสียงประโยค ข้อความ บทสนทนา บทร้อยกรอง ข่าว โฆษณา ตามหลักการอ่านในระบบเสียง ภาษาจีนกลาง				
4	นักเรียนระบุภาพ สัญลักษณ์ ตรงตามความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค และอธิบายหรือเขียนประโยคข้อความ ให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง รวมทั้งเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับประโยคหรือข้อความที่ฟังหรืออ่าน				
5	นักเรียนตอบคำถาม จับใจความสำคัญ สรุป และแสดงความคิดเห็นพร้อมให้เหตุผลหรือยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับเรื่องที่ดู ฟัง หรืออ่าน				

ข้อ ที่	มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	ระดับการปฏิบัติ			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
		4	3	2	1
1.2 มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึก และความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ					
6	นักเรียนสนทนา หรือเขียนโต้ตอบข้อมูล ข่าวสาร เรื่องใกล้ตัว ประสบการณ์ และเรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม				
7	นักเรียนใช้คำสั่ง คำขอร้อง คำอนุญาต คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายในสถานการณ์ต่าง ๆ				
8	นักเรียนพูด และเขียนแสดงความต้องการขอและเสนอ ให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธในสถานการณ์ต่าง ๆ				
9	นักเรียนพูด และเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย บรรยาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่าน				
10	นักเรียนพูด และเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น ของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ ข่าวเหตุการณ์ พร้อมให้เหตุผลประกอบ				
1.3 นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ โดยการพูด และการเขียน					
11	นักเรียนพูด และเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว หรือเหตุการณ์ เรื่อง หรือประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม				
12	นักเรียนเขียนอักษรจีนตามหลักการเขียน ได้อย่างถูกต้อง				
13	นักเรียนนำเสนอข้อมูลโดยการเขียนหรือวาดภาพเกี่ยวกับ เรื่องใกล้ตัวได้				
14	นักเรียนพูด และเขียนสรุปใจความสำคัญ สารสำคัญ หรือหัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่องข่าว หรือเหตุการณ์ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม				

ข้อ ที่	มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	ระดับการปฏิบัติ			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
		4	3	2	1
15	นักเรียนพูด และเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมให้เหตุผลประกอบ				
2. ภาษาและวัฒนธรรม					
2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้ อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ					
16	นักเรียนพูด และแสดงออกอย่างสุภาพตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมจีน				
17	นักเรียนเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะสม กับบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมจีน				
18	นักเรียนบอกชื่อ คำศัพท์ และความสำคัญเกี่ยวกับเทศกาล และวันสำคัญจีน				
19	นักเรียนบรรยาย อธิบายวันสำคัญ ความเป็นอยู่ ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีน				
20	นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับวัฒนธรรมจีนตามตาม โอกาส ตามความสนใจและสามารถปฏิบัติตนได้เหมาะสม				
2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับ ภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม					
21	นักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่างของเสียง คำ กลุ่มคำ ประโยค และข้อความของภาษาจีนกับภาษาไทย สามารถพูดออกเสียงได้เหมือนเจ้าของภาษา				
22	นักเรียนอธิบายความเหมือน หรือความแตกต่างระหว่าง ตัวอักษร การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาจีนและภาษาไทย และสามารถเขียนได้				

ข้อ ที่	มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	ระดับการปฏิบัติ			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
		4	3	2	1
23	นักเรียนเปรียบเทียบ และอธิบายความแตกต่างระหว่าง โครงสร้างประโยค ส่วนวนภาษา สุภายิต และบทกลอน ของภาษาจีนและภาษาไทย				
24	นักเรียนเข้าใจความเหมือน หรือ ความแตกต่างระหว่าง เทศกาล งานฉลอง และประเพณีตามวัฒนธรรมของจีนกับ ของไทย สามารถเข้าร่วมงาน พร้อมทั้งวางตนให้สอดคล้อง				
25	นักเรียนได้วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และอธิบาย ความเหมือน ความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่ ความเชื่อและ วัฒนธรรมของจีนกับของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม				
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น					
3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐาน ในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน					
26	นักเรียนบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เช่นตัวเลข สัตว์ สถานที่ท่องเที่ยว				
27	นักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่น จากสื่อเทคโนโลยี และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน				
28	นักเรียนค้นคว้า รวบรวมคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระอื่น จากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน				
29	นักเรียนค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล หรือข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูด หรือเขียน				
30	นักเรียนค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล หรือข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ และนำเสนอด้วยวิธีการที่หลากหลาย				

ข้อ ที่	มาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	ระดับการปฏิบัติ			
		มาก ที่สุด	มาก	น้อย	น้อย ที่สุด
		4	3	2	1
4. ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก					
4.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม					
31	นักเรียนฟัง หรืออธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ในโรงเรียนได้				
32	นักเรียนฟัง พูด อ่านหรือเขียนประโยค หรือบทสนทนา ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา				
33	นักเรียนนำคำศัพท์ ประโยค และบทสนทนามาประยุกต์ใช้ ตามสถานการณ์จริง				
34	นักเรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา และชุมชน				
35	นักเรียนใช้ภาษาจีนสื่อสารในสถานการณ์จริง หรือสถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม				
4.2 ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก					
36	นักเรียนรวบรวมคำศัพท์ภาษาจีนที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใกล้ตัว สามารถนำไปใช้พูดและเขียนได้				
37	นักเรียนใช้ภาษาจีนในการสืบค้น และรวบรวมข้อมูล				
38	นักเรียนใช้ภาษาจีนในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม นำเสนอ และสรุปความรู้ หรือข้อมูลต่าง ๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ				
39	นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียนเป็นภาษาจีน				
40	นักเรียนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของ โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น และสังคมโลกเป็นภาษาจีน				

แบบสอบถามประเด็นปัญหา
เรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

คำชี้แจง แบบสอบถามประเด็นปัญหานี้ เป็นเครื่องมือในการวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ใช้ในเทคนิคการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อช่วยให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความถูกต้อง และเป็นประโยชน์ในการนำไปปรับปรุงการพัฒนาการบริหารการศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

แบบสอบถามประเด็นปัญหา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีนของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ 2 ระดับ ดังนี้

2 หมายถึง ทำได้

1 หมายถึง ทำไม่ได้

ข้อ ที่	คำถามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	การปฏิบัติ	
		ทำได้	ทำไม่ได้
		2	1
1. ภาษาเพื่อการสื่อสาร			
1.1	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนมีความสามารถพูด อ่าน และเขียนแสดงเป็นภาษาจีนต่อเหตุการณ์ หรือกิจกรรมได้		
1.2	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนฟังภาษาจีนแล้วจับใจความได้		
1.3	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอ่านภาษาจีนถูกหรือไม่		
2. ภาษาและวัฒนธรรม			
2.1	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนวิเคราะห์ข่าว หรือเหตุการณ์ เป็นภาษาจีนได้		

ข้อ ที่	คำถามมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาจีน	การปฏิบัติ	
		ทำได้	ทำไม่ได้
		2	1
2.2	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนอธิบายความเชื่อ ที่มาของขนบธรรมเนียม และประเพณีของจีน เช่น ตรุษจีน แข่งเม้งไหว้พระจันทร์ได้		
2.3	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเขียนข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งใกล้ตัวข้อความสั้น ๆ หรือคำเตือนเป็นภาษาจีนได้		
3. ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น			
3.1	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนประยุกต์ภาษาจีนเข้ากับชีวิตประจำวันนักเรียนได้		
3.2	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเปรียบเทียบภาษาจีนและภาษาไทย เช่นการใช้พยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ตัวอักษรการใช้เครื่องหมายได้		
3.3	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนบูรณาการวิชากลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นเข้ากับภาษาจีน เช่น คณิตศาสตร์ การบวก ลบ คูณหารโดยใช้ภาษาจีนได้		
4. ภาษาด้วยความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก			
4.1	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนเผยแพร่ หรือประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียน ชุมชนเป็นภาษาจีนให้คนจีนทราบได้		
4.2	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถสื่อสารในสถานการณ์จริงโดยใช้ภาษาจีนได้		
4.3	นักเรียนมัธยมศึกษาที่เรียนภาษาจีนสามารถนำเสนอองค์ความรู้ใหม่ ๆ ของภาษาไทยเป็นภาษาจีน เช่น โครงการเศรษฐกิจพอเพียง โครงการแก้มลิง หรือข้อต่าง ๆ ได้		

ภาคผนวก ค
รูปภาพประกอบ

ภาพในวันประชุมสัมมนาอ้างอิงผู้เชี่ยวชาญ

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และรายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมเทคนิคการประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนภาษาจีน ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6

1. นายยงศักดิ์ ศฤงคารนนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียน
โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก
ในพระบรมราชูปถัมภ์
2. นายวุฒิศักดิ์ แดงสกุล	รองผู้อำนวยการโรงเรียน (วิชาการ)
โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก
ในพระบรมราชูปถัมภ์
3. นายศราวุธ โห่งบัณฑิต	รองผู้อำนวยการโรงเรียน (วิชาการ)
โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
4. นางปวีรินทร์ ปรางทอง	ครูสอนภาษาจีน (คนไทย)
โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก
ในพระบรมราชูปถัมภ์
5. นางสาวภัททิยานิษฐ์ ชะนะภักย์	ครูสอนภาษาจีน (คนไทย)
โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
6. นางสุกัญญา หลี	ครูสอนภาษาจีน (คนไทย)
โรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้าสมุทรปราการ
8. Miss Li Xin Yan	ครูสอนภาษาจีน (คนจีน)
โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
9. Miss Luo Jing	ครูสอนภาษาจีน (คนจีน)
โรงเรียนป้อมนาคราชสวาทยานนท์
10. Mr. Li Lin	ครูสอนภาษาจีน (คนจีน)
โรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้าสมุทรปราการ

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวรติพร แสนรายเงิน
วัน เดือน ปีเกิด	3 พฤษภาคม พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	29/3 หมู่ที่ 2 ตำบลลำโรงกลาง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ 10130
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2555-2556	ครู โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์
พ.ศ. 2557-2558	ครู โรงเรียนบ้านหนองบอน (นัยนานนท่อนุสรณ์)
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก ในพระบรมราชูปถัมภ์
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	การศึกษาระดับบัณฑิต (การสอนภาษาจีน) มหาวิทยาลัยบูรพา และ 云南民族大学 (Yunnan Nationalities Universities)
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา